



KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA  
V MESTE **BANSKÁ BYSTRICA**  
NA ROKY 2021 - 2026

2021

## OBSAH

|  |     |
|--|-----|
| Úvod.....  | 3   |
| Analytická časť .....  | 4   |
| Legislatíva a dokumenty v oblasti štátnej školskej politiky SR.....  | 4   |
| Integrovaná územná stratégia BBSK .....  | 16  |
| Stratégia udržateľného mestského rozvoja Banská Bystrica na roky 2022 – 2027 .....   | 17  |
| Všeobecne záväzné nariadenia Mesta Banská Bystrica pre oblasť školstva.....  | 17  |
| História školstva v Banskej Bystrici .....   | 18  |
| Demografický vývoj v Banskej Bystrici .....  | 20  |
| Súčasný stav školstva v meste Banská Bystrica .....  | 21  |
| Celoživotné vzdelávanie.....   | 76  |
| Financovanie rozvoja školstva v pôsobnosti mesta Banská Bystrica .....   | 77  |
| Podpora vzdelávania obyvateľov mesta so sociálne znevýhodneného prostredia .....   | 81  |
| Podpora vzdelávania detí cudzincov v Banskej Bystrici .....  | 81  |
| Kariérové poradenstvo v školstve v SR a v Banskej Bystrici.....  | 83  |
| Zapojenie detí a mládeže do rozvoja školstva v Banskej Bystrici .....  | 89  |
| Prieskum medzi pedagófkami a pedagógmi v Banskej Bystrici .....  | 90  |
| Prognóza demografického vývoja a školstvo v meste .....  | 94  |
| Trendy a výzvy pre banskobystrické školstvo z vonkajšieho prostredia.....  | 97  |
| Výzvy z vonkajšieho a vnútorného prostredia pre školstvo v Banskej Bystrici.....   | 110 |
| Analýza SWOT – silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození .....  | 113 |
| Problémová analýza – identifikácia najväčších problémov, ich príčin a následkov v školstve v meste .....                               | 115 |
| Strategický plán rozvoja školstva v meste Banská Bystrica na roky 2021 – 2026 .....  | 117 |
| Realizácia, monitorovanie a vyhodnotenie koncepcie rozvoja školstva v meste banská bystrica .....                                      | 133 |
| Príloha 1 .....  | 136 |
| Priority na riešenie havarijného stavu objektov MŠ a v ŠJ pri MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica k 20.09.2021 ..... | 136 |
| Príloha 2 .....  | 138 |
| Potreby základných škôl - havárie, opravy, rekonštrukcie.....  | 138 |

## ÚVOD

Koncepcia rozvoja školstva v meste Banská Bystrica bola spracovaná v období september 2020 – november 2021. Jej cieľom je zmapovať súčasný stav školstva v meste s dôrazom na materské a základné školstvo, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, identifikovať hlavné problémy a potenciály a na základe nich vypracovať strategický plán pre rozvoj školstva v meste. Obdobie spracovania koncepcie poznačila pandémia COVID-19, ktorá bola sprevádzaná opatreniami s vážnymi dopadmi na spôsob vzdelávania, a teda na všetkých aktéroch – deti, rodiny, školy. Dlhodobé plánovanie muselo ustúpiť operatívnym a flexibilným opatreniam a aktivitám. Okrem dištančného vzdelávania, na ktoré sme v spoločnosti neboli pripravení, medzi aktivity samosprávy pribudla spoluúčasť na celoplošnom testovaní, podpora a pomoc školám a školským zariadeniam pri zvládnutí pandemických opatrení a dištančného vzdelávania. Koncepcia rozvoja školstva mohla byť spracovávaná a konzultovaná so samosprávou a aktérmi v školstve hlavne v o niečo voľnejších obdobiach ustúpenia pandémie a opätovného zavedenia školskej výchovy a vzdelávania do škôl a školských zariadení.

Koncepcia rozvoja školstva v meste Banská Bystrica bola spracovávaná v období, v ktorom zároveň prebiehalo strategické plánovanie na nové programové obdobie na štátnej, krajskej úrovni, ako aj na úrovni mestskej funkčnej oblasti Banská Bystrica. Keďže išlo o paralelné plánovanie, prieniky bolo možné zapracovať len v obmedzenej miere - do akej bola možná participácia alebo súčinnosť. Zároveň boli pripravované významné reformné zmeny zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré reflektujú dlhodobé potreby zmien v regionálnom školstve, možnosti Plánu obnovy a odolnosti ai. Konkrétne dopady a možnosti týchto zmien bude možné overiť v rámci monitorovania a následnej aktualizácie tejto koncepcie v prvom kvartáli v roku 2023.

Mapovanie školstva v Banskej Bystrici je obsiahnuté v prvej - analytickej časti, v ktorej sú spracované sekundárne informácie, tj. tie, ktoré existujú v iných dokumentoch, ako aj primárne informácie, tzn. tie, ktoré sme získali len pre potreby tejto koncepcie v spolupráci s aktérmi v školstve. Primárny výskum bol realizovaný dotazníkovým prieskumom medzi pedagogickými a odbornými zamestnankyňami a zamestnancami v materskom a základnom školstve, konzultáciami s riaditeľkami a riaditeľmi škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica a odborníčkami a odborníkmi v oblasti odborného poradenstva. Zhrnutie získaných kvantitatívnych a kvalitatívnych informácií je urobené prostredníctvom analýzy silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození a problémovej analýzy. Zistenia z analytickej časti boli podkladom na spracovanie strategického plánu rozvoja školstva do roku 2026.

# ANALYTICKÁ ČASŤ

## LEGISLATÍVA A DOKUMENTY V OBLASTI ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ POLITIKY SR

Oblasť regionálneho školstva s dôrazom na materské a základné školstvo je legislatívne upravená v zákonoch NR SR<sup>1</sup>, nariadeniach vlády SR<sup>2</sup> a vyhláškach Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR<sup>3</sup>:

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o **výchove a vzdelávaní (školský zákon)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o **štátnej správe v školstve a školskej samospráve** a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 138/2019 Z. z. o **pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch** a o zmene a doplnení niektorých zákonov ,
- Zákon č. 597/2003 Z. z. o **financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení**,
- Zákon č. 61/2015 Z. z. o **odbornom vzdelávaní a príprave** a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky. č. 200/2019 Z. z. o **poskytovaní pomoci na dodávanie a distribúciu ovocia, zeleniny, mlieka a výrobkov z nich pre deti a žiakov v školách**,
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 341/2004 Z. z. ktorým sa ustanovujú **katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme** a o ich zmenách a dopĺňaní,
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2019 Z. z. o **priamej výchovno-vzdelávacej činnosti**,
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z. ktorým sa ustanovujú **podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia**,
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 388/2018 Z. z. ktorým sa ustanovujú **zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme**,
- vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 435/2020 Z. z. o **štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti**, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení,
- vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 1/2020 Z. z. o **kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov**,
- vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 361/2019 Z. z. o **vzdelávaní v profesijnom rozvoji**,
- vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 218/2017 Z. z. o **učebniciach, učebných textoch a pracovných zošitoch**
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o **základnej škole**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 305/2008 Z. z. o **škole v prírode**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2009 Z. z. o **školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o **materskej škole**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 291/2004 Z. z. ktorou sa určujú podrobnosti o **spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy**, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení,

<sup>1</sup> <https://www.minedu.sk/12272-sk/zakony/>

<sup>2</sup> <https://www.minedu.sk/nariadenia-vlady-sr/>

<sup>3</sup> <https://www.minedu.sk/vyhlasiky/>

- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 231/2009 Z. z. o **podrobnostiach o organizácii školského roka** na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 330/2009 Z. z. o **zariadení školského stravovania**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 236/2009 Z. z. o **školskom internáte**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 326/2008 Z. z. o **druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív** vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 325/2008 Z. z. o **školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o **základnej umeleckej škole**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 321/2008 Z. z. o **jazykovej škole**,
- vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 307/2008 Z. z. o **výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním**
- Smernica č. 36/2018 k **prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov** v školách a školských zariadeniach<sup>4</sup>.

Oblasť práce s mládežou je legislatívne upravená zákonom NR SR<sup>5</sup> a vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR<sup>6</sup>:

- zákon č. 282/2008 Z. z. o **podpore práce s mládežou** a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- vyhláška Ministerstva školstva SR č. 59/2003 Z. z. o **druhoch škôl a školských zariadení na účely určenia a zvýšenia tarifného platu zamestnancovi, ktorý sa podieľa na zabezpečovaní poskytovania zdravotnej starostlivosti pre deti a mládež**

Oblasť celoživotného vzdelávania je upravená zákonom NR SR č. **568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V Pláne legislatívnych úloh vlády SR na mesiace jún až december 2021 sú tieto návrhy<sup>7</sup>:

- Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o **výchove a vzdelávaní (školský zákon)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zámer: zefektívnenie prijímacieho konania na stredné školy. Zosúladenie terminológie a systému hodnotenia základných škôl a stredných škôl. Zavedenie novej učebnicovej politiky vrátane otvorenia trhu s učebnicami.
- Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o **pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zámer: zosúladenie zákona s aktuálnymi potrebami aplikanej praxe a úprava preukazovania bezúhonnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
- Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 61/2015 Z. z. o **odbornom vzdelávaní a príprave** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2018 Z.z. Zámer:

<sup>4</sup> <https://www.minedu.sk/data/att/16073.pdf>

<sup>5</sup> <https://www.minedu.sk/12290-sk/zakony/>

<sup>6</sup> <https://www.minedu.sk/12288-sk/vyhlasaky/>

<sup>7</sup> Plán legislatívnych úloh vlády SR na mesiace jún až december 2021, Legislatívna rada vlády SR, [https://www.vlada.gov.sk/share/RVLP/plan\\_2021\\_po\\_vlade.pdf](https://www.vlada.gov.sk/share/RVLP/plan_2021_po_vlade.pdf)

úprava systému experimentálneho overovania nových odborov vzdelávania na základe potrieb trhu práce a zavedenie nového inštitútu nadpodnikového vzdelávania. Úprava zákona na základe požiadaviek aplikanej praxe.

- Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú **podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia** v znení neskorších predpisov. Zámer: novelizácia podrobností rozpisu finančných prostriedkov pre školy a školské zariadenia s ohľadom na legislatívne zmeny súvisiacich právnych predpisov v oblasti ich financovania.
- Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2019 Z. z. o **priamej výchovno-vzdelávacej činnosti**. Zámer: ustanovenie základného úväzku školského špeciálneho pedagóga, upravenie spôsobu určenia základného úväzku zástupcu riaditeľa školy v experimentálnom overovaní alebo zástupcu školy, ktorá uskutočňuje výchovu a vzdelávanie v cudzom jazyku, spôsob určenia základného úväzku zástupcu riaditeľa základnej umeleckej školy, upravenie úväzku vychovávateľa školského internátu, ktorý je súčasťou špeciálnej školy.

Strategické dokumenty SR v oblasti štátnej školskej politiky:

- **Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania na roky 2018 – 2027**, schválený Vládou SR v r. 2018. Dokument tvorí dvanásť čiastkových cieľov (šesť pre regionálne školstvo a šesť pre vysoké školstvo) a 106 opatrení. Opatrenia sú rozpracované do implementačného plánu, ktorý pozostáva z piatich dvojročných na seba nadväzujúcich akčných plánov. NPRVaV venuje osobitnú pozornosť trom prierezovým témam. Ide o rozvoj systému ďalšieho vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, integráciu a inklúziu marginalizovaných rómskych komunít a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia i prepojenie systému výchovy a vzdelávania s potrebami ekonomiky a trhu práce. Dokument sa rovnako zaoberá aj financovaním pedagogických zamestnancov v školstve.<sup>8</sup>
- **Štátne vzdelávacie programy** vymedzujú všeobecné ciele škôl a kľúčové kompetencie vo vyváženom rozvoji osobnosti žiakov a rámcový obsah vzdelania. Štátne vzdelávacie programy sú východiskom pre vytvorenie školských vzdelávacích programov škôl, kde sa zohľadnia špecifické regionálne podmienky a potreby.<sup>9</sup>
- **Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách** je najvyšším platným kurikulárnym dokumentom, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania v materských školách na získanie kompetencií. Je platný pre všetky materské školy zaradené v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky bez ohľadu na ich zriaďovateľa od 1. septembra 2016.<sup>10</sup>
- **Vzdelávací program pre deti so zdravotným znevýhodnením – predprimárne vzdelávanie**.<sup>11</sup>
- **Rámcové učebné plány a vzdelávacie štandardy**.<sup>12</sup>
- **Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných škôl a stredných škôl** - pomôcka, ktorej hlavným cieľom je zefektívniť prácu učiteľov pri zapracovaní a aplikácii tém finančnej gramotnosti do vyučovacieho procesu.<sup>13</sup>

<sup>8</sup> <https://www.minedu.sk/17786-sk/narodny-program-rozvoja-vychovy-a-vzdelavania/>

<sup>9</sup> <https://www.minedu.sk/8387-sk/statne-vzdelavacie-programy/>

<sup>10</sup> <https://www.minedu.sk/statny-vzdelavaci-program-skolsky-vzdelavaci-program/>

<sup>11</sup> <https://www.minedu.sk/vzdelavaci-program-pre-deti-so-zdravotnym-znevychodnenim-predprimarne-vzdelavanie/>

<sup>12</sup> <https://www.minedu.sk/ramcove-ucebne-plany-a-vzdelavacie-standardy/>

<sup>13</sup> <https://www.minedu.sk/metodika-pre-zpracovanie-a-aplikaciju-tem-financnej-gramotnosti-do-skolskych-vzdelavacich-programov-zakladnych-skol-a-strednych-skol/>

- **Koncepcia vzdelávania v jazykových školách** bola schválená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky 21. decembra 2016 pre jazykové školy zaradené do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.<sup>14</sup>
- **Nultý akčný plán stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na rok 2021**<sup>15</sup>

V medzirezortnom pripomienkovom konaní je v čase finalizácie koncepcie rozvoja školstva v meste Banská Bystrica **Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030**.<sup>16</sup>

**Dotácie v oblasti regionálneho školstva** sa poskytujú podľa § 6c zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

## PRIORITY A CIELE V OBLASTI VZDELÁVANIA A ŠKOLSTVA V STRATEGICKÝCH DOKUMENTOCH SR A BBSK

### Priority a ciele na programové obdobie 2021 – 2027

| Politika súdržnosti EÚ      | Partnerská dohoda SR s EK                    | IÚS BBSK                                     | Banská Bystrica  |
|-----------------------------|--|--|--|
| Ciele EÚ                    | Ciele SR                                     | Priority BBSK <sup>17</sup>                  | Priority (UMR) <sup>18</sup>                                       |
| 1. Inteligentnejšia Európa  | 1. Inovatívne Slovensko                      | 1. Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika | 1. Prosperujúca mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica     |
| 2. Ekologickejšia Európa    | 2. Ekologické Slovensko pre budúce generácie | 2. Zelený kraj aj pre budúce generácie       | - Zelená a zdravá mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica   |
| 3. Prepojenejšia Európa     | - Mobilita, doprava a prepojenosť            | 3. Vzdelaná a súdržná spoločnosť             | 3. Dobre spravovaná mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica |
| 4. Sociálnejšia Európa      | 4. Sociálne spravodlivé a vzdelané Slovensko | 4. Prepojený kraj                            |  |
| 5. Európa bližšie k občanom | 5. Kvalitný život v regióne                  |  |  |

<sup>14</sup> <https://www.minedu.sk/vzdelavanie-v-jazykovych-skolach/>

<sup>15</sup> <https://www.minedu.sk/nulty-akcny-plan-strategie-inkluzivneho-pristupu-vo-vychove-a-vzdelavani-na-rok-2021/>

<sup>16</sup> LP/2021/604 Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030, <https://www.slovlex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2021-604>

<sup>17</sup> Návrh Vstupnej správy IÚS BBSK, december 2020, časť 1.3 - Strategický prístup vrátane vízie, hlavného cieľa a priorít BBSK

<sup>18</sup> Vstupná správa udržateľného mestského rozvoja Banskej Bystrice (UMR BB), 22.12.2020 – časť 1.3 - Strategický prístup vrátane vízie, hlavného cieľa a priorít IÚS UMR Banská Bystrica



## NÁRODNÉ PRIORITY IMPLEMENTÁCIE AGENDY 2030<sup>19</sup>

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v spolupráci s Radou vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a po konzultácii so zástupcami zainteresovaných aktérov predkladá na rokovanie vlády SR **návrh šiestich národných priorít implementácie Agendy 2030** a príslušných hlavných výziev. Všetky priority sú vnímané ako rovnocenné a poradie, v ktorom sú predstavené, bolo zvolené náhodne.

Súčasne národné priority predstavujú kľúčové oblasti implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí prostredníctvom Oficiálnej rozvojovej spolupráce SR (ďalej len „ODA SR“), a sú teda plne koherentné s aktivitami SR vo vzťahu k zahraničným partnerom. Medzi hlavné ciele ODA SR v partnerských krajinách patrí:

- zvyšovanie kvality vzdelávania a úrovne školských zariadení;
- vytváranie dôstojných pracovných miest, podpora podnikania, inovácií, zabezpečenie prístupu k pitnej vode, sanitácii a odpadovému hospodárstvu pri rešpektovaní environmentálnej udržateľnosti;
- posilňovanie odolnosti miestnych komunít voči extrémnym udalostiam súvisiacim so zmenou klímy a ďalším ekonomickým, sociálnym a environmentálnym šokom;
- podpora budovania inštitúcií a efektívnej fungujúcej štátnej správy so silnou samosprávou a občianskou spoločnosťou;
- zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľstva v partnerských krajinách a zlepšovanie prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu zdravotníckeho personálu.

### Vzdelanie pre dôstojný život

*Podporuje ciele udržateľného rozvoja: Kvalitné vzdelanie (4); Dôstojná práca a ekonomický rast (8); Zníženie nerovností (10).*

Vzhľadom na rýchly technologický pokrok a prítomnosť ďalších globálnych megatrendov,<sup>20</sup> je jednou zo základných úloh vzdelania **podporovať v jednotlivcoch schopnosť adaptability a ochotu k ďalšiemu učeniu**, nakoľko jedinou istotou budúceho rozvoja je vysoká miera neistoty v scenároch ďalšieho vývoja, na ktoré bude potrebné reagovať.

Berúc do úvahy trend prehlbovania nerovností medzi jednotlivými skupinami obyvateľov, v jednotlivých výzvach témy výrazne rezonujú otázky rovných príležitostí, tak vo vzdelávaní, ako aj trhu práce, pre všetky skupiny populácie, bez ohľadu na ich etnickú príslušnosť, zdravotné postihnutie alebo sociálny status.

**Vzdelanie má nezastupiteľnú rolu pri naplňovaní všetkých národných priorít implementácie Agendy 2030** a je nevyhnutným predpokladom pre realizáciu udržateľného rozvoja.

<sup>19</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030

<sup>20</sup> Tak ako sú definované Európskou environmentálnou agentúrou, ktorá globálne megatrendy delí do štyroch základných klastrov:

1. Sociálny: (i) rozdielne globálne populačné trendy, (ii) zvyšujúca sa miera urbanizácie vo svete a (iii) meniace sa zaťaženie chorobami a riziká pandémie;
2. Technologický: (iv) zrýchľujúci sa technologický pokrok;
3. Ekonomický: (v) pokračujúci hospodársky rast, (vi) multipolárny svet, (vii) intenzívnejšia globálna súťaž o zdroje;
4. Environmentálny: (viii) rastúci tlak na ekosystémy, (ix) zvyšovanie závažnosti problémov a dôsledkov zmeny klímy, (x.) rastúce znečistenie životného prostredia.



Hlavné výzvy:

1. Zvýšenie kvality vzdelávania a posilnenie spoločenského statusu učiteľa v kontexte medzinárodného porovnania, globálnych megatrendov a uplatňovania princípov znalostnej spoločnosti.
2. Posilnenie princípov inkluzívnosti vo vzdelávacom systéme a zabezpečenie rovných príležitostí pre všetky deti, žiakov a študentov, bez ohľadu na ich sociálny status, zdravotné postihnutie alebo národnostnú/etnickú príslušnosť, s dôrazom na zvyšovanie príležitostí pre uplatňovanie pozitívnej sociálnej mobility.
3. Vytváranie podmienok dostupnosti kvalitných pracovných príležitostí na otvorenom trhu práce pre všetky skupiny obyvateľov.
4. Prekonanie štrukturálnych nerovností medzi ponukou pracovnej sily a dopytom trhu práce, zvýšenie pripravenosti pracovnej sily na aktuálne, ako aj budúce potreby trhu práce a zabezpečenie dostatočných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie jednotlivca.
5. Podpora spoločenských podmienok, ktoré zabezpečia stabilizáciu talentov a kvalifikovanej pracovnej sily.

## PRIORITY V OBLASTI VZDELÁVANIA V DOKUMENTOCH SR

„Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „Slovensko 2030“) - je základným implementačným dokumentom **Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj** Organizácie spojených národov v Slovenskej republike. Zároveň **plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR** v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Úlohou dokumentu je nielen premietnuť a konkretizovať priority Agendy v špecifických podmienkach Slovenska, ale zároveň ako integrovaná rozvojová stratégia **rámcovať verejné politiky štátu a rozvojové politiky územných samospráv** s cieľom zabezpečiť ich koordináciu, synergiu, stabilitu a efektívnejšie využívanie verejných zdrojov.

Slovensko 2030 **definuje priority a ciele rozvoja Slovenska** v troch integrovaných rozvojových programoch pokrývajúcich kľúčové oblasti rozvoja: ochrana a rozvoj zdrojov, ich udržateľné využívanie a rozvoj komunit. Tieto programy sú chápané ako prierezové, integrujúce problematiku rôznych rezortov a rôznych úrovní štátnej správy a územnej samosprávy. Reagujú na hlavné výzvy nielen na národnej úrovni, ale berú do úvahy špecifická regiónov Slovenska.

Priority a ciele dlhodobej stratégie udržateľného rozvoja budú ďalej rozpracované v **Národnom investičnom pláne, odvetvových stratégiách jednotlivých orgánov centrálnej štátnej správy, plánoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov, miest a obcí** a zároveň premietnuté do prípravy nového programového obdobia EÚ 2021-2027, predovšetkým do **Partnerskej dohody a Operačného programu Slovensko**.<sup>21</sup>

„Vláda SR začala implementovať Agendu 2030 prijatím dokumentu Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj<sup>22</sup>. Následne, vláda schválila Konceptiu implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí, ktorá predstavuje víziu, ako Slovensko môže svojou zahraničnou angažovanosťou prispieť k naplneniu cieľov udržateľného rozvoja v globálnom meradle. V júli 2017 vláda schválila Návrh postupu vnútroštátnej implementácie Agendy 2030<sup>23</sup> a v júni 2018 identifikovala **šesť národných priorit implementácie Agendy 2030**.<sup>24</sup>

1. vzdelanie pre dôstojný život,

<sup>21</sup> Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030, s. 4

<sup>22</sup> Rokovanie vlády 2. marca 2016, bod 18. <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/12724/1>

<sup>23</sup> 24. júla 2017

<sup>24</sup> Unesenie vlády č. 273/2018 z 13 júna 2018, bod 15. <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22985/1>

2. smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,
3. znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,
4. udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,
5. právny štát, demokracia a bezpečnosť,
6. dobré zdravie.<sup>25</sup>

### Regionálny rozvoj

„Regionálny rozvoj nie je možný bez nadrezortného prístupu. Preto sa v dokumente „Správa o Integrovaných územných stratégiách samosprávnych krajov pre programové obdobie 2021“ (dokument v príprave s termínom IV.Q 2020), ktoré majú tiež prispieť k naplneniu cieľov Agendy 2030, osobitne zvyrazňuje potreba koordinácie tvorby a **implementácie Integrovaných územných stratégií VÚC** na národnej úrovni. Táto bude zabezpečená sektorálnou a územnou koordináciou investícií na národnej úrovni prostredníctvom aktualizácie **Národného investičného plánu SR do roku 2030**, ktorý bude vecne prepájať investičné priority integrovaných územných stratégií samosprávnych krajov a rezortov.

Na základe vyššie uvedenej správy sa vypracuje **zákon o udržateľnom rozvoji**, ktorý ukotví integrovanú spoluprácu všetkých zložiek verejnej správy a ktorý **nahradí zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** a zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vytvorí legislatívne rámce pre podporu regionálneho rozvoja z fondov EÚ.“

## STRATÉGIA PRE PARTNERSKÚ DOHODU

„Slovensko 2030 stojí na **šiestich národných prioritách** implementácie Agendy 2030, ktoré sú integrované **do troch rozvojových programov**:

- ochrana a rozvoj zdrojov;
- udržateľné využívanie zdrojov;
- rozvoj komunití.

**Princípy SK30 sú:**

- ekologická a hospodárska udržateľnosť,
- kvalita života ako rozhodujúci faktor verejných politík,
- efektívnosť, synergia a integrácia,
- dôraz na priority.<sup>26</sup>

## PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI V OBLASTI VZDELÁVANIA<sup>27</sup>

Plán obnovy a odolnosti bol vypracovaný a schválený na základe kritérií Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. V oblasti regionálneho školstva boli v Pláne obnovy a odolnosti vypracované míľniky a ciele v dvoch komponentoch:

<sup>25</sup> Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030, s. 8

<sup>26</sup> Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030, s. 9

<sup>27</sup> <https://www.minedu.sk/plan-obnovy-a-odolnosti/>

## 1. Komponent 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania

Reforma 1: Zabezpečenie podmienok na implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania pre deti od 5 rokov a zavedenie právneho nároku na miesto v materskej škole alebo u iných poskytovateľov predprimárneho vzdelávania od 3 rokov.

Reforma 2: Definícia konceptu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov a vypracovanie modelu nárokovateľných podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní vrátane systému ich financovania.

Reforma 3: Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí, žiakov a študentov.

Reforma 4: Implementácia nástrojov na prevenciu predčasného ukončovania školskej dochádzky a úprava F-odborov.

Reforma 5: Podpora desegregácie škôl.

Reforma 6: Kompenzačné opatrenia na zmierňovanie dopadov pandémie vo vzdelávaní pre žiakov základných a stredných škôl.

Investícia 1: Debarierizácia školských budov.

Investícia 2: Dobudovanie školskej infraštruktúry.

## 2. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie

Reforma 1: Reforma obsahu a formy vzdelávania – Kurikulárna a učebnicová reforma.

Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby.

Investícia 1: Digitálna infraštruktúra v školách.

Investícia 2: Dobudovanie školskej infraštruktúry.

Dňa 24.9.2021 bol prijatý zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V súlade s § 26 ( Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 31. decembra 2021) sa v ods. 3 umožňuje využívať na financovanie úloh, ktoré sú zároveň míľnikmi a cieľmi určenými v Pláne obnovy a odolnosti aj § 4af Zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 597/2003 Z. z.“).

### Plán obnovy a regióny – oblasť vzdelávania

Tabuľka z názvom Plán obnovy a regióny - opatrenia a príležitosti s pozitívnym dopadom na samosprávy dostupná v čase finalizácie tejto koncepcie uvádza pre oblasť školstva a vzdelávania tieto opatrenia pod gesciou rezortu MŠVVaŠ nasledovne:

| Názov opatrenia   | Popis opatrenia   | Plánované spustenie realizácie | Plánované ukončenie realizácie | Celková alokácia (orientačne) |
|---|---|--------------------------------|--------------------------------|-------------------------------|
| <b>Komponent 6</b>  |   |                                |                                |                               |
| Dobudovanie kapacít materských škôl, potrebných pre zabezpečenie právneho | Dobudovaním kapacít materských škôl sa vytvoria podmienky na uplatnenie právneho nároku na predprimárne vzdelávanie pre deti od štyroch rokov a | Q1 2022                        | Q4 2025                        | 141 mil.€                     |

|   |  |         |         |           |
|---|--|---------|---------|-----------|
| nároku na miesto v materskej škole pre všetky deti od 3 rokov veku  | následne od dovŕšenia troch rokov veku. Cieľ (12 352) je odhadovaný počet novovytvorených miest.   |         |         |           |
| Kompenzačné opatrenia na zmiernenie dopadov pandémie vo vzdelávaní pre žiakov základných a stredných škôl | Program doučovania, do ktorého sa zapájajú školy ako aj MVO; realizácia kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu a podpora účasti žiakov zo SZP na aktivitách školských klubov detí (ŠKD) prostredníctvom odpustenia poplatkov.  | Q4 2021 | Q4 2022 | 13 mil.€  |
| Debarierizácia školských budov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému                                | V manuáli sa vymedzia štandardy debarierizácie tak, aby zodpovedali skutočným potrebám detí, žiakov a študentov so zdravotným znevýhodnením a rešpektovali princípy univerzálneho dizajnu. Kvantitatívny ukazovateľ určuje počet 252 debarierizovaných väčších stredných škôl. | Q3 2021 | Q4 2024 | 27 mil.€  |
| <b>Komponent 7</b>  |  |         |         |           |
| Digitálna infraštruktúra v školách  | Zvýšenie počtu škôl s plným vstupným digitálnym vybavením  | Q4 2021 | Q4 2024 | 187 mil.€ |
| Dobudovanie školskej infraštruktúry   | Zníženie počtu škôl s dvojzmennou prevádzkou a dobudovanie chýbajúcich kapacít; Zvýšenie počtu škôl s vlastnou knižnicou ako vzdelávacím centrom alebo s modernizovanou knižnicou.   | Q1 2022 | Q4 2024 | 123 mil.€ |

Zdroj: Plán obnovy - a regióny - opatrenia a príležitosti s pozitívnym dopadom na samosprávy, MIRRI SR

Pôsobnosť opatrení je pre celé Slovensko, školy v zriaďovateľskej pôsobnosti samospráv. Na čerpanie sa vyžaduje aktívna účasť samosprávy - napr. prihlásenie sa do výzvy a pod.

## NÁRODNÝ PROGRAM ROZVOJA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA SR (NPRVV)<sup>28</sup>

Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania SR (NPRVV) obsahuje tri strategické ciele, ktoré predstavujú hlavné ciele intervencie v komplexnom vyjadrení, prelínajúce sa všetkými tematickými oblasťami a okruhmi. Zároveň v ňom boli definované 3 prierezové priority.

Strategické ciele NPRVV:

- zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania,
- zvýšenie dostupnosti kvalitnej výchovy a vzdelávania,
- modernizácia výchovy a vzdelávania.

Prierezové priority NPRVV:

- integrácia a inklúzia marginalizovaných rómskych komunít a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- prepojenie systému výchovy a vzdelávania s potrebami ekonomiky a trhu práce,
- rozvoj systému neformálneho vzdelávania.

<sup>28</sup> Zdroj: <https://www.minedu.sk/data/att/13285.pdf>

## NULTÝ AKČNÝ PLÁN STRATÉGIE INKLUZÍVNEHO PRÍSTUPU VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ NA ROK 2021<sup>29</sup>

Nultý akčný plán stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na rok 2021 je dokument MŠVVaSR, v ktorom sú identifikované kľúčové oblasti, ktorých riešenie bude prioritné počas roka 2021. Je východiskom na naštartovanie funkčných zmien, ktoré povedú k zvýšeniu inkluzívnosti vo vzdelávaní. Ďalšie kroky pre rozvoj inkluzívneho vzdelávania budú stanovené v Stratégii inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní. Pri tvorbe Nultého akčného plánu boli zohľadnené rôzne faktory, najmä existujúce záväzky SR v oblasti inkluzívneho vzdelávania, nastavenie programovacieho obdobia EŠIF na roky 2021 – 2027 a ciele vymedzené v strategických dokumentoch Európskej komisie, ako sú napríklad akčný plán pre boj proti rasizmu, Európsky strategický rámec pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov a tiež príslušný návrh odporúčania Rady. Komplexnú a dlhodobú Stratégiu s prvým dvojročným akčným plánom bude tvoriť ministerstvo školstva v spolupráci s inými rezortmi a odborníkmi z praxe s plánom predložiť ju Vláde SR do konca roka 2021.

### Oblasti a ciele Nultého akčného plánu stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na rok 2021

| Oblasti   | Ciele   |
|---|---|
| Desegregácia vzdelávacieho systému                          | Predchádzanie a odbúravanie segregácie detí a žiakov vo vzdelávaní  |
| Inklúzia v ranom a predškolskom veku (0-7 rokov)            | Zabezpečenie úspešnej implementácie povinného predprimárneho vzdelávania<br>Podpora dostupnosti a kvality odbornej starostlivosti pre deti v ranom veku, s dôrazom na deti s rizikovým vývinom  |
| Inklúzia žiakov a žiačok v základných a stredných školách   | Definícia a zavedenie podporných opatrení vo vzdelávaní tak, aby boli nárokovateľné a odrážali individuálne potreby detí a žiakov   |
| Podporné a personálne podmienky inklúzie                    | Komplexná podpora prístupu k inkluzívnemu vzdelávaniu<br>Novelizácia právnych predpisov v prospech individuálneho prístupu k žiakom so ŠVVP<br>Navýšenie počtu a zlepšenie pripravenosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na realizáciu inklúzie vo výchove a vzdelávaní, vrátane pregraduálnej prípravy študentov |
| Špeciálno-pedagogická podpora vo vzdelávaní a v poradenstve | Vypracovanie reform poradenských zariadení, špeciálnych škôl a špeciálnych výchovných zariadení   |

Zdroj: <https://www.minedu.sk/nulty-akcny-plan-strategie-inkluzivneho-pristupu-vo-vychove-a-vzdelavani-na-rok-2021/>, 24.11.2020

Aktualizovaný podrobný Nultý akčný plán stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na rok 2021: <https://www.minedu.sk/data/att/17994.pdf>

## REGIONÁLNE CENTRÁ PODPORY UČITEĽOV – NOVÁ FORMA PODPORY UČITEĽOV

Pri presadzovaní zmien školského systému zhora pomocou tvorby nových štátnych vzdelávacích politík, nových metodologických usmernení alebo nových vzdelávacích štandardov je kľúčové, aby učitelia uvedené zmeny pochopili, osvojili si ich a začali aplikovať v práci so žiakmi. Z tohto dôvodu plánuje MŠVVaŠ SR v rámci Reformy 3.1.1 – Reforma obsahu a formy vzdelávania – Kurikulárna a učebnicová reforma komponentu 7 Plánu obnovy a odolnosti SR vytvoriť sieť regionálnych centier na podporu učiteľov v aplikácii inovácií v praxi s pomocou mentorov.<sup>30</sup>

<sup>29</sup> Nultý akčný plán je prvotným východiskom pre urýchlené naštartovanie funkčných zmien k zvýšeniu inkluzívnosti vo vzdelávaní, <https://www.minedu.sk/nulty-akcny-plan-je-prvotnym-vychodiskom-pre-urychlene-nastartovanie-funkcných-zmien-k-zvyseniu-inkluzivnosti-vo-vzdelavani/>, 24.11.2020

<sup>30</sup> <https://www.minedu.sk/regionalne-centra-podpory-ucitelov/>

Zriadenie regionálnych centier podpory učiteľov<sup>31</sup>

Pri presadzovaní zmien školského systému zhora pomocou tvorby nových štátnych vzdelávacích politík, nových metodických usmernení alebo nových vzdelávacích štandardov je kľúčové, aby učitelia uvedené zmeny pochopili, osvojili si ich a začali aplikovať v práci so žiakmi. Plánom je vytvoriť sieť 40 regionálnych centier na podporu učiteľov v aplikácii inovácií v praxi s pomocou mentorov.

Regionálne centrá budú školám poskytovať podporu prostredníctvom mentoringu, poradenstva a konzultačných činností<sup>32</sup>. Slovensko je rozdelené na 79 okresov, čo znamená, že v priemere na každé dva okresy pripadá jedno centrum s priemerným počtom 10 mentorov. Presný počet mentorov v jednotlivých centrách sa určí podľa štatistických údajov o počte základných škôl a tried v okresoch.

Oprávnenými žiadateľmi o dotáciu na zriadenie regionálneho centra podpory učiteľov sú:

1. obce alebo organizácie zriadené obcou, ak ich činnosť je zameraná aj na rozvoj a podporu služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
2. školy alebo školské zariadenia, zriadené v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
3. vysoké školy zriadené zákonom,
4. neziskové organizácie, zriadené v súlade so zákonom č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak je ich činnosť zameraná aj na rozvoj a podporu služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
5. občianske združenia, zriadené v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak je ich činnosť zameraná aj na rozvoj a podporu služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
6. nadácie, zriadené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ak je ich činnosť zameraná aj na rozvoj a podporu služieb spojených s výchovou a vzdelávaním.

Zriaďovatelia regionálnych centier v jednotlivých regiónoch budú vyberaní prostredníctvom otvorenej výzvy na jeseň 2021. Cieľom výzvy je nájsť šikovných, inšpiratívnych a aktívnych pedagógov v regiónoch, ktorí sa stanú mentormi ostatných učiteľov. **Mentori zostanú aktívnymi učiteľmi na školách s čiastočným úväzkom (približne 2 dni v týždni) a druhú časť pracovného úväzku sa budú venovať mentorskej činnosti.** Mentor musí spĺňať kritéria vysokoškolského vzdelania II. stupňa v odboroch pedagogika alebo príbuzných odboroch (napr. špeciálna pedagogika, sociálna pedagogika), je aktívny pedagogický zamestnanec v škole alebo v školskom zariadení, ktoré je zaradené do siete škôl a školských zariadení SR. Vybraní uchádzači sa budú vzdelávať v téme mentoringu a v jednej alebo viacerých tematických oblastiach, v ktorých budú mentori poskytovať individuálnu pomoc pedagógom. Jedná sa o tieto oblasti:

### 1. Vzdelávacie programy

V praxi sme často svedkami toho, že školské vzdelávacie programy sú vnímané ako administratívna úloha, ktorú škola musí urobiť, nevyužíva sa dostatočne jeho potenciál a nie je aktívnym nástrojom školy na sformulovanie, sledovanie a hodnotenie svojich vlastných vzdelávacích predstáv. Zmyslom školských vzdelávacích programov je, aby sa školy prostredníctvom nich mohli profilovať v súlade s vlastnými cieľmi výchovy a vzdelávania, ako aj potrebami regiónu. Plánom je **ponúknuť možnosť vzniku regionálnych vzdelávacích programov ako medzistupňa medzi štátnym a školským**

<sup>31</sup> Učitelia pre 21. Storočie. Reforma 3.1.1 – Reforma obsahu a formy vzdelávania – kurikulum a učebnicová reforma, <https://www.minedu.sk/data/att/20883.pdf>

<sup>32</sup> Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie, Reforma 1, str. 49, [https://www.mfsr.sk/files/archiv/1/Plan\\_obnovy\\_a\\_odolnosti.pdf](https://www.mfsr.sk/files/archiv/1/Plan_obnovy_a_odolnosti.pdf)



**vzdelávacím programom** a ktoré by zohľadnili špecifiká jednotlivých regiónov a zároveň by slúžili ako ponuka na doplnenie školských vzdelávacích programov v danom regióne. Mentori jednotlivých regionálnych centier by následne pomáhali školám vytvoriť si na základe týchto vstupov svoj vlastný ŠkVP a podporovali by ich v aktívnej práci s ním.

## 2. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Pripravovaná kurikulárna reforma sa vyznačuje okrem iného zmenou cieľov, ktoré si vo vzdelávaní stanovujeme. **Cieľom nemá byť len zapamätanie a porozumenie pojmov a faktov, ale predovšetkým získanie spôsobilostí nevyhnutých pre život v 21. storočí.** Skúsenosť učiteľov, ktorí sa na cestu zmeny už vydali, vedie k poznaniu, že nestačí nové ciele premietiť do obsahu a metód vyučovania, ale je potrebné vedieť aj hodnotiť mieru ich dosiahnutia jednotlivými žiakmi. Pretože v konečnom dôsledku sa žiaci učia najmä to, čo je skúšané a hodnotené. Žiaci, ktorí sú na hodinách vedení k tomu, aby premýšľali, objavovali a tvorili, sa cítia oklamaní a demotivovaní, ak sú neskôr hodnotení iba zo znalosti definícií, pojmov a faktov. Rovnako môže mať pochybnosti aj učiteľ, či nový prístup vedie k dobrým vzdelávacím výsledkom. Preto je potrebné, aby učitelia vedeli hodnotiť nielen rozsah a kvalitu vedomostí, ale aby dokázali hodnotiť všetko, čo má byť vyučované – teda nielen osvojenie si pojmov a faktov, ale aj nadobudnutie spôsobilostí zo strany žiakov.

## 3. Vzdelávací proces a vyučovací štýl učiteľa – sociálna klíma

Rola pedagóga sa zmenila: už nie je exkluzívnym nositeľom vedomostí, ktoré žiaci môžu získať výlučne (alebo hlavne) od neho, ale jeho úlohou **je predovšetkým sprevádzať a usmerňovať žiaka pri ich získavaní a usmerňovať ho pri tejto činnosti.** Zrýchlené tempo technologického pokroku (smart zariadenia, digitalizácia a automatizácia v každej oblasti spoločenského života) prinieslo okrem mnohých spoločenských dopadov aj to, že vedomosti (fakty, informácie) sú oveľa rýchlejšie a jednoduchšie dosiahnuteľné ako v minulosti. Namiesto odovzdávania vedomostí má klásť dôraz na rozvoj zručností ako pracovať s dostupnými informáciami (ako ich získať, kriticky vyhodnotiť a správne použiť). Namiesto dlhého výkladu má riadiť **vzájomné učenie sa žiakov.** Namiesto vyžadovania rozsiahleho memorovania má využívať teórie na riešenie úloh z praxe. Namiesto využívania prevažne frontálnych foriem výučby má používať **interaktívne a zážitkové formy vzdelávania.** Namiesto učiaceho odborníka a experta sa má stať facilitátorom učenia a mentorom jednotlivcov i skupín učiacich sa žiakov.

## 4. Personalizácia vyučovania a inkluzívne vzdelávanie

Základným predpokladom úspešnosti vyučovacieho procesu je to, aby učiteľ dokázal **reflektovať individuálne potreby a danosti žiakov** a dokázal podľa toho **zvoliť vhodné vyučovacie formy a metódy.** Okrem toho je dôležité, **aby každý žiak pracoval na úrovni, na ktorej sa práve nachádza,** aby tí žiaci, ktorí dokážu postupovať rýchlejšim tempom, mohli pracovať aj na náročnejších úlohách a projektoch tak, aby ich potreby boli čo najviac uspokojené a ich predpoklady čo najviac využité. Cieľom je pripraviť mentorov na to, aby učiteľom vedeli poskytnúť pomoc k prispôbeniu vyučovacieho procesu tak, aby zohľadnil individualitu žiaka pomocou metód a techník personalizovaného vyučovania.

## 5. Digitalizácia

Iniciatívy zamerané na rozvoj digitálnych zručností a kompetencií žiakov zvyšujú požiadavky na úroveň digitálnych kompetencií učiteľov, ktorých úlohou je pripraviť žiakov na život a prácu v digitálnej spoločnosti. Učiteľ by mal preto ovládať aj ďalšie špecifické digitálne kompetencie, ktoré slúžia na podporu poznávacieho procesu žiakov. Aj nečakaná pandémia ukázala, aká dôležitá je digitalizácia vzdelávania v 21. storočí. Školy museli prejsť na dištančnú formu vyučovania prakticky z jedného dňa na druhý. Bola to výzva nielen pre pedagógov, ale aj pre žiakov a rodičov. Aké platformy používať na vzájomnú komunikáciu? Ako sprostredkovať obsahovú náplň jednotlivých predmetov na diaľku? Ako pripraviť pomocné materiály pre žiakov? Cieľom tejto oblasti je **rozvíjať digitálne**



**zručnosti učiteľov**, aby boli schopní zvyšovať digitálne kompetencie svojich žiakov bez ohľadu na to, či vyučovanie prebieha dištančnou alebo prezenčnou formou.

**Vzdelávanie mentorov** v uvedených tematických oblastiach budú zabezpečovať experti, ktorí budú vyberaní prostredníctvom otvorenej výzvy.

**Od mentora sa očakáva, že je aktívnym pedagogickým zamestnancom v MŠ, ZŠ alebo SŠ na čiastočný úväzok.** V rámci pracovnej činnosti mentora sa od neho očakávajú tieto pracovné výkony:

1. Zabezpečuje realizáciu poradenských aktivít v školách a školských zariadeniach prezenčným alebo dištančným spôsobom,
2. Realizuje skupinové formy rozvoja spôsobilosti PZ a VPZ vo vyššie uvedených oblastiach
3. Monitoruje potreby PZ a VPZ škôl v regióne
4. Vykonáva administratívne úlohy spojené s pracovným miestom

**Fungovanie regionálnych centier bude v rokoch 2022 – 2025 finančne zabezpečené z Plánu obnovy a odolnosti SR.**

V školskom roku 2021/2022 začali fungovať prvé dve regionálne centrá v rámci pilotného projektu. Jedno pre okres Rožňava a druhé pre okresy Martin a Turčianske Teplice. V školskom roku 2022/2023 sa plánuje otvoriť 16 centier a ďalších 16 centier v školskom roku 2023/2024 (spolu 32 centier). V školskom roku 2024/2025 je v pláne otvoriť 8 centier (spolu 40).

## INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA BBSK

„Integrovaná územná stratégia (IÚS) je multisektorový, plánovací a vykonávací rozvojový dokument, ktorého úlohou je komplexné riešenie potrieb rozvoja územia Banskobystrického samosprávneho kraja, primárne zameraných na investície z európskych štrukturálnych fondov v rámci nového operačného programu Slovensko. Ide o investície, ktoré prepájajú rôzne oblasti s cieľom dosiahnuť čo najlepší výsledok a efekt pre rozvoj územia. Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) plní úlohu gestora prípravy IÚS, ktorej súčasťou bude aj zásobník projektov pre celé územie Banskobystrického kraja.

Základné vlastnosti IÚS, ktoré určujú proces príprav, sú:

- definovanie potrieb, priorít a potenciálu: IÚS na základe dát a vstupov z územia a od partnerov pomenuje najväčšie výzvy, ktorým náš kraj čelí, ale aj prioritné oblasti, ktoré sú pre ďalší rozvoj kľúčové;
- určenie strategických a integrovaných projektov: na potreby a rozvojový potenciál nadväzujú návrhy strategických a integrovaných projektov. Veľké investície s najväčším dopadom sú prepájané s ďalšími, menšími projektami do integrovaných investícií;
- zapojenie partnerov a plánovanie podľa potrieb území: potreby, priority a návrhy projektov rešpektujú fakt, že náš kraj je vnútorne veľmi rôznorodý. Ich určenie bude výsledkom zapojenia samospráv a socioekonomických partnerov v územiach a s využitím štruktúr, ktoré umožňujú dohodu na prioritách a spoluprácu pri dosahovaní spoločných cieľov.“<sup>33</sup>

# STRATÉGIA UDRŽATEĽNÉHO MESTSKÉHO ROZVOJA BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2022 – 2027<sup>34</sup>

„Hlavným impulzom pre spracovanie dokumentu Integrovanej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja (*d'alej len „IÚS UMR“*) mesta Banská Bystrica a obcí tvoriacich spolu mestskú funkčnú oblasť (ktoré nemajú spoločný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) v zmysle platnej legislatívy) je návrh implementačného mechanizmu pre nové programové obdobie EÚ fondov na roky 2021-2027 a vychádza z procesu monitorovania a hodnotenia realizácie PHSR mesta Banská Bystrica a obcí tvoriacich mestskú funkčnú oblasť v rokoch 2014 - 2020 a ich priemetu do Regionálnej integrovanej územnej stratégie Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK). Zámerom je reagovať na nové výzvy a identifikované špecifické problémy dotknutého územia a politické, sociálne, ekonomické, technologické a environmentálne faktory.“

Hlavné výzvy mestskej funkčnej oblasti a mesta Banská Bystrica sú:

- demografické, sociálne a spoločenské,
- výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry, dopravy a životného prostredia,
- výzvy v oblasti hospodárskej,
- v oblasti dobrého spravovania územia.

## Demografické, sociálne a spoločenské výzvy

Hlavnou výzvou je rýchle starnutie obyvateľstva. Banská Bystrica bude v roku 2050 podľa prognóz SAV najstarším mestom na Slovensku. Preto je veľkou výzvou nevyhnutnosť zatriktívniť mesto pre mladých ľudí a prilákať ich do mesta. Mesto potrebuje okrem iného vytvoriť nové formy celoživotného vzdelávania a nadobúdania nových zručností. Veľkým deficitom v meste je starnúca infraštruktúra a nedostatočné kapacity voľnočasových zariadení. Mesto musí byť otvorené a vytvárať podmienky pre sebarealizáciu a uplatnenie mladých a vzdelaných ľudí.

## VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIA MESTA BANSKÁ BYSTRICA PRE OBLASŤ ŠKOLSTVA

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 9/2021 **o určení spádových materských škôl** v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2021 **o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia** v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 3/2021 **o určení miesta a času zápisu do 1. ročníka základných škôl** v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 17/2020 **o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a žiaka školského zariadenia**, zriadených na území mesta Banská Bystrica

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 1/2020, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 4/2018 **o určení školských obvodov pre základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica**

<sup>34</sup> Vstupná správa udržateľného mestského rozvoja Banská Bystrica (UMR BB), 22.12.2020

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 4/2018 o určení školských obvodov pre základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

VZN Mesta Banská Bystrica č. 9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka, úplné znenie

## HISTÓRIA ŠKOLSTVA V BANSKEJ BYSTRICI<sup>35</sup>

Za prvú nepriamu zmienku o škole v Banskej Bystrici môžeme pokladať listinu Bélu IV. z roku 1255, podľa ktorej Banská Bystrica dostala právo voliť si farára, musela ho predstaviť ostrihomskému arcibiskupovi, aby ho v úrade potvrdil. Pri kostole vznikla **farská škola**, v ktorej mestský farár vyučoval po latinsky čítať, písať a cirkevný spev. Neskoršie si mestský farár na učiteľskú funkciu vyhladal samostatnú osobu.

V 14. a 15. storočí boli školy aj na dedinách, kde boli zriadené fary. Okrem cirkevných škôl v mestách sa zakladali aj mestské školy a v období reformácie protestantské školy. Tak bola v 16. storočí v Banskej Bystrici **nemecká mestská škola a mestská latinská škola**.

V 17. storočí bolo založené **jezuitské gymnázium** a v tom istom storočí neskôr **evanjelické gymnázium**. Na tejto škole študoval a neskôr pôsobil ako rektor Matej Bel, podľa ktorého je pomenovaná aj univerzita.

Školstvu sa zvýšená pozornosť začala venovať v 18. storočí. Snem v rokoch 1722 – 1723 žiadal zriadenie škôl, aby sa mohli vzdelávať šľachtické deti. O ich výchovu a umiestenie sa mal starať kráľ. Žiadal, aby sa na akadémiách vyučovala nielen teológia a právo, ale všetky vedy, ktoré sa vyučujú na cudzozemských univerzitách, a všetko, čo patrí k politickej a vojenskej vede.

Vzdelanie učiteľov bolo rôzne. Niektorí vedeli len čítať a písať, ale boli aj takí, čo skončili gymnázium. Osobitné učiteľské ústavy či školy v tej dobe neexistovali. Až v decembri 1778 bola v Banskej Bystrici otvorená **škola na prípravu učiteľov**, ktorá mala štyri triedy a len posledná bola učiteľskou prípravou.

Výrazný pokrok nastal v roku 1806, kedy sa na základe školského zákona stanovila **povinná školská dochádzka** od šiesteho do dvanásteho roku a povinné navštevovanie **nedelnej školy**. Významné bolo aj nariadenie, v ktorom sa hovorilo, že ak sa v meste nachádza gymnázium, tak najvyšší ročník ľudovej školy sa stane súčasťou gymnaziálnej triedy. A tak sa v Banskej Bystrici päťtriedne gymnázium stalo šesťtriednym a trojtriedna katolícka chlapčenská škola so štyrmi ročníkmi dvojtriednou.

1. septembra 1845 bola otvorená **nedelná učňovská škola**, ktorú navštevovali žiaci tri roky. Po skončení dostal každý učeň vysvedčenie, ktoré ho oprávňovalo, aby bol prijatý do cechu.

Na žiadosť banskobystrických kupcov z 13. septembra 1859 bola otvorená **súkromná večerná škola kupeckých učňov**. Vyučovalo sa vo večerných hodinách v zime od 19. do 20.30 hodiny a v lete od 20. do 21. hodiny jednoduché a podvojnú účtovníctvo, kupecká korešpondencia, vedenie obchodu, kupecké dejiny a zemepis. Táto škola časom prešla do meštianskej školy.

V 50. a 60. rokoch 19. storočia sa významným strediskom vzdelanosti na Slovensku stalo **katolícke gymnázium** s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 1856/57 bola v Banskej Bystrici založená **učiteľská preparandia**, v ktorej sa zásluhou vtedajšieho biskupa Štefana Moysesu okrem

<sup>35</sup> Text je vytvorený z rôznych zdrojov, ktoré sa viacnásobným používaním alebo pôvodným neoznačením stali neznáme. Prihlásenie sa autorov alebo oboznámenie so zdrojmi je vítané.

nemčiny a latinčiny vyučovalo aj po slovensky. Už vtedy sa uvažovalo o zriadení vysokej školy v Banskej Bystrici. Tieto snahy sa vzhľadom na vtedajšiu politickú situáciu v Rakúsko-Uhorsku nedali uskutočniť.

Na prelome 19. a 20. storočia v Banskej Bystrici vedelo písať a čítať 63,6 % mužov a 39,6 % žien celej dospelej populácie.

Vznik Československej republiky mal veľký vplyv aj na rozvoj školstva. Začalo sa vyučovať **po slovensky**.

Základ ďalšieho vývoja školstva položilo nariadenie SNR č. 5 zo 6. septembra 1944 o **poštátnení školstva na Slovensku**. Po oslobodení v roku 1945 boli v Banskej Bystrici nasledovné školy:

- štátne ľudové,
- pomocná škola,
- štátna chlapčenská meštianska škola,
- štátna dievčenská meštianska škola,
- odborná škola pre ženské povolanie,
- cvičná škola pri učiteľskej akadémii,
- učiteľská akadémia,
- priemyselná akadémia,
- obchodná akadémia,
- obchodná škola,
- gymnázium chlapčenské,
- gymnázium dievčenské.

V roku 1942 vznikla v Banskej Bystrici **základná umelecká škola**, od roku 1992 s názvom Základná umelecká škola Jána Cikkera.

Prvá vysoká škola v Banskej Bystrici - **Vyššia pedagogická škola** - vznikla v roku 1954. V školskom roku 1949/50 bola v Banskej Bystrici založená pobočka Pedagogickej fakulty pri Slovenskej univerzite v Bratislave. 1. septembra 1964 bola založená **Pedagogická fakulta**. V roku 1964 bolo zriadené v Banskej Bystrici aj konzultačné stredisko Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. V roku 1973 bolo v Banskej Bystrici zriadené detašované pracovisko Obchodnej fakulty Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. Z neho v roku 1977 vznikla **Fakulta ekonomiky služieb a cestovného ruchu Vysokej školy ekonomickej** v Bratislave. Ako jediná fakulta poskytovala vzdelanie v oblasti cestovného ruchu vo vtedajšom Československu. 1. júla 1992 fakulta – už pod novým názvom Ekonomická fakulta sa zlúčila s Pedagogickou fakultou a spoločne sa stali zakladajúcimi fakultami novej univerzity - **Univerzity Mateja Bela**. Druhou vysokou školou so sídlom v Banskej Bystrici je **Akadémia umení**, ktorá bola zriadená 01. 07. 1997, v súčasnosti má tri fakulty a je univerzitnou vysokou školou<sup>36</sup>. Okrem toho v meste sídli aj **Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity** v Bratislave, ktorá vznikla 1.7.2005.

Športovo talentovaní žiaci navštevujú **športové triedy** v základných školách, v internátnej športovej škole, prípadne športujú v školských športových strediskách. Na území mesta bola v školskom roku 1967/68 zriadená základná škola s rozšíreným vyučovaním športovej výchovy, zameraná na hokej, v školskom roku 1972/73 so zameraním na lyžovanie. Postupom času vznikali športové triedy podporujúce plávanie, atletiku a futbal.

<sup>36</sup> <https://www.aku.sk/sk/univerzita-au/o-akademii-umeni.html>

Na území mesta bola v šk. r. 1978/79 zriadená ZŠ s **rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov**. Od roku 1978 vzrástol aj počet detí **v ľudových školách umenia** (dnes základné umelecké školy). Od 1. septembra 1987 v Banskej Bystrici na Základnej škole na Kuzmányho ulici sa začala od 1. ročníka **rozšírená výučba hudobnej výchovy**.

**História predškolských zariadení** siaha až do roku 1829. Vtedy založila grófka filantropického zmýšľania Terézia Brunswicková (1775 – 1861) v Banskej Bystrici **prvú detskú opatrovňu**. Prudký rozvoj materských škôl sa začal po roku 1948, keď vydaním zákona O jednotnej škole bola predškolská výchova zaradená do školského systému. Do školského roku 1945/1946 bolo na území okresu Banskej Bystrice 8 štátnych detských opatrovní s 11 oddeleniami. **Radvanská materská škola** v roku 1946 začala ako prvá celodennú prevádzku.

V druhej polovici 20. storočia sa Banská Bystrica **rozrastala, budovali sa nové sídliská** vrátane občianskej vybavenosti, teda aj budovy pre materské a základné školy. Zvyšoval sa počet obyvateľov, demografický vývoj bol priaznivý. **Po roku 2000 sa demografický vývoj spomaľuje**, detí pribúda menej, ponuka školskej infraštruktúry začína kapacitne prevyšovať dopyt. Zároveň sa neinvestuje do školských budov, ktoré sú energeticky náročné a tým sa neúmerne zvyšujú prevádzkové náklady. Všeobecne záväznými nariadeniami boli postupne zrušené Základné školy: Magurská, Okružná, Tatranská a Hronská.<sup>37</sup>

Zároveň sa ukazuje nedostatok kapacít materských škôl, ktoré sa v minulých desaťročiach zrušili. Preto Mesto Banská Bystrica vytvorilo nové priestory a na novo zriadilo materské školy pri dvoch základných školách Jána Bakossa 5 v r. 2018<sup>38</sup> a Radvanská 1 v r. 2019.<sup>39</sup>

Po roku 2014 boli aj vďaka externým zdrojom rekonštruované budovy materských, základných škôl a základnej umeleckej školy s cieľom zvýšiť energetickú efektívnosť budov, zvýšiť kapacity materských škôl a vytvoriť vhodnejšie prostredie na výchovu a vzdelávanie.

## DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V BANSKEJ BYSTRICI

Počet obyvateľov v Banskej Bystrici neustále klesá. Medzi rokmi 2010 až 2020 sme zaznamenali pokles až o 2100 obyvateľov.

| Počet obyvateľov v Banskej Bystrici od r. 2010 - 2020 |       |       |       |       |       |       |       |       |       |       |       |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Rok   | 2010  | 2011  | 2012  | 2013  | 2014  | 2015  | 2016  | 2017  | 2018  | 2019  | 2020  |
|   | 79819 | 79775 | 79583 | 79368 | 79027 | 78758 | 78635 | 78484 | 78327 | 78084 | 77719 |

Pozn.: údaje k 31.12.

Zdroj: Štatistický úrad SR, DataCubes

Prírodný prírastok obyvateľov medzi rokmi 2010 a 2020 poklesol z +140 na -37. Po výraznom poklese po roku 2021 nastal v niektorých rokoch malý nárast (2013, 2015 – 2016), celkový trend je však klesajúci.

<sup>37</sup> Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 21/2014, ktorým sa zrušuje Základná škola, Hronská 47, mestská časť Šalková v Banskej Bystrici

<sup>38</sup> Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 2/2018 o zrušení Základnej školy Jána Bakossa, Bakossova 5, Banská Bystrica a jej súčastí, Materskej školy, Bakossova 5, Banská Bystrica a o zriadení Základnej školy s materskou školou, Jána Bakossa, Bakossova 5, Banská Bystrica a jej súčastí

<sup>39</sup> VZN Mesta Banská Bystrica č. 2/2019 o zrušení Základnej školy, Radvanská 1, Banská Bystrica a jej súčastí, Materskej školy, Radvanská 1, Banská Bystrica a o zriadení Základnej školy s materskou školou, Radvanská 1, Banská Bystrica a jej súčastí

| Prirodzený prírastok obyvateľov v Banskej Bystrici v rr. 2010 - 2020 |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Rok  | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
| prirodzený prírastok   | 140  | 100  | 58   | 66   | 47   | 65   | 92   | 22   | 55   | 34   | -37  |

Zdroj: Štatistický úrad SR, DataCubes

Migrácia obyvateľov medzi rokmi 2010 až 2020 bola v neprospech počtu obyvateľov v Banskej Bystrici – viac obyvateľov sa vysťahovali ako prisťahovalo v každom roku tohto obdobia. Rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými a počet prisťahovaných a vysťahovaných obyvateľov uvádzajú nasledujúce tabuľky.

| Migrácia obyvateľov v Banskej Bystrici v rr. 2010 - 2020 |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Rok  | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
| Rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyv.       | -311 | -379 | -250 | -281 | -388 | -334 | -215 | -173 | -212 | -277 | -328 |

Zdroj: Štatistický úrad SR, DataCubes

| Počet prisťahovaných a vysťahovaných obyvateľov v Banskej Bystrici v rr. 2010 - 2020 |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Rok  | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
| Prisťahovaní   | 933  | 914  | 917  | 895  | 996  | 983  | 1083 | 1110 | 1092 | 939  | 861  |
| Vysťahovaní  | 1244 | 1293 | 1167 | 1176 | 1384 | 1317 | 1298 | 1283 | 1304 | 1216 | 1189 |

Zdroj: Štatistický úrad SR, DataCubes

Prirodzený prírastok a migračné saldo spolu vytvárajú ukazovateľ celkový prírastok obyvateľov, ktorý bol v sledovanom období v meste Banská Bystrica každý rok záporný. V absolútnom vyjadrení sa v rokoch 2010 – 2020 pohyboval od -123 (najnižší úbytok v r. 2016) až po -365 (najvyšší úbytok v r. 2020). Na druhej strane v školstve zaznamenáme časť obyvateľov – rodín s deťmi s prechodným pobytom, ktorí tiež využívajú kapacity materského a základného školstva v meste.

| Celkový prírastok (úbytok) obyvateľov v Banskej Bystrici v rr. 2010 - 2020 |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |      |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Rok  | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
| Celkový prírastok (úbytok)   | -171 | -279 | -192 | -215 | -341 | -269 | -123 | -151 | -157 | -243 | -365 |

Zdroj: Štatistický úrad SR, DataCubes

## SÚČASNÝ STAV ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA

### MATERSKÉ ŠKOLY

V súčasnosti pôsobí v Banskej Bystrici v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta 27 materských škôl a 2 základné školy s materskou školou (Tab.) Počet detí za posledných 5 rokov narástol z 2147 na 2220. V súčasnosti je kapacita týchto materských škôl 2442 detí<sup>40</sup>. Počet tried sa zvýšil zo 104 v šk. r. 2016/17 na 114 v šk. r. 2020/21 aj vďaka zriadeniu dvoch MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Jána Bakossa, Bakossova 5 a ZŠsMŠ Radvanská 1 (spolu 5 tried).

<sup>40</sup> Počet detí na základe schválených prevádzkových poriadkov v šk.roku 2020/21.



Na území mesta Banská Bystrica pôsobí 12 neštátnych materských škôl, z toho je jedna špeciálna MŠ a jedno elokované pracovisko súkromnej materskej školy v územnej pôsobnosti inej obce. V šk. r. 2020/21 ich navštevovalo spolu 500 detí, od šk. roku 2016/17 sa ich počet udržiava približne na rovnakej výške. V meste fungujú aj dve MŠ, ktorých zriaďovateľom je Okresný úrad Banská Bystrica - Špeciálna materská škola, Jána Kollára 55 a Materská škola pri zdravotníckom zariadení Nám. L. Svobodu 4.

Počet detí so ŠVVP v materských školách zriadených Mestom Banská Bystrica bolo v šk. r. 2020/21 celkovo 5, čo je o 5 menej ako v šk. r. 2016/17.

Počet pedagogických zamestnancov v materských školách zriadených Mestom Banská Bystrica sa v posledných piatich rokoch zvýšil z 208 (šk. r. 2016/17) na 228 (šk. r. 2020/21), čo aj pri zvýšení počtu detí za toto obdobie o 73 spôsobilo zníženie priemerného počtu detí na jedného pedagogického zamestnanca z 10,32 na 9,74. Zníženie tohto ukazovateľa platí vo väčšine MŠ, okrem MŠ Nová 2 a MŠ Tatranská 63, kde došlo k jeho zvýšeniu a v MŠ Profesora Sáru 3 je na rovnakej úrovni. Na rovnakej úrovni zostal tento ukazovateľ aj v novej MŠ ako súčasť súčastí ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakossova 5 od jej zriadenia v šk. r. 2017/18. K zvýšeniu priemerného počtu detí na jedného pedagogického zamestnanca došlo v novej MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Radvanská 1 od jej zriadenia v šk. r. 2018/19.

Počet pedagogických a odborných zamestnancov zabezpečujúcich potreby detí MŠ so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami k 15.09.2020 bol minimálny – len traja pedagogickí asistenti/asistenti učiteľa, zamestnaní vďaka externým finančným zdrojom. Ďalšie miesta - špeciálny pedagóg, školský psychológ, sociálny pedagóg, školský logopéd, liečebný pedagóg neboli vytvorené.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu v materských školách aktívne využívajú rôzne digitálne technológie ako sú digitálne hračky, pomôcky a prostriedky, prostredníctvom ktorých deti spoznávajú a objavujú okolitý svet. Na zabezpečenie materiálno-technického a technologického vybavenia získali materské školy finančné prostriedky zapojením sa do národných projektov, zo štátnej dotácie ale aj z vlastných zdrojov.

Vybavenosť digitálnymi technológiami v materských školách zriadených Mestom Banská Bystrica k 31.12.2020 je uvedená v Tab. Všetky MŠ sú pripojené na internet, štyri MŠ nemajú wifi pripojenie. Vo všetkých MŠ sú tlačiarne (129), počítače, notebooky, niektoré MŠ využívajú aj tablety, v dvoch MŠ majú samostatné skenery. Projektory, dataprojektory a interaktívne tabule v edukačnom procese využíva 28 MŠ (99 interaktívnych tabúl sa nachádza priamo v triedach a v 3 MŠ je interaktívna tabuľa inštalovaná v inom priestore). Počítače a notebooky využívajú učiteľky (98) aj deti (98). V piatich MŠ deti nevyužívajú počítač a notebook, ale pracujú na interaktívnej tabuli.

Priestorové vybavenie materských škôl pozostáva najmä z tried a samostatných spální, šatní, umývárni, toaliet, jedální, kuchýň, v niektorých prípadoch aj z telocvične, knižnice, miestnosti pre krúžkovú činnosť, izolačky. Dve MŠ sú bezbariérové, Jedna MŠ má bezbariérový interiér, štyri MŠ majú bezbariérové vstupy, dve MŠ schodolez, pričom jedna z nich má aj nájazdovú plošinu pri vchode. Zvyšných 20 MŠ nemá žiadne bezbariérové prvky.

Neoddeliteľnú súčasť MŠ tvoria ich vonkajšie areály. Exteriér v materských školách bol postupne revitalizovaný a vybavený certifikovanými hernými zostavami, cvičiacimi strojmi, prekážkovými dráhami. MŠ si postupne budujú oddychové aj pohybové zóny. V MŠ Šalgotarjanska 5 a v MŠ Profesora Sáru 3 sú vybudované dopravné ihriská, ktoré deti využívajú počas celého roka.

V súčasnosti sú pri materských školách zriadených Mestom Banská Bystrica 3 školské byty:

- MŠ Cesta k nemocnici 37 – využitý,



- MŠ Na Starej tehelni 7 – využitý,
- MŠ 9.mája 26 – nevyužitý.

V posledných rokoch boli viaceré budovy a areály materských škôl rekonštruované. Napriek tomu je ešte potrebné investovať do riešenia havarijných stavov, opráv a rekonštrukcií. Priority na najbližšie obdobie sú uvedené v Prílohe 1.

**Počet detí materských škôl v územnej pôsobnosti mesta Banská Bystrica**

| Bežné materské školy            | 2016/2017            |                      |                      | 2017/2018            |                      |                      | 2018/2019            |                      |                      | 2019/2020            |                      |                      | 2020/2021            |                      |                      |
|---------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
|                                 | zriaďovateľ mesto BB | súkromný zriaďovateľ | cirkevný zriaďovateľ | zriaďovateľ mesto BB | súkromný zriaďovateľ | cirkevný zriaďovateľ | zriaďovateľ mesto BB | súkromný zriaďovateľ | cirkevný zriaďovateľ | zriaďovateľ mesto BB | súkromný zriaďovateľ | cirkevný zriaďovateľ | zriaďovateľ mesto BB | súkromný zriaďovateľ | cirkevný zriaďovateľ |
| spolu                           | 2147                 | 394                  | 24                   | 2152                 | 424                  | 23                   | 2152                 | 411                  | 24                   | 2181                 | 418                  | 24                   | 2220                 | 412                  | 24                   |
| 1 rok pred plnením PŠD          | 725                  | 69                   | 7                    | 731                  | 88                   | 11                   | 650                  | 110                  | 6                    | 726                  | 119                  | 7                    | 746                  | 106                  | 12                   |
| deti so ŠVVP                    | 10                   | -                    | -                    | 9                    | -                    | -                    | 6                    | -                    | -                    | 6                    | -                    | -                    | 5                    | 3                    | 0                    |
| <b>Špeciálne materské školy</b> |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |                      |
| spolu                           | 0                    | 40                   | 0                    | 0                    | 40                   | 0                    | 0                    | 36                   | 0                    | 0                    | 40                   | 0                    | 0                    | 40                   | 0                    |
| 1 rok pred plnením PŠD          | 0                    | 19                   | 0                    | 0                    | 20                   | 0                    | 0                    | 16                   | 0                    | 0                    | 13                   | 0                    | 0                    | 21                   | 0                    |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09.

**MŠ v územnej pôsobnosti mesta - zriaďovateľ Mesto Banská Bystrica**

| Materská škola           | aktuálna kapacita k šk.r. 2020/2021 | 2016/2017  |             |                        | 2017/2018  |             |                        | 2018/2019  |             |                        | 2019/2020  |             |                        | 2020/2021  |             |                        |
|--------------------------|-------------------------------------|------------|-------------|------------------------|------------|-------------|------------------------|------------|-------------|------------------------|------------|-------------|------------------------|------------|-------------|------------------------|
|                          |                                     | počet detí | počet tried | priemer detí na triedu | počet detí | počet tried | priemer detí na triedu | počet detí | počet tried | priemer detí na triedu | počet detí | počet tried | priemer detí na triedu | počet detí | počet tried | priemer detí na triedu |
| MŠ, Buková 22            | 48                                  | 44         | 2           | 22                     | 44         | 2           | 22                     | 42         | 2           | 21                     | 44         | 2           | 22                     | 36         | 2           | 18                     |
| MŠ, Cesta k nemocnici 37 | 88                                  | 87         | 4           | 21,75                  | 83         | 4           | 20,75                  | 85         | 4           | 21,25                  | 83         | 4           | 20,75                  | 80         | 4           | 20                     |
| MŠ, Družby 3             | 141                                 | 139        | 7           | 19,86                  | 133        | 7           | 19                     | 133        | 7           | 19                     | 131        | 7           | 18,71                  | 127        | 7           | 18,14                  |
| MŠ, Horná 22             | 46                                  | 54         | 3           | 18                     | 46         | 3           | 15,33                  | 44         | 3           | 14,67                  | 46         | 3           | 15,33                  | 46         | 3           | 15,33                  |
| MŠ, Hronská 18           | 20                                  | 18         | 1           | 18                     | 17         | 1           | 17                     | 18         | 1           | 18                     | 20         | 1           | 20                     | 16         | 1           | 16                     |
| MŠ, Jakubská cesta 77    | 40                                  | 37         | 2           | 18,5                   | 36         | 2           | 18                     | 38         | 2           | 19                     | 36         | 2           | 18                     | 35         | 2           | 17,5                   |
| MŠ, Jilemnického 8       | 77                                  | 78         | 4           | 19,5                   | 76         | 4           | 19                     | 76         | 4           | 19                     | 77         | 4           | 19,25                  | 77         | 4           | 19,25                  |
| MŠ, Karpatská 3          | 132                                 | 107        | 5           | 21,4                   | 107        | 5           | 21,4                   | 106        | 5           | 21,2                   | 103        | 5           | 20,6                   | 117        | 6           | 19,5                   |
| MŠ, Kremnička 22         | 32                                  | 32         | 1,5         | 21,33                  | 30         | 1,5         | 20                     | 28         | 1,5         | 18,67                  | 28         | 1,5         | 18,67                  | 30         | 1,5         | 20                     |
| MŠ, Lazovná 32           | 80                                  | 79         | 4           | 19,75                  | 77         | 4           | 19,25                  | 73         | 4           | 18,25                  | 77         | 4           | 19,25                  | 78         | 4           | 19,5                   |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|                                 |             |             |     |       |             |     |       |             |     |       |             |     |       |             |            |       |
|---------------------------------|-------------|-------------|-----|-------|-------------|-----|-------|-------------|-----|-------|-------------|-----|-------|-------------|------------|-------|
| MŠ, Magurská 14                 | 102         | 85          | 4   | 21,25 | 87          | 4   | 21,75 | 83          | 4   | 20,75 | 83          | 4   | 20,75 | 84          | 4          | 21    |
| MŠ, Na Lúčkach 2                | 132         | 80          | 4   | 20    | 98          | 5   | 19,6  | 103         | 5   | 20,6  | 109         | 5   | 21,8  | 118         | 6          | 19,67 |
| MŠ, Na Starej tehelni 7         | 77          | 84          | 4   | 21    | 80          | 4   | 20    | 76          | 4   | 19    | 75          | 4   | 18,75 | 75          | 4          | 18,75 |
| MŠ, Nová 2                      | 130         | 113         | 6   | 18,83 | 120         | 6   | 20    | 114         | 6   | 19    | 114         | 6   | 19    | 119         | 6          | 19,83 |
| MŠ, Odbojárrov 9                | 30          | 32          | 1,5 | 21,33 | 29          | 1,5 | 19,33 | 29          | 1,5 | 19,33 | 30          | 1,5 | 20    | 30          | 1,5        | 20    |
| MŠ, Profesora Sáru 3            | 88          | 89          | 4   | 22,25 | 90          | 4   | 22,5  | 89          | 4   | 22,25 | 86          | 4   | 21,5  | 89          | 4          | 22,25 |
| MŠ, Radvanská 26                | 110         | 108         | 5   | 21,6  | 104         | 5   | 20,8  | 97          | 5   | 19,4  | 99          | 5   | 19,8  | 96          | 5          | 19,2  |
| MŠ, Radvanská 28                | 132         | 125         | 6   | 20,83 | 124         | 6   | 20,67 | 121         | 6   | 20,17 | 121         | 6   | 20,17 | 118         | 6          | 19,67 |
| MŠ, Sásovská cesta 21           | 76          | 88          | 4   | 22    | 78          | 4   | 19,5  | 80          | 4   | 20    | 79          | 4   | 19,75 | 79          | 4          | 19,75 |
| MŠ, Senická cesta 82            | 20          | 22          | 1   | 22    | 22          | 1   | 22    | 16          | 1   | 16    | 19          | 1   | 19    | 20          | 1          | 20    |
| MŠ, Strážovská 3                | 132         | 101         | 5   | 20,2  | 103         | 5   | 20,6  | 101         | 5   | 20,2  | 102         | 5   | 20,4  | 119         | 6          | 19,83 |
| MŠ, Šalgotariánska 5            | 126         | 137         | 6   | 22,83 | 125         | 5   | 25    | 123         | 6   | 20,5  | 119         | 6   | 19,83 | 121         | 6          | 20,17 |
| MŠ, Tatranská 63                | 132         | 122         | 6   | 20,33 | 122         | 6   | 20,33 | 123         | 6   | 20,5  | 128         | 6   | 21,33 | 126         | 6          | 21    |
| MŠ, Trieda SNP 77               | 24          | 21          | 1   | 21    | 23          | 1   | 23    | 21          | 1   | 21    | 21          | 1   | 21    | 17          | 1          | 17    |
| MŠ, Tulsá 25                    | 110         | 104         | 5   | 20,8  | 100         | 5   | 20    | 101         | 5   | 20,2  | 104         | 5   | 20,8  | 100         | 5          | 20    |
| MŠ, 29. augusta 14              | 100         | 103         | 5   | 20,6  | 101         | 5   | 20,2  | 95          | 5   | 19    | 99          | 5   | 19,8  | 98          | 5          | 19,6  |
| MŠ, 9. mája 26                  | 107         | 58          | 3   | 19,33 | 58          | 3   | 19,33 | 57          | 3   | 19    | 45          | 3   | 15    | 62          | 4          | 15,5  |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Radvanská 1 | 66          | 0           | 0   | 0     | 0           | 0   | 0     | 36          | 2   | 18    | 59          | 3   | 19,67 | 63          | 3          | 21    |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Bakossova 5 | 44          | 0           | 0   | 0     | 39          | 2   | 19,5  | 44          | 2   | 22    | 44          | 2   | 22    | 44          | 2          | 22    |
| <b>SPOLU</b>                    | <b>2339</b> | <b>2147</b> | 104 | 20,64 | <b>2152</b> | 106 | 20,3  | <b>2152</b> | 109 | 19,74 | <b>2181</b> | 110 | 19,83 | <b>2220</b> | <b>114</b> | 19,47 |

Zdroj údajov: Výkazy škôl (MŠVVŠ SR) 1-01 podľa stavu k 15.09.

Poznámka: ZŠsMŠ Jána Bakossa, Bakossova 5 vznikla 01.09.2018 a ZŠsMŠ Radvanská 1 vznikla 01.09.2019

## KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| MŠ v územnej pôsobnosti mesta - neštátny zriaďovateľ                       |   |            |            |            |            |            |
|--|---|------------|------------|------------|------------|------------|
| materská škola   | zriaďovateľ   | počet detí |            |            |            |            |
|  |   | 2016/2017  | 2017/2018  | 2018/2019  | 2019/2020  | 2020/2021  |
| Súkromná materská škola, Lazovná 6<br>Elokované pracovisko: Nám. SNP 16    | Kreatívne centrum s.r.o., Karpatské námestie 10A,<br>Bratislava   | 32         | 31         | 28         | 30         | 28         |
| Súkromná materská škola,<br>Mládežnícka 51                                 | Mgr. Boris Šabo, Tulsá 28, Banská Bystrica  | 119        | 121        | 113        | 119        | 106        |
| Súkromná materská škola,<br>Rakytovská cesta 6389                          | PhDr. Monika Šabová, PhD., Mládežnícka 2, Banská<br>Bystrica  | 48         | 47         | 40         | 40         | 38         |
| Súkromná materská škola SPEAK,<br>Nad plážou 7                             | Jazyková škola SPEAK, spol. s.r.o., K.Kuzmányho<br>15068/19, Banská Bystrica  | 28         | 40         | 45         | 53         | 49         |
| Súkromná materská škola U Macka Macíka,<br>Tajovského 5                    | Detské centrum U Macka Macíka, Tajovského 5, Banská<br>Bystrica   | 52         | 57         | 56         | 59         | 59         |
| Súkromná materská škola, Tatranská 10                                      | Materské centrum Hviezdička, o.z., Ďumbierska 36,<br>Banská Bystrica  |            |            | 37         | 37         | 55         |
| Súkromná materská škola, Severná 5   | Materské centrum Hviezdička, o.z., Ďumbierska 36,<br>Banská Bystrica  | 62         | 59         | 16         | 19         | 17         |
| Súkromná materská škola, Námestie L.<br>Svobodu 1                          | Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta,<br>Námestie L. Svobodu 1, Banská Bystrica                                       | 30         | 41         | 39         | 36         | 33         |
| Súkromná materská škola School of English<br>Excellence, Janka Kráľa 11    | Občianske združenie pri súkromnej jazykovej škole<br>School of English Excellence, Trieda Hradca Králové<br>3889/3, Banská Bystrica | 23         | 28         | 37         | 25         | 27         |
| Materská škola ako súčasť ZŠsMŠ Štefana<br>Moyses, Nám. Štefana Moyses, 23 | Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica,<br>Nám. SNP 19, Banská Bystrica  | 24         | 23         | 24         | 24         | 24         |
| <b>SPOLU</b>   |   | <b>418</b> | <b>447</b> | <b>435</b> | <b>442</b> | <b>436</b> |
| Súkromná špeciálna materská škola,<br>Slnčná 34                            | STADETORE, n.o., Slnčná 34, Banská Bystrica   | 40         | 40         | 36         | 40         | 40         |
| <b>SPOLU</b>   |   | <b>458</b> | <b>487</b> | <b>471</b> | <b>482</b> | <b>476</b> |

Zdroj údajov: Výkazy škôl (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09.

Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

| MŠ v územnej pôsobnosti inej obce  |   |            |           |           |           |           |
|--|---|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| škola  | zriaďovateľ                               | počet detí |           |           |           |           |
|  |   | 2016/2017  | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| Elokované pracovisko ako súčasť SMŠ Montessori, Prachatická 9320/1A Zvolen, Trieda SNP 54, Banská Bystrica | MONTESSORI, o. z., Ivana Krasku 7, Zvolen | 22         | 22        | 22        | 23        | 24        |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>  
 Evidencia Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica

| MŠ v územnej pôsobnosti okresného úradu                         |   |
|---|---|
| škola   | zriaďovateľ   |
| Špeciálna materská škola, Jána Kollára 55                       | Okresný úrad Banská Bystrica,<br>Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Materská škola pri zdravotníckom zariadení<br>Nám. Ľ. Svobodu 4 | Okresný úrad Banská Bystrica,<br>Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

| Deti so ŠVVP v MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta |           |           |           |           |           |
|--|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| MŠ   | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| MŠ, Buková 22  | 0         | 0         | 0         | 0         | 0         |
| MŠ, Cesta k nemocnici 37                             | 0         | 0         | 0         |           |           |
| MŠ, Družby 3   | 0         | 0         | 0         | 0         | 0         |
| MŠ, Horná 22   | 0         | 0         |           | 0         | 0         |
| MŠ, Hronská 18                                       | 0         | 0         | 0         | 0         | 0         |
| MŠ Jakubská cesta 77                                 | 0         | 1         | 0         | 0         | 0         |
| MŠ, Jilemnického 8                                   | 0         | 0         | 0         | 0         | 0         |
| MŠ, Karpatská 3                                      | 0         | 0         | 0         | 0         | 0         |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |           |          |          |          |          |
|--|-----------|----------|----------|----------|----------|
| MŠ, Kremnička 22                               | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Lazovná 32                                 | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Magurská 14                                | 0         | 0        | 1        | 0        | 1        |
| MŠ, Na Lúčkach 2                               | 0         | 4        | 4        | 5        | 1        |
| MŠ, Na Starej tehelni 7                        |           | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Nová 2                                     | 3         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ Odbojárov 9                                 | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Profesora Sáru 3                           | 0         | 0        | 0        | 1        | 0        |
| MŠ, Radvanská 26                               | 0         | 0        | 1        | 0        | 0        |
| MŠ, Radvanská 28                               | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Sásovská cesta 21                          | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Senická cesta 82                           | 1         | 0        | 0        | 0        |          |
| MŠ, Strážovská 3                               | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Šalgotariánka 5                            | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Tatranská 63                               | 2         | 1        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, Trieda SNP 77                              | 0         | 0        | 0        | 0        | 1        |
| MŠ, Tulska 25                                  | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, 29. augusta 14                             | 0         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ, 9. mája 26                                 | 4         | 3        | 0        | 0        | 0        |
| MŠ ako súčasť ZŠ s MŠ Radvanská 1              | x         | x        | 0        | 0        | 2        |
| MŠ ako súčasť ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakosova 5 | x         | 0        | 0        | 0        | 0        |
| <b>SPOLU</b>                                   | <b>10</b> | <b>9</b> | <b>6</b> | <b>6</b> | <b>5</b> |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 1-01 podľa stavu k 15.09.

**Počet pedagogických zamestnancov (PZ) materských škôl a počet detí na jedného PZ**

| materská škola           | 2016/2017 |    |                    | 2017/2018 |    |                    | 2018/2019 |    |                    | 2019/2020 |    |                    | 2020/2021 |    |                    |
|--------------------------|-----------|----|--------------------|-----------|----|--------------------|-----------|----|--------------------|-----------|----|--------------------|-----------|----|--------------------|
|                          | deti      | PZ | priemer detí na PZ | deti      | PZ | priemer detí na PZ | deti      | PZ | priemer detí na PZ | deti      | PZ | priemer detí na PZ | deti      | PZ | priemer detí na PZ |
| MŠ, Buková 22            | 44        | 4  | 11                 | 44        | 4  | 11                 | 42        | 4  | 10,5               | 44        | 4  | 11                 | 36        | 4  | 9                  |
| MŠ, Cesta k nemocnici 37 | 87        | 8  | 10,88              | 83        | 8  | 10,38              | 85        | 8  | 10,63              | 83        | 8  | 10,38              | 80        | 8  | 10                 |
| MŠ, Družby 3             | 139       | 14 | 9,93               | 133       | 14 | 9,5                | 133       | 14 | 9,5                | 131       | 14 | 9,36               | 127       | 14 | 9,07               |
| MŠ, Horná 22             | 54        | 6  | 9                  | 46        | 6  | 7,67               | 44        | 6  | 7,33               | 46        | 6  | 7,67               | 46        | 6  | 7,67               |
| MŠ, Hronská 18           | 18        | 2  | 9                  | 17        | 2  | 8,5                | 18        | 2  | 9                  | 20        | 2  | 10                 | 16        | 2  | 8                  |
| MŠ, Jakubská cesta 77    | 37        | 4  | 9,25               | 36        | 4  | 9                  | 38        | 4  | 9,5                | 36        | 4  | 9                  | 35        | 4  | 8,75               |
| MŠ, Jilemnického 8       | 78        | 8  | 9,75               | 76        | 8  | 9,5                | 76        | 8  | 9,5                | 77        | 8  | 9,63               | 77        | 8  | 9,63               |
| MŠ, Karpatská 3          | 107       | 10 | 10,7               | 107       | 10 | 10,7               | 106       | 10 | 10,6               | 103       | 10 | 10,3               | 117       | 12 | 9,75               |
| MŠ, Kremnička 22         | 32        | 3  | 10,67              | 30        | 3  | 10                 | 28        | 3  | 9,33               | 28        | 3  | 9,33               | 30        | 3  | 10                 |
| MŠ, Lazovná 32           | 79        | 8  | 9,88               | 77        | 8  | 9,63               | 73        | 8  | 9,13               | 77        | 8  | 9,63               | 78        | 8  | 9,75               |
| MŠ, Magurská 14          | 85        | 8  | 10,63              | 87        | 8  | 10,88              | 83        | 8  | 10,38              | 83        | 8  | 10,38              | 84        | 8  | 10,5               |
| MŠ, Na Lúčkach 2         | 80        | 8  | 10                 | 98        | 10 | 9,8                | 103       | 10 | 10,3               | 109       | 10 | 10,9               | 118       | 12 | 9,83               |
| MŠ, Na Starej tehelni 7  | 84        | 8  | 10,5               | 80        | 8  | 10                 | 76        | 8  | 9,5                | 75        | 8  | 9,38               | 75        | 8  | 9,38               |
| MŠ, Nová 2               | 113       | 12 | 9,42               | 120       | 12 | 10                 | 114       | 12 | 9,5                | 114       | 12 | 9,5                | 119       | 12 | 9,92               |
| MŠ, Odbojárrov 9         | 32        | 3  | 10,67              | 29        | 3  | 9,67               | 29        | 3  | 9,67               | 30        | 3  | 10                 | 30        | 3  | 10                 |
| MŠ, Profesora Sáru 3     | 89        | 8  | 11,13              | 90        | 8  | 11,25              | 89        | 8  | 11,13              | 86        | 8  | 10,75              | 89        | 8  | 11,13              |
| MŠ, Radvanská 26         | 108       | 10 | 10,8               | 104       | 10 | 10,4               | 97        | 10 | 9,7                | 99        | 10 | 9,9                | 96        | 10 | 9,6                |
| MŠ, Radvanská 28         | 125       | 12 | 10,42              | 124       | 12 | 10,33              | 121       | 12 | 10,08              | 121       | 12 | 10,08              | 118       | 12 | 9,83               |
| MŠ, Sásovská cesta 21    | 88        | 8  | 11                 | 78        | 8  | 9,75               | 80        | 8  | 10                 | 79        | 8  | 9,88               | 79        | 8  | 9,88               |
| MŠ, Senická cesta 82     | 22        | 2  | 11                 | 22        | 2  | 11                 | 16        | 2  | 8                  | 19        | 2  | 9,5                | 20        | 2  | 10                 |
| MŠ, Strážovská 3         | 101       | 10 | 10,1               | 103       | 10 | 10,3               | 101       | 10 | 10,1               | 102       | 10 | 10,2               | 119       | 12 | 9,92               |
| MŠ, Šalgotariánska 5     | 137       | 12 | 11,42              | 125       | 12 | 10,42              | 123       | 12 | 10,25              | 119       | 12 | 9,92               | 121       | 12 | 10,08              |
| MŠ, Tatranská 63         | 122       | 12 | 10,12              | 122       | 12 | 10,12              | 123       | 12 | 10,25              | 128       | 12 | 10,67              | 126       | 12 | 10,5               |
| MŠ, Trieda SNP 77        | 21        | 2  | 10,5               | 23        | 2  | 11,5               | 21        | 2  | 10,5               | 21        | 2  | 10,5               | 17        | 2  | 8,5                |
| MŠ, Tulsá 25             | 104       | 10 | 10,4               | 100       | 10 | 10                 | 101       | 10 | 10,1               | 104       | 10 | 10,4               | 100       | 10 | 10                 |



KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|                                 |             |            |              |             |            |              |             |            |             |             |            |             |             |            |             |
|---------------------------------|-------------|------------|--------------|-------------|------------|--------------|-------------|------------|-------------|-------------|------------|-------------|-------------|------------|-------------|
| MŠ, 29. augusta 14              | 103         | 10         | 10,3         | 101         | 10         | 10,1         | 95          | 10         | 9,5         | 99          | 10         | 9,9         | 98          | 10         | 9,8         |
| MŠ, 9. mája 26                  | 58          | 6          | 9,67         | 58          | 6          | 9,67         | 57          | 7          | 8,14        | 45          | 6          | 7,5         | 62          | 8          | 7,75        |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Radvanská 1 | 0           | 0          | 0            | 0           | 0          | 0            | 36          | 4          | 9           | 59          | 6          | 9,83        | 63          | 6          | 10,5        |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Bakossova 5 | 0           | 0          | 0            | 39          | 4          | 9,75         | 44          | 4          | 11          | 44          | 4          | 11          | 44          | 4          | 11          |
| <b>SPOLU</b>                    | <b>2147</b> | <b>208</b> | <b>10,32</b> | <b>2152</b> | <b>214</b> | <b>10,06</b> | <b>2152</b> | <b>219</b> | <b>9,83</b> | <b>2181</b> | <b>220</b> | <b>9,91</b> | <b>2220</b> | <b>228</b> | <b>9,74</b> |

Zdroj údajov: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 1-01 podľa stavu k 15.09.

| Pedagogickí a odborní zamestnanci zabezpečujúci ŠVVP potreby detí MŠ k 15.09.2020 |                    |                    |  |                    |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |
|---|--------------------|--------------------|--|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|--------------------|------------------|--------------------|-----------------|--------------------|------------------|--------------------|
| MŠ  | počet zamestnancov |                    |  |                    |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |
|   | školský tréner     |                    | pedagogický asistent /asistent učiteľa |                    | špeciálny pedagóg |                    | školský psychológ |                    | sociálny pedagóg |                    | školský logopéd |                    | liečebný pedagóg |                    |
|   | spolu              | z toho cez projekt | spolu                                  | z toho cez projekt | spolu             | z toho cez projekt | spolu             | z toho cez projekt | spolu            | z toho cez projekt | spolu           | z toho cez projekt | spolu            | z toho cez projekt |
| MŠ, Na Lúčkach 2  |                    |                    | 2                                      | 2                  |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |
| MŠ, Senická cesta 82  |                    |                    | 1                                      | 1                  |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |
| <b>SPOLU</b>  |                    |                    | <b>3</b>                               | <b>3</b>           |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |

Zdroj údajov: Evidencia Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica

| Digitálne technológie v materských školách v v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta k 31.12.2020 |  |                 |                         |                               |           |                    |                              |  |                         |
|--|--|-----------------|-------------------------|-------------------------------|-----------|--------------------|------------------------------|--|-------------------------|
| škola  | Digitálne technológie (PC, tablet, notebook) |                 |                         |                               | tlačiarne | samostatné skenery | interaktívna tabuľa v triede | projektory, dataprojektory a interaktívna tabuľa mimo triedu | Wifi pripojenie áno/nie |
|  | spolu  | z toho pre deti | z toho pre zamestnancov | z toho pripojenie na internet |           |                    |                              |  |                         |
| MŠ, Buková 22  | 7  | 2               | 5                       | 4                             | 4         | 0                  | 2                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Cesta k nemocnici 37   | 5  | 4               | 1                       | 5                             | 5         | 0                  | 4                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Družby 3   | 16   | 7               | 9                       | 15                            | 11        | 0                  | 7                            | 1  | nie                     |
| MŠ, Horná 22   | 7  | 5               | 2                       | 7                             | 5         | 0                  | 1                            | 0  | nie                     |
| MŠ, Hronská 18   | 3  | 1               | 2                       | 2                             | 2         | 0                  | 0                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Jakubská cesta 77  | 3  | 0               | 3                       | 2                             | 3         | 0                  | 1                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Jilemnického 8   | 8  | 5               | 3                       | 8                             | 7         | 0                  | 0                            | 1  | áno                     |
| MŠ, Karpatská 3  | 7  | 6               | 1                       | 7                             | 6         | 0                  | 6                            | 0  | nie                     |
| MŠ, Kremnička 22   | 3  | 2               | 1                       | 3                             | 2         | 0                  | 1                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Lazovná 32   | 7  | 4               | 3                       | 7                             | 7         | 0                  | 4                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Magurská 14  | 5  | 4               | 1                       | 4                             | 3         | 0                  | 4                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Na Lúčkach 2   | 9  | 0               | 9                       | 9                             | 7         | 0                  | 6                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Na Starej tehelni 7  | 6  | 3               | 3                       | 6                             | 5         | 0                  | 3                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Nová 2   | 11   | 5               | 6                       | 7                             | 5         | 0                  | 5                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Odbojárov 9  | 5  | 1               | 4                       | 2                             | 3         | 0                  | 1                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Profesora Sáru 3   | 5  | 4               | 1                       | 4                             | 6         | 0                  | 4                            | 0  | nie                     |
| MŠ, Radvanská 26   | 7  | 5               | 2                       | 7                             | 3         | 4                  | 5                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Radvanská 28   | 11   | 3               | 8                       | 11                            | 7         | 0                  | 6                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Sásovská cesta 21  | 7  | 0               | 7                       | 4                             | 3         | 1                  | 4                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Senická cesta 82   | 3  | 1               | 2                       | 3                             | 3         | 0                  | 0                            | 1  | ano                     |
| MŠ, Strážovská 3   | 11   | 6               | 5                       | 9                             | 5         | 0                  | 6                            | 0  | áno                     |
| MŠ, Šalgotariánska 5   | 8  | 6               | 2                       | 8                             | 11        | 0                  | 6                            | 0  | áno                     |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|                                    |            |           |           |            |            |          |           |          |     |
|------------------------------------|------------|-----------|-----------|------------|------------|----------|-----------|----------|-----|
| MŠ, Tatranská 63                   | 12         | 8         | 4         | 12         | 2          | 0        | 6         | 0        | áno |
| MŠ, Trieda SNP 77                  | 2          | 0         | 2         | 2          | 2          | 0        | 1         | 0        | áno |
| MŠ, Tulska 25                      | 7          | 6         | 1         | 6          | 1          | 0        | 5         | 0        | áno |
| MŠ, 29. augusta 14                 | 9          | 7         | 2         | 7          | 5          | 0        | 4         | 0        | áno |
| MŠ, 9. mája 26                     | 7          | 0         | 7         | 7          | 2          | 0        | 4         | 0        | áno |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ<br>Radvanská 1 | 2          | 1         | 1         | 2          | 1          | 0        | 1         | 0        | áno |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ<br>Bakossova 5 | 3          | 2         | 1         | 3          | 3          | 0        | 2         | 0        | áno |
| <b>SPOLU</b>                       | <b>196</b> | <b>98</b> | <b>98</b> | <b>173</b> | <b>129</b> | <b>5</b> | <b>99</b> | <b>3</b> |     |

Zdroj údajov: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže, informácie poskytnuté materskými školami

| Priestorové vybavenie MŠ        |                |                           |   |  |
|---------------------------------|----------------|---------------------------|---|--|
| materská škola                  | trieda (počet) | samostatná spálňa (počet) | iné   | bezbariérovosť                         |
| MŠ, Buková 22                   | 2              | 2                         | jedáleň, šatne, umývárky, toalety   | interiér bezbariérový                  |
| MŠ, Cesta k nemocnici 37        | 4              | 4                         | školský byt   | nie                                    |
| MŠ, Družby 3                    | 7              | 2                         |   | nie                                    |
| MŠ, Horná 22                    | 3              | 2                         | jedáleň   | nie                                    |
| MŠ, Hronská 18                  | 1              | 1                         | jedáleň, kuchyňa  | nie                                    |
| MŠ, Jakubská cesta 77           | 2              | 1                         | telocvičňa, finska sauna  | nie                                    |
| MŠ, Jilemnického 8              | 4              | 2                         | telocvičňa  | nie                                    |
| MŠ, Karpatská 3                 | 6              | 6                         | telocvičňa  | vstupy 3 vchody pri pavilónoch         |
| MŠ, Kremnička 22                | 2              | 1                         |   | nie                                    |
| MŠ, Lazovná 32                  | 4              | 3                         | jedáleň, kuchyňa, sklady, riaditeľňa  | nie                                    |
| MŠ, Magurská 14                 | 4              | 4                         | šatňa detí 4, umývárne 4  | nie                                    |
| MŠ, Na Lúčkach 2                | 6              | 6                         | riaditeľňa, cvičebňa  | vstupy do budovy                       |
| MŠ, Na Starej tehelni 7         | 4              | 3                         | školský byt   | nie                                    |
| MŠ, Nová 2                      | 6              | 0                         | ŠJ, kuchynky k triede - 6, jedáleň pre zamestnancov, izolačky - 6, telocvičňa | nie                                    |
| MŠ, Odbojárov 9                 | 2              | 1                         | šatňa, umývárne   | nie                                    |
| MŠ, Profesora Sáru 3            | 4              | 4                         | umývárne, šatne, hospodárska budova (kuchyňa, sklady, 2x kancelária)          | nie                                    |
| MŠ, Radvanská 26                | 5              | 5                         | telocvičňa, knižnica  | nie                                    |
| MŠ, Radvanská 28                | 6              | 6                         | telocvičňa, miestnosť pre krúžkovú činnosť                                    | 3 vstupy                               |
| MŠ, Sásovská cesta 21           | 4              | 3                         | 3 umývárne, 3 šatne, 2 sklady   | nie                                    |
| MŠ, Senická cesta 82            | 1              | 1                         | kancelária, kuchyňa   | nie                                    |
| MŠ, Strážovská 3                | 6              | 6                         | telocvičňa  | áno                                    |
| MŠ, Šalgotariánska 5            | 6              | 0                         | telocvičňa, infrasauna  | nie                                    |
| MŠ, Tatranská 63                | 6              | 6                         | telocvičňa  | jeden vchod do areálu MŠ               |
| MŠ, Trieda SNP 77               | 1              | 1                         | chodba - šatňa, umývárna, izolačka  | nie                                    |
| MŠ, Tulska 25                   | 5              | 0                         |   | nie                                    |
| MŠ, 29. augusta 14              | 5              | 0                         | jedáleň   | nie                                    |
| MŠ, 9. mája 26                  | 5              | 3                         | školský byt   | schodolez                              |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Radvanská 1 | 3              | 3                         | jedáleň   | áno                                    |
| MŠ ako súčasť ZŠsMŠ Bakossova 5 | 2              | 2                         | jedáleň   | nájazdová plošina pri vchode schodolez |
| <b>SPOLU</b>                    | <b>116</b>     | <b>78</b>                 |   |  |

Zdroj údajov: Evidencia Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica a informácie poskytnuté materskými školami

## ZÁKLADNÉ ŠKOLSTVO

V základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica sa počet žiakov za posledných 5 rokov (medzi šk. r. 2016/17 a 2020/21) zvýšil o 503. Z toho sa každoročne vyše 100 vzdeláva mimo SR – tento počet rastie, v šk. r. 2020/21 to bolo 146 žiakov. Počet žiakov v športových triedach klesá. Počet žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rastie – tak počet v špeciálnych triedach (zo 445 na 517, tj. o 72), ako aj integrovaných (z 249 na 354, tj. o 105 žiakov). Počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia sa podľa zberu údajov pre normatívne financovanie školy/školského zariadenia s právnou subjektivitou znížil počas posledných 4 rokov sledovaného obdobia z 84 na 40.

V šk. rokoch 2005/06 až 2009/10 sa počet žiakov v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica znížil zo 7066 na 5368, tj. o 1698.<sup>41</sup>

V zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica je v súčasnosti 11 základných škôl, z toho dve sú základné školy s materskou školou. Počet žiakov za posledných 5 rokov (šk. roky 2016/17 – 2020/21) narástol o 505. Kapacita škôl je pre 7435 žiakov. Počet tried sa zvýšil z 250 na 263. Priemerný počet žiakov na triedu narástol od začiatku ku koncu sledovaného 5-ročného obdobia z 21,12 na 22,01.

Počet základných škôl neštátnych zriaďovateľov je 5, pôsobí tu aj neštátna ZŠ s MŠ a elokované pracovisko súkromnej základnej školy z iného mesta. Počet žiakov za sledované 5-ročné obdobie sa celkovo znížil z 1194 na 1149 (o 45). Tento pokles je zapríčinený nulovým počtom žiakov v Súkromnej základnej škole Magurská 16 od šk. roku 2018/19, v ostatných počet žiakov v sledovanom období rástol.

## ŠKOLSKÉ OBVODY

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Bystrica č. 5/2010 s účinnosťou od 1. 4. 2010 určilo štyri školské obvody pre základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica vrátane určenia školských obvodov pre okolité obce.

V roku 2018 nastala zmena a Všeobecným záväzným nariadením Mesta Banská Bystrica č. 4/2018 bolo určených 11 školských obvodov pre základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica a pre obce Kynceľová, Nemce, Špania Dolina, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Čerín, Horné Pršany, Vlkanová, Tajov, Môlča, Malachov, Králiky, Kordíky, Riečka. V každom školskom obvode sa nachádza jedna základná škola. Podľa platnej legislatívy a VZN žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalé bydlisko, alebo aj v základnej škole mimo školského obvodu, v ktorom má trvalé bydlisko, na žiadosť zákonného zástupcu žiaka a so súhlasom riaditeľa základnej školy, do ktorej sa hlási, s prihliadnutím na kapacitu tejto školy.

V rokoch 2020 - 2021 prebieha v meste Banská Bystrica na úrovni Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ, Komisie MsZ pre vzdelávanie a základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica diskusia o zmene usporiadania niektorých ulíc pre školské obvody, ktorá by mala vyústiť do nového návrhu VZN o školských obvodoch. Cieľom je určiť školské obvody tak, aby sa zohľadnila kapacita školských budov, dostupnosť školy a priemerná vzdialenosť dochádzky žiaka do školy a zároveň aby základné školy mali rozdelené obvody čo najrovnomernejšie vzhľadom na demografický vývoj. Školský úrad pripravuje zmeny na základe platnej legislatívy, prehľadu o počtoch detí v jednotlivých obvodoch aj obciach a informácií o novej výstavbe v niektorých lokalitách. Zapojenie aktérov do vzniku nového VZN spôsobuje prirodzene diskusie, vyladovanie i strety názorov, rôznych argumentácií, čo je predpokladom vytvorenia čo najlepšieho riešenia pre všetkých zainteresovaných – žiakov, rodičov, školy a samosprávu ako ich zriaďovateľa.

<sup>41</sup> Konceptia rozvoja školstva v Banskej Bystrici na roky 2010 – 2015 s výhľadom do roku 2020

| Počty žiakov v ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica |       |                    |                           |     |                     |          |                 |                   |                   |
|--|-------|--------------------|---------------------------|-----|---------------------|----------|-----------------|-------------------|-------------------|
|  | spolu | ŠVVP <sup>42</sup> |                           | SZP | vzdelávanie mimo SR | ostatní* | športové triedy | športová príprava | nie sú informácie |
|  |       | ŠT                 | integrovaní <sup>43</sup> |     |                     |          |                 |                   |                   |
| <b>2016/2017</b>   | 5285  | 445                | 249                       | 0   | 114                 | 6        | 295             | 0                 | 6                 |
| <b>2017/2018</b>   | 5425  | 477                | 271                       | 84  | 104                 | 6        | 272             | 0                 | 20                |
| <b>2018/2019</b>   | 5574  | 531                | 299                       | 64  | 134                 | 10       | 271             | 0                 | 6                 |
| <b>2019/2020</b>   | 5698  | 538                | 367                       | 56  | 139                 | 9        | 224             | 0                 | 2                 |
| <b>2020/2021</b>   | 5788  | 517                | 354                       | 40  | 146                 | 9        | 275             | 1                 | 1                 |

\*žiaci podľa § 23 písm. c), f), § 24 ods. 2 písm a),b), § 30 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.

Zdroj údajov: Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie školy/školského zariadenia s právnou subjektivitou (EDUZBER)

<sup>42</sup> Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – je žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, okrem detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení (diagnostické centrum, reedukačné centrum, liečebno-výchovné sanatórium) na základe rozhodnutia súdu (§ 2 písm. j) školského zákona). Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba je požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre žiaka, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti (§ 2 písm. i) školského zákona). Žiaci so ŠVVP: žiak so zdravotným znevýhodnením (žiak so zdravotným postihnutím, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s poruchou správania), žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiak s nadaním.

<sup>43</sup> Školská integrácia – je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v triedach škôl a školských zariadení určených pre žiakov bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb podľa § 2 písm. s) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „školský zákon“

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta |             |              |             |                          |              |             |                          |              |             |                          |              |             |                          |              |             |                          |
|---------------------------------------|-------------|--------------|-------------|--------------------------|--------------|-------------|--------------------------|--------------|-------------|--------------------------|--------------|-------------|--------------------------|--------------|-------------|--------------------------|
| škola                                 | kapacita    | 2016/2017    |             |                          | 2017/2018    |             |                          | 2018/2019    |             |                          | 2019/2020    |             |                          | 2020/2021    |             |                          |
|                                       |             | počet žiakov | počet tried | priemer žiakov na triedu | počet žiakov | počet tried | priemer žiakov na triedu | počet žiakov | počet tried | priemer žiakov na triedu | počet žiakov | počet tried | priemer žiakov na triedu | počet žiakov | počet tried | priemer žiakov na triedu |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5         | 683         | 269          | 13          | 20,69                    | 305          | 14          | 21,79                    | 323          | 14          | 23,07                    | 335          | 15          | 22,33                    | 331          | 16          | 20,69                    |
| ZŠsMŠ, Radvanská 1                    | 864         | 538          | 25          | 21,52                    | 585          | 27          | 21,67                    | 625          | 28          | 22,32                    | 655          | 29          | 22,59                    | 690          | 30          | 23                       |
| ZŠ, Ďumbierska 17                     | 618         | 519          | 29          | 17,9                     | 537          | 29          | 18,52                    | 550          | 30          | 18,33                    | 594          | 31          | 19,16                    | 628          | 32          | 19,63                    |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12                 | 332         | 293          | 15          | 19,53                    | 302          | 16          | 18,88                    | 310          | 16          | 19,38                    | 320          | 16          | 20                       | 318          | 15          | 21,2                     |
| ZŠ, Golianova 8                       | 851         | 717          | 32          | 22,41                    | 731          | 32          | 22,84                    | 731          | 32          | 22,84                    | 742          | 32          | 23,19                    | 759          | 32          | 23,72                    |
| ZŠ, Moskovská 2                       | 808         | 551          | 25          | 22,04                    | 537          | 26          | 20,65                    | 557          | 26          | 21,42                    | 576          | 26          | 22,15                    | 590          | 27          | 21,85                    |
| ZŠ, Pieninská 27                      | 555         | 322          | 17          | 18,94                    | 335          | 15          | 22,33                    | 331          | 15          | 22,07                    | 325          | 16          | 20,31                    | 326          | 16          | 20,38                    |
| ZŠ, Sitnianska 32                     | 560         | 396          | 19          | 20,84                    | 428          | 19          | 26,75                    | 443          | 21          | 21,1                     | 450          | 22          | 20,46                    | 461          | 22          | 20,96                    |
| ZŠ, Spojová 14                        | 920         | 759          | 34          | 22,32                    | 783          | 34          | 23,03                    | 815          | 36          | 22,64                    | 815          | 34          | 23,97                    | 801          | 34          | 23,56                    |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8                  | 527         | 484          | 20          | 24,2                     | 469          | 19          | 24,68                    | 465          | 19          | 24,47                    | 464          | 19          | 24,42                    | 459          | 19          | 24,16                    |
| ZŠ, Trieda SNP 20                     | 717         | 437          | 21          | 20,52                    | 413          | 22          | 18,77                    | 424          | 21          | 20,19                    | 422          | 21          | 20,1                     | 425          | 20          | 21,25                    |
| <b>SPOLU</b>                          | <b>7435</b> | <b>5285</b>  | <b>250</b>  | <b>21,12</b>             | <b>5425</b>  | <b>253</b>  | <b>21,44</b>             | <b>5574</b>  | <b>258</b>  | <b>21,6</b>              | <b>5698</b>  | <b>261</b>  | <b>21,83</b>             | <b>5788</b>  | <b>263</b>  | <b>22,01</b>             |

Zdroj údajov: Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie školy/školského zariadenia s právnou subjektivitou (EDUZBER)

Uznesenie MsZ v Banskej Bystrici č. 916 zo dňa 14. mája 2013

Poznámka: ZŠsMŠ Jána Bakossa, Bakossova 5 vznikla 01.09.2018 a ZŠsMŠ Radvanská 1 vznikla 01.09.2019, do uvedených termínov boli zaradené v sieti škôl ako samostatné základné školy.



KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE **BANSKÁ BYSTRICA** NA ROKY 2021 - 2026

| <b>ZŠ - neštátny zriaďovateľ</b>  |   |                  |                  |                  |                  |                  |
|---|---|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| <b>škola</b>  | <b>zriaďovateľ</b>  | <b>2016/2017</b> | <b>2017/2018</b> | <b>2018/2019</b> | <b>2019/2020</b> | <b>2020/2021</b> |
| SZŠ, Ružová 14  | Ing. Juraj Droppa, Haškova 18, Banská Bystrica                                  | 177              | 196              | 199              | 197              | 196              |
| SZŠ, Mládežnícka 51   | Mgr. Boris Šabo, Tulska 28, Banská Bystrica                                     | 152              | 174              | 186              | 166              | 166              |
| SZŠ, Lazovná 6  | Kreatívne centrum s.r.o., Karpatské námestie 10A, Bratislava                    | 17               | 69               | 95               | 179              | 165              |
| SZŠ Magurská 16   | PaedDr. Aleš Štesko, Trieda SNP 30, Banská Bystrica                             | 326              | 41               | 0                | 0                | 0                |
| ZŠ Narnia, Okružná 2  | Zbor cirkvi bratskej v Banskej Bystrici, Hurbanova 2, Banská Bystrica           | 290              | 325              | 350              | 370              | 389              |
| ZŠ s MŠ Štefana Moyses, Nám. Štefana Moyses 23  | Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica, Nám. SNP 19, Banská Bystrica | 220              | 234              | 243              | 236              | 210              |
| Elokované pracovisko ako súčasť SZŠ pre žiakov s autizmom, Sokolská 109, Zvolen, Komenského 12, Banská Bystrica (do 30.09.2020 ul. 9. mája 5965/74 B. Bystrica) | AUREL, o.z., Sokolská 109, Zvolen   | 12               | 15               | 15               | 22               | 23               |
| <b>SPOLU</b>  |   | <b>1194</b>      | <b>1054</b>      | <b>1088</b>      | <b>1170</b>      | <b>1149</b>      |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09. , Evidencia Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica, informácie od základných škôl

| <b>ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti iného orgánu</b> |  |
|---|--|
| <b>škola</b>  | <b>zriaďovateľ</b>   |
| ZŠ pri zdravotníckom zariadení, Nám. L. Svobodu 4   | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Špeciálna základná škola, Ďumbierska 15             | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

## ŠPECIÁLNE ŠKOLSTVO

Okresný úrad v Banskej Bystrici je zriaďovateľom dvoch ZŠ - Špeciálna základná škola, Ďumbierska 15 a ZŠ pri zdravotníckom zariadení, Nám. L. Svobodu 4.

V Banskej Bystrici sa nachádzajú dve špeciálne materské školy, dva školské kluby detí ako súčasť špeciálnych základných škôl a dve špeciálne stredné školy.

V troch základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica k 15.9.2020 bolo 28 špeciálnych tried pre žiakov so ŠVVP, z toho 26 tried v dvoch ZŠ pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (spolu 329 žiakov) a 1 trieda v jednej ZŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (4 žiaci). V dvoch ZŠ je zriadených 12 športových tried pre deti so športovým nadaním (spolu 275 žiakov).

| <b>Prehľad špeciálnych škôl a školských zariadení v meste Banská Bystrica</b> |   |  |
|---|---|--|
|   | <b>škola / školské zariadenie</b>   | <b>zriaďovateľ</b>   |
| <b>MŠ</b>   | Súkromná špeciálna materská škola, Slniečná 34  | STADETORE, n.o., Slniečná 34, Banská Bystrica                  |
|   | Špeciálna materská škola, Jána Kollára 55   | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| <b>ZŠ</b>   | Elokované pracovisko ako súčasť SZŠ pre žiakov s autizmom, Sokolská 109, Zvolen, Komenského 12, Banská Bystrica | AUREL, o.z., Sokolská 109, Zvolen                              |
|   | Špeciálna základná škola, Ďumbierska 15   | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| <b>ŠKD</b>  | Súkromný školský klub detí ako súčasť SZŠ pre žiakov s autizmom, Komenského 12                                  | AUREL, o.z., Sokolská 109, Zvolen                              |
|   | Školský klub detí ako súčasť Špeciálnej základnej školy, Ďumbierska 15  | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| <b>SŠ</b>   | Praktická škola ako súčasť Špeciálnej základnej školy, Ďumbierska 15  | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
|   | Odborné učilište internátne Viliama Gaňu, Moskovská 17, Banská Bystrica   | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

| Špeciálne triedy v ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta k 15.09.2020 |             |           |              |           |                                |             |              |
|---|-------------|-----------|--------------|-----------|--------------------------------|-------------|--------------|
| ZŠ  | počet tried |           | počet žiakov |           | druh ŠVVP                      | SPOLU       |              |
|   | 1. stupeň   | 2. stupeň | 1. stupeň    | 2. stupeň |                                | počet tried | počet žiakov |
| ZŠ, Ďumbierska 17   | 3           | 5         | 27           | 57        | všeobecné intelektové nadanie  | 8           | 84           |
| ZŠ, Pieninská 27  | x           | 1         | 1            | 3         | zdravotné znevýhodnenie        | 1           | 4            |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8  | 7           | 11        | 173          | 256       | špecifické intelektové nadanie | 18          | 429          |
| Športové triedy v ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta k 15.09.2020  |             |           |              |           |                                |             |              |
| ZŠ, Golianova 8   | x           | 10        | x            | 236       | športové nadanie               | 10          | 236          |
| ZŠ, Trieda SNP 20   | x           | 2         | x            | 39        | športové nadanie               | 2           | 39           |
| <b>SPOLU</b>  |             |           |              |           |                                | <b>39</b>   | <b>770</b>   |

Zdroj údajov: Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie školy/školského zariadenia s právnou subjektivitou (EDUZBER)

Celkovo počet žiakov so ŠVVP v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta rastie. Počas sledovaného obdobia piatich školských rokov narástol počet týchto žiakov zo 694 na 871, tj. o 177 (bez započítania žiakov zo športových tried). Narástol aj počet integrovaných žiakov so ŠVVP - z 249 na 354, tj. o 105. Počet špeciálnych tried v týchto ZŠ narástol z 25 na 27, v nich sa zvýšil počet žiakov zo 445 na 517, tj. o 72.

Počet úväzkov pedagogických a odborných zamestnancov zabezpečujúcich ŠVVP potreby žiakov ZŠ k 15.09.2020 bol 62,05, z toho 43,3 boli úväzky asistentov učiteľa, 6,35 špeciálnych pedagógov, 6,4 školských psychologov. Časť z nich je financovaná z externých zdrojov, teda len počas obdobia príslušného projektu. Pozície školský logopéd, liečebný pedagóg nie sú vytvorené vôbec, sociálny pedagóg pôsobí len v jednej škole. Školských trénerov je 5 v dvoch základných školách. Asistenti učiteľa sú vo všetkých školách okrem jednej, v počte úväzkov 1 – 6,8 na jednu školu. Špeciálnych pedagógov nemajú v 4 školách, v jednej škole len v rozsahu úväzku 0,35, v ostatných školách je v každej jeden zamestnanec v tejto pozícii. Na 7 školách pôsobí školský psychológ, z toho na jednej len s úväzkom v rozsahu 0,4, v štyroch školách nie je takáto pozícia vytvorená.

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Žiaci so ŠVVP v ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta (bez športových tried) |                      |                    |                         |              |                      |                    |                         |              |                      |                    |                         |              |                      |                    |                         |              |                      |                    |                         |              |
|--|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------|
| škola  | 2016/2017            |                    |                         |              | 2017/2018            |                    |                         |              | 2018/2019            |                    |                         |              | 2019/2020            |                    |                         |              | 2020/2021            |                    |                         |              |
|  | počet žiakov so ŠVVP | z toho integrovaní | z toho špeciálne triedy |              | počet žiakov so ŠVVP | z toho integrovaní | z toho špeciálne triedy |              | počet žiakov so ŠVVP | z toho integrovaní | z toho špeciálne triedy |              | počet žiakov so ŠVVP | z toho integrovaní | z toho špeciálne triedy |              | počet žiakov so ŠVVP | z toho integrovaní | z toho špeciálne triedy |              |
|  |                      |                    | počet tried             | počet žiakov |                      |                    | počet tried             | počet žiakov |                      |                    | počet tried             | počet žiakov |                      |                    | počet tried             | počet žiakov |                      |                    | počet tried             | počet žiakov |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5  | 22                   | 22                 |                         |              | 22                   | 22                 |                         |              | 23                   | 23                 |                         |              | 26                   | 26                 |                         |              | 26                   | 26                 |                         |              |
| ZŠsMŠ, Radvanská 1   | 31                   | 31                 |                         |              | 34                   | 34                 |                         |              | 37                   | 37                 |                         |              | 49                   | 49                 |                         |              | 46                   | 46                 |                         |              |
| ZŠ, Ďumbierska 17  | 131                  | 30                 | 9                       | 101          | 127                  | 39                 | 8                       | 88           | 134                  | 48                 | 8                       | 86           | 141                  | 51                 | 8                       | 90           | 128                  | 44                 | 8                       | 84           |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12  | 35                   | 21                 | 2                       | 14           | 35                   | 26                 | 2                       | 16           | 54                   | 36                 | 2                       | 18           | 58                   | 52                 | 1                       | 6            | 41                   | 41                 |                         |              |
| ZŠ, Golianova 8  | 22                   | 22                 |                         |              | 23                   | 23                 |                         |              | 20                   | 20                 |                         |              | 18                   | 18                 |                         |              | 24                   | 24                 |                         |              |
| ZŠ, Moskovská 2  | 28                   | 28                 |                         |              | 24                   | 24                 |                         |              | 23                   | 23                 |                         |              | 32                   | 32                 |                         |              | 30                   | 30                 |                         |              |
| ZŠ, Pieninská 27   | 30                   | 24                 | 1                       | 6            | 34                   | 28                 | 1                       | 6            | 36                   | 29                 | 1                       | 7            | 47                   | 41                 | 1                       | 6            | 45                   | 41                 | 1                       | 4            |
| ZŠ, Sitnianska 32  | 20                   | 20                 |                         |              | 24                   | 24                 |                         |              | 26                   | 26                 |                         |              | 29                   | 29                 |                         |              | 33                   | 33                 |                         |              |
| ZŠ, Spojová 14   | 40                   | 40                 |                         |              | 37                   | 37                 |                         |              | 36                   | 36                 |                         |              | 40                   | 40                 |                         |              | 36                   | 36                 |                         |              |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8   | 324                  | 0                  | 13                      | 324          | 367                  | 0                  | 15                      | 367          | 420                  | 0                  | 17                      | 420          | 436                  | 0                  | 18                      | 436          | 429                  | 0                  | 18                      | 429          |
| ZŠ, Trieda SNP 20  | 11                   | 11                 |                         |              | 14                   | 14                 |                         |              | 21                   | 21                 |                         |              | 29                   | 29                 |                         |              | 33                   | 33                 |                         |              |
| SPOLU  | 694                  | 249                | 25                      | 445          | 741                  | 271                | 26                      | 477          | 830                  | 299                | 28                      | 531          | 905                  | 367                | 28                      | 538          | 871                  | 354                | 27                      | 517          |

Zdroj údajov: Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie školy/školského zariadenia s právnou subjektivitou (EDUZBER)

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Pedagogickí a odborní zamestnanci zabezpečujúci ŠVVP potreby žiakov ZŠ k 15.09.2020 |                    |                    |  |                    |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |
|---|--------------------|--------------------|--|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|--------------------|------------------|--------------------|-----------------|--------------------|------------------|--------------------|
| ZŠ  | počet zamestnancov |                    |  |                    |                   |                    |                   |                    |                  |                    |                 |                    |                  |                    |
|   | školský tréner     |                    | pedagogický asistent /asistent učiteľa |                    | špeciálny pedagóg |                    | školský psychológ |                    | sociálny pedagóg |                    | školský logopéd |                    | liečebný pedagóg |                    |
|   | spolu              | z toho cez projekt | spolu                                  | z toho cez projekt | spolu             | z toho cez projekt | spolu             | z toho cez projekt | spolu            | z toho cez projekt | spolu           | z toho cez projekt | spolu            | z toho cez projekt |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5   | 0                  | 0                  | 3                                      | 0                  | 1                 | 0                  | 0                 | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| Zšs MŠ, Radvanská 1   | 0                  | 0                  | 2                                      | 0                  | 1                 | 0                  | 1                 | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Ďumbierska 17   | 0                  | 0                  | 6,5                                    | 2                  | 1                 | 0                  | 1                 | 1                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12   | 0                  | 0                  | 6,8                                    | 0                  | 1                 | 0                  | 1                 | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Golianova 8   | 3                  | 0                  | 1                                      | 0                  | 0                 | 0                  | 0                 | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Moskovská 2   | 0                  | 0                  | 4                                      | 0                  | 0,35              | 0                  | 0,4               | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Pieninská 27  | 0                  | 0                  | 5                                      | 1                  | 1                 | 0,5                | 1                 | 1                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Sitnianska 32   | 0                  | 0                  | 6                                      | 2                  | 1                 | 1                  | 1                 | 1                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Spojová 14  | 0                  | 0                  | 3                                      | 0                  | 0                 | 0                  | 1                 | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8  | 0                  | 0                  | 0                                      | 0                  | 0                 | 0                  | 0                 | 0                  | 0                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| ZŠ, Trieda SNP 20   | 2                  | 0                  | 6                                      | 2                  | 0                 | 0                  | 0                 | 0                  | 1                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |
| SPOLU   | 5                  | 0                  | 43,3                                   | 7                  | 6,35              | 1,5                | 6,4               | 3                  | 1                | 0                  | 0               | 0                  | 0                | 0                  |

Zdroj údajov: informácie poskytnuté základnými školami

Evidenčný počet pedagogických a odborných zamestnancov – učiteľov na plný úväzok, na kratší pracovný čas a vychovávateľov počas sledovaného obdobia piatich školských rokov rástol – v súvislosti so zvyšovaním počtu žiakov, žiakov so ŠVVP a počtu tried. Evidenčný počet učiteľov na plný úväzok narástol z 337 na 357, tj. o 20, učiteľov na kratší pracovný čas z 29 na 35, tj. o 6 a vychovávateľov z 83 na 92, tj. o 9.

Nárast je viditeľný aj v prípade ukazovateľa prepočítaný počet pedagogických zamestnancov základných škôl, ktorý narástol za päťročné sledované obdobie o 15,27. Priemer žiakov na prepočítaný počet pedagogických zamestnancov základných škôl sa zvýšil zo 14,87 na 15,63, pričom v šk. r. 2020/2021 bol rozsah tohto ukazovateľa v školách od 13,88 do 16,63 (v šk. r. 2016/2017 to bolo od 11,84 do 16,81). Počet žiakov v školách je rôzny, čo závisí tak od veľkosti a kapacity školy, ako aj od počtu detí v školskom obvode v danom roku a od záujmu zákonných zástupcov detí z iných školských obvodov o dochádzku ich detí do školy mimo ich školského obvodu. Počet žiakov v školách v šk. r. 2016/17 bol od 269 do 759, v šk. r. 2020/21 od 318 do 801.

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Evidenčný počet pedagogických a odborných zamestnancov |                         |            |            |            |            |                                 |           |           |           |           |               |           |           |           |           |
|--|-------------------------|------------|------------|------------|------------|---------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| základná škola   | učitelia na plný úväzok |            |            |            |            | učitelia na kratší pracovný čas |           |           |           |           | vychovávateľa |           |           |           |           |
|  | 2016/2017               | 2017/2018  | 2018/2019  | 2019/2020  | 2020/2021  | 2016/2017                       | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 | 2016/2017     | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5                          | 17                      | 18         | 19         | 21         | 22         | 1                               | 4         | 3         | 2         | 2         | 4             | 5         | 6         | 6         | 6         |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1                                    | 35                      | 38         | 38         | 35         | 40         | 1                               | 1         | 1         | 8         | 5         | 9             | 10        | 11        | 11        | 11        |
| ZŠ, Ďumbierska 17                                      | 36                      | 36         | 36         | 39         | 40         | 2                               | 2         | 4         | 4         | 3         | 8             | 8         | 8         | 9         | 10        |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12                                  | 22                      | 20         | 21         | 25         | 21         | 2                               | 2         | 3         | 2         | 2         | 5             | 5         | 10        | 7         | 6         |
| ZŠ, Golianova 8  | 43                      | 43         | 42         | 44         | 44         | 7                               | 5         | 7         | 8         | 7         | 8             | 8         | 9         | 9         | 9         |
| ZŠ, Moskovská 2  | 32                      | 34         | 33         | 34         | 36         | 3                               | 3         | 6         | 2         | 2         | 10            | 10        | 10        | 10        | 10        |
| ZŠ, Pieninská 27                                       | 24                      | 22         | 19         | 22         | 23         | 3                               | 3         | 6         | 2         | 2         | 6             | 5         | 5         | 5         | 5         |
| ZŠ, Sitnianska 32                                      | 25                      | 25         | 26         | 28         | 29         | 3                               | 5         | 7         | 6         | 3         | 6             | 7         | 8         | 8         | 8         |
| ZŠ, Spojová 14   | 45                      | 46         | 49         | 48         | 49         | 2                               | 2         | 1         | 1         | 1         | 12            | 13        | 13        | 13        | 13        |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8                                   | 32                      | 29         | 30         | 30         | 30         | 1                               | 2         | 2         | 2         | 2         | 9             | 9         | 8         | 7         | 8         |
| ZŠ, Trieda SNP 20                                      | 26                      | 28         | 26         | 26         | 23         | 4                               | 3         | 4         | 4         | 6         | 6             | 6         | 6         | 6         | 6         |
| <b>SPOLU</b>   | <b>337</b>              | <b>339</b> | <b>339</b> | <b>352</b> | <b>357</b> | <b>29</b>                       | <b>32</b> | <b>44</b> | <b>41</b> | <b>35</b> | <b>83</b>     | <b>86</b> | <b>94</b> | <b>91</b> | <b>92</b> |

Zdroj údajov: Výkazy (MŠVVŠ SR) 3-01 podľa stavu k 15.09., Výkazy (MŠVVŠ SR) 4-01 podľa stavu k 15.09.

## KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Prepočítaný počet pedagogických zamestnancov základných škôl a priemerný počet žiakov na PZ |             |               |                      |             |               |                      |             |               |                      |             |               |                      |             |               |                      |
|---|-------------|---------------|----------------------|-------------|---------------|----------------------|-------------|---------------|----------------------|-------------|---------------|----------------------|-------------|---------------|----------------------|
| základná škola  | 2016/2017   |               |                      | 2017/2018   |               |                      | 2018/2019   |               |                      | 2019/2020   |               |                      | 2020/2021   |               |                      |
|   | žiaci       | PZ            | priemer žiakov na PZ | žiaci       | PZ            | priemer žiakov na PZ | žiaci       | PZ            | priemer žiakov na PZ | žiaci       | PZ            | priemer žiakov na PZ | žiaci       | PZ            | priemer žiakov na PZ |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5   | 269         | 22,73         | 11,84                | 305         | 19,38         | 15,74                | 323         | 20            | 16,15                | 335         | 22,52         | 14,88                | 331         | 23,87         | 13,88                |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1   | 538         | 36,24         | 14,85                | 585         | 38,04         | 15,38                | 625         | 38,64         | 16,18                | 655         | 40,03         | 16,36                | 690         | 41,48         | 16,63                |
| ZŠ, Ďumbierska 17   | 519         | 37,73         | 13,76                | 537         | 37,9          | 14,17                | 550         | 38,52         | 14,28                | 594         | 39,61         | 15                   | 628         | 41,92         | 14,98                |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12   | 293         | 24,04         | 12,19                | 302         | 20,5          | 14,73                | 310         | 20,13         | 15,4                 | 320         | 22,59         | 14,17                | 318         | 21,4          | 14,86                |
| ZŠ, Golianova 8   | 717         | 44,91         | 15,97                | 731         | 44,93         | 16,27                | 731         | 45,46         | 16,08                | 742         | 46,69         | 15,89                | 759         | 46,99         | 16,15                |
| ZŠ, Moskovská 2   | 551         | 32,78         | 16,81                | 537         | 34,14         | 15,73                | 557         | 35,03         | 15,9                 | 576         | 35,04         | 16,44                | 590         | 35,83         | 16,47                |
| ZŠ, Pieninská 27  | 322         | 23,64         | 13,62                | 335         | 20,74         | 17,12                | 331         | 21,82         | 15,17                | 325         | 21,84         | 14,88                | 326         | 22,44         | 14,53                |
| ZŠ, Sitnianska 32   | 396         | 25,62         | 15,46                | 428         | 26,74         | 16,01                | 443         | 28,6          | 15,49                | 450         | 29,68         | 15,16                | 461         | 30,09         | 15,32                |
| ZŠ, Spojová 14  | 759         | 45,95         | 16,52                | 783         | 46,4          | 16,88                | 815         | 49,09         | 16,6                 | 815         | 48,09         | 16,95                | 801         | 49,09         | 16,32                |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8  | 484         | 32,48         | 14,9                 | 469         | 30,59         | 15,33                | 465         | 32            | 14,53                | 464         | 30,44         | 15,24                | 459         | 30,69         | 14,96                |
| ZŠ, Trieda SNP 20   | 431         | 28,93         | 14,9                 | 413         | 29,15         | 14,17                | 424         | 29            | 14,62                | 422         | 27,78         | 15,19                | 425         | 26,52         | 16,03                |
| <b>SPOLU</b>  | <b>5279</b> | <b>355,05</b> | <b>14,87</b>         | <b>5425</b> | <b>350,15</b> | <b>15,49</b>         | <b>5574</b> | <b>358,29</b> | <b>15,56</b>         | <b>5698</b> | <b>364,31</b> | <b>15,64</b>         | <b>5788</b> | <b>370,32</b> | <b>15,63</b>         |

Zdroj údajov: Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie školy/školského zariadenia s právnou subjektivitou (EDUZBER)



## ODBORNÉ PORADENSTVO V ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH

Evidenčný počet odborných zamestnancov v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica ukazuje na to, že táto oblasť je v týchto školách veľmi poddimenzovaná. Počet školských špeciálnych pedagógov sa zvýšil za sledované 5-ročné obdobie z 3 na 6, školských psychologov z 3 na 4, počet iných odborných zamestnancov bolo v týchto rokoch na všetkých spomínaných ZŠ 0 až 2 a počet výchovných poradcov sa znížil z 11 na 9.

## ASISTENTI UČITEĽOV

Evidenčný počet asistentov učiteľa v sledovanom päťročnom období narástol z 37 na 43, tj. o 6. V šk. r. 2020/21 nemajú túto pozíciu v dvoch školách. V ostatných školách pôsobia asistenti učiteľov v evidenčnom počte od 1 do 10.

| Evidenčný počet asistentov    |                  |           |           |           |           |
|-------------------------------|------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| základná škola                | asistent učiteľa |           |           |           |           |
|                               | 2016/2017        | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5 | 3                | 3         | 3         | 3         | 3         |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1           | 2                | 2         | 2         | 2         | 2         |
| ZŠ, Ďumbierska 17             | 5                | 4         | 4         | 4         | 6         |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12         | 5                | 7         | 6         | 5         | 7         |
| ZŠ, Golianova 8               | 0                | 0         | 0         | 1         | 1         |
| ZŠ, Moskovská 2               | 9                | 4         | 9         | 8         | 10        |
| ZŠ, Pieninská 27              | 4                | 4         | 6         | 4         | 5         |
| ZŠ, Sitnianska 32             | 4                | 0         | 0         | 0         | 0         |
| ZŠ, Spojová 14                | 3                | 3         | 3         | 3         | 3         |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8          | 0                | 0         | 0         | 0         | 0         |
| ZŠ, Trieda SNP 20             | 2                | 0         | 4         | 7         | 6         |
| <b>SPOLU</b>                  | <b>37</b>        | <b>27</b> | <b>37</b> | <b>37</b> | <b>43</b> |

Zdroj údajov: Výkazy (MŠVVŠ SR) 3-01 podľa stavu k 15.09.

Výkazy (MŠVVŠ SR) 4-01 podľa stavu k 15.09.

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| <b>Evidenčný počet odborných zamestnancov</b> |                                  |           |           |           |           |                          |           |           |           |           |
|---|----------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|--------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>základná škola</b>                         | <b>školský špeciálny pedagóg</b> |           |           |           |           | <b>školský psychológ</b> |           |           |           |           |
|   | 2016/2017                        | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 | 2016/2017                | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5                 | 0                                | 0         | 1         | 1         | 1         | 0                        | 0         | 0         | 0         | 0         |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1                           | 0                                | 0         | 0         | 1         | 1         | 0                        | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, Ďumbierska 17                             | 1                                | 1         | 1         | 1         | 1         | 1                        | 0         | 0         | 1         | 0         |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12                         | 0                                | 0         | 0         | 0         | 1         | 0                        | 0         | 0         | 0         | 1         |
| ZŠ, Golianova 8                               | 0                                | 0         | 0         | 0         | 0         | 0                        | 0         | 0         | 0         | 0         |
| ZŠ, Moskovská 2                               | 0                                | 0         | 0         | 1         | 1         | 1                        | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, Pieninská 27                              | 1                                | 1         | 1         | 1         | 1         | 0                        | 0         | 1         | 0         | 0         |
| ZŠ, Sitnianska 32                             | 0                                | 0         | 0         | 0         | 0         | 0                        | 0         | 0         | 0         | 0         |
| ZŠ, Spojová 14                                | 1                                | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                        | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8                          | 0                                | 0         | 0         | 0         | 0         | 0                        | 0         | 0         | 0         | 0         |
| ZŠ, Trieda SNP 20                             | 0                                | 0         | 0         | 0         | 0         | 0                        | 0         | 0         | 0         | 0         |
| <b>SPOLU</b>                                  | <b>3</b>                         | <b>2</b>  | <b>3</b>  | <b>5</b>  | <b>6</b>  | <b>3</b>                 | <b>3</b>  | <b>4</b>  | <b>4</b>  | <b>4</b>  |

| <b>Evidenčný počet odborných zamestnancov</b> |                                |           |           |           |           |                         |           |           |           |           |
|---|--------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>základná škola</b>                         | <b>iní odborní zamestnanci</b> |           |           |           |           | <b>výchovný poradca</b> |           |           |           |           |
|   | 2016/2017                      | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 | 2016/2017               | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5                 | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1                           | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 0         | 0         |
| ZŠ, Ďumbierska 17                             | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12                         | 0                              | 1         | 1         | 1         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, Golianova 8                               | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, Moskovská 2                               | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 0         | 1         |
| ZŠ, Pieninská 27                              | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 0         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, Sitnianska 32                             | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 1         | 1         |
| ZŠ, Spojová 14                                | 0                              | 0         | 0         | 0         | 0         | 1                       | 1         | 1         | 1         | 1         |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE **BANSKÁ BYSTRICA** NA ROKY 2021 - 2026

|                      |          |          |          |          |          |           |           |           |          |          |
|----------------------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|-----------|----------|----------|
| ZŠ SSV, Skuteckého 8 | 0        | 0        | 0        | 0        | 0        | 1         | 1         | 1         | 1        | 0        |
| ZŠ, Trieda SNP 20    | 0        | 0        | 1        | 1        | 1        | 1         | 1         | 1         | 1        | 1        |
| <b>SPOLU</b>         | <b>0</b> | <b>1</b> | <b>2</b> | <b>2</b> | <b>1</b> | <b>11</b> | <b>10</b> | <b>11</b> | <b>9</b> | <b>9</b> |

Zdroj údajov: Výkazy (MŠVVŠ SR) 3-01 podľa stavu k 15.09.

Výkazy (MŠVVŠ SR) 4-01 podľa stavu k 15.09.

## ŠKOLSKÉ KLUBY DETÍ

V zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica pri 11 základných školách pôsobia školské kluby detí ako ich súčasť, 7 školských klubov detí (ŠKD) neštátnych zriaďovateľov, 1 súkromný ŠKD v územnej pôsobnosti inej obce a 2 ŠKD, ktorých zriaďovateľom je Okresný úrad Banská Bystrica.

Počet žiakov školských klubov detí v územnej pôsobnosti mesta Banská Bystrica v sledovanom 5-ročnom období narástol na 2951, v šk. roku 2020/2021 klesol o 19 detí.

Počet detí v školských kluboch detí v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica narástol v sledovanom 5-ročnom období medzi šk. rokmi 2016/2017 a 2020/2021 z 2093 na 2348 a počet oddelení narástol z 85 na 92. Priemerný počet žiakov v oddelení narástol tiež – z 24,62 na 25,52.

V šk. roku 2005/2006 bolo v školských kluboch v územnej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica 1949 detí, z toho v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica 1823 v 15-tich základných školách a v neštátnych dvoch ŠKD bolo 126 detí. O 4 roky neskôr, v šk. r. 2009/2010 narástol počet detí na 2146, z toho v piatich neštátnych ŠKD ich bolo 415 a v ŠKD pri 14-tich ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica 1731. Počet oddelení v ŠKD v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica v tomto 5-ročnom sledovanom období bolo 69 až 73.<sup>44</sup>

Samostatné priestory pre školské kluby detí majú 3 základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, pričom počet priestorov sa pohybuje od štyroch po jednu miestnosť. V jednej ZŠ využívajú aj oddychové zóny v triedach a relaxačné zóny na chodbách. Osem základných škôl využíva pre ŠKD učebne.

---

<sup>44</sup> Konceptcia rozvoja školstva v meste Banská Bystrica na roky 2010 – 2015 s výhľadom do roku 2020.

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Počet žiakov školských klubov detí v územnej pôsobnosti mesta Banská Bystrica |             |          |          |             |          |          |             |          |          |             |          |          |             |          |          |
|---|-------------|----------|----------|-------------|----------|----------|-------------|----------|----------|-------------|----------|----------|-------------|----------|----------|
| školský rok   | 2016/2017   |          |          | 2017/2018   |          |          | 2018/2019   |          |          | 2019/2020   |          |          | 2020/2021   |          |          |
| zriaďovateľ   | mesto BB    | súkromný | cirkevný | mesto BB    | súkromný | cirkevný | mesto BB    | súkromný | cirkevný | mesto BB    | súkromný | cirkevný | mesto BB    | súkromný | cirkevný |
| počet žiakov  | 2093        |          |          | 2170        | 253      | 325      | 2355        | 250      | 345      | 2359        | 249      | 343      | 2348        | 257      | 327      |
| <b>Spolu</b>  | <b>2093</b> |          |          | <b>2748</b> |          |          | <b>2950</b> |          |          | <b>2951</b> |          |          | <b>2932</b> |          |          |

Zdroj údajov: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09.

| Školské kluby detí v územnej pôsobnosti mesta Banská Bystrica - zriaďovateľ Mesto Banská Bystrica |              |                |                                   |              |                |                                   |              |                |                                   |              |                |                                   |              |                |                                   |
|---|--------------|----------------|-----------------------------------|--------------|----------------|-----------------------------------|--------------|----------------|-----------------------------------|--------------|----------------|-----------------------------------|--------------|----------------|-----------------------------------|
| školský klub detí   | 2016/2017    |                |                                   | 2017/2018    |                |                                   | 2018/2019    |                |                                   | 2019/2020    |                |                                   | 2020/2021    |                |                                   |
|   | počet žiakov | počet oddelení | priemerný počet žiakov v oddelení | počet žiakov | počet oddelení | priemerný počet žiakov v oddelení | počet žiakov | počet oddelení | priemerný počet žiakov v oddelení | počet žiakov | počet oddelení | priemerný počet žiakov v oddelení | počet žiakov | počet oddelení | priemerný počet žiakov v oddelení |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠsMŠ Jána Bakossa, Bakossova 5                                      | 106          | 4              | 26,5                              | 124          | 5              | 24,8                              | 137          | 6              | 22,83                             | 144          | 6              | 24                                | 143          | 6              | 23,83                             |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠsMŠ, Radvanská 1   | 234          | 9              | 26                                | 249          | 10             | 24,9                              | 287          | 11             | 26,09                             | 288          | 11             | 26,18                             | 291          | 11             | 26,45                             |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Ďumbierska 17  | 213          | 8              | 26,63                             | 224          | 8              | 28                                | 223          | 8              | 27,88                             | 246          | 9              | 27,33                             | 261          | 10             | 26,1                              |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12                          | 119          | 7              | 17                                | 134          | 7              | 19,14                             | 176          | 10             | 17,6                              | 151          | 6              | 25,17                             | 149          | 6              | 24,83                             |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |             |           |              |             |           |              |             |           |              |             |           |              |             |           |              |
|--|-------------|-----------|--------------|-------------|-----------|--------------|-------------|-----------|--------------|-------------|-----------|--------------|-------------|-----------|--------------|
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Golianova 8                                   | 215         | 8         | 26,88        | 224         | 8         | 28           | 244         | 9         | 27,11        | 241         | 9         | 26,78        | 243         | 9         | 27           |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Moskovská 2                                   | 231         | 10        | 23,1         | 226         | 10        | 22,6         | 247         | 10        | 24,7         | 238         | 10        | 23,8         | 240         | 10        | 24           |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Pieninská 27                                  | 144         | 6         | 24           | 120         | 5         | 24           | 127         | 5         | 25,4         | 124         | 5         | 24,8         | 117         | 5         | 23,4         |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Sitnianska 32                                 | 146         | 6         | 24,33        | 167         | 7         | 23,86        | 191         | 8         | 23,88        | 199         | 8         | 24,88        | 195         | 8         | 24,38        |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Spojová 14                                    | 330         | 12        | 27,5         | 361         | 13        | 27,77        | 384         | 13        | 29,54        | 375         | 13        | 28,85        | 367         | 13        | 28,23        |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ Slobodného slovenského vysielача, Skuteckého 8 | 208         | 9         | 23,11        | 201         | 9         | 22,33        | 198         | 8         | 24,75        | 193         | 8         | 24,13        | 190         | 8         | 23,75        |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ, Trieda SNP 20                                 | 147         | 6         | 24,5         | 140         | 6         | 23,33        | 141         | 6         | 23,5         | 160         | 6         | 26,67        | 152         | 6         | 25,33        |
| <b>SPOLU</b>   | <b>2093</b> | <b>85</b> | <b>24,62</b> | <b>2170</b> | <b>88</b> | <b>24,66</b> | <b>2355</b> | <b>94</b> | <b>25,05</b> | <b>2359</b> | <b>91</b> | <b>25,92</b> | <b>2348</b> | <b>92</b> | <b>25,52</b> |

Zdroj údajov: Výkazy (MŠVVŠ SR) 3-01 podľa stavu k 15.09., Výkazy (MŠVVŠ SR) 4-01 podľa stavu k 15.09.

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Školské kluby detí v územnej pôsobnosti mesta Banská Bystrica - neštátny zriaďovateľ |   |              |            |            |            |            |
|--|---|--------------|------------|------------|------------|------------|
| školský klub detí  | zriaďovateľ   | počet žiakov |            |            |            |            |
|  |   | 2016/2017    | 2017/2018  | 2018/2019  | 2019/2020  | 2020/2021  |
| Súkromný školský klub detí, Mládežnícka 51   | PhDr. Monika Šabová PhD.,<br>Mládežnícka 2, Banská Bystrica                     | x            | 92         | 0          | 0          | 0          |
| Súkromný školský klub detí ako súčasť SZŠ, Ružová 14                                 | Ing. Juraj Droppa, Haškova 18,<br>Banská Bystrica                               | x            | 109        | 110        | 112        | 109        |
| Súkromný školský klub detí ako súčasť SZŠ Mládežnícka 51                             | Mgr. Boris Šabo, Tulsá 28, Banská Bystrica                                      | x            | 0          | 103        | 91         | 94         |
| Súkromný školský klub detí ako súčasť SZŠ, Lazovná 6                                 | Kreatívne centrum s.r.o.,<br>Karpatské námestie 10A, Bratislava                 | x            | 31         | 37         | 46         | 54         |
| Školský klub detí ako súčasť Základnej školy Narnia, Okružná 2                       | Zbor cirkvi bratskej v Banskej Bystrici, Hurbanova 2, Banská Bystrica           | x            | 230        | 239        | 241        | 239        |
| Školský klub detí pri ZŠ Štefana Moyses, Nám. Štefana Moyses 23                      | Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská bystrica, Nám. SNP 19, Banská Bystrica | x            | 95         | 106        | 102        | 88         |
| Súkromný školský klub detí ako súčasť SZŠ, Magurská 16                               | PaedDr. Aleš Štesko, Trieda SNP 30, Banská Bystrica                             | x            | 21         | 0          | 0          | 0          |
| <b>SPOLU</b>   |   | <b>x</b>     | <b>578</b> | <b>595</b> | <b>592</b> | <b>584</b> |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09.

Poznámka: Údaje k 15.09.2016 nie sú k dispozícii, v danom roku neboli súčasťou štatistického zisťovania Výkazu Škol (MŠVVŠ SR) 40-01

| ŠKD v územnej pôsobnosti inej obce   |                                   |
|--|-----------------------------------|
| ŠKD  | zriaďovateľ                       |
| Súkromný školský klub detí ako súčasť SZŠ pre žiakov s autizmom, Komenského 12 | AUREL, o.z., Sokolská 109, Zvolen |

| ŠKD v územnej pôsobnosti iného orgánu  |  |
|--|--|
| ŠKD  | zriaďovateľ  |
| Školský klub detí ako súčasť Špeciálnej základnej školy, Ďumbierska 15         | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Školský klub detí ako súčasť ZŠ pri zdravotníckom zariadení, Nám. Ľ. Svobodu 1 | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky,  
<https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

## VYBAVENIE ZÁKLADNÝCH ŠKÔL TELOCVIČŇAMI A ŠPORTOVÝMI AREÁLMI

Všetky základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sú vybavené telocvičňou, v 11-tich školách je 14 telocviční. Druhé najčastejšie telovýchovné zariadenie je viacúčelové ihrisko – nachádza sa v 8 školách, pričom dve školy majú po dve takéto ihriská a tretím najrozšírenejším zariadením je posilňovňa – nachádza sa v 9-tich školách. Medzi zariadeniami určenými na konkrétne športy je v týchto školách 7 basketbalových ihrísk, 4 atletické dráhy, 4 gymnastické telocvične, 4 volejbalové ihriská, 3 futbalové ihriská, 2 bedmintonové ihriská, 1 hokejbalové ihrisko, 1 hokejová zóna, 1 outdoor fitness park, 1 hádzanárske ihrisko a 2 tenisové ihriská.<sup>45</sup>

## ŠKOLSKÉ KNIŽNICE

Školské knižnice v samostatných priestoroch sú v deviatich základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, jedna škola má knižné kútiky v priestoroch chodby. V jednej škole knižnica nie je. V štyroch školách je zriadená aj študovňa, resp. čítareň.

## ŠKOLSKÉ BYTY V ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH

V 7 základných školách je 8 školských bytov.

## UČEBNE

Počet učební sa v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica v sledovanom období zvýšil od šk. r. 2016/17 do šk.r. 2020/21 z 360 na 385, z toho počet odborných učební sa znížil z 92 na 77.

<sup>45</sup> Údaje k 31.12. 2020



KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Telovýchovné zariadenia v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta k 31.12.2020 |            |            |                   |                 |                     |                       |                   |                  |               |                     |                  |                |                 |               |           |
|--|------------|------------|-------------------|-----------------|---------------------|-----------------------|-------------------|------------------|---------------|---------------------|------------------|----------------|-----------------|---------------|-----------|
| základná škola   | telocvičňa | posilňovňa | basketbal ihrisko | atletická dráha | viacúčelové ihrisko | gymnastika telocvičňa | bedminton ihrisko | hokejbal ihrisko | hokejová zóna | outdoor fitnes park | volejbal ihrisko | futbal ihrisko | hádzaná ihrisko | tenis ihrisko | Spolu     |
| ZŠ s MŠ J. Bakossa, Bakossova 5  | 1          |            |                   |                 |                     |                       |                   |                  |               |                     |                  |                |                 |               | 1         |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1  | 2          | 1          | 1                 | 1               | 1                   | 1                     |                   |                  |               |                     |                  | 1              |                 |               | 8         |
| ZŠ, Ďumbierska 17  | 2          | 1          |                   | 1               | 1                   |                       |                   |                  |               |                     |                  |                |                 |               | 5         |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12  | 1          | 1          | 3                 | 1               | 1                   |                       |                   |                  |               |                     | 3                |                | 1               | 1             | 12        |
| ZŠ, Golianova 8  | 1          | 1          | 1                 | 1               | 2                   | 1                     | 2                 | 1                | 1             | 1                   |                  |                |                 | 1             | 13        |
| ZŠ, Moskovská 2  | 1          | 1          |                   |                 | 1                   | 1                     |                   |                  |               |                     |                  |                |                 |               | 4         |
| ZŠ, Pieninská 27   | 1          | 1          | 1                 |                 | 1                   |                       |                   |                  |               |                     | 1                |                |                 |               | 5         |
| ZŠ, Sitnianska 32  | 1          | 1          |                   |                 |                     | 1                     |                   |                  |               |                     |                  |                |                 |               | 3         |
| ZŠ, Spojová 14   | 2          | 1          | 1                 |                 | 2                   |                       |                   |                  |               |                     |                  | 1              |                 |               | 7         |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8   | 1          |            |                   |                 | 1                   |                       |                   |                  |               |                     |                  |                |                 |               | 2         |
| ZŠ, Trieda SNP 20  | 1          | 1          |                   |                 |                     |                       |                   |                  |               |                     |                  | 1              |                 |               | 3         |
| <b>SPOLU</b>   | <b>14</b>  | <b>9</b>   | <b>7</b>          | <b>4</b>        | <b>10</b>           | <b>4</b>              | <b>2</b>          | <b>1</b>         | <b>1</b>      | <b>1</b>            | <b>4</b>         | <b>3</b>       | <b>1</b>        | <b>1</b>      | <b>63</b> |

Zdroj údajov: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 31-92 k 31.12.2020

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Priestorové vybavenie základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica |  |   |   |  |
|--|--|---|---|--|
| škola / školské zariadenie   | ŠKD samostatné priestory áno/nie   | školská knižnica áno/nie  | iné   | bezbariérovosť   |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5  | nie - využívame priestory učební   | áno   | školský byt, kabinety, zborovňa   | šikmá nájazdová plošina pri hlavnom vchode, budova bez výťahov, do tried sa ide po schodoch  |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1  | áno 4x   | áno   | školský byt, kabinety, zborovňa   | šikmá nájazdová plošina k telocvični, bezbariérové hygienické zariadenia v pavilóne A,C  |
| ZŠ, Ďumbierska 17  | nie, využívajú učebne  | 1 školská knižnica (študovňa a žiacka knižnica), zbierka CD, DVD na modernizáciu vyučovacieho procesu | 1 školský byt, náradovňa s posilňovacími strojmi, kabinety, zborovňa, pracovňa školského špeciálneho pedagóga, pracovisko školského psychológa sa aktuálne buduje - pripravuje sa komunikačná miestnosť | šikmá nájazdová plošina k telocvični   |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12  | nie  | áno   | Centrum techiky, kabinety, zborovňa, odborné učebne IKT 2x, jazyková 1x robotiky 1x, CHE-FYZ 1x, kuchynka, 1x byt   | šikmá nájazdová plošina, výťah v pavilóne tried, bezbariérové WC v pavilóne tried  |
| ZŠ, Golianova 8  | nie  | nie   | školský byt, kabinety, hokejová zóna, posilňovňa, športový areál, hokejbalová aréna   | nie  |
| ZŠ, Moskovská 2  | áno, oddychové zóny v triedach a relaxačné zóny na chodbách, 2 samostatné triedy pre ŠKD | áno, študijné oddelenie + knižnica  | Estetická učebňa - 120 miest na sedenie s pódium, kabinety a zborovne, vnútorné átria s pódium, "Stará škola", 1 byt školníka   | čiastočne, len vstup do školy od hlavného vchodu   |
| ZŠ, Pieninská 27   | 1 klubovňu využívajú všetky oddelenia  | áno + študovňa a čítareň  | sauna s oddychovou miestnosťou  | šikmá prestrešená protišmyková nájazdová plocha, 2 osobné výťahy pre imobilných v pavilónoch tried I. a II. stupňa, bezbariérové hygienické zariadenia |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|                      |                       |   |   |   |
|----------------------|-----------------------|---|---|---|
| ZŠ, Sitnianska 32    | nie, využívajú učebne | áno, čakáme na rekonštrukciu (modernizácia učební)                        | 1 školský byt, náradovňa, posilňovňa s posilňovacím strojom, kabinety, zborovňa | šikmá nájazdová plocha, 2 nákladné výtahy s možnosťou využívania na prepravu osôb s doprovodom v pavilónoch tried I. a II. Stupňa |
| ZŠ, Spojová 14       | nie                   | áno, v rámci projektu Moderná škola momentálne budujeme Otvorenú študovňu | školský byt, kabinety, zborovňa, posilňovňa, kuchynka                           | nie   |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8 | nie, využívame učebne | nie, knižné kútiky v priestoroch chodby                                   | kancelárie 7x, zborovňa, kabinet 4x, archív, sklad CO, sklad učebníc            | nie   |
| ZŠ, Trieda SNP 20    | áno, 1 miestnosť      | áno   | 2x školský byt, zborovňa, kabinety, posilňovňa                                  | nie   |

Zdroj: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica, informácie poskytnuté základnými školami

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Počty učební v základných školách v v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta |                    |                        |                    |                        |                    |                        |                    |                        |                    |                        |
|--|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|
| základná škola   | 2016/2017          |                        | 2017/2018          |                        | 2018/2019          |                        | 2019/2020          |                        | 2020/2021          |                        |
|  | počet učební spolu | počet odborných učební | počet učební spolu | počet odborných učební | počet učební spolu | počet odborných učební | počet učební spolu | počet odborných učební | počet učební spolu | počet odborných učební |
| ZŠsMŠ JánaBakossa, Bakossova 5   | 18                 | 5                      | 18                 | 5                      | 25                 | 5                      | 25                 | 5                      | 25                 | 5                      |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1  | 46                 | 14                     | 46                 | 14                     | 46                 | 14                     | 46                 | 14                     | 46                 | 13                     |
| ZŠ, Ďumbierska 17  | 37                 | 6                      | 37                 | 7                      | 38                 | 8                      | 38                 | 7                      | 39                 | 7                      |
| ZŠ, Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12                            | 20                 | 6                      | 20                 | 6                      | 25                 | 6                      | 20                 | 6                      | 19                 | 6                      |
| ZŠ, Golianova 8  | 36                 | 7                      | 36                 | 7                      | 41                 | 12                     | 37                 | 7                      | 37                 | 8                      |
| ZŠ, Moskovská 2  | 46                 | 22                     | 46                 | 22                     | 46                 | 21                     | 46                 | 20                     | 64                 | 18                     |
| ZŠ, Pieninská 27   | 32                 | 4                      | 32                 | 4                      | 33                 | 4                      | 30                 | 4                      | 30                 | 4                      |
| ZŠ, Sitnianska 32  | 26                 | 4                      | 26                 | 6                      | 27                 | 7                      | 27                 | 6                      | 27                 | 6                      |
| ZŠ, Spojová 14   | 40                 | 8                      | 40                 | 8                      | 40                 | 8                      | 40                 | 8                      | 40                 | 0                      |
| ZŠ Slobodného slovenského vysielача, Skuteckého 8                      | 27                 | 7                      | 27                 | 5                      | 27                 | 2                      | 28                 | 1                      | 26                 | 1                      |
| ZŠ, Trieda SNP 20  | 32                 | 9                      | 32                 | 9                      | 32                 | 9                      | 32                 | 9                      | 32                 | 9                      |
| <b>SPOLU</b>   | <b>360</b>         | <b>92</b>              | <b>360</b>         | <b>93</b>              | <b>380</b>         | <b>96</b>              | <b>369</b>         | <b>87</b>              | <b>385</b>         | <b>77</b>              |

Zdroj údajov: Výkazy (MŠVVŠ SR) 3-01 podľa stavu k 15.09., Výkazy (MŠVVŠ SR) 4-01 podľa stavu k 15.09.

| škola                         | Špecifikácia odborných učební v základných školách v školskom roku 2020/2021 |     |        |          |                 |           |          |   |
|-------------------------------|--|-----|--------|----------|-----------------|-----------|----------|---|
|                               | jazyky   | IKT | Fyzika | Biológia | Chémia          | technika  | kuchynka | iné   |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5 | 2  | 1   | 1      |          |                 | 1         | 1        |   |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1           | 2  | 2   | 1      | 1        | 1               | 2         | 1        | multimediálna<br>geografia<br>náboženská/etická |
| ZŠ, Ďumbierska 17             | 2  | 3   |        | 1        |                 |           | 1        |   |
| ZŠ JGT, Gaštanová 12          | 1  | 2   |        |          |                 | 1 komplex |          | prírodovedná                                    |
| ZŠ, Golianova 8               | 1  | 4   | 1      |          | 1               | 1         |          |   |
| ZŠ, Moskovská 2               | 5  | 3   | 1      | 1        | 1               | 2         | 1        | výtvarná<br>multimediálna 2                     |
| ZŠ, Pieninská 27              |  | 2   |        | 1        | fyzika/chémia   | 1         | 1        |   |
| ZŠ, Sitnianska 32             |  | 2   | 1      |          | biológia/chémia | 1         |          | hudobná   |
| ZŠ, Spojová 14                |  | 4   | 1      | 1        | 1               | 1         |          | interaktívna                                    |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8          | 3  | 2   | 1      |          | 1               | 1         | 1        |   |
| ZŠ, Trieda SNP 20             |  |     | 1      |          | 1               | 1         |          |   |

Zdroj údajov: informácie poskytnuté základnými školami

## VYBAVENOSŤ ZÁKLADNÝCH ŠKÔL INFORMAČNO-KOMUNIKAČNOU TECHNIKOU

| Digitálne technológie v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta k 31.12.2020 |  |  |   |           |            |                    |                              |  |                    |                        |                      |              |                            |
|--|--|--|---|-----------|------------|--------------------|------------------------------|--|--------------------|------------------------|----------------------|--------------|----------------------------|
| škola  | Digitálne technológie (PC, tablet, notebook) |  |   | servery   | tlačiarne  | samostatné skenery | interaktívna tabuľa v učebni | projektory, dataprojektory a interaktívna tabuľa mimo učebňu | videokonf. systémy | iné koncové zariadenia | WiFi prístupové body |              |                            |
|  | spolu  | z toho parametre na VVP a využívanie v škole | z toho ako špeciálna alebo kompenzačná pomôcka pre žiakov so ŠVVP |           |            |                    |                              |  |                    |                        | WiFi z MŠVVaŠ        | vlastná WiFi | WiFi prístup aj pre žiakov |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5  | 104  | 53   | 0   | 1         | 17         | 0                  | 16                           | 4  | 0                  | 0                      | 10                   | 0            | 0                          |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1  | 169  | 162  | 7   | 1         | 25         | 0                  | 37                           | 7  | 0                  | 0                      | 35                   | 1            | 1                          |
| ZŠ, Ďumbierska 17  | 195  | 189  | 0   | 1         | 29         | 1                  | 36                           | 0  | 0                  | 1                      | 25                   | 0            | 1                          |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12  | 195  | 95   | 0   | 1         | 16         | 2                  | 11                           | 0  | 0                  | 1                      | 16                   | 0            | 0                          |
| ZŠ, Golianova 8  | 243  | 115  | 0   | 1         | 14         | 0                  | 38                           | 2  | 0                  | 2                      | 0                    | 5            | 0                          |
| ZŠ, Moskovská 2  | 211  | 206  | 0   | 1         | 12         | 0                  | 39                           | 0  | 0                  | 0                      | 6                    | 0            | 1                          |
| ZŠ, Pieninská 27   | 151  | 66   | 1   | 0         | 16         | 0                  | 22                           | 8  | 0                  | 0                      | 24                   | 6            | 1                          |
| ZŠ, Sitnianska 32  | 193  | 179  | 0   | 1         | 20         | 0                  | 27                           | 15   | 0                  | 0                      | 31                   | 0            | 0                          |
| ZŠ, Spojová 14   | 197  | 120  | 0   | 2         | 20         | 0                  | 22                           | 5  | 0                  | 1                      | 39                   | 14           | 1                          |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8   | 198  | 198  | 0   | 2         | 33         | 0                  | 24                           | 5  | 0                  | 0                      | 1                    | 22           | 0                          |
| ZŠ, Trieda SNP 20  | 243  | 213  | 0   | 0         | 18         | 4                  | 6                            | 35   | 0                  | 1                      | 10                   | 8            | 1                          |
| <b>SPOLU</b>   | <b>2099</b>                                  | <b>1596</b>                                  | <b>8</b>  | <b>11</b> | <b>220</b> | <b>7</b>           | <b>278</b>                   | <b>81</b>  | <b>0</b>           | <b>6</b>               | <b>197</b>           | <b>56</b>    | <b>6</b>                   |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| Počet kusov a zdroj financovania digitálnych technológií nadobudnutých základnou školou v danom roku |             |           |           |             |          |           |             |           |          |             |           |           |             |          |           |
|--|-------------|-----------|-----------|-------------|----------|-----------|-------------|-----------|----------|-------------|-----------|-----------|-------------|----------|-----------|
| ZŠ   | 2016        |           |           | 2017        |          |           | 2018        |           |          | 2019        |           |           | 2020        |          |           |
|  | rozpočet ZŠ | MŠVVaŠ    | iné       | rozpočet ZŠ | MŠVVaŠ   | iné       | rozpočet ZŠ | MŠVVaŠ    | iné      | rozpočet ZŠ | MŠVVaŠ    | iné       | rozpočet ZŠ | MŠVVaŠ   | iné       |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5  |             |           |           | 0           | 0        | 2         | 17          | 0         | 3        | 20          | 0         | 0         | 13          | 0        | 6         |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1  | 10          | 0         | 0         | 14          | 0        | 2         | 14          | 0         | 0        | 8           | 0         | 14        | 15          | 0        | 2         |
| ZŠ, Ďumbierska 17  |             |           |           | 36          | 0        | 3         |             |           |          | 14          | 0         | 14        | 29          | 0        | 5         |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12  | 11          | 0         | 0         | 53          | 0        | 0         |             |           |          | 0           | 0         | 1         | 17          | 0        | 0         |
| ZŠ, Golianova 8  | 47          | 2         | 0         | 30          | 0        | 0         | 55          | 0         | 0        | 12          | 0         | 0         | 64          | 0        | 0         |
| ZŠ, Moskovská 2  | 45          | 0         | 0         | 3           | 0        | 4         | 0           | 0         | 0        | 6           | 0         | 0         | 5           | 0        | 18        |
| ZŠ, Pieninská 27   | 6           | 0         | 29        | 10          | 0        | 0         | 1           | 0         | 1        | 1           | 0         | 2         | 15          | 0        | 1         |
| ZŠ, Sitnianska 32  | 6           | 0         | 0         | 2           | 0        | 1         | 44          | 0         | 2        | 20          | 0         | 0         | 20          | 0        | 0         |
| ZŠ, Spojová 14   | 0           | 33        | 0         | 0           | 0        | 6         | 12          | 0         | 0        | 1           | 14        | 0         | 28          | 1        | 3         |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8   | 22          | 0         | 5         | 16          | 0        | 0         | 45          | 0         | 0        | 16          | 0         | 0         | 29          | 0        | 0         |
| ZŠ, Trieda SNP 20  | 1           | 1         | 0         | 7           | 0        | 0         | 12          | 15        | 0        | 5           | 0         | 0         | 20          | 0        | 0         |
| <b>SPOLU</b>   | <b>148</b>  | <b>36</b> | <b>34</b> | <b>171</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>200</b>  | <b>15</b> | <b>6</b> | <b>103</b>  | <b>14</b> | <b>31</b> | <b>255</b>  | <b>1</b> | <b>35</b> |

| Využívanie digitálnych technológií v škole k 31.12.2020 |                                 |                                      |              |                     |                                   |  |
|---|---------------------------------|--------------------------------------|--------------|---------------------|-----------------------------------|--|
| ZŠ  | pedagogickí zamestnanci         |                                      | žiaci        |                     |                                   | správca siete  |
|   | Využívajú digitálne technológie | Využívajú digitálny vzdelávací obsah | využívajú DT | využívajú DT vo VVP | využívajú DT v záujmovej činnosti |  |
| ZŠsMŠ J. Bakossa, Bakossova 5                           | 14                              | 14                                   | 217          | 24                  | 0                                 | externý poskytovateľ finančne ohodnotený             |
| ZŠs MŠ, Radvanská 1                                     | 65                              | 65                                   | 663          | 663                 | 288                               | nepedagogický zamestnanec finančne ohodnotený        |
| ZŠ, Ďumbierska 17                                       | 59                              | 59                                   | 617          | 617                 | 0                                 | pedagogický zamestnanec finančne ohodnotený          |
| ZŠ, JGT, Gaštanová 12                                   | 38                              | 30                                   | 306          | 306                 | 0                                 | pedagogický zamestnanec <b>finančne neohodnotený</b> |
| ZŠ, Golianova 8   | 60                              | 60                                   | 753          | 753                 | 40                                | externý poskytovateľ finančne ohodnotený             |
| ZŠ, Moskovská 2   | 51                              | 51                                   | 593          | 593                 | 0                                 | pedagogický zamestnanec finančne ohodnotený          |
| ZŠ, Pieninská 27  | 37                              | 37                                   | 318          | 318                 | 0                                 | pedagogický zamestnanec <b>finančne neohodnotený</b> |
| ZŠ, Sitnianska 32                                       | 47                              | 47                                   | 459          | 459                 | 67                                | pedagogický zamestnanec finančne ohodnotený          |
| ZŠ, Spojová 14  | 62                              | 49                                   | 801          | 713                 | 53                                | nepedagogický zamestnanec finančne ohodnotený        |
| ZŠ SSV, Skuteckého 8                                    | 41                              | 0                                    | 459          | 459                 | 115                               | nepedagogický zamestnanec finančne ohodnotený        |
| ZŠ, Trieda SNP 20                                       | 35                              | 33                                   | 290          | 290                 | 20                                | pedagogický zamestnanec finančne ohodnotený          |
| <b>SPOLU</b>  | <b>509</b>                      | <b>445</b>                           | <b>5476</b>  | <b>5195</b>         | <b>583</b>                        |  |

Zdroj údajov: Výkazy IKT (MŠVVŠ SR) 1 - 01 k 31.12.

## STAV BUDOV V ZÁKLADNOM ŠKOLSTVE

Niektoré budovy a areály základných škôl, vrátane ZUŠ a CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica boli v posledných rokoch rekonštruované v rámci projektov na zvýšenie energetickej efektívnosti vďaka externým zdrojom Európskej únie a štátneho rozpočtu. Napriek tomu majú množstvo problémov, ktoré sa týkajú najmä striech, kanalizácie, elektroinštalácie a ďalších, ktoré



dlhodobu neboli riešené a prinášajú havarijné stavy. V lete 2021 bol zisťovaný aktuálny stav prebiehajúcich opráv a rekonštrukcií od vedenia ZŠ, ZUŠ a CVČ, havárií, potrebných opráv a rekonštrukcií, plánovaného obdobia ich riešenia a plánovaných finančných zdrojov. Súhrnná tabuľka je v Prílohe tohto dokumentu.

## VSTUP NOVÝCH PRÁVNÝCH FORIEM DO BANSKOBYSTRICKÉHO ŠKOLSTVA - SKÚSENOSTI ZŠ S MŠ V BANSKEJ BYSTRICI

V septembri v rr. 2018 a 2019 vznikli dve nové ZŠ s MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica. Cieľom bolo zvýšiť dlhodobé nedostatočné kapacity materského školstva v meste. Po troch, resp. dvoch rokoch sme spoločne s vedením obidvoch ZŠ s MŠ zhrnuli prvé skúsenosti s fungovaním v tejto novej právnej forme. Skúsenosti odrážajú stav, keď pôvodne samostatne fungujúce základné školy sa novou právnou úpravou zmenili na ZŠ s MŠ.

Výhody:

- Deti z MŠ, ktoré prechádzajú do prvého ročníka v tej istej ZŠ, majú výhodu poznania prostredia - priestorov, zamestnancov, žiakov, vedia, čo ich v škole bude čakať, čo sa odráža na ich bezprostrednejšom správaní, nemajú strach z nepoznaného, sú smelšie od začiatku navštevovania školy. To isté platí aj pre rodičov – majú zažitú skúsenosť s inštitúciou, ich rozhodnutie o zapísaní alebo nezapísaní detí do tej istej ZŠ je jednoduchšie.
- ZŠ s MŠ realizujú spoločné aktivity pre žiakov ZŠ a deti MŠ, napríklad prváci čítajú škôlkárom, škôlkári si vyskúšajú ozajstnú školskú vyučovaciu hodinu, deti môžu navštíviť odborné učebne súvislosti s témou, ktorou sa práve zaoberajú (technika, výtvarná výchova ai.), podujatia obvyklé pre školu sa rozširujú aj pre MŠ a naopak.
- Odborných zamestnancov je v školstve zatiaľ málo, preto je výhodné, ak pôsobia v ZŠ, môžu pomôcť v konkrétnych situáciách aj v MŠ, prípadne naopak.
- Keď je to možné, aj súrodenci v MŠ a ZŠ sú "pod jednou strechou", čo je výhoda aj pre ne, aj pre rodičov.
- Školská jedáleň, ktorá pôsobila pri ZŠ, je dostupná v novej právnej forme aj pre MŠ pri ZŠ. V prípade služby diétného stravovania v ZŠ je táto služba dostupná aj pre MŠ.

S novou právnou úpravou ZŠ s MŠ sa spájajú aj nové situácie:

- zvýšené náklady na vodu a energie oproti tým, ktoré obvykle boli potrebné na fungovanie ZŠ, napr. MŠ spotrebujú viac vody ako je to obvyklé v ZŠ, MŠ fungujú aj počas prázdnin, dôležité je aj to, aké priestory na vykurovanie sa spájajú s fungovaním MŠ počas prázdnin – môže sa to týkať aj väčšieho priestoru, ako tvoria priestory MŠ – chodby, súvisiace a neoddeliteľné priestory,
- využitie priestorov pre MŠ, ktoré boli predtým v ZŠ inak využívané, môže byť pre jednu školu výhodou, ak ich sama nevyužívala, pre inú ZŠ to môže znamenať vzdanie sa priestorov, ktoré boli využívané na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho prostredia (samostatné priestory pre ŠKD ap.), do budúcnosti v prípade priaznivého demografického rastu – ak je ZŠ s MŠ v súčasnosti kapacitne naplnená, nebude mať možnosť prijať väčší počet detí/žiacov,
- v účtovníctve ZŠ pribudol ďalší subjekt, pribudli nové povinnosti v rozpočtovaní, v nakladaní s financiami,
- keďže ZŠ s MŠ samostatným právnym subjektom, komunikácia a spolupráca takejto MŠ so zriaďovateľom sa líši od tej, akú majú MŠ, ktoré nie sú samostatné právne subjekty, aj naďalej však majú záujem o komunikáciu so zriaďovateľom spoločne s ostatnými MŠ, hlavne čo sa týka informovanosti o príležitostiach, podujatiach, metodikách apod.,
- vznik dvoch samostatných subjektov pod "jednou strechou" prináša nové výzvy na spoločné fungovanie vo vedení inštitúcie, v orgánoch, ako je Rada školy, Pedagogická rada ap.

Skúsenosti dvoch ZŠ s MŠ ukazujú, že denný operatívny kontakt a spolupráca sú nevyhnutnou podmienkou fungovania, spoločné porady a pracovné stretnutia na rôznych úrovniach riadenia prinášajú synergický efekt, vytváranie spoločných hodnôt, postupné zladovanie školských vzdelávacích programov atď.

## PROJEKTY ŠPORTOVEJ GRAMOTNOSTI<sup>46</sup>

Mesto Banská Bystrica podporuje športové zručnosti detí základných škôl v dvoch športoch – plávanie a korčuľovanie prostredníctvom participácie na projektoch:

- Odstraňovanie plaveckej negramotnosti – realizuje sa cca od roku 1994, Mesto Banská Bystrica poskytuje dotáciu MBB, a.s. na Krytú plaváreň, tým zabezpečuje bezplatný vstup počas plaveckých kurzov detí 2., 3. a 5. ročníka základných škôl na území mesta, ZŠ z okolitých obcí si kurzy hradia,
- Odstraňovanie korčuliarskej negramotnosti žiakov 1. a 2. ročníka primárneho vzdelávania v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica – realizuje sa od šk. r. 2008/9. Program Odstraňovanie korčuliarskej negramotnosti sa realizuje v súlade so Štátnym vzdelávacím programom formou päťdňových kurzov na Zimnom štadióne v Banskej Bystrici. Vznikol a prebiehal v spolupráci s HC '05 Banská Bystrica, o. z., od šk. r. 2021/22 ho bude zastrešovať mládežnícky hokejový klub Barani – Hokejová škola Michala Handzuša.

## CENTRÁ VOĽNÉHO ČASU, ZÁKLADNÉ UMELECKÉ A JAZYKOVÉ ŠKOLY

V Banskej Bystrici pôsobí Centrum voľného času, Havranské 9, v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica 14 centier voľného času iných zriaďovateľov, z ktorých 4 boli k 15.9.2020 bez členov. Jedným z nich je CVČ Junior, zriaďované Banskobystrickým samosprávnym krajom.<sup>47</sup>

<sup>46</sup> Informácie z Oddelenia športu MsÚ Banská Bystrica

<sup>47</sup> Centrum voľného času JUNIOR, Tajovského 30, Banská Bystrica patrí do systému stredných škôl a školských zariadení BBSK. Je dlhoročným regionálnym partnerom IUVENTY, Slovenského inštitútu mládeže, pri implementácii štátnej politiky vo vzťahu k mládeži v BBSK. Patrí medzi tri krajské centrá (Košice, Trenčín, B. Bystrica), ktoré majú vytvorené špecializované pracoviská – Regionálne centrá mladých ako samostatné oddelenia. Ich základným cieľom je napomáhať rozvoju krajských a miestnych plánov práce s deťmi a mládežou. CVČ Junior ponúka žiakom a pedagógom stredných škôl v BBSK prostredníctvom neformálneho vzdelávania množstvo workshopov, vzdelávaní, preventívnych programov a aktivít zameraných na rozvoj osobných kompetencií a vlastnej osobnosti, na tému aktívneho občianstva a participácie v školskom a verejnom živote. Ďalšími témami aktivít centra sú občiansky a spoločenský rozvoj, prevencia sociálno-patologických javov, zdravý životný štýl, náučno-poznávacie a zábavné aktivity. Organizuje školské športové súťaže pre všetky vekové kategórie detí a mládeže BBSK v rôznych druhoch športu. Náplňou činnosti je aj propagácia a metodické ukážky netradičných športových aktivít pre žiakov, ale aj pre učiteľov telesnej a športovej výchovy v rámci BBSK, prezentovanie nových trendov v školskom športe, športové inovatívne aktivity a olympijská výchova. Pripravuje aj vlastné programy pre mladých ľudí, napr. dlhodobý projekt podpory žiackych školských rád na stredných školách v BBSK, program Show Your Talent – rozvojový program pre žiakov a učiteľov stredných odborných škôl BBSK a iné. Pripravuje a realizuje okresné a krajské kolá predmetových olympiád, odborné sústreďenia, exkurzie a korešpondenčné semináre pre talentovaných žiakov. Prostredníctvom nich motivuje žiakov k precvičovaniu praktických zručností a získavaniu kladného vzťahu k jazykom, spoločenským a prírodným vedám. Je tiež organizátorom krajskej prehliadky dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov denného štúdia stredných škôl – Stredoškolskej odbornej činnosti (SOČ). Aktivity a podujatia realizuje v spolupráci so školami v Banskobystrickom kraji, IUVENTOU, Slovenským olympijským a športovým výborom, Slovenskou asociáciou športu na školách, Rozvojovou agentúrou BBSK, okresnými CVČ a ďalšími partnermi z regiónu aj zahraničia. Je zakladajúcim členom Európskej siete centier mládeže (ENYC – European Network of Youth Centres). Na výmenu skúseností a medzinárodnú spoluprácu využíva aj možnosti realizácie projektov programu Erasmus+. CVČ je informačným bodom Eurodesku. Zdroj: <https://cvcjunior.sk/o-nas/>

Centrum voľného času Havranské zaznamenáva v posledných 5 školských rokoch zvyšujúci sa počet členov (z 1533 v šk. r. 2016/17 na 1670 v šk. r. 2020/21), tiež počet záujmových útvarov narástol v tomto období zo 129 na 137. Počet podujatí príležitostnej záujmovej činnosti od šk. roku 2016/17 do šk. roku 2019/20 narástol z 556 na 646, tj. o 90. V šk. r. 2020/21 ich bolo menej (447), bolo to obdobie pandémie COVID-19 s obmedzenými možnosťami organizovania podujatí. Počet interných pedagogických zamestnancov v sledovanom období klesol zo 7 na 6 v šk. roku 2020/21. Počet pedagogických zamestnancov na dohodu sa menil podľa potreby v rozsahu 26 – 39. CVČ má v budove 8 priestorov na výchovno-vzdelávaciu činnosť, z toho dva slúžia pre Komunitné centrum Fončorda. Vonkajší areál je postupne zveľaďovaný aj vďaka spolupráci s Komunitným centrom Fončorda, resp. s aktívnymi komunitami, konkrétne o komunitnú záhradu, petangové ihrisko, flowpark, pocitový chodník. Vonkajší areál je dostupný bezbariérový, interiéry však nie. CVČ má rozsiahlu ponuku na využitie voľného času v rôznych krúžkoch, organizuje olympiády, súťaže a tábory. Spolupracuje materskými a základnými školami v meste a okrese Banská Bystrica, hlavne pri organizácii olympiád a súťaží.

| CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta |  |           |           |           |           |           |
|--|--|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| CVČ                                    | počty  | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| Centrum voľného času, Havranské 9      | počet členov                                     | 1533      | 1628      | 1610      | 1636      | 1670      |
|  | počet členov do 15 rokov                         | 1492      | 1596      | 1561      | 1596      | 1608      |
|  | počet záujmových útvarov                         | 129       | 131       | 128       | 126       | 137       |
|  | počet podujatí príležitostnej záujmovej činnosti | 556       | 688       | 698       | 646       | 447       |
|  | počet táborov                                    | 5         | 6         | 5         | 6         | 5         |

Zdroj údajov: Výkaz (MŠVVŠ SR) 15-01 k 15.09.

| CVČ neštátnych zriaďovateľov  |   |                   |
|---|---|-------------------|
| CVČ   | zriaďovateľ   | stav k 15.09.2020 |
| Katolícke centrum voľného času ako súčasť Katolíckeho gymnázia Štefana Moyses, Hurbanova 9  | Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica, Nám. SNP 19, Banská Bystrica | v prevádzke       |
| Súkromné centrum voľného času, Mládežnícka 51, Banská Bystrica<br>Elokované pracovisko:<br>Hurbanova 9<br>Cesta na štadión 1624<br>Profesora Sáru 3<br>Radvanská 28 | PhDr. Monika Šabová PhD., Mládežnícka 2, Banská Bystrica                        | v prevádzke       |
| Súkromné centrum voľného času, Moskovská 2  | Rodičovské združenie pri Základnej škole, Moskovská 2, Banská Bystrica          | v prevádzke       |
| Súkromné centrum voľného času, Radvanská 1  | Mgr. Mária Demočová, Záhonok 1959/33, Zvolen                                    | v prevádzke       |
| Súkromné centrum voľného času ROSSIJA, Magurská 14  | Rossija, o.z., Kráľovohorská 6, Banská Bystrica                                 | bez členov        |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|   |  |             |
|---|--|-------------|
| Súkromná centrum voľného času, J. Kráľa 1809/3  | K-CENTRUM, J. Kráľa 1809/3, Banská Bystrica  | v prevádzke |
| Súkromné centrum voľného času SMH, Skuteckého 4   | Slovenské misijné hnutie, Skuteckého 4, Banská Bystrica  | v prevádzke |
| Súkromné centrum voľného času pri Súkromnej základnej škole, J. G. Tajovského 30                        | Ing. Juraj Droppa, Haškova 18, Banská Bystrica   | bez členov  |
| Súkromné centrum voľného času KARI, Dolná Strieborná 2  | Krajská asociácia rómskych iniciatív (KARI), Internátna č. 59, Banská Bystrica                 | bez členov  |
| Súkromné centrum voľného času, Mládežnícka 47   | Plavecký oddiel Klubu telesnej výchovy Univerzity Mateja Bela, Mládežnícka 47, Banská Bystrica | v prevádzke |
| Súkromné centrum voľného času, Tajovského 55  | Edmund Pavlík, Boženy Němcovej 647/15, Pliešovce   | bez členov  |
| Súkromné centrum voľného času, Pod Urpínom 12   | PaedDr. Miroslav Kučerík<br>Starohorská 6151/16, Banská Bystrica                               | v prevádzke |
| Súkromné centrum voľného času, Lhenická 33, Budča<br>Elokované pracovisko: Magurská 16, Banská Bystrica | CVP - Centrum vzdelávania a poradenstva, o.z., Námestie Slobody 13, Zvolen                     | v prevádzke |

| <b>CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti iného orgánu</b>          |  |                          |
|---|--|--------------------------|
| <b>CVČ</b>  | <b>zriaďovateľ</b>   | <b>stav k 15.07.2021</b> |
| Centrum voľného času – JUNIOR, Tajovského 30, Banská Bystrica | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica | bez členov               |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>, Register škôl a školských zariadení <https://crinfo.iedu.sk/RISPortal/register/>

| Počet pedagogických zamestnancov Centrum voľného času, Havranské 9 |                   |         |                            |                   |         |                            |                   |         |                            |                   |         |                            |                   |         |
|--|-------------------|---------|----------------------------|-------------------|---------|----------------------------|-------------------|---------|----------------------------|-------------------|---------|----------------------------|-------------------|---------|
| 2016/2017  |                   |         | 2017/2018                  |                   |         | 2018/2019                  |                   |         | 2019/2020                  |                   |         | 2020/2021                  |                   |         |
| Interní v pracovnom pomere   | Interní na dohodu | Externí | Interní v pracovnom pomere | Interní na dohodu | Externí | Interní v pracovnom pomere | Interní na dohodu | Externí | Interní v pracovnom pomere | Interní na dohodu | Externí | Interní v pracovnom pomere | Interní na dohodu | Externí |
| 7  | 31                | 0       | 7                          | 26                | 0       | 7                          | 32                | 0       | 7                          | 39                | 0       | 6                          | 26                | 0       |

Zdroj údajov: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 15-01 podľa stavu k 15.09.

| Priestorové vybavenie CVČ   |  |   |
|---|--|---|
| priestory pre výchovno-vzdelávaciu činnosť                            | iné priestory  | bezbariérovosť  |
| 8 z toho 2 priestory slúžiace pre potreby Komunitného centra Fončorda | zasadačka, kuchynka, sklady, archív, kancelárie, šatne, sociálne zariadenia, flowpark, petangové ihrisko, pocitový chodník | vonkajší areál je dostupný bezbarierovo, interier nie je bezbarierový |

Zdroj údajov: Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach CVČ za školský rok 2019/2020, informácie poskytnuté centrom voľného času

| Základné umelecké školy v územnej pôsobnosti mesta - zriaďovateľ Mesto Banská Bystrica  |                       |              |           |           |           |           |
|---|-----------------------|--------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| škola   | forma vyučovania      | počet žiakov |           |           |           |           |
|   |                       | 2016/2017    | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| Základná umelecká škola Jána Cikkera, Štefánikovo nábrežie 6, Banská Bystrica<br>Elokované pracovisko:<br>Lazovná 62, Banská Bystrica<br>Internátna 2A, Banská Bystrica | individuálna          | 770          | 715       | 737       | 724       | 741       |
|   | skupinová             | 783          | 725       | 803       | 823       | 769       |
|   | štúdium pre dospelých | 43           | 31        | 36        | 23        | 17        |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09., Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 24-01 podľa stavu k 15.09., Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

V Banskej Bystrici je jedna Základná umelecká škola Jána Cikkera zriadená Mestom Banská Bystrica s dvoma elokovanými pracoviskami, dve súkromné ZUŠ, z toho jedna s jedným elokovaným pracoviskom a sedem elokovaných pracovísk troch súkromných ZUŠ v územnej pôsobnosti iných obcí.

Základná umelecká škola J. Cikkera pôsobí v Banskej Bystrici od r. 1942, má štyri odbory: hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický. V posledných piatich rokoch sa tu znížil počet žiakov v individuálnej forme vyučovania zo 770 v šk. roku 2016/17 na 741 v šk. r. 2020/21, v skupinovej forme vyučovania do roku 2019/20 narastal zo 783 na 823, v šk.r. 2020/2021 klesol na 769. V štúdiu pre dospelých sa počet žiakov v sledovanom období postupne znižoval z 43 na 17. Počet učiteľov zostal približne rovnaký.

Počet žiakov spolu v dvoch súkromných ZUŠ v územnej pôsobnosti mesta Banská Bystrica v sledovanom päťročnom období postupne klesal z 1631 na 1464.

| Základné umelecké školy v územnej pôsobnosti mesta - neštátny zriaďovateľ   |  |                  |              |           |           |           |           |           |
|---|--|------------------|--------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| škola   | zriaďovateľ  | forma vyučovania | počet žiakov | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| Súkromná základná umelecká škola<br>Róberta Tatára, Okružná 2, Banská Bystrica<br>Elokované pracovisko: Sitnianska 32,<br>Banská Bystrica | Róbert Tatár, Podháj<br>26, Banská Bystrica                          | individuálna     | spolu        | 314       | 310       | 307       | 330       | 327       |
|   |  |                  | do 15 rokov  | 280       | 274       | 280       | 294       | 281       |
|   |  | skupinová        | spolu        | 148       | 145       | 141       | 152       | 137       |
|   |  |                  | do 15 rokov  | 135       | 132       | 126       | 136       | 124       |
| Súkromná základná umelecká škola Lavuta,<br>Magurská 14, Banská Bystrica  | Občianske združenie<br>LAVUTA, 9. mája<br>1627/9, Banská<br>Bystrica | individuálna     | spolu        | 142       | 150       | 148       | 147       | 131       |
|   |  |                  | do 15 rokov  | 122       | 130       | 129       | 124       | 107       |
|   |  | skupinová        | spolu        | 259       | 225       | 190       | 202       | 195       |
|   |  |                  | do 15 rokov  | 231       | 216       | 179       | 175       | 162       |
|   |  | <b>Spolu:</b>    |              |           |           |           |           |           |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09., Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

| Základné umelecké školy v územnej pôsobnosti inej obce  |   |
|---|---|
| ZUŠ   | Zriaďovateľ   |
| Súkromná základná umelecká škola, Osloboditeľov 8,<br>Polomka<br>Elokované pracovisko:<br>Námestie slobody 9, Banská Bystrica<br>Janka Kráľa 1809/3, Banská Bystrica<br>Kapitulská 8, Banská Bystrica | Mgr. Stanislava Skladaná, Rázusova 95, Brezno                                 |
| Súkromná základná umelecká škola, Hiadeľ 14<br>Elokované pracovisko:<br>Janka Kráľa 1809/3, Banská Bystrica<br>Ďumbierska 17, Banská Bystrica<br>Mládežnícka 51, Banská Bystrica                      | Kalokagathia, s.r.o., Tulská 28, Banská Bystrica                              |
| Súkromná základná umelecká škola, Lhenická 33, Budča<br>Elokované pracovisko: Magurská 16, Banská Bystrica  | CVP - Centrum vzdelávania a poradenstva, o.z., Námestie<br>Slobody 13, Zvolen |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>



| <b>Počet učiteľov - Základná umelecká škola Jána Cikkera, Štefánikovo nábrežie 6, Banská Bystrica</b> |                        |                  |                        |                  |                        |                  |                        |                  |                        |
|---|------------------------|------------------|------------------------|------------------|------------------------|------------------|------------------------|------------------|------------------------|
| <b>2016/2017</b>  |                        | <b>2017/2018</b> |                        | <b>2018/2019</b> |                        | <b>2019/2020</b> |                        | <b>2020/2021</b> |                        |
| Na plný úväzok  | Na kratší pracovný čas | Na plný úväzok   | Na kratší pracovný čas | Na plný úväzok   | Na kratší pracovný čas | Na plný úväzok   | Na kratší pracovný čas | Na plný úväzok   | Na kratší pracovný čas |
| 52  | 25                     | 52               | 27                     | 53               | 26                     | 55               | 22                     | 54               | 22                     |

Zdroj údajov: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 24-01 podľa stavu k 15.09.

## INVESTÍCIE DO BUDOV ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Neúnosný stav budov a areálov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica bol za posledné roky riešený prostredníctvom investičných aktivít z externých zdrojov z európskych štrukturálnych fondov, štátneho rozpočtu a vlastných zdrojov mesta. Zoznam od roku 2016 do roku 2021 zahŕňa 61 investičných akcií.

### Zoznam investícií do budov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica v rokoch 2016 – 2021<sup>48</sup>:

1. Základná škola s materskou školou, Radvanská 1, Banská Bystrica - IROP
2. Vytvorenie kapacít materskej školy v existujúcom objekte ZŠ Bakossova 5, Banská Bystrica - IROP
3. Rozšírenie kapacity Materskej školy Strážovská 3, Banská Bystrica- IROP
4. Rozšírenie kapacity Materskej školy Karpatská 3, Banská Bystrica- IROP
5. Rozšírenie kapacity Materskej školy 9.mája 26, Banská Bystrica- IROP
6. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov - MŠ Karpatská 3, Banská Bystrica – OP KŽP
7. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov - MŠ Strážovská 3, Banská Bystrica – OP KŽP
8. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov - MŠ 9.mája 26, Banská Bystrica – OP KŽP
9. Zvyšovanie energetickej efektívnosti MŠ Tatranská 63, Banská Bystrica – OP-KŽP
10. Zvyšovanie energetickej efektívnosti MŠ Na Lúčkach 2, Banská Bystrica – OP-KŽP
11. Zvyšovanie energetickej efektívnosti MŠ Radvanská 28, Banská Bystrica – OP-KŽP
12. Obnova ZUŠ Jána Cikkera – výmena okien v dvorovej časti
13. Obnova ZUŠ Jána Cikkera – oprava fasády
14. Obnova ZUŠ Jána Cikkera – výmena strešnej krytiny (práve sa realizuje)
15. Výmena dverí na MŠ 29.augusta 14, Banská Bystrica
16. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Cesta k Nemocnici 37, Banská Bystrica
17. Výmena drevených okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Lazovná 32, Banská Bystrica
18. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Magurská 14, Banská Bystrica
19. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Na Starej tehelni 7, Banská Bystrica
20. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Nová 2, Banská Bystrica
21. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Profesora Sáru 3, Banská Bystrica
22. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Radvanská 26, Banská Bystrica
23. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Sásovská cesta 21, Banská Bystrica
24. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Šalgotarjárska 5, Banská Bystrica
25. Výmena okenných a dverných výplní obvodových konštrukcií MŠ Tulska 25, Banská Bystrica
26. Oprava zatekajúcich striech MŠ Radvanská 26 Banská Bystrica
27. Oprava zatekajúcej strechy hospodárskeho pavilónu MŠ Karpatská 3, Banská Bystrica
28. Oprava strechy pavilónov A, B, E na objekte bývalej ZŠ Tatranská 10, Banská Bystrica

<sup>48</sup> Informácie z oddelenia investičnej výstavby odboru investičných aktivít mesta MsÚ Banská Bystrica

29. Oprava zatekajúcej strechy pavilónu C1 objektu ZŠ Bakosova 5, Banská Bystrica
30. Oprava vnútorných priestorov MŠ Tatranská 63, Banská Bystrica
31. Uzatvorenie terasy v objekte MŠ Tulsá č. 25, Banská Bystrica
32. Oprava splaškovej a tukovej kanalizácie Materská škola Tatranská ul. 63, Banská Bystrica
33. Oprava vnútorných priestorov MŠ Na Lúčkach 2, Banská Bystrica
34. Termostatizácia a vyregulovanie prietoku vykurovania ZŠ Ďumbierska so spodnými radiátorovými ventilmi
35. ZŠ SSV Skuteckého 8 - rekonštrukcia ihriska /EMŠ/
36. ZŠ Ďumbierska 17 - rekonštrukcia ihriska /EMŠ/
37. ZŠ Trieda SNP 20 – rekonštrukcia multifunkčného ihriska, výmena umelého trávnik
38. ZŠ Sitnianska 32 - rekonštrukcia ihriska /EMŠ/
39. Odstránenie statických porúch – zateplenie fasády, výmena otvorových konštrukcií budovy MŠ Družby 3
40. ZŠ Sitnianska 32 – rekonštrukcia átria
41. Vyregulovanie ÚK ZŠ Sitnianska, Banská Bystrica
42. Vybudovanie multifunkčného ihriska ZŠ Spojová 14, Banská Bystrica
43. Výmena okien MŠ Buková, Banská Bystrica
44. Výmena okien MŠ Nová, Banská Bystrica – 2. etapa
45. Výmena okien MŠ Magurská, Banská Bystrica – 2. etapa
46. Výmena okien MŠ Radvanská 26, Banská Bystrica – 2. etapa
47. Výmena okien MŠ Šalgotárjanska, Banská Bystrica – 2. etapa
48. MŠ Radvanská 28 – oprava vnútorných priestorov
49. Rekonštrukcia športového areálu ZŠ Radvanská 1, Banská Bystrica
50. Rekonštrukcia športového areálu ZŠ J.G.Tajovského, Banská Bystrica
51. Oprava sociálnych zariadení a zdravotníckych v zázemí telocvične ZŠ Radvanská 1, Banská Bystrica, Banská Bystrica
52. Rekonštrukcia telocvične ZŠ Ďumbierska 17, Banská Bystrica
53. Termostatizácia a vyregulovanie ústredného vykurovania – MŠ Družby 3
54. Termostatizácia a vyregulovanie ústredného vykurovania – MŠ Tulsá 25
55. Termostatizácia a vyregulovanie ústredného vykurovania – MŠ Cesta k nemocnici 37
56. Termostatizácia a vyregulovanie ústredného vykurovania – MŠ Sásovská cesta 21
57. Termostatizácia a vyregulovanie ústredného vykurovania – MŠ Profesora Sáru 3
58. Oprava vnútorných priestorov MŠ 9. mája
59. Oprava vnútorných priestorov MŠ Karpatská
60. Oprava vnútorných priestorov MŠ Strážovská
61. Výmena okien CVČ Havranské.

## JAZYKOVÉ ŠKOLY

V Banskej Bystrici pôsobia tri súkromné jazykové školy v územnej pôsobnosti mesta a jedna súkromná jazyková škola v územnej pôsobnosti BBSK.

Tri súkromné jazykové školy spolu v sledovanom období piatich rokov navštevovalo od 1017 do 2157 poslucháčov, čo je nárast o 1140, a to vďaka výraznému nárastu v Súkromnej jazykovej škole SPEAK. Naopak, v Súkromnej jazykovej škole RK Centrum Universa nastal postupný pokles poslucháčov z 306 na 192 a v Súkromnej jazykovej škole School of English Excellence zo 45 na 0 v šk. roku 2020/21.

| Jazykové školy v územnej pôsobnosti mesta                         |   |                   |             |             |             |             |
|---|---|-------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| škola   | zriaďovateľ   | počet poslucháčov |             |             |             |             |
|   |   | 2016/2017         | 2017/2018   | 2018/2019   | 2019/2020   | 2020/2021   |
| Súkromná jazyková škola SPEAK, Kuzmányho 15068/19                 | Jazyková škola SPEAK, spol. s.r.o., K.Kuzmányho 15068/19, Banská Bystrica | 666               | 1163        | 1237        | 1896        | 1965        |
| Súkromná jazyková škola School of English Excellence, Moskovská 2 | School of English Excellence s.r.o., Kláry Jarunkovej 4, Banská Bystrica  | 45                | 16          | 10          | 6           | 0           |
| Súkromná jazyková škola RK Centrum UNIVERSA, Kuzmányho 5          | RK Centrum UNIVERSA, spol. s.r.o., Horná 65, Banská Bystrica              | 306               | 302         | 107         | 161         | 192         |
| <b>SPOLU</b>  |   | <b>1017</b>       | <b>1481</b> | <b>1354</b> | <b>2063</b> | <b>2157</b> |

Zdroj údajov: Výkaz škôl (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09., Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

| Jazykové školy v územnej pôsobnosti iného orgánu            |  |
|---|--|
| škola   | zriaďovateľ  |
| Jazyková škola ako súčasť Obchodnej akadémie, Tajovského 25 | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

## STREDNÉ ŠKOLSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

V Banskej Bystrici sa nachádza 18 stredných škôl, z toho:

- 6 gymnázií,
- 3 stredné odborné školy,
- 1 stredná priemyselná škola,
- 1 obchodná akadémia,
- 1 stredná zdravotnícka škola,
- 1 stredná športová škola,
- 1 konzervatórium,
- 2 spojené školy,
- 1 praktická škola ako súčasť Špeciálnej základnej školy,
- 1 odborné učilište internátne.

Zriaďovateľmi troch gymnázií sú neverejní zriaďovatelia, Okresný úrad Banská Bystrica je zriaďovateľom troch a BBSK dvanástich stredných škôl.

| <b>Stredné školy neštátnych zriaďovateľov</b>  |   |
|--|---|
| <b>škola</b>   | <b>zriaďovateľ</b>  |
| Evanjelické gymnázium, Skuteckého 5  | Západný dištrikt Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, Nám. SNP 5, Zvolen     |
| Katolícke gymnázium Štefana Moysesu, Hurbanova 9   | Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica, Nám. SNP 19, Banská Bystrica |
| Súkromné gymnázium Banskobystrické, Ružová ulica 15/A  | Súkromné Banskobystrické gymnázium s.r.o., Podlavická cesta 1, Banská Bystrica  |
| <b>Stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti iného orgánu</b>   |   |
| <b>škola</b>   | <b>zriaďovateľ</b>  |
| Gymnázium Andreja Sládkoviča Komenského 18   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Gymnázium J. G. Tajovského Tajovského 25   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Gymnázium Mikuláša Kováča Banská Bystrica, Mládežnícka 51  | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica                  |
| Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Školská 5  | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Stredná odborná škola informačných technológií Tajovského 30   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Stredná odborná škola Pod Bánošom 80   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša, Hurbanova 6  | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Obchodná akadémia Tajovského 25  | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Stredná zdravotnícka škola Tajovského 24   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Stredná športová škola Trieda SNP 54   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Konzervatórium Jána Levoslava Bellu, Skuteckého 27   | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |
| Spojená škola, Školská 7<br>Organizačné zložky školy:<br>Stredná odborná škola podnikania, Školská 7<br>Stredná odborná škola elektrotechnická, Zvolenská cesta 18<br>Elokované pracovisko ako súčasť spojenej školy – strednej odbornej školy elektrotechnickej, Sládkovičova 80<br>Stredná odborná škola automobilová, Školská 7 | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica                  |

|   |  |
|---|--|
| Spojená škola Kremnička 10<br>Organizačné zložky školy:<br>Stredná odborná škola stavebná, Kremnička 10<br>Elokované pracovisko ako súčasť spojenej školy – strednej odbornej školy stavebnej, Sládkovičova 80<br>Stredná priemyselná škola stavebná Kremnička 10 | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Praktická škola ako súčasť Špeciálnej základnej školy, Ďumbierska 15  | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Odborné učilište internátne Viliama Gaňu, Moskovská 17, Banská Bystrica   | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

## ŠKOLSKÉ INTERNÁTNY

Na území Banskej Bystrice sa nachádza 9 školských internátov, z toho 1 je zriadený neštátnym zriaďovateľom, 1 Okresným úradom Banská Bystrica a 7 Banskobystrickým samosprávnym krajom.

| Školské internáty neštátnych zriaďovateľov                            |   |              |           |           |           |           |           |
|---|---|--------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| škola   | zriaďovateľ   | počet žiakov | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| Školský internát pri Katolíckom gymnáziu Štefana Moyses, M. Hurbana 9 | Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica, Nám. SNP Banská Bystrica | spolu        | 52        | 52        | 0         | 1         | 1         |
|   |   | do 15 rokov  | 9         | 9         | 0         | 0         | 0         |

Zdroj údajov: Výkaz škôl (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09.

| Školské internáty v zriaďovateľskej pôsobnosti iného orgánu                                 |  |
|---|--|
| škola   | zriaďovateľ  |
| Školský internát ako súčasť Odborného učilišťa internátneho Viliama Gaňu, Havranské 2       | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Školský internát ako súčasť Strednej športovej školy, Trieda SNP 53                         | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Školský internát pri Konzervatóriu Jána Levoslava Bellu, Severná 4                          | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Školský internát, Internátna 4  | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Školský internát ako súčasť Spojenej školy, Kremnička 10                                    | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Školský internát ako súčasť Strednej odbornej školy, Pod Bánošom 80                         | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Školský internát ako súčasť Spojenej školy, Zvolenská cesta 18                              | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |
| Školský internát ako súčasť Strednej odbornej školy informačných technológií, Tajovského 30 | Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

## VYSOKÉ ŠKOLY V BANSKEJ BYSTRICI

Na území mesta sídlia dve verejné vysoké školy – Univerzita Mateja Bela a Akadémia umení a Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave (štátna vysoká škola).

| Prehľad vysokých škôl v meste Banská Bystrica  |                      |   |
|--|----------------------|---|
| Vysoká škola                                   | Forma zriadenia      | Fakulty   |
| Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici      | verejná vysoká škola | Ekonomická fakulta<br>Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov<br>Fakulta prírodných vied<br>Filozofická fakulta<br>Pedagogická fakulta<br>Právnická fakulta |
| Akadémia umení v Banskej Bystrici              | verejná vysoká škola | Fakulta dramatických umení<br>Fakulta múzických umení<br>Fakulta výtvarných umení   |
| Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave | štátna vysoká škola  | Fakulta zdravotníctva   |

Zdroj údajov: <https://www.minedu.sk/vysoke-skoly-v-slovenskej-republike/>

## ZARIADENIA VÝCHOVNÉHO PORADENSTVA A PREVENIE

V Banskej Bystrici pôsobia:

dve zariadenia neštátnych zriaďovateľov -

- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Súkromnej špeciálnej materskej školy, Slnecná 34,
- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Mládežnícka 51,

tri zariadenia zriadené Okresným úradom v Banskej Bystrici -

- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Mládežnícka 34,
- Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Špeciálnej materskej školy, Jána Kollára 55,
- Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Špeciálnej základnej školy, Ďumbierska 15.

| Poradenské zariadenia neštátnych zriaďovateľov   |   |                |           |           |           |           |
|--|---|----------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Zariadenie   | Zriaďovateľ   | Počet klientov |           |           |           |           |
|  |   | 2016/2017      | 2017/2018 | 2018/2019 | 2019/2020 | 2020/2021 |
| Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Súkromnej špeciálnej materskej školy, Slnecná 34 | STADETORE, n.o., Slnecná 34, Banská Bystrica              | 550            | 749       | 710       | 802       | 751       |
| Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Mládežnícka 51   | PhDr. Monika Šabová, PhD., Mládežnícka 2, Banská Bystrica | 0              | 0         | 0         | 0         | 0         |

Zdroj údajov: Výkazy Škol (MŠVVŠ SR) 40-01 podľa stavu k 15.09.

| Poradenské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti iného orgánu                                    |  |
|--|--|
| Zariadenie   | Zriaďovateľ  |
| Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Mládežnícka 34                        | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Špeciálnej materskej školy, Jána Kollára 55 | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |
| Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Špeciálnej základnej školy, Ďumbierska 15   | Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica |

Zdroj údajov: Sieť škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, <https://www.minedu.sk/siet-skol-a-skolskych-zariadeni-slovenskej-republiky/>

## CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

V októbri 2021 bola do medzirezortného pripomienkového konania zaradená **Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030**. Príprava strategického dokumentu na podporu účasti na celoživotnom vzdelávaní na Slovensku bola realizovaná v pomerne krátkom časovom období (január - júl 2021).<sup>49</sup>

Základnými princípmi Stratégie celoživotného vzdelávania a poradenstva 2021 - 2030 sú:

1. Zabezpečenie celoživotného prístupu každého občana k možnostiam zvyšovať a udržiavať zručnosti.
2. Zvyšovanie flexibility formálneho vzdelávania, budovanie flexibilného a otvoreného systému vzdelávacích ciest a efektívneho systému vzdelávania dospelých.
3. Zvyšovanie dostupnosti vzdelávacích príležitostí a individualizovanej podpory učiacich sa.
4. Zvyšovanie medzirezortnej spolupráce a koordinácie a uplatňovanie participatívnych a inovatívnych riešení so zapojením aktérov CŽV.
5. Budovanie dôkazov zberom dát a realizáciou výskumu so záberom na CŽV pre informované rozhodovanie a riadenie systému zručností (tracking absolventov, zber dát o účastníkoch VD, analýza bariér).

Nosným cieľom stratégie CŽV je zabezpečiť pre každého občana celoživotný prístup k možnostiam vzdelávať sa, rozvíjať svoje zručnosti a kompetencie počas celého života „od kolísky po hrob“, v každom životnom štádiu a s ohľadom na individuálne potreby a okolnosti tak, aby každý mohol realizovať svoj potenciál v osobnom, pracovnom a občianskom živote.

Nadrezortná stratégia CŽV, ktorá bude prepájať rôzne sektory a úrovne verejnej správy a kľúčových aktérov z rôznych sfér, je nevyhnutným prvkom pre akceleráciu a konvergenciu smerovania politik vzdelávania a rozvoja zručností tak, aby sa realizoval rozvoj slovenskej spoločnosti založenej na inkluzívnom prístupe a zvyšovania rovnomernosti v účasti dospelých vo vzdelávaní.

Pre dosiahnutie dostupnosti CŽV boli preto na najbližšie obdobie identifikované 2 hlavné oblasti:

1. Budovanie efektívneho systému vzdelávania dospelých v kontexte kultúry celoživotného vzdelávania v SR s dôrazom na podporu neformálneho vzdelávania a individualizovaného prístupu

<sup>49</sup> <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2021-604>



Pre podporu segmentu vzdelávania dospelých boli identifikované 3 prístupy pre hlavné oblasti intervencií:

- podpora vybraných cieľových skupín: špecifická pre nízkokvalifikované osoby
- podpora vybraných oblastí zručností: základné, digitálne, občianske
- podpora účasti a podpora pri odstraňovaní bariér účasti: individuálne vzdelávacie účty, bariéry vo formálnom vzdelávaní, základné, digitálne zručnosti.

## 2. Zvýšenie flexibility systémov formálneho vzdelávania.

Pohľad odbornej aj širšej verejnosti na vzdelávacie prostredie je na Slovensku tradične úzko spätý s inštitucionálnym rámcom formálneho vzdelávania - „školsťva“. Nové potreby v oblasti vzdelávania a rozvoja zručností a princípu ČŽV vyžadujú otvorenie a transformáciu zložiek vzdelávacieho systému vrátane formálneho vzdelávania. Iba tak je možné dosiahnuť vytvorenie podmienok pre celoživotný rozvoj relevantných zručností a kompetencií a ich využívanie. Stratégia preto zahŕňa prvky transformácie tradičného a fragmentovaného „školského systému“ a prechod ku otvorenému a transparentnému systému vzdelávania, odbornej prípravy a získavania kvalifikácií. Pre dosiahnutie pozitívneho vývoja vzdelávacieho systému a zvýšenú účasť v ČŽV je potrebné identifikovať a odstraňovať oblasti, ktoré prispievajú k vytváraniu bariér pre zapájanie dospelých do vzdelávania počas celého života vrátane návratu odradených dospelých s nízkou úrovňou zručností a kvalifikácie.

Stratégia ČŽV dopĺňa dokumenty prijaté v Slovenskej republike v posledných rokoch, najmä:

- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania
- Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“
- Národná stratégia zručností pre Slovensko
- Stratégia celoživotného vzdelávania 2007
- Stratégia celoživotného vzdelávania 2011
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 - 2020
- Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2030
- Nultý akčný plán stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na rok 2021
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
- Nová stratégia Slovenskej republiky pre mládež (2021 – 2030) (v príprave).

# FINANCOVANIE ROZVOJA ŠKOLSTVA V PÔSOBNOSTI MESTA BANSKÁ BYSTRICA

## SYSTÉM FINANCOVANIA ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ <sup>50</sup>

Financovanie základných a stredných škôl je postavené na normatívnom princípe, školy sú financované podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu v zmysle zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.<sup>51</sup>

<sup>50</sup> <https://www.minedu.sk/financovanie/>

<sup>51</sup> <https://www.minedu.sk/normativne-financovanie/>

Od 1. 1. 2013 sú financované **zo štátneho rozpočtu**:

**a) z rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR:**

- školy, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC,

**b) z rozpočtovej kapitoly MV SR:**

- školy, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, cirkevného zriaďovateľa, súkromného zriaďovateľa a okresného úradu v sídle kraja,
- materské školy pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja,
- školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja.

Financovanie upravujú legislatívne predpisy:

- Zákon č. 597/2003 Z. z.o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.

**Z podielových daní obcí a VÚC** sú financované:

- materské školy, základné umelecké školy, jazykové školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a VÚC od 1. 1. 2005
- materské školy, základné umelecké školy, jazykové školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkevných a súkromných zriaďovateľov od 1. 1. 2007

Financovanie upravujú legislatívne predpisy:

- Zákon č. 564/2004 Z. z.o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov -spôsob rozdeľovania a poukazovania výnosu dane do rozpočtu obcí a VÚC,
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov- kritéria rozdeľovania výnosu dane do rozpočtu obcí a VÚC,
- Zákon č. 596/2003 Z. z.o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov -spôsob poskytovania finančných prostriedkov obcou (§6 ods. 12) a VÚC (§9 ods.12),
- Zákon č. 597/2003 Z. z.o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov - zber údajov potrebných na rozdeľovanie a poukazovanie výnosu dane obciam na školstvo (§7a).

Financovanie škôl a školských zariadení v pôsobnosti Mesta Banská Bystrica okrem toho môže byť realizované z iných zdrojov, resp. položiek:

- štátneho rozpočtu,
- rozpočtu mesta,
- od fyzických a právnických osôb,
- z podnikateľskej činnosti škôl a školských zariadení,
- z príspevkov rodičov,
- z darov,
- z dotačných programov,
- fondov EÚ ai.

V programovom rozpočte Mesta Banská Bystrica je školstvo zaradené do programu č 10 Vzdelávanie. Zámerom programu je: Moderný školský vzdelávací systém, ktorý rešpektuje individuálne záujmy a potreby detí a žiakov. Program je rozdelený na deväť podprogramov:

- 10.1 Materské školy,

- 10.2 Školské stravovanie v materských školách,
- 10.3 Základné školy,
- 10.4 Podpora výchovno-vzdelávacích činností,
- 10.5 Podpora neštátnych školských zariadení,
- 10.6 Školský úrad,
- 10.7 Mestské detské jasle,
- 10.8 Dotácia pre deti v hmotnej núdzi,
- 10.9 Základná umelecká škola J. Cikkerera.<sup>52</sup>

V podprograme 10.3 Základné školy je v súčasnosti 11 prvkov pre 11 základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica. Finančné prostriedky sú rozpočtované pre jednotlivé ZŠ s právnou subjektivitou na mzdy, platy a ostatné vyrovnania, poisťné a príspevok do poisťovní, tovary a služby na zabezpečenie prevádzky základných škôl a rekonštrukčné práce.<sup>53</sup>

Podprogram 10.4 Podpora výchovno-vzdelávacích činností je rozdelený na dva prvky:

- Prvok 10.4.1: Záujmové vzdelávanie detí a mládeže,
- Prvok 10.4.2: Rozvoj školstva – v roku 2020 ho tvorili výdavky na knihy, určené ako mimošlabikárové čítanie pre budúcich prvákov základných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pri príležitosti ich nástupu na povinnú školskú dochádzku. Štipendia plynú z Fondu A. Hanzlíka pre študentov stredných a vysokých škôl zo sociálne znevýhodneného prostredia.<sup>54</sup>

Podprogram 10.5 Podpora neštátnych školských zariadení vykazuje bežné výdavky na mzdy, platy a ostatné vyrovnania, poisťné a príspevok do poisťovní, tovary a služby na zabezpečenie prevádzky týchto školských zariadení. Je rozdelený na prvky:

- Prvok 10.5.1: Materské školy,
- Prvok 10.5.2: Základné umelecké školy,
- Prvok 10.5.3: Jazykové školy,
- Prvok 10.5.4: Zariadenia pre voľno-časové aktivity,
- Prvok 10.5.5: Školské stravovacie zariadenia.<sup>55</sup>

Podprogram 10.8 Dotácia pre deti v hmotnej núdzi vykazuje bežné výdavky. Jedná sa o dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom a podporu výchovy k plneniu školských povinností detí ohrozených sociálnym vylúčením v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, upravené zákonom č. 544/2010 Z. z. o dotáciách. V súvislosti s novelou zákona o dotáciách sa uvedené dotácie s účinnosťou od 01.01.2019 poskytujú aj deťom v poslednom ročníku MŠ a od 01.09.2019 aj žiakom ZŠ, prijatým na stravovanie na základe vydaného rozhodnutia.<sup>56</sup>

V roku 2020 bolo celkové plnenie bežných výdavkov v Programe Vzdelávanie 94,75% (10,8 mil. €), príspevok na kapitálové výdavky RO bol 100% (24,7 tis. €), kapitálové výdavky 104,28% (2,4 mil. €), finančné operácie 101,65% (536 tis. €).<sup>57</sup>

<sup>52</sup> Záverečný účet mesta, Mesto Banská Bystrica, 2021, Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2020

<sup>53</sup> Záverečný účet mesta, Mesto Banská Bystrica, 2021, Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2020

<sup>54</sup> Záverečný účet mesta, Mesto Banská Bystrica, 2021, Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2020

<sup>55</sup> Záverečný účet mesta, Mesto Banská Bystrica, 2021, Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2020

<sup>56</sup> Záverečný účet mesta, Mesto Banská Bystrica, 2021, Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2020

<sup>57</sup> Záverečný účet mesta, Mesto Banská Bystrica, 2021, Príloha č. 4 – Plnenie rozpočtu k 31.12.2020.

**Hospodárenie škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica v roku 2019 a 2020<sup>58</sup>**

Materské školy a školské jedálne pri materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica mali v roku 2019 pridelený schválený rozpočet vo výške 7 680 326 € a v roku 2020 vo výške 7 974 230 €. Skutočné čerpanie rozpočtových výdavkov za rok 2019 bolo 7 321 559,71 €, t.j. 95,32 % a za rok 2020 to bolo 7 496 803,03 €, t.j. 94,01 %. Najvýraznejší podiel tvoria mzdové výdavky, ktoré boli vyplatené v roku 2019 vo výške 5 346 522,47 €, čo tvorí 73,02 % a v roku 2020 vo výške 5 641 660,62 €, čo tvorí 75,25 %. Prevádzkové výdavky hradené za materiál, tovary a služby boli vyplatené v r. 2019 v celkovej výške 1 841 259,44 € a v r. 2020 vo výške 1 776 721,95 €. Za energie, vodu bola v roku 2019 zaplatená čiastka 590 936,81 € a v roku 2020 čiastka 543 405,85 €. Rutinná a štandardná údržba bola realizovaná v r. 2019 za 303 141,09 € a v r. 2020 za 294 509,59 €; za nájomné boli v r. 2019 vyplatené výdavky vo výške 4 995,04 € a 4 663,04 € v roku 2020. Služby boli uhradené v roku 2019 vo výške 76 581,74 € a v roku 2020 vo výške 190 011,84 €.

Materské školy a školské jedálne pri materských školách mali vlastné príjmy v roku 2019 vo výške 1 123 366,42 € a v roku 2020 vo výške 946 300,16 €. Najvýraznejší podiel zo získaných príjmov tvoria platby stravníkov na nákup potravín (v roku 2019 to bolo 534 364,79 € a v r. 2020 vo výške 452 614,15 €), režijné príjmy (v r. 2019 vo výške 98 142,65 €, v r. 2020 vo výške 81 125,60 €), poplatky rodičov alebo zákonných zástupcov na úhradu časti nákladov spojených s činnosťou materských škôl (v r. 2019 vo výške 295 033,00 €, v r. 2020 vo výške 228 844,00 €). Rozdiely medzi rokmi 2019 a 2020 sú zapríčinené hlavne tým, že rok 2020 bol pandemickým rokom spojený s obmedzeným otvorením materských škôl).

Základné školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica mali v roku 2019 pridelený schválený rozpočet vo výške 20 430 213 eur a v roku 2020 vo výške 21 267 935 €. Skutočné čerpanie rozpočtových výdavkov za rok 2019 bolo 19 694 464,84 €, t.j. 96,40 % a za rok 2020 to bolo 20 023 103,02 €, t.j. 94,15 %. Z uvedenej sumy tvorili v r. 2019 bežné výdavky 19 219 875,23 €, v r. 2020 tvorili čiastku 19 998 428,02 € a uhradené kapitálové výdavky v r. 2019 tvorili 422 809,03 € a v roku 2020 to bolo menej, 24 675 €. Najvýraznejší podiel tvoria mzdové výdavky, ktoré boli vyplatené v roku 2019 vo výške 13 901 693,57 €, čo tvorí 70,58 % a v roku 2020 vo výške 15 329 554,10 €, čo tvorí 76,56 %. Prevádzkové výdavky hradené za materiál, tovary a služby boli vyplatené v r. 2019 v celkovej výške 5 125 963,88 € a v r. 2020 vo výške 2 428 757,62 €. Za energie bola v r. 2019 zaplatená čiastka 1 055 519,44 €, v r. 2020 to bolo 1 028 398,73 €. Rutinná a štandardná údržba bola realizovaná v r. 2019 vo výške 1 495 416,67 € a v r. 2020 vo výške 802 271,84 €.

Na financovaní výdavkov sa podieľa niekoľko zdrojov financovania. Najvýraznejší podiel na financovaní majú zdroje štátneho rozpočtu, ktoré tvorili 60,69 % podiel z celkových výdavkov vynaložených v roku 2019 a 66,33 % podiel z celkových výdavkov vynaložených v roku 2020.

Základné školy mali v roku 2019 vlastné príjmy vo výške 2 275 857,50 € a v roku 2020 vo výške 1 506 963,63 € (rok 2020 bol charakteristický pandemickými opatreniami spojenými s dištančným vyučovaním). Tieto príjmy tvorili hlavne poplatky za ŠKD, poplatky stravníkov na nákup potravín a réžiu, príjmy z prenájmu, granty, projekty a dary.

<sup>58</sup> Súhrnná správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica za školský rok 2019/2020 a Súhrnná správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica za školský rok 2020/2021, Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ B. Bystrica

Mesto Banská Bystrica hradí zo svojho rozpočtu okrem výdavkov pre školy a školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti aj výdavky formou zákonných dotácií pre súkromné a cirkevné školy a školské zariadenia (neštátne školy a školské zariadenia), zriadené na území mesta Banská Bystrica. V období k 31.12.2019 boli pre neštátne školy a školské zariadenia poskytnuté normatívne dotácie zo zdrojov mesta podľa VZN č. 11/2018 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a žiaka školského zariadenia zriadených na území mesta Banská Bystrica vo výške 2 296 543,02 €. V období k 31.12.2020 boli pre neštátne školy a školské zariadenia poskytnuté normatívne dotácie zo zdrojov mesta podľa VZN č. 17/2019 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a žiaka školského zariadenia zriadených na území mesta Banská Bystrica vo výške 2 464 075,03 €.

## PODPORA VZDELÁVANIA OBYVATEĽOV MESTA SO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

### Štipendijný fond Andreja Hanzlíka<sup>59</sup>

Fond Andreja Hanzlíka je účelovým štipendijným fondom bez právnej subjektivity. Štipendiom z Fondu sa podporujú osoby zo sociálne znevýhodneného prostredia s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica. Sociálne znevýhodnené prostredie pre účely tohto nariadenia je také prostredie rodiny, z ktorej pochádza žiadateľ o štipendium, ktorej spoločne posudzované príjmy v rodine v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nepresahujú 1,5-násobok zákonom stanovených súm. Fond je evidovaný ako osobitná výdavková položka v rámci programového rozpočtu mesta. Prostriedky z Fondu sú vytvárané v procese hospodárenia z vlastných príjmov mesta. Súčasťou príjmov Fondu môžu byť aj príjmy účelového fondu Moje mesto Banská Bystrica, n.f. a peňažné dary fyzických osôb a právnických osôb.

Žiadateľom o štipendium z Fondu môže byť len bezúhonná fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt v Meste, dosiahla v predchádzajúcich dvoch rokoch priemerný prospech do 2,00 a spoločne posudzované príjmy v rodine žiadateľa nepresahujú 1,5-násobok súm, stanovených v zákone o životnom minime, pričom žiadateľ sa po ukončení štúdia zaväzuje vrátiť minimálne na dva roky do mesta. Pri posudzovaní štipendia sa prihliada na finančnú náročnosť študijného odboru žiadateľa a na jeho sociálne a majetkové pomery.

Celkovú výšku Fondu schvaľuje Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici v rámci rozpočtu Mesta na jednotlivé kalendárne roky.

## PODPORA VZDELÁVANIA DETÍ CUDZINCOV V BANSKEJ BYSTRICI

V rámci Projektu KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni bolo vytvorených niekoľko informačných materiálov na pomoc pri vzdelávaní detí cudzincov na základných a stredných školách:

<sup>59</sup> Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka, úplné znenie

6. Desatoro pre riaditeľov a pedagógov základných a stredných škôl, Marginal, o.z., 2020 - poskytuje prehľad platnej legislatívy v oblasti vzdelávania detí cudzincov s dôrazom na ich špecifické postavenie
7. Desatoro pre pedagógov a riaditeľov základných a stredných škôl, CVEK, Nadácia Milana Šimečku, 2020 - sumarizuje základné problémy a ťažkosti, s ktorými sa deti cudzincov stretávajú v školách, pomáha učiteľom a ďalším odborníkom v školstve pochopiť špecifickú situáciu týchto detí a prináša praktické rady o tom, ako sa o potrebách detí dozvedieť čo najviac a ako na ne s rešpektom reagovať,
8. Vzdelávanie detí cudzincov v čase korony, CVEK, Nadácia Milana Šimečku, 2020 - počas dištančného vzdelávania v čase prvej vlny pandémie COVID 19 sa mnohí učitelia a učiteľky stretávali s ťažkosťami pri vzdelávaní detí cudzincov. Tento krátky manuál môže napomôcť učiteľom lepšie komunikovať a zacieliť vzdelávanie detí cudzincov na diaľku aj v prípade, že v druhej vlne opäť dôjde k zatváraní škôl a dištančnému vzdelávaniu,
9. Stanovisko Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR – odpovedá na vybrané otázky účastníkov tréningov týkajúce sa vzdelávania detí cudzincov v prípadoch, kedy školský zákon nedáva jednoznačnú odpoveď.<sup>60</sup>

Cieľom projektu KapaCITY - podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni je široký rozvoj odborných kapacít samospráv v oblasti podpory integrácie cudzincov na lokálnej úrovni. Projekt je realizovaný v spolupráci s mestami Bratislava, Trnava, Banská Bystrica, Košickým samosprávnym krajom a Úniou miest Slovenska.<sup>61</sup>

## KAPACITY – BANSKÁ BYSTRICA – MESTO PRE VŠETKÝCH? CUDZINCI A ÚLOHA SAMOSPRÁVY V ICH INTEGRÁCII

Výskumná správa<sup>62</sup> prináša zistenia, ktoré sa týkajú situácie v oblasti migrácie a integrácie cudzincov. V rámci výskumu sme kombinovali metódu desk-research (analýza strategických dokumentov na úrovni mesta) a kvalitatívnych individuálnych rozhovorov, ktorých sme zrealizovali 20. Respondentmi boli zástupcovia a zástupkyne samosprávy, mimovládnych organizácií a samotní cudzinci a cudzinky.

V správe sa uvádza, ako respondenti a respondentky vnímajú Banskú Bystricu ako miesto pre život a akým výzvam mesto čelí, koľko cudzincov v meste žije a z akých krajín pochádzajú, ale aj o postojoch obyvateľov voči cudzincom, či o tom, ako je vnímaná téma multikulturalizmu. Správa sa tiež venuje rôznym oblastiam integrácie cudzincov v meste Banská Bystrica – vzdelávaniu, trhu práce, sociálnym službám či bývaníu. V závere sa venujeme tiež možnostiam, ako podporovať integráciu cudzincov v Banskej Bystrici v budúcnosti. Výskumná správa je súčasťou projektu KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni.

## CUDZINCI V MESTE – PRÍRUČKA PRE TVORBU INTEGRAČNÝCH STRATÉGIÍ NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

Mestá sa stávajú čoraz rozmanitejšími a vďaka narastajúcej migrácii v nich žije aj čoraz viac cudzincov.

Vzhľadom na demografické zmeny a starnutie populácie je možné očakávať, že počty cudzincov aj v slovenských mestách budú narastať. Preto je dôležité v tvorbe politik mysliť aj na túto skupinu obyvateľstva. Ako však treba pristupovať k tvorbe stratégií integrácie cudzincov na lokálnej úrovni? Na čo všetko treba pamätať, aké procesy a mechanizmy využiť a koho všetkého k tvorbe prizvať?

<sup>60</sup> <https://www.hrl.sk/sk/co-robime/projekty/vystupy-projektov/kapacity-vzdelavacie-a-treningove-aktivity>

<sup>61</sup> <https://www.hrl.sk/sk/co-robime/projekty/aktualne-projekty/kapacity-podpora-integracie-cudzincov-na-lokalnej-urovni->

<sup>62</sup> <http://cvek.sk/kapacity-banska-bystrica-mesto-pre-vsetkych-cudzinci-a-uloha-samospravy-v-ich-integracii/>



Táto príručka<sup>63</sup> prináša viaceré odporúčania, rady a pomôcky, ako vytvárať stratégie integrácie cudzincov či opatrenia na ich začlenenie tak, aby reflektovali jednak potreby samosprávy, miestneho spoločenstva, ale aj samotných cudzincov.

## KARIÉROVÉ PORADENSTVO V ŠKOLSTVE V SR A V BANSKEJ BYSTRICI

### Zmeny v kariérovom poradenstve v systéme regionálneho školstva od 1.9.2019

“Zákon č. 209/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorý článkom V. mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prináša o. i. s účinnosťou od 1. 9. 2019 nasledujúce úpravy v oblasti kariérového poradenstva.

Podľa § 131 ods. 6 školského zákona sa vymedzuje **cieľ kariérového poradenstva**, ktorým je najmä **zosúladzovanie kariérového vývinu žiaka s jeho individuálnymi predpokladmi a záujmami a potrebami trhu práce.**

Podľa § 131 ods. 5 školského zákona sa vymedzuje **činnosti kariérového poradenstva** ako samostatné činnosti v rámci činností psychologického a výchovného poradenstva (v širšom slova zmysle). Ide o **diagnostickú činnosť, výchovnú činnosť, poradenskú a informačnú činnosť a koordinačnú činnosť.**

Uvedenou právnou úpravou sa výkon jednotlivých činností kariérového poradenstva inštitucionálne prerozdeľuje tak, aby ich výkon, aj s ohľadom na aktuálne personálne kapacity v školách a školských zariadeniach, v súhrne čo najkomplexnejšie a najefektívnejšie smeroval k splneniu cieľa kariérového poradenstva.

Na základe § 135a ods. 1 a 2 školského zákona sa bude **činnosť kariérového poradenstva zameriavať v rámci škôl a školských zariadení** (materská škola, základná škola, gymnázium, stredná odborná škola, stredná športová škola, škola umeleckého priemyslu, konzervatórium, školský internát, diagnostické centrum, reedukačné centrum, liečebno-výchovné sanatórium) **na výkon výchovnej, poradenskej a informačnej činnosti.**

**Ťažisko výkonu diagnostickej činnosti ako aj koordinačnej činnosti** (predovšetkým výmena informácií o trhu práce) **bude v rámci centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP).** Tieto centrá budú taktiež **metodicky usmerňovať výkon kariérového poradenstva** v školách a školských zariadeniach v jeho územnej pôsobnosti. Súčasťou kariérového poradenstva v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie **v sídle kraja je aj koncepčné, metodické a koordinačné usmerňovanie kariérového poradenstva** v centrách pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v jeho územnej pôsobnosti.

Na vyššie uvedené inštitucionálne rozdelenie kompetencií výkonu kariérového poradenstva nadväzuje zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý určuje jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zodpovedných za jeho výkon.

**Kariérové poradenstvo v školách a školských zariadeniach – kariérový poradca, výchovný poradca, školský poradca – poradenská, výchovná a informačná činnosť**

<sup>63</sup> <http://cvek.sk/publikacie/>

V školách a školských zariadeniach sa budú na realizácii kariérového poradenstva podieľať v rozsahu danom príslušnými štátnymi vzdelávacími programami jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov (najmä učiteľ podľa § 20 ods. 1 a vychovávateľ podľa § 20 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z.).

Za výkon kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach nesie hlavnú zodpovednosť **kariérový poradca na škole** alebo, v prípade, že tento nie je ustanovený, **výchovný poradca**. V oboch prípadoch ide o výkon špecializovaných činností v rámci kariérových pozícií pedagogických alebo odborných zamestnancov. Podľa § 36 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z. riaditeľ môže vo vnútornom predpise určiť kariérovú pozíciu **školský poradca**, ktorý vykonáva špecializované činnosti kariérového poradcu, výchovného poradcu a školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní. Ak v škole alebo v školskom zariadení vykonáva pracovnú činnosť školský psychológ, môže vykonávať aj činnosti výchovného poradcu a kariérového poradcu.

V spojitosti s právnou úpravou predmetu a obsahu činnosti kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach dochádza **k nárastu výkonov pre kariérových poradcov, školských poradcov a výchovných poradcov** venujúcich sa aj kariérovému poradenstvu. V tejto súvislosti dochádza od 1. 9. 2019 nariadením vlády SR, ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov<sup>64</sup> k zníženiu priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov na kariérových pozíciách kariérový poradca, školský poradca a výchovný poradca (v prípade, že v škole alebo školskom zariadení nepôsobí kariérový poradca). Na uvedený účel sa predpokladá zvýšenie finančných prostriedkov na normatívne financovanie v roku 2020 o sumu 2 268 130 €, v roku 2021 o sumu 2 494 944 € a v roku 2022 o sumu 2 494 944 €.

#### **Kariérové poradenstvo v CPPPaP – kariérový poradca – diagnostická, koordinančná a metodická činnosť**

Na 79 existujúcich CPPPaP vznikne 79 pracovných miest **odborných zamestnancov – kariérových poradcov**, ktorí budú zabezpečovať činnosti, výkon ktorých by bol z hľadiska ich odbornej povahy v školách a v školských zariadeniach menej efektívny.

**Kompetencie kariérového poradcu** v CPPPaP vymedzuje § 26 zákona č. 138/2019 Z. z. Ťažisko jeho činnosti bude spočívať najmä **vo výkone činností kariérového poradenstva**, realizácia ktorých by bola v prostredí školy alebo školského zariadenia menej efektívna (**diagnostika, informácie o trhu práce – komunikácia so zamestnávateľmi...**).

V tejto súvislosti sa predpokladá **aktívna podporná činnosť a vysoká miera koordinácie vo vzťahu ku kariérovým poradcom, školským poradcom a výchovným poradcom**, ktorí budú vykonávať činnosti kariérového poradenstva v školách alebo školských zariadeniach v územnej pôsobnosti príslušného CPPPaP.

**V rámci ôsmich CPPPaP v sídle kraja**, budú kariéroví poradcovia navyše zabezpečovať **konceptné, metodické a supervízne činnosti vo vzťahu k výkonu kariérneho poradenstva v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie** na území príslušného kraja, **dohliadať na úroveň jednotlivých odborných činností kariérového poradenstva** v školách, školských zariadeniach a poradenských zariadeniach vo svojej územnej pôsobnosti a **podieľať sa na vzdelávaní v oblasti kariérového poradenstva**. Z uvedených dôvodov sa počíta s pridáním ¼ úväzku pre kariérového poradcu v 8 CPPPaP v sídle kraja.

<sup>64</sup> <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/201/20190901>



Celkovo sa vytvorí 81 prepočítaných pracovných miest. Na uvedený účel sa odhaduje v roku 2020 navýšenie sumy na normatívne financovanie o sumu 1 827 091 €, v roku 2021 o sumu 2 009 800 € a v roku 2022 o sumu 2 009 800 €.

Podľa zodpovedajúcich štatútov príslušných priamo riadených organizácií Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR je **výskum, metodická pomoc, vzdelávanie a poradenstvo v oblasti výchovného poradenstva (v podsysteme ktorého je kariérové poradenstvo) v kompetencii Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie a vo vzťahu k odbornému vzdelávaniu a príprave zabezpečuje súčinnosť pri zabezpečovaní kariérového poradenstva na základných školách a stredných školách štátny inštitút odborného vzdelávania.**

V nadväznosti na vyššie uvedené budú **doteraz vytvorené metodické postupy v kariérovom poradenstve postupne inovované a štandardizované prostredníctvom vyššie uvedených inštitúcií.**

**Podrobnosti o kvalifikačných predpokladoch, ktoré musí spĺňať kariérový poradca ako odborný zamestnanec v CPPPaP** upraví všeobecne záväzný právny predpis podľa § 85 a zákona č. 138/2009 Z. z.<sup>65</sup>

Na webovom portáli MŠ SR sú v oblasti kariérového poradenstva 2 metodické materiály:

- Fakty a údaje pre uchádzačov o vysokoškolské štúdium. Materiál o zdrojoch informácií a ich vhodnom využití v rámci rozhodovania o vysokoškolskom štúdiu,
- Komunikačné postupy vhodné pre podporu rozhodovania o povolání v oblasti odborného vzdelávania, Orbis Institute, 2016.<sup>66</sup>

Medzi aktuálnymi informáciami a odkazmi v tejto sekcii sú:

- Mapa regionálneho školstva,
- Aplikácia, ktorá umožňuje porovnávať ukazovatele nezamestnanosti pre jednotlivé študijné alebo učebné odbory,
- Prehľad ponuky študijných a učebných odborov na stredných školách.<sup>67</sup>

### Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

„VÚDPaP uskutočňuje základný výskum v oblasti psychológie a patopsychológie detí a žiakov s dôrazom na psychický, osobnostný, emocionálny, somatický a sociálny vývin detí a žiakov a rozvoj psychologickéj a pedagogickej výskumnej metodológie. Tiež realizuje aplikovaný výskum v oblasti vývinovej, pedagogickej, školskej, poradenskej a sociálnej psychológie so zameraním na praktické využívanie získaných poznatkov vo výchovno- vzdelávacom procese a poradenskej praxi, ako aj výskum, analýzy, prognózy a expertízy v súlade s poslaním Ústavu.

Ústav zabezpečuje aplikáciu výskumných poznatkov do praxe v regionálnom školstve, predovšetkým prostredníctvom metodického usmerňovania a koordinácie všetkých zložiek systému výchovného poradenstva a prevencie.

Ústav organizuje tiež vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti práce s deťmi s poruchami správania, učenia, s nadanými deťmi, či v oblasti kariérového poradenstva. Zabezpečuje prípravu a realizáciu vzdelávacích aktivít pre rozvoj špecifických zručností ľudských zdrojov v systéme výchovného poradenstva a prevencie. Realizuje odborné konferencie, semináre, workshopy

<sup>65</sup> <https://www.minedu.sk/zmeny-v-karierovom-poradenstve-v-systeme-regionalneho-skolstva-od-192019/>

<sup>66</sup> <https://www.minedu.sk/metodicke-materialy/>

<sup>67</sup> <https://www.minedu.sk/aktualne-informacie-a-odkazy/>

a diseminačné aktivity o aktuálnych otázkach psychológie a patopsychológie a otázkach súvisiacich s činnosťou ústavu.<sup>68</sup>

Na webovom portáli sa nachádzajú rôzne usmernenia, publikácie, informácie, pozvánky na vzdelávanie podujatia aj v oblasti kariérového poradenstva, napr.:

- Balíček inšpirácií a zdrojov pre kariérové poradenstvo a kariérovú výchovu<sup>69</sup>
- Procesné štandardy odborných a odbornometodických činností.<sup>70</sup>

## MAPOVANIE KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V OBLASTI ZÁKLADNÉHO ŠKOLSTVA V BANSKEJ BYSTRICI

Od 1.9.2019 nastali zmeny v kariérovom poradenstve v systéme regionálneho školstva na základe zákona č. 209/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorý článkom V. mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vymedzuje sa cieľ kariérového poradenstva, ktorým je najmä zosúladovanie kariérového vývinu žiaka s jeho individuálnymi predpokladmi a záujmami a potrebami trhu práce. Činnosti kariérového poradenstva sú samostatné činnosti v rámci činností psychologického a výchovného poradenstva (v širšom slova zmysle). Ide o diagnostickú činnosť, výchovnú činnosť, poradenskú a informačnú činnosť a koordinačnú činnosť. Uvedenou právnou úpravou sa výkon jednotlivých činností kariérového poradenstva inštitucionálne prerozdeľuje tak, aby ich výkon, aj s ohľadom na aktuálne personálne kapacity v školách a školských zariadeniach, v súhrne čo najkomplexnejšie a najefektívnejšie smeroval k splneniu cieľa kariérového poradenstva.

Činnosť kariérového poradenstva sa zameriava v rámci škôl a školských zariadení (materská škola, základná škola, gymnázium, stredná odborná škola, stredná športová škola, škola umeleckého priemyslu, konzervatórium, školský internát, diagnostické centrum, reedukačné centrum, liečebno-výchovné sanatórium) na výkon výchovnej, poradenskej a informačnej činnosti. Ťažisko výkonu diagnostickej činnosti ako aj koordinačnej činnosti (predovšetkým výmena informácií o trhu práce) je v rámci centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). Tieto centrá taktiež metodicky usmerňujú výkon kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach v jeho územnej pôsobnosti. Súčasťou kariérového poradenstva v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v sídle kraja je aj koncepčné, metodické a koordinačné usmerňovanie kariérového poradenstva v centrách pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v jeho územnej pôsobnosti. Na inštitucionálne rozdelenie kompetencií výkonu kariérového poradenstva nadväzuje zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý určuje jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zodpovedných za jeho výkon. V školách a školských zariadeniach sa budú na realizácii kariérového poradenstva podieľať v rozsahu danom príslušnými štátnymi vzdelávacími programami jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov (najmä učiteľ podľa § 20 ods. 1 a vychovávateľ podľa § 20 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z.). Za výkon kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach nesie hlavnú zodpovednosť **kariérový poradca v škole** alebo, v prípade, že tento nie je ustanovený, **výchovný poradca**. V oboch prípadoch ide o výkon špecializovaných činností v rámci kariérových pozícií pedagogických alebo odborných zamestnancov. Podľa § 36 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z. riaditeľ môže vo vnútornom predpise určiť kariérovú pozíciu **školský poradca**, ktorý vykonáva špecializované činnosti kariérového poradcu, výchovného poradcu a školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní. Ak v škole alebo v školskom zariadení

<sup>68</sup> <https://vudpap.sk/x/cinnosti-vudpap/>

<sup>69</sup> <https://vudpap.sk/x/projekty/standardy/vzdelavanie-a-rozvoj-ludskych-zdrojov/inspiracie-a-zdroje-pre-kvakp/>

<sup>70</sup> <https://vudpap.sk/standardy/>

vykonáva pracovnú činnosť **školský psychológ**, môže vykonávať aj činnosti výchovného poradcu a kariérového poradcu.

V každom CPPPaP vzniklo pracovné miesto odborného zamestnanca – kariérového poradcu, ktorého úlohou je zabezpečovať činnosti, výkon ktorých by bol z hľadiska ich odbornej povahy v školách a v školských zariadeniach menej efektívny. **Kompetencie kariérového poradcu v CPPPaP** vymedzuje § 26 zákona č. 138/2019 Z.. Ťažisko jeho činnosti spočíva najmä vo výkone činností kariérového poradenstva, realizácia ktorých by bola v prostredí školy alebo školského zariadenia menej efektívna (diagnostika, informácie o trhu práce – komunikácia so zamestnávateľmi...). V tejto súvislosti sa predpokladá aktívna podporná činnosť a vysoká miera koordinácie vo vzťahu ku kariérovým poradcem, školským poradcem a výchovným poradcem, ktorí vykonávajú činnosti kariérového poradenstva v školách alebo školských zariadeniach v územnej pôsobnosti príslušného CPPPaP.

V rámci CPPPaP v sídle kraja majú kariérovi poradcovia navyše zabezpečovať koncepčné, metodické a supervízne činnosti vo vzťahu k výkonu kariérneho poradenstva v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie na území príslušného kraja, dohliadať na úroveň jednotlivých odborných činností kariérového poradenstva v školách, školských zariadeniach a poradenských zariadeniach vo svojej územnej pôsobnosti a podieľať sa na vzdelávaní v oblasti kariérového poradenstva.

Podľa zodpovedajúcich štatútov príslušných priamo riadených organizácií Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR je výskum, metodická pomoc, vzdelávanie a poradenstvo v oblasti výchovného poradenstva (v podsystéme, ktorého je kariérové poradenstvo) **v kompetencii Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie** a vo vzťahu k odbornému vzdelávaniu a príprave zabezpečuje súčinnosť pri zabezpečovaní kariérového poradenstva v základných školách a stredných školách **Štátny inštitút odborného vzdelávania**.

### **Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a ich úloha v kariérovom poradenstve v Banskej Bystrici - Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Banskej Bystrici<sup>71</sup>**

„Zriaďovateľom Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej Centrum) v Banskej Bystrici je Okresný úrad Banská Bystrica. Centrum poskytuje v zmysle školského zákona č. 245/2008 Z. z. komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom (okrem detí so zdravotným postihnutím) najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. Zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom poskytujeme poradenské služby. V spolupráci s rodinou, školou a školským zariadením poskytujeme preventívnu výchovnú a psychologickú starostlivosť deťom a ich zákonným zástupcom, najmä v prípadoch výskytu porúch psychického vývinu a porúch správania a výskytu sociálnopatologických javov v populácii detí vo svojej územnej pôsobnosti (okres Banská Bystrica). Centrum vykonáva diagnostické, poradenské, terapeutické, preventívne a rehabilitačné činnosti. Všetky činnosti v CPPPaP sú poskytované zdarma.

Prioritné činnosti CPPPaP sa odvíjajú od legislatívy a pedagogicko-organizačných pokynov pre dané školské roky.“

V oblasti kariérového poradenstva činnosť CPPPaP uvádza na svojom webovom portáli tieto činnosti: Kariérové poradenstvo, skupinový program na reorientáciu žiakov a študentov základných a stredných škôl, poradenstvo so špecifickým zreteľom na neadekvátnu voľbu povolania,.

<sup>71</sup> <http://www.cpppap.svsbb.sk/index.html#.YAW1ZXZKjIU>

Metodická pomoc výchovným poradcom, koordinátorom prevencie, pedagógom v materských, základných aj stredných školách, odborným zamestnancom – školským psychológom a školským špeciálnym pedagógom. Má formu pravidelných periodických stretnutí, prípadne inú podľa aktuálnych požiadaviek a potrieb,

Poradenstvo rodičom detí,

Spolupráca s vysokými školami a ich študentmi, výchova odborníkov pre prax. Poskytujeme tiež možnosť absolvovať individuálnu alebo skupinovú prax v zariadení.

“CPPPaP Banská Bystrica je v zmysle § 130 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní poverené metodickým usmerňovaním poradenských zariadení (ostatných CPPPaP) v banskobystrickom kraji. Okrem uvedených aktivít preto realizujeme aj metodicko-supervízne stretnutia odborných zamestnancov CPPPaP, ktorých cieľom je výmena praktických odborných skúseností hlavne na poli psychológie, špeciálnej a sociálnej pedagogiky.”

### **Tranzitný program Zo školy do života**

Program sa zameriava na podporu mladých ľudí so znevýhodnením, aby úspešne zvládli prechod zo školy do pracovného života a predchádzať ich dlhodobej nezamestnanosti či odkázanosti na iných. Cieľovou skupinou programu sú predovšetkým študenti/absolventi učilíšť či špeciálnych internátnych škôl, ktorých znevýhodnením je chýbajúce alebo nepodporné rodinné prostredie, zdravotné či iné sociálne znevýhodnenie. Mladí ľudia dostávajú podporu v tom, aby mohli efektívnejšie fungovať v sociálnych vzťahoch, v zodpovednosti za vlastný život a prostredie v ktorom žijú, v rozvíjaní zručnosti, aby proces hľadania práce zvládli. Získavajú prvé pracovné skúsenosti a pomoc pri začlenení do komunity (kolegov, susedov, ...).

Snahou pracovníkov v tranzitnom programe je, aby mladí ľudia zvládli prechod zo školského prostredia do pracovného života, vyskúšali si a zvládli pracovný pohovor aj s možnými odmietnutiami, zamestnanie. Snažia sa posilniť mladých ľudí v sebadôvere, spoznať svoje pozitíva a silné stránky, aj to, ako pracovať s tými slabými. Smer a ciele zadáva mladý človek.

Program realizuje Alternatíva – Centrum nezávislého života, n.o. od septembra/októbra 2018 v okresoch Lučenec, Brezno a Banská Bystrica vďaka podpore Nadácie VELUX a spolupráci s nadáciou SOCIA.<sup>72</sup>

## **ĎALŠIE FORMY INŠTITUCIONÁLNEJ PODPORY ROZVOJA ŠKOLSTVA A PRÁCE S MLÁDEŽOU V MESTE**

### **Mestská školská rada**

Mestská školská rada je zriadená podľa:

- zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhlášky MŠ SR č. 291/2004 Z. z. ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 230/2009 Z. z.

Mestská školská rada je iniciatívnym a poradným samosprávnym orgánom, ktorý vyjadruje a presadzuje verejne záujmy, záujmy rodičov, pedagogických zamestnancov a ďalších zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti a chodu škôl, školských zariadení orgánov miestnej samosprávy z pohľadu školskej problematiky. Zasadá podľa plánu zasadnutí, spravidla 4-krát ročne. Členmi obecnej školskej rady sú štyria zvolení

<sup>72</sup> <https://alternativacentrum.sk/tranzitny-program-zo-skoly-do-zivota/>

zástupcovia z riaditeľov, dvaja zvolení zástupcovia z rodičov, traja zvolení zástupcovia z predsedov rád škôl všetkých škôl a školských zariadení na území obce a dvaja delegovaní zástupcovia obce. Funkčné obdobie mestskej školskej rady je štyri roky.

Mestská školská rada sa vyjadruje:

- k činnosti zriaďovateľov základných škôl, základnej umeleckej školy a školských zariadení v oblasti vzdelávania zriadených na území mesta,
- ku koncepcii rozvoja škôl a školských zariadení zriadených na území mesta,
- k rozpisu finančných prostriedkov poskytnutých školám a školským zariadeniam zriadených na území mesta z prostriedkov štátneho rozpočtu a materiálno-technickým podmienkam na činnosť škôl a školských zariadení zriadených mestom,
- k personálnym, materiálnym a sociálnym podmienkam zamestnancov škôl a školských zariadení zriadených na území mesta,
- k požiadavkám mesta na skvalitnenie starostlivosti a výchovno-vzdelávacích služieb poskytovaných v školách a školských zariadeniach a k spôsobu úhrady nákladov zvýšených z tohto dôvodu,
- k správe o výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu na školách zriadených na území mesta.

**Metodicko-pedagogické centrum** je rozpočtová organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Prostredníctvom troch regionálnych a šiestich detašovaných pracovísk zabezpečuje vzdelávanie v programoch a moduloch programov vzdelávania a realizuje atestácie pre pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov regionálneho školstva na základe oprávnenia č. 1/2019-AT vydaného ministerstvom školstva. V súlade s potrebami regionálneho školstva realizuje vzdelávacie podujatia a poskytuje poradenstvo a odbornometodickú podporu. Realizuje projekty financované Európskou úniou na národnej a medzinárodnej úrovni.<sup>73</sup>

**IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže** – v Banskobystrickom kraji pôsobí regionálna koordinátorka, ktorá sprostredkuje aj organizuje množstvo vzdelávacích príležitostí pre pracovníkov s mládežou, mladých vedúcich a mládežníckych vedúcich, rozširuje informácie rôznymi komunikačnými kanálmi, vrátane príležitostí zapojiť sa do programov . ERASMUS+, sieťuje rôznych aktérov práce s mládežou, vrátane samospráv. V rr. 2020-21 bolo odvysielaných množstvo webinárov, ktoré sú archivované na youtube kanále IUVENTA

**Centrum komunitného organizovania** - pracuje okrem iného aj s rómskymi komunitami a cudzincami v Banskej Bystrici, realizuje vzdelávacie programy na tému deradikalizácie mládeže a občianskeho aktivizmu.

**Centrum dobrovoľníctva** – zameriava sa na rozvoj dobrovoľníctva v regióne, realizuje mnoho aktivít pre rôzne skupiny verejnosti vrátane mládeže, spolupracuje v programe Service learning s Pedagogickou fakultou UMB v Banskej Bystrici.

## ZAPOJENIE DETÍ A MLÁDEŽE DO ROZVOJA ŠKOLSTVA V BANSKEJ BYSTRICI

**Mládežnícky mestský parlament** pôsobil v Banskej Bystrici od roku 2000. Bol zameraný na podporu záujmov mládeže v oblasti kultúry, športu a vzdelávania, neskôr zanikol.

<sup>73</sup> <https://mpc-edu.sk/sk/o-nas>

**Rada študentov mesta Banská Bystrica** vznikla v roku 2012 ako poradný, iniciatívny a koordinačný orgán primátora mesta. Radu zakladalo 11 členov spolu s aktívnymi pracovníkmi s mládežou v meste. V roku 2015 sa stala Rada aj strešnou organizáciou krajskej rady mládeže a predstavuje príklad dobrej praxe v oblasti mestských mládežníckych parlamentov. Rada študentov mesta Banská Bystrica organizuje predvolebné diskusie, stretnutia mladých ľudí s poslancami za okrúhlymi stolmi, vzdelávacie aktivity, napríklad program Social Impact Academy, športové aktivity a tiež medzinárodné mládežnícke výmeny v rámci programu ERASMUS+. <sup>74</sup> Členky a členovia Rady študentov mesta Banská Bystrica boli zapojení do tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 – 2023 formou účasti v pracovných skupinách.

## PRIESKUM MEDZI PEDAGOGIČKAMI A PEDAGÓGMÍ V BANSKEJ BYSTRICI

Oslovili sme pedagogičky a pedagógov vrátane odborných zamestnancov v MŠ, ZŠ, ŠKD, ZUŠ, CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica prostredníctvom riaditeľiek a riaditeľov škôl, ako aj neverejných zriaďovateľov, ktorých sme požiadali o sprostredkovanie informácie o prieskume a odkazu na anonymné elektronické vyplnenie. Vyplnenie a zber odpovedí prebiehali elektronicky prostredníctvom portálu Survey Monkey. Odpovede sme získali temer úplne (99%) od pedagogičiek a pedagógov, odborných zamestnankýň a zamestnancov <sup>75</sup> z MŠ, ZŠ, ŠKD, ZUŠ a CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica.

Počet respondentov: 233.

Cieľová skupina: Pedagogičky a pedagógovia MŠ, ZŠ, ZUŠ, CVČ v Banskej Bystrici vrátane odborných zamestnancov a zamestnankýň a pedagogických asistentov a asistentiek. <sup>76</sup>

Forma: elektronická.

Distribúcia linku na elektronický dotazník: prostredníctvom vedenia škôl a školských zariadení v meste.

Obdobie zberu odpovedí: 22.6. – 18.7.2021.

Typy otázok: uzatvorené, štruktúrované, otvorené.

Odpovede sme dostali na 99% od pedagogičiek a pedagógov alebo odborných zamestnankýň a zamestnancov zo škôl alebo školských zariadení, ktorých zriaďovateľom je Mesto Banská Bystrica.

V prieskume sme položili 38 otázok, z toho časť otvorených. Spracovanie prieskumu bolo z toho dôvodu časovo náročné, avšak odpovede zachytávajú spätnú väzbu pedagogičiek a pedagógov vrátane odborných zamestnankýň a zamestnancov práve v aktuálnom období po cca 1,5- ročnej skúsenosti s dištančným vzdelávaním (viac alebo menej podľa pandemických opatrení), v období návratu k obvyklému vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach koncom školského roka a začiatkom školských letných prázdnin, teda v období, kedy bolo správne zamyslieť sa nad prežitým obdobím a vyhodnotiť svoje skúsenosti.

Hlavné výsledky:

1. Celková priemerná známka **sebahodnotenia zvládnutia pandemického obdobia** v práci je 7,9
2. Počas pandemického obdobia **zvládli dobre** najmä to, čo bolo charakteristické pre dané obdobie a bolo treba to zvládnuť: epidemiologické opatrenia, vyučovací proces, dištančné vzdelávanie, práca s IKT, prispôsobenie sa novej situácii. Časť respondentiek a respondentov osobitne uviedli, že zvládli psychickú záťaž, s tým spojenú.

<sup>74</sup> <https://mladez.centrumdobrovolnictva.sk/rada-studentov-mesta-bb/informacie>

<sup>75</sup> Vráťane pedagogických asistentov/asistentiek, asistentov/asistentiek učiteľa, školských špeciálnych pedagógov/pedagogičiek.

<sup>76</sup> Pre zjednodušenie názvu prieskumu sme v ňom použili slová pedagogičky a pedagógovia.



3. Čo sa nepodarilo čo by **mohlo byť lepšie**: zvládnutie digitálnych technológií, práce s aplikáciami a výukovými programami, komunikácia, spolupráca a budovanie vzťahov, organizácia osobného a pracovného času, zvládnuť stres, zdravotný stav, zachovať psychickú pohodu a vyrovnanosť práca so žiakmi, najmä motivácia, kontrola úloh, vedomostí, hodnotenie, efektivita práce v rámci online hodín, zvládnutie učiva, získanie spätnej väzby od žiakov.
4. **Zlepšenie alebo získanie nových zručností** počas pandemického obdobia najmä: v práci s IKT, rôznymi aplikáciami, Edupage, organizačné alebo manažérske schopnosti, v sebazvdelávaní, a to lepším využívaním online školení, webinárov ap.
5. **O deťoch sa počas pandemického obdobia naučili**, že sú mimoriadne flexibilné, ocenili ich digitálnu zdatnosť, spoznali ich aj ako osobnosti, individuality, ich povahové črty, pocity a potreby, záujmy, to, že sú zraniteľní a zraniteľné, naučili aj viac o prostredí, v ktorom deti žijú, ale aj to, že boli menej sústredení a motivovaní, chýbala im pravidelnosť, viacerí podvádzali učiteľov aj rodičov.
6. **Na rodičoch ocenili**: záujem o výchovu a vzdelanie svojich detí, ich angažovanosť, pomoc a podporu deťom, otvorenosť k spolupráci, ale všimli si aj prílišnú angažovanosť - vypracovávali za úlohy za svoje deti, tolerovali podvádzanie, niekedy rušili pri online vyučovaní, nedôvera v prácu učiteľov, nerešpektovanie pravidiel, nezáujem o spoluprácu.
7. **Naučili sa veľa o svojich kolegoch a svojej škole**, hlavne to, že majú dobrý - súdržný, zohratý, pomáhajúci si, spolupracujúci kolektív, podporujúcu, ústretovú školu, flexibilne dokázali reagovať na mimoriadnu situáciu, alebo že nemajú dobré vedenie, schopné, chápujúce, vytvárajúce dobré podmienky, spolupracujúce.
8. **O spoločnosti sa počas pandemického obdobia naučili** viac negatívneho ako pozitívneho, hlavne: zlý vzťah spoločnosti k učiteľom – nedocenenie ich práce, nízka spoločenská mienka, nepripravenosť a nezvládnutie mimoriadnej situácie.
9. **O sebe sa naučili** hlavne to, že sú flexibilní, odolní – dokážu zvládnuť aj krízové situácie, stres, nové veci, vedia zachovať pokoj, byť trpezlivejší, aj spokojnejší so sebou, dokážu pracovať na sebe, rozvíjať sa, zdokonaľovať, majú chuť sa vzdelávať, sú schopní, môžu veriť so vlastné schopnosti, mať viac sebadôvery.
10. **Najviac podpory** vnímali od svojej rodiny, od pedagogičiek a pedagógov vo svojej škole alebo školskom zariadení, od vedenia školy/školského zariadenia a od svojich žiakov a žiačok. Podstatnú podporu cítili aj od odborných zamestnancov a zamestnankýň v škole/školskom zariadení a od rodičov svojich žiakov a žiačok.
11. **Podpora štátnych a regionálnych inštitúcií** ako CPPPaP, ČŠPP a MPC v Banskej Bystrici, VÚDPaP a MŠVVaŠ SR bola ohodnotená menej. Respondenti a respondentky vo veľkej miere uviedli, že táto podpora sa ich ani netýkala. Tí, čo podporu oznámkovali, použili častejšie horšie známky ako lepšie.
12. Pedagogičky a pedagógovia dostali **najdôležitejšie spôsoby podpory** nasledovne: *od vedenia školy* – informácie, usmernenia, rady, materiálno-technická pomoc, psychická podpora, *od svojich kolegyň a kolegov* – informácie, rady, odborná spolupráca - aj od nepedagogických zamestnancov, pomoc pri práci s technikou, s online platformami, psychická podpora, *od rodiny* – psychická, materiálna, technická, priestorová pomoc, ústretovosť, pochopenie, odbremenenie od domácich povinností, *od rodičov svojich žiačok a žiakov* – psychická, materiálna, technická, finančná pomoc, ochota spolupracovať, *od svojich žiačok a žiakov* – spätná väzba, uznanie, *od zriaďovateľa* – hygienické potreby v súvislosti s pandémiou, informácie, ocenenie (Deň učiteľov), motivačné listy.
13. Za **najväčšie problémy v ich školách** považujú respondentky a respondenti *nevyhovujúci stav budov a vonkajších areálov*, – technický stav budov, nevyhovujúce interiéry, malé priestory a ich nedostatok, nedostatok priestorov pre ŠKD, vysoké teploty v interiéroch v letnom období, zastaralé sociálne zariadenia, nevyhovujúce alebo chýbajúce vonkajšie areály na pohyb a oddych, chýbajúce kontajnery na separovaný odpad, nedostatočný priestor na parkovanie, *vedenie* – komunikácia, prístup, direktívnosť, nedôvera, *nedostatočné a zastaralé materiálno-technické vybavenie*, – pomôcky, technika, interiéry, vybavenosť odborných učební, *chýbajúci personál* –

- podporné tímy, školskí psychológovia, špeciálni pedagógovia, asistenti učiteľa, asistenti pre žiakov, v niektorých prípadoch nedostatočná odbornosť pedagogických alebo odborných zamestnancov, *nedostatok financií* – na rekonštrukcie, opravy a údržbu, prevádzku školy, platy, nesystematické nakladanie s financiami, *pracovné podmienky* – nedostatočný plat, nedostatočné ohodnotenie, pracovná preťaženosť, *problémy v kolektíve*– nesúdržnosť, individualizmus, zlé vzťahy, neochota spolupracovať.
14. **Za najväčšie problémy v banskobystrickom školstve** považujú respondentky a respondenti *postavenie pedagógov* – nedostatok kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, nízka úroveň kvality pedagógov na niektorých školách, nedostatok odborných zamestnancov v školách, chýba sieť podpory odborných zamestnancov, nízke ohodnotenie práce učiteľa od spoločnosti, slabá podpora osobnostného a kariérneho rozvoja, *financie* – nedostatok, nesystémové prerozdelenie, nedostatočné zdroje na modernizáciu škôlok, na profesný rast špeciálnych pedagógov, psychológov, sociálnych pedagógov, na rozvoj informatizácie, *neuspokojujúca spolupráca* - porovnávanie výsledkov škôl, súťaživosť škôl medzi sebou, namiesto spoločnej komunikácie a spoločných aktivít, chýba koordinácia, žiaden priestor na ich spoluprácu škôl, nedostatočné riešenie predkladaných problémov, vo vzťahu k materským školám - riaditeľky nie sú prizývané do diskusie, nie sú partnermi, nekoncepčnosť – chýba spolupráca ZŠ, SŠ, VŠ na všetkých úrovniach, *mesto/mestský úrad/školský úrad* - nezáujem, nevšímavosť zo strany mesta, slabá podpora od zriaďovateľa, zdĺhavé obstarávanie, pomalé riešenie projektov, ktoré sú už schválené, neefektívne riadenie, metodické vedenie, malé kompetencie školského úradu, komplikované vybavovanie v rámci iných odborov, *žiaci* - preplnené kapacity detí v triedach – MŠ i ZŠ.
15. **Vo svojej škole, školskom zariadení vidia nasledovné pozitíva:** *kolektív v škole* – dobré vzťahy, spolupráca, vzájomná podpora, ochota pomôcť si a poradiť, dobrá komunikácia, *vedenie* – dobré, moderné, podporujúce, ústretové, spolupracujúce, *priestory školy* – postupná modernizácia, odborné učebne, školské areály, záhrady, ihriská, ich vybavenosť, veľa zelene, *atmosféra v škole* – dobrá sociálna klíma, podnetné prostredie, flexibilita, kreativita, otvorenosť, ústretovosť, riešenie problémov, jasná vízia školy, moderné zmysľovanie, podpora inovatívnych postupov, záujem o učiteľa, žiaka aj rodiča, informačno-komunikačná technika – dostatočné, kvalitné technické vybavenie školy, tried, učební, *personál* - akční a tvoriví pedagógovia, odborní zamestnanci, podporné a inkluzívne tímy, vysoká pracovná nasadenosť, odbornosť, *vyučovací proces* - plánovanie a realizácia moderných koncepcií vo vzdelávaní, vysoká úroveň vzdelávania, individuálny prístup, *žiaci* – šikovní, motivovaní, dobré výsledky, v ZŠ aj v MŠ, *materiálne vybavenie* – dobré vybavenie školy, tried, odborných učební, *mimoškolská činnosť* – rôzne aktivity, programy, projekty, výlety, vychádzky, športová činnosť, krúžky, *pracovné podmienky* - podpora osobného a profesijného rozvoja, pracovný čas, sloboda, voľnosť a seberealizácia pri realizovaní edukačných činností.
16. **V banskobystrickom školstve vidia pozitíva:** *spolupráca* – komunikácia a spolupráca medzi školami, riaditeľmi škôl, ZŠ s MŠ, v rámci SŠ zvlášť s SOŠ pod Bánošom, *budovy, areály a vybavenie* – postupné rekonštrukcie, technické vybavenie, rozširovanie kapacity MŠ, *možnosť výberu škôl všetkých úrovní*.
17. **Sebahodnotenie spôsobilostí** – nižšie priemerné známky: 1,95 vyšla v oblasti zvládania negatívnych situácií a 1,92 v oblasti prevencie sociálno-patologických javov, v oblasti výchovno-vzdelávacej práce so žiakmi so zdravotným znevýhodnením - priemerná známka 2,0, so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia - priemerná známka 1,86, so žiakmi s nadaním - priemerná známka 1,79, priemerná známka 2,00 v používaní interaktívnych tabúl, používanie multimediálnej techniky pri vyučovaní získalo priemernú známku 1,81, používanie počítačových programov pre prípravu prezentácií na vyučovanie priemernú známku 1,70. Najlepšími priemernými známkami ohodnotili tieto svoje spôsobilosti: používanie internetu 1,39, poradenstvo deťom 1,40, odbornosť v predmetoch, ktoré vyučujem 1,40.
18. Najviac by si chceli v najbližšom čase **zlepšiť spôsobilosti:** zvládanie negatívnych situácií, prevencia sociálno-patologických javov, používanie multimediálnej techniky pri vyučovaní,



- používanie počítačových progamov pre prípravu prezentácií na vyučovanie, výchovno-vzdelávacia práca so žiakmi so zdravotným znevýhodnením, výchovno-vzdelávacia práca so žiakmi s nadaním, výchovno-vzdelávacia práca so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia.
19. Čo sa týka **spôsobov vzdelávania**, najviac by uprednostnili výmenu skúseností v škole, v školskom zariadení, výmenu skúseností medzi školami, školskými zariadeniami, krátkodobé zaškolenie (1-3 dni), workshop, wamoštúdium, wériu workshopov. Najmenší záujem je o dlhodobé školenie (5 a viac dní, rozdelené do viacerých dní).
  20. **Z metód na zlepšenie svojej práce** by najviac uvítali spoločné konzultácie s odborníkmi, individuálne konzultácie s odborníkmi, učiaca sa neformálna skupina.
  21. **Motiváciou pre ďalšie vzdelávanie** je pre nich hlavne: vlastná snaha zlepšovať sa, ohodnotenie žiakmi, finančné ohodnotenie, ocenenie vedením školy, ocenenie rodičmi žiakov.
  22. **V ďalšom vzdelávaní im prekáža najmä:** nedostatočná ponuka vzdelávania pre moje potreby, málo času na vzdelávanie, prebieha v čase osobného voľna, prílišné zaťaženie v práci, nízke finančné ohodnotenie.
  23. **Najväčšie bariéry spolupráce s rodičmi** podľa respondentiek a respondentov sú nedôvera k učiteľom, nezáujem rodičov, problematická komunikácia, nedostatok času, neobjektívny pohľad rodičov na svoje deti.
  24. **Osvedčené formy komunikácie s rodičmi:** osobná komunikácia, spoločné neformálne stretnutia a aktivity - neformálne stretnutia, tvorivé dielne, besiedky, účasť na projektoch a ich prezentovaní, mailová komunikácia, telefonický kontakt.
  25. **Tipy na osvedčené spôsoby komunikácie a spolupráce s rodičmi:** poradenské dni online, stretnutie rodičov s inkluzívnym tímom, skupinové poradenstvo, posedenia v trojici žiak-učiteľ-rodič, uvádzanie aj pozitívnych stránok žiaka, riešiť veci hneď ako sa objavia, v prípade problému ihneď informovať rodičov, ochota vyjsť rodičom v ústrety pri riešení problému a neodbiť ich, komunikovať, kedykoľvek keď rodič potrebuje, vysvetlenie problému vopred, získanie informácií o deťoch hravou formou, dotazníkmi, veľa komunikovať, pravidelne komunikovať, vybudovanie si dôvery.
  26. **Zlepšeniu práce s rodičmi** by najviac podľa respondentiek a respondentov pomohol väčší záujem rodičov. Do veľkej miery by im pomohli aj: vlastné vedomosti o atraktívnejších spôsoboch spolupráce s rodičmi, viac času na spoluprácu s rodičmi, vlastné schopnosti viesť atraktívnejšie spôsoby spolupráce s rodičmi.
  27. **Rodičom pri lepšej spolupráci** s pedagogičkami a pedagógmi by najviac pomohlo: nájsť si viac času zo strany rodičov na komunikáciu, spoluprácu so školou, aj na svoje deti, viac sa s deťmi rozprávať nielen o škole, väčší záujem o školské dianie, o deti, o ich výsledky, ťažkosti, aktívne sa informovať o deťoch, zapájanie sa do aktivít v škole, vyučovacieho procesu, aktívne sa informovať o deti, záujem komplexne o triedu, nie len o svoje dieťa, aktívnejšia, častejšia komunikácia s učiteľmi, viac zaujímavých aktivít spájajúcich školu a rodičov.
  28. **Tipy na spôsoby, ktoré môžu viesť k zlepšeniu spolupráce s rodičmi:** školenia rodičov od učiteľov, beseda o spolupráci, zorganizovanie komunitných sedení rodičov s odborníkmi školy, zabezpečenie občerstvenie a priateľskej atmosféry pri stretnutí, prezentovať osobnosti na školách z minulosti aj zo súčasnosti, ohľaduplnosť, tolerancia, trpezlivosť, viac vedomostí rodičov o práci učiteľa, umožnila som otvorenú spoluprácu, rodič môže prísť kedykoľvek, naším spoločným cieľom je pomôcť dieťaťu zvládať rôzne situácie, oboznámiť učiteľa s rodinnými problémami, zmena orientácie zo známok na kompetencie dieťaťa, budovať dobré meno školy, väčšia aktivita komunitných pracovníkov v marginalizovaných komunitách, pozitívna dlhodobá kampaň zo strany samosprávy pre všetky školy, osveta - škola ju poskytuje, ale málo rodičov ju využíva, aj mesto by medializácii požiadaviek na vzdelanie malo venovať viac priestoru, nielen čo sa na školách urobilo, ale vyjadrenia odborníkov, prečo sa menia požiadavky na výkon žiakov, orientácia na kompetencie, čo znamená učiť sa, rovnako sú dôležité vyjadrenia zamestnávateľov o požiadavkách na kompetencie absolventov, prognózy vývoja profesií (zánik a predpoklad vznikajúcich), informácie o investičnom rozvoji mesta v nasledujúcich desaťročiach.

29. **Spolupráca s podnikateľským sektorom** sa podľa vyjadrenia viacerých respondentiek a respondentov ich práce netýka, ďalšia dosť veľká skupina nikdy nevyužíva ponúknuté metódy. Ostatní využívajú najviac exkurzie v podnikoch, spolupodieľanie sa podnikateľského sektora na príprave školských podujatí a diskusie s ľuďmi z podnikateľského prostredia v rámci vyučovania.
30. Časť respondentiek a respondentov by chcela **rozšíriť spoluprácu s podnikateľským sektorom** v rámci výchovno-vzdelávacej práce, najmä: exkurzie v podnikoch, diskusie s ľuďmi z podnikateľského prostredia v rámci vyučovania a spolupodieľanie sa podnikateľského sektora na príprave školských podujatí.
31. Svoje **zručnosti pre spoluprácu s podnikateľmi** by si chceli rozšíriť najviac v tomto: organizovanie spoločných školských aktivít s podnikmi a ľuďmi z podnikateľského sektora, výber vhodných metód spolupráce s podnikmi a ľuďmi z podnikateľského sektora, zapojenie aktivít s podnikmi a ľuďmi z podnikateľského sektora do výchovno-vzdelávacích cieľov.
32. Najväčšie **prekážky v rozšírení spolupráce s podnikateľským sektorom** sú podľa respondentiek a respondentov: *nedostatok času* - málo priestoru a času v školskom vzdelávacom programe, *nezáujem zo strany podnikateľského sektora* – zaneprázdnenosť, neochota, *nedostatočné kompetencie z pozície radového učiteľa, komunikačná náročnosť, nedostatok kontaktov, informácií.*
33. Časť respondentiek a respondentov odpovedala, že sa nevie vyjadriť k najväčším prekážkam v rozšírení spolupráce s podnikateľským sektorom, nemá s tým skúsenosti, prehľad, kompetencie, táto téma sa ich netýka, hlavne materských škôl, nemajú o túto tému záujem, nemajú ju vyštudovanú.
34. **Spolupráci s podnikateľským sektorom by najviac pomohlo:** *viac ponúk zo strany podnikateľov, väčší záujem, mať lepší prehľad* – informácie, databáza, kontakty, *kompetencie* – právna subjektivita (MŠ), podpora mesta, dohoda mesta s podnikmi, poverenie riaditeľom školy, lepšia osobná znalosť vhodných metód na spoluprácu.
35. **Tipy na spôsoby, ktoré môžu viesť k zlepšeniu spolupráce s podnikateľským sektorom:** viac sa zaujímať o tento sektor, nájsť spoločné témy, aktivity zamerané na technické vzdelávanie, umožnenie aktivít s rodičmi a starými rodičmi - remeselníkmi, umelcami, dobre materiálne vybavenie školy a časté stretnutia, väčšia propagácia.
36. 78% odpovedajúcich uviedlo, že **v najbližšom čase plánujú zostať vo svojej doterajšej pozícii** a ďalších 9% chce zostať v školstve a zmeniť svoju pozíciu/školu/školské zariadenie/inštitúciu. Len 1,6% uviedlo, že v najbližšom období chce odísť zo školstva do iného sektora.

## PROGNÓZA DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJA A ŠKOLSTVO V MESTE

Na základe údajov z matrik v Banskej Bystrici a príslušných obcí Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ v Banskej Bystrici sleduje počet narodených detí, ktorý ovplyvní vstup detí do materských a základných škôl v nasledujúcich piatich rokoch. V nasledujúcej tabuľke vidieť, že od šk. roku 2023/24 do 2025/26 bude nastupovať do prvého ročníka základných škôl postupne menej detí. Dáta sú rozdelené podľa aktuálnych školských obvodov podľa platného VZN z r. 2018.

| Potenciálny počet žiakov prvého ročníka v ZŠ podľa školských obvodov |             |           |           |           |           |
|--|-------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| ZŠ   | školský rok |           |           |           |           |
|  | 2022/2023   | 2023/2024 | 2024/2025 | 2025/2026 | 2026/2027 |
| Bakossova  | 65          | 78        | 101       | 73        | 72        |
| Ďumbierska   | 34          | 41        | 46        | 44        | 41        |
| Gaštanová  | 82          | 68        | 56        | 79        | 59        |
| Golianova  | 48          | 52        | 46        | 44        | 55        |

|              |            |            |            |            |            |
|--------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Moskovská    | 83         | 82         | 85         | 67         | 81         |
| Pieninská    | 73         | 83         | 79         | 77         | 70         |
| Radvanská    | 130        | 123        | 113        | 111        | 128        |
| Sitnianska   | 97         | 101        | 106        | 94         | 102        |
| Spojová      | 98         | 106        | 103        | 111        | 91         |
| Trieda SNP   | 103        | 112        | 97         | 108        | 93         |
| <b>SPOLU</b> | <b>813</b> | <b>846</b> | <b>832</b> | <b>808</b> | <b>792</b> |

Zdroj: matrika Mesta Banská Bystrica a informácie z obcí, ktoré majú s mestom dohodu o spoločnom školskom obvode

| Potenciálny počet žiakov prvého ročníka z obcí spoločného školského obvodu |                                  |           |           |           |           |           |
|--|----------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Školský obvod ZŠ   | Obce v spoločnom školskom obvode | 2022/2023 | 2023/2024 | 2024/2025 | 2025/2026 | 2026/2027 |
| Gaštanová  | Králiky                          | 9         | 3         | 9         | 7         | 4         |
|  | Kordíky                          | 5         | 9         | 1         | 7         | 7         |
|  | Tajov                            | 7         | 6         | 1         | 4         | 5         |
|  | Riečka                           | 13        | 10        | 6         | 11        | 8         |
| Radvanská  | Horné Pršany                     | 3         | 1         | 1         | 3         | 1         |
| Bakossova  | Špania Dolina                    | 2         | 4         | 2         | 2         | 1         |
| Trieda SNP   | Kynceľová                        | 1         | 6         | 4         | 0         | 5         |
|  | Nemce                            | 6         | 10        | 13        | 11        | 13        |
| Golianova  | Horná Mičiná                     | 6         | 6         | 7         | 4         | 11        |
|  | Dolná Mičiná                     | 6         | 5         | 5         | 2         | 6         |
|  | Môlča                            | 6         | 4         | 3         | 8         | 5         |
| <b>SPOLU</b>   |                                  | <b>64</b> | <b>64</b> | <b>52</b> | <b>59</b> | <b>66</b> |

Zdroj údajov: informácie z obcí, ktoré majú s mestom dohodu o spoločnom školskom obvode

| Potencionálny počet žiakov prvého ročníka z Banskej Bystrice a z obcí spoločného školského obvodu |           |      |           |      |           |      |           |      |           |      |
|---|-----------|------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|-----------|------|
| Školský obvod ZŠ  | 2022/2023 |      | 2023/2024 |      | 2024/2025 |      | 2025/2026 |      | 2026/2027 |      |
|   | BB        | obec | BB        | obec | BB        | obec | BB        | obec | BB        | obec |
| Bakossova   | 63        | 2    | 74        | 4    | 99        | 2    | 71        | 2    | 71        | 1    |
| Gaštanová   | 48        | 34   | 40        | 28   | 39        | 17   | 50        | 29   | 35        | 24   |
| Golianova   | 30        | 18   | 37        | 15   | 31        | 15   | 30        | 14   | 33        | 22   |
| Radvanská   | 127       | 3    | 122       | 1    | 112       | 1    | 108       | 3    | 127       | 1    |
| Trieda SNP  | 96        | 7    | 96        | 16   | 80        | 17   | 97        | 11   | 75        | 18   |

Zdroj údajov: informácie z obcí, ktoré majú s mestom dohodu o spoločnom školskom obvode

**Podľa prognózy pre okres Banská Bystrica do roku 2035 počet detí v Banskej Bystrici bude aj naďalej klesať.** Počet detí vo veku od 0-4 rokov začal klesať už v roku 2020 (v roku 2035 sa odhaduje ich počet 3373 oproti počtu 5096 v roku 2020), počet detí vo veku 5-9 rokov začne klesať od roku 2023 (v roku 2035 je prognostický odhad ich počtu 3707 oproti 5663 v roku 2022), počet detí vo veku 10-14 rokov bude ešte stúpať do roku 2027 (odhadovaný počet 5679) a od roku 2028 bude klesať (prognostický odhad ich počtu je 4507).<sup>77</sup>

77

<https://www.bbsk.sk/%C3%A9Arad/Organiza%C4%8Dn%C3%A9jednotky%C3%A9AraduBBSK/Oddeleniestrat%C3%A9gi%C3%ADaanal%C3%BDz/Integrovan%C3%A1%C3%BAzemn%C3%A1strat%C3%A9giaBBSKnaroky2021-2027/D%C3%A1tov%C3%A9podklady/SD%C5%A0.aspx>

Z vývoja vekovej štruktúry obyvateľov v meste Banská Bystrica v nasledujúcej tabuľke vidíme vývoj absolútneho počtu obyvateľov v päťročných vekových skupinách nad 5 rokov (a špecificky počet detí do 1 roku a vo veku 1-4 rokov) v rr. 2010 - 2020. Budúceho vývoja a očakávaní pre školstvo v Banskej Bystrici sa týka nielen počet detí v minulých rokoch, ale aj počet mladých ľudí a ľudí v produktívnom veku, u ktorých sa očakáva zakladanie rodín. Tento počet výrazne klesá.

| <b>Veková štruktúra obyvateľov mesta Banská Bystrica v rr. 2010 – 2020</b> |       |       |       |       |       |       |       |       |       |       |       |
|--|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Rok  | 2010  | 2011  | 2012  | 2013  | 2014  | 2015  | 2016  | 2017  | 2018  | 2019  | 2020  |
| Spolu  | 79819 | 79775 | 79583 | 79368 | 79027 | 78758 | 78635 | 78484 | 78327 | 78084 | 77719 |
| 0  | 801   | 798   | 726   | 740   | 746   | 775   | 774   | 753   | 800   | 768   | 728   |
| 1-4  | 2840  | 2926  | 2999  | 3048  | 3039  | 3030  | 3000  | 3056  | 3062  | 3136  | 3147  |
| 5-9  | 2994  | 3048  | 3182  | 3292  | 3340  | 3438  | 3627  | 3630  | 3685  | 3661  | 3677  |
| 10-14  | 3065  | 3065  | 3000  | 2915  | 2929  | 2926  | 2935  | 3064  | 3161  | 3217  | 3318  |
| 15-19  | 4300  | 3945  | 3628  | 3347  | 3233  | 3090  | 2992  | 2917  | 2839  | 2836  | 2824  |
| 20-24  | 5932  | 5623  | 5319  | 5070  | 4666  | 4244  | 3911  | 3619  | 3339  | 3200  | 3059  |
| 25-29  | 7001  | 6823  | 6666  | 6413  | 6113  | 5904  | 5690  | 5411  | 5168  | 4795  | 4416  |
| 30-34  | 7162  | 7092  | 6989  | 6858  | 6869  | 6825  | 6729  | 6594  | 6394  | 6119  | 5873  |
| 35-39  | 6272  | 6482  | 6758  | 6922  | 6909  | 6781  | 6710  | 6673  | 6622  | 6629  | 6592  |
| 40-44  | 5189  | 5064  | 5100  | 5372  | 5663  | 6005  | 6303  | 6542  | 6658  | 6647  | 6552  |
| 45-49  | 6365  | 6104  | 5831  | 5489  | 5211  | 5026  | 4905  | 4938  | 5205  | 5502  | 5815  |
| 50-54  | 6514  | 6343  | 6228  | 6179  | 6132  | 6041  | 5842  | 5580  | 5241  | 4982  | 4782  |
| 55-59  | 6593  | 6719  | 6638  | 6493  | 6273  | 6167  | 5998  | 5901  | 5840  | 5822  | 5738  |
| 60-64  | 5006  | 5369  | 5643  | 5898  | 6186  | 6206  | 6256  | 6222  | 6097  | 5906  | 5788  |
| 65-69  | 3403  | 3598  | 3833  | 4068  | 4264  | 4586  | 4933  | 5164  | 5389  | 5670  | 5722  |
| 70-74  | 2368  | 2534  | 2736  | 2847  | 2959  | 3100  | 3218  | 3425  | 3655  | 3840  | 4116  |
| 75-79  | 1906  | 1936  | 1860  | 1914  | 1979  | 2067  | 2155  | 2341  | 2425  | 2533  | 2667  |
| 80-84  | 1281  | 1397  | 1478  | 1474  | 1434  | 1440  | 1456  | 1416  | 1454  | 1510  | 1582  |
| 85-89  | 625   | 678   | 710   | 744   | 756   | 783   | 846   | 880   | 902   | 879   | 873   |
| 90-94  | 161   | 189   | 216   | 237   | 264   | 268   | 289   | 283   | 305   | 330   | 336   |
| 95-99  | 32    | 38    | 37    | 35    | 51    | 44    | 53    | 58    | 68    | 77    | 90    |
| 100+   | 9     | 4     | 6     | 13    | 11    | 12    | 13    | 17    | 18    | 25    | 24    |

Poz.: údaje sú k 31.12.

Zdroj: Štatistický úrad SR, DataCubes

# TRENDY A VÝZVY PRE BANSKOBYSTRICKÉ ŠKOLSTVO Z VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

## NOVOVYNÁRAJÚCE SA POTREBY DETÍ NA SLOVENSKU<sup>78</sup>

Ako v každom období vývoja spoločnosti, tak aj v súčasnosti potrebujeme vedieť, akými javmi v spoločnosti sú deti ovplyvňované, ako sa vyvíjajú ich potreby, aké zmeny nastávajú v tomto období, v tejto generácii. Novovynárajúce potreby detí skúmala Nadácia pre deti Slovenska v rokoch 2009 a 2014. V týchto prieskumoch boli zistené viaceré opakujúce sa javy, ktoré sú čím ďalej, tým viac pomenovávané s väčšou naliehavosťou:

- fyzické, emocionálne, mentálne chýbanie rodičov pri výchove detí,
- nárast agresie vo vzťahoch medzi deťmi, deťmi a dospelými, chýbanie rešpektu,
- vplyv digitálnych technológií na život,
- sprístupňovanie nových reálnych aj virtuálnych svetov,
- prelínanie reality, virtuálneho a nemožného,
- obchádzanie tradičných autorít, sprostredkovateľov výchovy,
- tradičné spôsoby vyučovania málo vyhovujúce prirodzenému spôsobu učenia sa,
- dôraz na výkony, úspešnosť,
- chýbanie neorganizovaného času, spokojnosti, voľnej hry v živote detí.

Ide o dlhodobu nereflektované základné, prirodzené potreby zdravého vývinu ako sú napríklad potreba bezpečia, zmysluplnosti, uznania, potreba mať vplyv na veci, ktoré sa ma týkajú, potreba patriť niekam, byť súčasťou niečoho väčšieho. Mnohým rodičom aj pedagógom, pracovníkom samospráv pritom chýbajú informácie o prirodzených potrebách detí, vývinových úlohách, biológii učenia, o tom ako fungujeme pri učení sa. Často im chýbajú aj zručnosti ako na tieto potreby v škole, aj doma reagovať. Ide hlavne o zručnosti, schopnosti vytvárať bezpečné a podporujúce prostredie pre rast, učenie sa ako napríklad:

- rešpektujúco komunikovať s deťmi, mladými ľuďmi,
- vytvárať spolu dohody o správaní sa, trávení voľného času,
- oceňovať ich silné stránky, poskytovať jasnú spätnú väzbu, prejavíť porozumenie, empatiu,
- umožniť im výber činností, úloh, krúžkov, cítiť svoj vplyv na veci, ktoré sa ich týkajú.

Pri učení sa deťom, mladým ľuďom často chýba pochopenie zmyslu toho, čo sa učia. Deti sú preťažované na úrovni rodiny aj školy. Sú od nich často v škole aj vo voľnom čase očakávané vysoké výkony, pripraviť sa na úspech v povolání, záujmoch. Predpísané požiadavky na výkony, vytvorené pre priemerné deti, sú v predpísanom čase pre mnohé deti nezvládnuteľné.

Novo vytvárajúcim potrebám detí sa nevenuje zo strany rodičov, učiteľov, politikov a komúní dostatočná pozornosť. Chýbajú nástroje na analýzu a reagovanie na tieto potreby. Vzniká potreba rozšírenia podporného personálu na základných školách (špeciálni pedagógovia, psychológovia, asistenti učiteľa, ktorých zapojenie umožňuje aj nový školský zákon, avšak zriaďovatelia nie sú schopní ich financovať), aby všetky deti mohli zvládnuť požadované štandardy podľa svojich schopností, bez vypadávaní zo systému. Rovnako potrebná je sieť poradní, ktoré by pracovali s celou rodinou dieťaťa. Potrebujeme vytvárať prostredie pre vysoko efektívne učenie, dobré vzťahy medzi generáciami aj rozvoj komunity. Úloha dospelých rozvíjať sebaúctu detí - jeden z najprirodzenejších spôsobov ochrany pred negatívnymi javmi v reálnom aj virtuálnom svete - je

<sup>78</sup> Piovarčiová, Tatiana: Postrehy z prieskumov novo vynárajúcich sa potrieb detí a pedagogickej praxe, uverejnené 3. 2. 2015, <http://www.codetipotrebuju.sk/postrehy-z-prieskumov-novo-vynarajucich-sa-potrieb-deti-a-pedagogickej-praxe/>

Novovynárajúce sa potreby detí na Slovensku. Prieskumná štúdia. IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže a Nadácia pre deti Slovenska, 2010.

stále uvedomovaná len okrajovo. Ide pritom o dôležitý predpoklad toho, ako im umožniť žiť spokojný, zmysluplný, šťastný, úspešný osobný a pracovný život.

Opatrenia reagujúce na novo vynárajúce sa potreby detí by mali smerovať k nasledovným akciám:

- posilňovať komunitné iniciatívy pri vytváraní „deťom priateľskej komunity“, podmienok pre optimálnu výchovu, vzdelávanie, rast, vývoj detí,
- posilňovať prevenciu nežiaducich javov (mapovanie potrieb, včasné reagovanie v spolupráci zainteresovaných),
- uplatňovať komplexný prístup, pre účinnú pomoc deťom pri riešení problémov a výziev týkajúcich sa detí vytvárať interdisciplinárne tímy, podporovať spoluprácu špecialistov v školách, zdravotníckych inštitúciách, komunitách a pod.,
- poskytovať primeranú možnosť výberu vo všetkých oblastiach života detí vzhľadom na prehlbujúcu sa rôznorodosť spoločnosti, rôznorodosť potrieb detí,
- podporovať vnímanie rešpektu k rôznorodosť, rozvíjať schopnosť vnímať iných ako hodnotných,
- podporovať vnímanie súvislostí, učiť sa odolávať manipulácii, rozumieť argumentom, overovať ich dôveryhodnosť, konštruktívne diskutovať,
- pozornosť venovať emocionálnej podpore detí, ich emocionálnej výchove, v súvislosti s nadmerným tlakom dospelých, nadmerným množstvom podnetov, informácií,
- podporovať citovú stabilitu detí budovaním bezpečného prostredia pre rast a učenie.

## KOMPETENCIE ABSOLVENTOV ŠKÔL

Kompetenciu môžeme chápať ako prienik získaných vedomostí, nadobudnutých schopností, zručností, formujúcich sa postojov, hodnotovej orientácie, motívov k činnosti. Vzájomné vzťahy uvedených aspektov sú úzko prepojené a významne sa ovplyvňujú:

Schopnosť ako psychická vlastnosť osobnosti je podmienkou úspešného vykonávania nejakej komplexnej činnosti (schopnosť myslieť logicky) a jej miera závisí od vrodených vlôh a získaných predpokladov (napr. učením). Schopnosti tvoria výkonovú stránku osobnosti.

Zručnosť predstavuje špecializovanú schopnosť vykonávať konkrétnu činnosť (napr. robiť si pri čítaní poznámky).

Kompetencia je správanie (činnosť, komplex činnosti), ktoré charakterizuje vynikajúci výkon v niektorej oblasti činnosti (Turek, 2008).

### Charakteristiky kompetencie

A. Má činnostný charakter

Formuje na základe osobnej praktickej skúsenosti a činnosti, zároveň je pripravená realizovať sa v praxi.

B. Je komplexným celkom

Obsahuje v sebe vedomosti, zručnosti, postoje a ďalšie zložky, ktoré boli doteraz vnímané viac samostatne.

C. Má procesuálny charakter

Nevyjadruje trvalý stav, ale mení svoju kvalitu počas celého života. Nezastaráva ako poznatky, ale má schopnosť stále sa rozvíjať (preto môže byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility).

D. Je dynamická a rozvinutá na rôznej úrovni

Ako plánovaný cieľový stav je ideálnou kompetenciou, naplňujúcou určitý štandard. Počas procesu osvojovania a v jeho závere existuje v latentnej podobe, možno ju len predpokladať, keď je uplatnená v učebnej alebo životnej situácii, stane sa reálnou kompetenciou a môže byť rozvinutá v rôznej miere.

E. Je predpokladom pre výkon subjektu v určitej oblasti činnosti

F. Je výsledkom formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania

Kľúčové kompetencie predstavujú prenosný a multifunkčný súbor vedomostí, zručností a postojov, ktoré potrebuje každý jedinec pre svoje osobné naplnenie.



Z ekonomického hľadiska prispievajú kľúčové kompetencie k:

- rastu produktivity a efektivity práce,
- zvyšovaniu konkurencieschopnosti,
- rozvoju kvalifikovanej pracovnej sily,
- rozvoju flexibility a adaptácie pracovnej sily,
- tvorbe inovačného a tvorivého prostredia.

Európsky parlament a Rada prijali **Európsky referenčný rámec Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie**, v ktorom sa po prvý krát na európskej úrovni identifikovali a definovali spôsobilosti potrebné na sebarealizáciu, sociálne a spoločenské začleňovanie a aktívne občianstvo (súbor vedomostí, zručností a postojov).<sup>79</sup>

Referenčný rámec stanovuje 8 kľúčových kompetencií:

1. komunikácia v materinskom jazyku,
2. komunikácia v cudzích jazykoch,
3. matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky,
4. digitálna kompetencia (sebaisté a kritické využívanie technológie informačnej spoločnosti – TIS),
5. kompetencia naučiť sa učiť,
6. spoločenské a občianske kompetencie,
7. iniciatívnosť a podnikavosť,
8. kultúrne povedomie a vyjadrovanie.

Uvedené oblasti kľúčových kompetencií sa majú chápať ako spoločný základ pre európske systémy vzdelávania a odbornej prípravy. Preto je potrebné viesť školy a učiteľov k tomu, aby si vytvárali vlastné vzdelávacie programy (na základe štátnych) s implementovanými kľúčovými kompetenciami, ktoré by zodpovedali regionálnym potrebám. Je nevyhnutné vzdelávať učiteľov a ostatných pedagogických pracovníkov v stratégiách výučby, ktoré priamo stimulujú rozvíjanie kľúčových kompetencií detí/žiakov.

**V základnom strategickom dokumente vlády Slovenskej republiky v oblasti výchovy a vzdelávania v projekte MILÉNIUM** *Národný program výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 až 20 rokov* patrí rozvíjanie kľúčových kompetencií medzi hlavné ciele výchovy a vzdelávania.<sup>80</sup>

„Kompetencie sa vymedzujú ako spôsobilosť človeka preukázať vedomosti, zručnosti, schopnosti v praktickej činnosti. Majú nadpredmetový charakter a ich realizácia je viazaná skôr k metódam vyučovania ako k obsahu učiva“.<sup>81</sup>

Za kľúčové kompetencie sa v tomto dokumente považujú:

- **komunikačné schopnosti a spôsobilosti** – znamenajú schopnosti ústne a písomne sa vyjadrovať, vysvetľovať, čítať s porozumením, vyhľadávať, uchovávať poznatky v pamäti a používať ich, komunikovať a tvoriť informácie, a to aj v cudzích jazykoch,
- **personálne a interpersonálne schopnosti** obsahujú spôsobilosti sebazdokonaľovania a výkonnosti, schopnosti racionálne a samostatne sa celý život vzdelávať, kontrolovať sa, regulovať svoje správanie, tvoriť progresívne medziludské vzťahy, schopnosť tímovej práce, preberania zodpovednosti, ďalej schopnosti starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, spôsobilosť byť tolerantným, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudských práv a slobôd, a pod.,

<sup>79</sup> Úradný vestník EÚ, 2006, In Blaško, 2010, <http://web.tuke.sk/kip/main.php?om=1300&res=low&menu=1310>

<sup>80</sup> MŠ SR, 2002, In: Turek, 2005

<sup>81</sup> Turek, 2005, s. 65

- **schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy** – identifikovať ich, analyzovať, navrhovať riešenia, reflexívne ich zhodnocovať a učiť sa z nich, vedieť pracovať aj v náročných, záťažových podmienkach,
- **pracovať s modernými informačnými technológiami**, zručnosti pracovať s osobným počítačom, internetom, využívať rozličné informačné zdroje a informácie v pracovnom aj mimopracovnom čase,
- **realizácia numerických, symbolických aplikácií** patrí v odbornom a prírodovednom vzdelávaní medzi kľúčové kompetencie,
- **formovať občiansku spoločnosť**, ide o schopnosť občanov prispievať na miestnej, štátnej, európskej i globálnej úrovni k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvale udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu a zachovaniu života na zemi.<sup>82</sup>

## NÁZORY PODNIKATEĽOV NA KOMPETENCIE ABSOLVENTOV ŠKÔL<sup>83</sup>

„Naše školy „vyrábajú“ ľudí, ktorí sa nevedia zamestnať, a – na druhej strane – firmy nedokážu obsadiť svoje voľné pracovné miesta. To je výsledok vzdelávacieho systému na Slovensku, ktorý väčšina podnikateľov považuje za nefunkčný. Kvalita škôl by sa podľa nich mala merať viacerými spôsobmi. Podľa uplatnenia absolventov na ďalšom vzdelávacom stupni alebo na trhu práce či podľa výsledkov žiakov v celoslovenských testoch, súťažiach a olympiádach. Poukázal na to prieskum Podnikateľskej aliance Slovenska, INEKO a MESA 10.“

„Študentom chýba zručnosť. Opýtaní podnikatelia si myslia, že naše školstvo sa musí zmeniť od základov. Deti by sa mali viac venovať sociálnym zručnostiam, komunikácii či práci v tíme. Predpokladom úspešného zaradenia do pracovného procesu je komunikácia, finančné zručnosti, viac jednoduchej, ale užitočnej matematiky a viac praxe v reálnych firmách. Potrebné je tiež, aby učitelia boli motivovanejší. Aby svoju prácu robili lepšie, s vyšším nasadením a aby nevyžadovali od detí zbytočnosti. V dnešnom svete nie je dôležité ovládať krasopis ani učiť sa vedomosti naspamäť. Skôr treba deti viesť k samostatnému uvažovaniu, aby si vedeli rýchlo vyhľadať informácie a logicky rozmýšľať.“

„Údaje o respondentoch Prieskum sa robil začiatkom roka 2019 a celkovo bolo oslovených 4 143 podnikateľov. Z tohto počtu odpovedalo 134 menších i väčších podnikateľov. Prieskum sa zameral na celé Slovensko.“

Päť zručností, ktoré by mal ovládať zamestnanec so stredoškolským vzdelaním:

Schopnosť učiť sa,  
 Komunikačné schopnosti,  
 Odborné vedomosti,  
 Schopnosť pracovať v tíme,  
 Jednoduchá práca s počítačom.

Päť kritérií, ktoré by mal spĺňať zamestnanec s vysokou školou:

Odborné vedomosti,  
 Komunikačné schopnosti,  
 Analytické myslenie,

<sup>82</sup> Suchožová, Eva, Rozvíjanie a hodnotenie kľúčových kompetencií v edukačnom procese, Metodicko-pedagogické centrum, 2014.

<sup>83</sup> <http://www.expolpedagogika.sk/n/podnikatelia-kritizuju-vzdelavaci-system-na-slovensku-podla-nich-je-nefunkcny>



Schopnosť učiť sa,  
Znalosť angličtiny na pokročilej úrovni.

## SPRÁVA O MLÁDEŽI 2018 ALEBO DVA MILIÓNY BUDÚCNOSTÍ<sup>84</sup>

Správu o mládeži 2018 alebo dva milióny budúcností vydala IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže ako už tretiu správu tohto druhu. Mapuje súčasný život na Slovensku na základe analýz, prieskumov a zistení mnohých slovenských odborníkov. Tematicky je rozdelená na deväť kapitol, ktoré zodpovedajú jednotlivým častiam Stratégie EÚ pre mládež – Investovanie a posilnenie postavenia mládeže prijatou Radou EÚ 27.4.2009. Zároveň je členenie správy totožné aj s tematickými oblasťami Stratégie SR pre mládež na roky 2017-2020. Sú nimi: vzdelávanie, zamestnanosť, tvorivosť a podnikavosť, participácia, mládež a svet, zdravie a zdravý životný štýl, inklúzia, dobrovoľníctvo mládeže a práca s mládežou. Garantom Správy o mládeži 2018 je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Vznikla prepojením participatívneho a expertného prístupu.

Správa o mládeži 2018 „má ambíciu dať odpoveď na otázku, do akej miery je súčasná spoločnosť priateľská vo vzťahu k deťom a mládeži. Poukazuje na základné výzvy a prekážky rozvoja v jednotlivých oblastiach a slúži ako materiál k príprave budúcich opatrení v rámci medzirezortnej a medzisektorovej spolupráce.“

Z dokumentu vyberáme dôležité poznatky a výzvy v oblastiach, ktoré sa budú týkať aj Koncepce rozvoja školstva v Banskej Bystrici.<sup>85</sup>

### Vzdelávanie

Správa o mládeži 2018 v časti vzdelávanie uvádza, že „mládež na prahu roka 2018 je prvou generáciou, ktorá už ako celok nemá pamäťovú stopu a skúsenosť spred r. 1989. Je zároveň prvou generáciou, ktorá naplno a od raného detstva využíva IKT a mobilnú komunikáciu.“

Konštatuje, že aj napriek viacerým iniciatívam je „systém vzdelávania na Slovensku stále nedostatočne nastavený na zvyšovanie hospodárskeho potenciálu krajiny.“ Veľmi vážnym – a nielen sociálnym – problémom žiakov je sociálna znevýhodnenosť: hrozí riziko, „že ak nebude zabezpečená úspešná sociálna inklúzia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, významne sa môže zvýšiť riziko predčasného ukončenia ich školskej dochádzky a tiež ohrozenie dlhodobou nezamestnanosťou v dospelosti.“

Dôležitým poznatkom je, že „v súčasnosti je čoraz dôležitejšie komplexne chápať a podporovať význam vzdelávacích výstupov získaných tak formálnymi ako aj neformálnymi vzdelávacími metódami.“ To je dôležité pre získanie kľúčových kompetencií absolventov pre ich uplatnenie na trhu práce. Ďalej je potrebné „hovoriť o výchove k občianstvu, kritickému mysleniu a prevencii/zastavení postupujúcej radikalizácie mládeže ako o kľúčových výzvach v oblasti výchovy a vzdelávania na Slovensku.“

### Zamestnanosť

V časti Zamestnanosť sa v Správe o mládeži 2018 uvádza, že „je nevyhnutná podpora zvýšenia zamestnateľnosti mladých cez prepojenie systému vzdelávania s potrebami práce... Avšak existujúci systém duálneho vzdelávania je zameraný len na stredné odborné školstvo a nie je zatiaľ ani dostatočne využívaný. Na nesúlad vzdelávania a potrieb trhu práce najviac doplácajú absolventi, ktorí nie sú schopní zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Z tohto dôvodu je potrebné efektívne

<sup>84</sup> Správa o mládeži 2018 alebo dva milióny budúcností, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2018.

<sup>85</sup> Úplné znenie Správy o mládeži 2018 je na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk) a [www.iuventa.sk](http://www.iuventa.sk)

nastavenie formálneho vzdelávacieho systému a kariérneho poradenstva v súlade s požiadavkami trhu práce.” Jednou z výziev pre ciele podpora zamestnanosti mladých je „podpora kariérneho poradenstva na všetkých stupňoch vzdelávania (ZŠ, SŠ, VŠ).”

### **Tvorivosť a podnikavosť**

V tejto časti Správy o mládeži 2018 sa uvádza, že „v oblastiach prístupu k infraštruktúre a kapitálu sa podnikateľské prostredie na Slovensku zlepšuje a približuje sa úrovni EÚ, či najvyspelejších ekonomík. Aby sa však mladí ľudia naučili lepšie rozoznávať príležitosti vo svojom okolí, je potrebné pomôcť im získať praktické zručnosti pre 21. storočie: podnikateľskú, finančnú, digitálnu gramotnosť a mäkké zručnosti (komunikácia, tímová spolupráca, tvorivosť a kritické myslenie). Mladí ľudia vo všetkých stupňoch a formách vzdelávania by mali mať príležitosť vyskúšať si tieto zručnosti formou praktických príkladov, projektov, či prípravy.” Kľúčovou výzvou do budúcnosti okrem iného preto je aj: „vytvorenie priestoru na zabezpečenie zdrojov pre rozvoj podnikateľských zručností aj prostredníctvom formálneho vzdelávania, sieťovania a zdieľania najlepšej praxe v oblastiach formálneho aj neformálneho vzdelávania, profesionálny rozvoj učiteľov, pracovníkov a dobrovoľníkov venujúcich sa mládeži.”

### **Participácia**

Participácia mladých ľudí na veciach verejných a živote spoločnosti zahŕňa široké spektrum zapájania sa v rôznych oblastiach života, na rôznych úrovniach riadenia. „Základom participácie je právo byť vypočutý a môcť byť súčasťou rozhodnutí o veciach, ktoré sa týkajú životov mládeže. Na to, aby sa mladí ľudia mohli stať súčasťou verejného diania, je potrebná nielen ich odvaha, ale i dostatočná príprava a podpora zo strany väčšinovej spoločnosti”, uvádza sa v Správe o mládeži 2018. Podpora participácie mladých ľudí má svoje miesto aj v školstve. „Škola predstavuje prirodzený priestor, v ktorom by mali byť deti a mladí ľudia vedení k učeniu sa participácii naprieč vzdelávacím procesom. Okrem toho už viac ako jednu dekádu existuje legislatívne vymedzený nástroj na rozvoj týchto zručností, známy ako žiacka školská rada. Skúsenosti z praxe hovoria o jeho nedostatočnom využívaní, Tomu nasvedčujú aj zistenia z prieskumov Štátnej školskej inšpekcie a Centra vedecko-technických informácií SR, pričom najzávažnejšími zisteniami bolo, že nie každá stredná škola zriaďuje alebo podporuje žiacku školskú radu.” Tie, ktoré sú zriadené, „sú často nefunkčné alebo zriadené iba formálne, študenti často nepociťujú možnosť ovplyvňovať chod školy prostredníctvom žiackej školskej rady.” V oblasti výchovy a vzdelávania by rozvoju participácie mladých ľudí mohlo pomôcť „posilnenie občianskeho a hodnotového vzdelávania. Je dôležité prizývať mladých ľudí do tvorby politík, ktoré sa týkajú ich životov. Osobitý prístup si vyžaduje tiež zapojenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.”

### **Mládež a svet**

V dnešnej spoločnosti je mládež na Slovensku úzko spojená so svetom v rôznych oblastiach svojho života oveľa viac, ako boli predchádzajúce generácie. „Cieľom globálneho vzdelávania je, aby spoločnosť, a tým pádom aj mladí ľudia, pochopili a vzdelávali sa v témach, ako je udržateľnosť rozvojovej pomoci, ekológia, ľudské a občianske práva alebo tiež o chudobe vo svete. Angažovanosť mládeže v otázkach udržateľného rozvoja je nevyhnutná”, píše sa v Správe o mládeži 2018. „Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR aktuálne pracuje na príprave dohody o spolupráci s UNESCO v rámci procesu reformy školstva. Vzdelávanie o udržateľnom rozvoji je pripravené k integrovaniu do štátnych vzdelávacích programov.”

Správa si všíma aj prínosy programu Európskej únie Erasmus+, ktorý podporuje aktivity v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. „Mobilita mládeže v rámci programu je podľa zistení prevažne inštitucionalizovaná (80%). Iba v 17% sa jedná o mobility neorganizovanej mládeže – tzv. neformálnych skupín. Prínosom je, že až 95% mladých ľudí, ktorí sa zúčastnili na mobilitách v rámci programov Erasmus+, uvádza svoje zlepšenie v komunikačných zručnostiach a aj postojoch v rámci medzikultúrneho dialógu. Najžiadanejšie sú krátkodobé mobility (týždeň-dva), najúspešnejšie

sú však dlhodobé (dva mesiace až rok). Naopak v rámci formálneho vzdelávania počet žiadateľov o štipendiá má mierne klesajúcu tendenciu.” Mierne klesajúcu tendenciu má aj využitie stáží v rámci organizácie AIESEC, ktorý tiež podporuje mobilitu mladých ľudí.

### **Zdravie a zdravý životný štýl**

Starostlivosť o zdravie sa týka nás všetkých. Týka sa zdravého stravovania, pohybu, relaxu. Správa o mládeži 2018 uvádza, že na základe výskumov sa rapidne zvyšuje detská obezita, nedostatok pohybu, dramaticky rastie počet detí, ktoré dve a viac hodín denne trávia pri počítači. Pritom ako najčastejší dôvod, pre ktorý sa nevenujú pohybu, udávajú nedostatok času. Z reprezentatívnych prieskumov vyplýva napr. aj to, že „v škole sa viac páči dievčatám ako chlapcom, viac mladším ako starším školákovi, dlhodobo narastá nielen počet problémových žiakov, ale zvyšuje sa miera závažnosti porúch správania sa žiakov a rôznorodosť prejavov týchto porúch, oproti minulosti bol zaznamenaný prudký nárast výskytu problémového správania sa už u žiakov na I. stupni ZŠ, a tretina školákov nemá nijako organizovaný voľný čas.”

Čo by mohlo pomôcť zvráteniu týchto trendov, je okrem iného „podpora nových preventívnych programov na školách prostredníctvom neformálneho vzdelávania alebo zážitkového učenia, sprístupnenie činnosti systému výchovného poradenstva a prevencie a diagnostických a metodických nástrojov s digitálnou podporou, ktoré sú porovnateľné so štandardami vo vyspelých krajinách EÚ, ako aj zvýšenie poradenskej starostlivosti.”

### **Inklúzia**

V Správe o mládeži 2018 sa uvádza, že „v oblasti sociálneho začlenenia v práci s mládežou zatiaľ na Slovensku neexistujú jednotné štandardy. Existujú len publikácie poukazujúce na príklady dobrej praxe. Najkomplexnejšie je sociálne vylúčenie definované v Národnej rámcovej stratégii podpory sociálneho vylúčenia a boja proti chudobe. Už predchádzajúca Správa o mládeži 2014 spomína v súvislosti s problematikou inklúzie a sociálneho začlenenia mládeže dve skupiny, a to sociálne vylúčenú skupinu mládeže a skupinu mládeže ohrozenú sociálnym vylúčením.”

„Medzi skupiny mládeže, ktoré sú v súčasnosti najviac ohrozené sociálnym vylúčením, patrí mládež v krízovej situácii zapríčinennej rozpadom rodiny, mládež v náhradnej rodinnej starostlivosti a profesionálnej rodine, sídlisková mládež, mládež z neúplných rodín, mládež so vzdelanostnými prekážkami, mládež z geograficky odľahlých oblastí, mládež inej kultúry, náboženstva, etnicity, maloletí rodičia a mládež so zdravotným postihnutím.”

„Pod pojmom sídlisková mládež rozumieme mladých ľudí, ktorí vyrastajú v prostredí s obmedzeným životným priestorom, s vysokou mierou zástavby tvorenej najmä panelovými domami. Táto skutočnosť determinuje najmä spôsob využívania ich voľného času. Predovšetkým na základe pozorovaní a praxe je možné konštatovať, že sa mladí ľudia zo sídliska dostávajú do ohrozenia sociálneho vylúčenia najmä v prípadoch, keď nemajú dostatočnú podpornú sieť mimo školy. Dôsledkom sú patologické javy, počnúc záškoláctvom, cez vážnejšie prejavy ako užívanie drog, vyhľadávanie a začlenenie sa do skupín inklinujúcim k rasizmu a extrémizmu až po suicidálne myšlienky.”

„Na úrovni štátnej politiky absentujú národné postupy v oblasti začlenenia mládeže so zmyslovým postihnutím, s komunikačnými bariérami, s poruchami učenia, s telesným a zdravotným postihnutím, vyrastajúcej mimo biologickej rodiny a mládeže v situačných krízových situáciách.”

Jedným z opatrení v tejto oblasti by mohla byť „podpora vyššej senzibility na potreby a očakávania viacnásobne sociálne vylúčenej mládeže od štátnej správy, samosprávy a tiež tretieho sektora“.

**Dobrovoľníctvo mládeže**

„Dobrovoľníctvo mládeže podporuje solidaritu v spoločnosti, je jedným z prejavov aktívneho občianstva a angažovanosti. Má značný vplyv na jednotlivcov, ktorí sa doňho zapájajú, pričom jeho prínosy variujú od zábavy a pocitu radosti až po osobnostný a profesionálny rozvoj, či zmenu života a životného štýlu“, píše sa v Správe o mládeži 2018. Vďaka dobrovoľníctvu „mladí ľudia získavajú cenné skúsenosti a prax, ale aj vedomosti a zručnosti, ktoré využívajú vo svojom profesijnom živote. Vo výskume z roku 2016 vnímajú dobrovoľnícke skúsenosti mladí ľudia ako výhodu pri uchádzaní sa o štúdium a prácu.“

Dobrovoľníctvo je témou aj pre školstvo. Strategickými cieľmi v tejto oblasti je „prepojiť dobrovoľníctvo s formálnym vzdelávaním na všetkých stupňoch a typoch škôl a zaviesť výchovu a vzdelávanie detí a mládeže k dobrovoľníctvu na základných a stredných školách ako prierezovú tému založenú na učení sa službou v komunite“.

**Práca s mládežou**

Správa o mládeži 2018 uvádza, že práca s mládežou je „vnímaná ako výchovno-vzdelávacia, spoločenská, informačná a poradenská činnosť pre mládež, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich. Spočíva na cieľavedomej činnosti, ktorá sa uskutočňuje mimo procesu formálneho vzdelávania. Realizuje sa v zariadeniach na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže, mimovládnych organizáciách a neformálnych skupinách.“

Práca s mládežou je aj napriek finančnej podpore zo štátu a EÚ „poddimenzovaná a vyžaduje si oveľa väčšiu podporu, a to nielen zo strany štátu. Výsledky prieskumu MŠVVaŠ SR Samospráva a mládež poukazujú na skutočnosť, že situácia v práci s mládežou v obciach a mestách je výrazne diverzifikovaná. Samosprávy v tejto oblasti nevytvárajú žiadne iniciatívy, neponúkajú ďalšie služby okrem tých, ktoré vyplývajú z vyššej legislatívy.“

V nasledujúcom období je potrebné okrem iného „prijať opatrenia pre podporu práce s mládežou vytvorením finančného zabezpečenia pre zamestnanie pracovníka s mládežou v inštitúciách, združeníach, samosprávach, ktoré majú kapacitu rozvíjať prácu s mládežou.“ Samospráva je v oblasti práce s mládežou dôležitým článkom a mala by vytvoriť „vhodné materiálne, finančné aj personálne podmienky na podporu dlhodobu udržateľnej práce s mládežou dostupné pre všetku mládež“.

**POTREBY DETÍ SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI<sup>86</sup>**

V rokoch 2017-2019 realizovalo občianske združenie A-centrum dva projekty pod názvom Cesty k inklúzii a Cesty k inklúzii II, ktorých cieľom bol zber a analýza údajov o skupine mladých ľudí so špecifickými potrebami, najmä s ohľadom na prekážky ich sociálneho začleňovania. Projekty sa zameriavali najmä na mládež s Aspergerovým syndrómom, autizmom, ADHD a ADD, neskôr aj s ostatnými špecifickými potrebami. Aktivity sa zameriavali okrem mladých ľudí aj na ich rodičov, odborníkov z jednotlivých oblastí (vzdelávanie, zdravie, sociálna starostlivosť, zamestnávanie) a výstupy projektov (správy o situácii tejto cieľovej skupiny) sú šírené medzi relevantné subjekty ako sú samosprávy, regionálne samosprávy, siete neziskových organizácií a organizácií pracujúcich s mládežou so zámerom implementácie zozbieraných údajov do praxe a politik jednotlivých aktérov verejného života.

<sup>86</sup> Záverečná správa z projektu Cesty k inklúzii, A-centrum, 2018, <https://www.a-centrum.net/cesty-k-inkluzii/prezentacie-a-spravy-z-konferencii/>

Cesty k inklúzii II – nástroje pre inklúziu. Správa z okrúhlych stolov k inklúzii v práci s mládežou a aktivit projektu, A-centrum, 2019, <https://www.a-centrum.net/cesty-k-inkluzii-ii/>

Výsledky zisťovania potrieb a návrhy opatrení na prekonávanie bariér, týkajúce sa školstva, organizovaného voľného času a samospráv, uvádzame v nasledujúcom texte na základe správ z projektov.

### **Východiská**

Dňa 25. júna 2010 vstúpil do platnosti Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len Dohovor), pričom Národná rada SR svojím uznesením 2048 z 9. marca 2010 rozhodla, že ide o medzinárodnú zmluvu, ktorá má podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi. Zmluvné strany Dohovoru sa zaviazali v článku 24 odsek 1 zabezpečiť začleňujúci vzdelávací systém na všetkých úrovniach a celoživotné vzdelávanie zamerané na plný rozvoj ľudského potenciálu a pocitu vlastnej dôstojnosti a hodnoty a na posilnenie rešpektovania ľudských práv, základných slobôd a ľudskej rozmanitosti, rozvoj osobnosti, talentu a tvorivosti osôb so zdravotným postihnutím, ako aj ich duševných a telesných schopností v maximálnej možnej miere.

Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím zakotvuje tak právo na inkluzívne vzdelávanie (článok 24), ako aj právo na dostupné voľnočasové, športové a kultúrne aktivity (článok 30). Inklúzia je rovnako základnou prioritou politiky voči mládeži Európskeho spoločenstva, čo zakotvuje Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže prijatou Radou EÚ 27. 4. 2009.

### **Selektívny a inkluzívny systém vzdelávania**

Dôležité je rozlišovať medzi selektívnym a inkluzívnym systémom vzdelávania.

Selektívny systém má výchovno-vzdelávacie programy a jednotné štandardy vopred pripravené, a to pre deti "v norme", aj mimo nej. Pracuje s predstavou „ideálneho žiaka“, teda zdravého, bezproblémového dieťaťa, ktoré bez väčších ťažkostí zvláda absorbovať štandardné vzdelávacie obsahy, reaguje na štandardné pedagogické postupy a dosahuje štandardné študijné výsledky merateľné štandardnými nástrojmi.

Inkluzívne vzdelávanie vzniklo ako odpoveď na problémy spojené s vylučovaním detí z hlavného vzdelávacieho prúdu. Vychádza zo základných ľudsko-právnych hodnôt, akými sú rovnosť, spravodlivosť a rešpektovanie rovnakej hodnoty každého dieťaťa bez ohľadu na jeho psychické, intelektuálne, sociálne, emočné, jazykové alebo iné schopnosti. Na základe týchto princípov obhajuje práva všetkých detí na kvalitné vzdelanie v rámci spoločného vzdelávacieho systému. Podmienkou inkluzívneho vzdelávania je podpora pocitu prináležania k spoločnej komunite a vzájomná akceptácia. V centre takéhoto vzdelávania stojí dieťa so svojimi hodnotami, potrebami a identitou, pričom je brané do úvahy socioekonomické a kultúrne zázemie, z ktorého dieťa prichádza. Inkluzívny model nevytvára skupiny či triedy na základe záujmov a výkonov, ale dopredu a v každej triede ráta s rôznymi záujmami a výkonmi detí. Tomu je prispôsobený nielen viacúrovňový obsah vzdelávania, ale aj práca učiteľov, asistentov a špecialistov a spôsoby hodnotenia a sebahodnotenia žiakov.

V inkluzívnom modeli sa teda nielen predpokladá, že všetky deti budú vzdelávané spoločne. To je základná, avšak nie dostatočná podmienka na kvalitné a úspešné vzdelávanie. Na to, aby každé dieťa malo možnosť skutočne participovať na vzdelávaní a aby bolo naplnené jeho právo na vzdelávanie podľa Dohovoru o právach dieťaťa, je nevyhnutné, aby škola reagovala na jeho špecifické potreby, aby dokázala vytvoriť atmosféru prijatia, zapojenia a pocitu prináležitosti (sense of belonging).

### **Integrácia a inklúzia v školstve**

Podľa odbornej publikácie „Vybrané oblasti inkluzívnej edukácie žiakov so špeciálnymi potrebami v primárnom vzdelávaní“ od autorov Hrebeňárová, Hučík a spol. z Prešovskej univerzity „integrácia je

duálny systém, v ktorom paralelne funguje integrovaná aj segregovaná edukácia. Integrácia je ponímaná ako koncept, kde sa má žiak (so špeciálnymi potrebami) plne prispôbovať, včleniť do existujúceho prostredia (nastaveného pre majoritnú intaktnú populáciu) bez jeho úprav. V inklúzii sa majoritná a minoritná komunita navzájom prispôbujú a upravujú životné prostredie v najširšom slova zmysle, aby vyhovovalo obom komunitám.“ V princípe ide o budovanie na silných stránkach každého účastníka vzdelávania, nakoľko každé dieťa má svoje špecifické potreby, štýl učenia a ďalšie možnosti ako rozvíjať svoj potenciál. V inkluzívnom prostredí sa reflektujú všetky potreby každého dieťaťa bez ohľadu na príslušnosť k nejakej konkrétnej skupine znevýhodnených.

### **Potreby a problémy detí a mládeže so špecifickými potrebami**

V oblasti práce s mládežou so špecifickými potrebami akou sú mladí ľudia s Aspergerovým syndrómom, autizmom a ADHD neexistujú na Slovensku mechanizmy zhromažďovania údajov o ich životnom štýle a možnostiach rozvoja ich potenciálu. Keďže ide o pomerne novú problematiku, neboli doteraz relevantne zapojené ani všetky dotknuté sektory a pre ich účinnú spoluprácu je zber údajov nevyhnutnou podmienkou.

Výskyt tohto typu odlišností stále stúpa. Ak pred 10 rokmi bolo asi 0,5% populácie odhadom zaradených do tejto skupiny, dnes sa jedná o 1,5 - 2% populácie. Medzi 2 miliónmi mladých ľudí je tak cca 40 000 mladých ľudí, ktorých vnímanie sveta je odlišné od bežného vnímania, čo im prináša množstvo zložitých situácií so zaradením sa do vzdelávacieho, pracovného a spoločenského života. Často sa stretávame s tým, že hoci majú normálny intelekt až nadanie, ako študenti prestávajú zvládať sociokomunikačnú záťaž a ukončujú predčasne stredoškolskú dochádzku a ocitajú sa medzi NEET skupinou (Not in Employment, Education or Training), ktorá sa dlhodobo nezaraďuje do žiadnej formy sociálneho a pracovného života.

S ohľadom na stratégiu Európa 2020 je potrebné predchádzať predčasnému ukončovaniu štúdia mladých ľudí a podporovať ich zotrvanie vo vyhovujúcom vzdelávacom prostredí aby sa stali základom pre vedomostnú spoločnosť. Medzi mladými ľuďmi s týmito špecifickými potrebami je práve obrovský potenciál vzhľadom na ich časté intelektové nadanie a umelecké či jazykové talenty.

Inklúzia je dlhodobý a náročný proces, a v našom ponímaní sme úplne na jeho začiatku. Potreby a problémy mladých ľudí s odlišným vnímaním sveta sú ovplyvnené viacerými závažnými faktormi od útleho detstva. Uvádzame ich pre skupiny vo veku 0-6 rokov, 6-15 rokov a 15 a viac rokov podľa záverov projektu Cesty k inklúzii.

### **Vek nula až šesť rokov**

Medzi priority v tomto vekovom období patrí podľa výsledkov diskusií potreba včasného záchytu výskytu odlišného vývoja už v útlom veku. Nevyhnutnosťou je zavedenie štandardizovaného skríningu porúch autistického spektra u pediatrov, kde je možné odhaliť rizikové faktory už vo veku 1 – 1,5 roka. V prípade rizikového vývoja okamžité odoslanie dieťaťa k odborníkom na ranný vývin a včasnú intervenciu. Vek od nula do troch rokov je kľúčový pre vývoj dieťaťa a premeškané príležitosti sa veľmi ťažko dohávajú. Neinformovanosť pediatrov vedie často k podceňovaniu príznakov (veď z toho vyrastie), s neinformovanosťou sa stretávame tiež v prostredí materských škôl a poradní, kde sú problémy dieťaťa pripisované nesprávnej či nezvládnutej výchove, prílišnej starostlivosti matky, alebo dokonca jej zlyhaniu.

Nadväzujúcim problémom je nedostatok vyhovujúcich predškolských zariadení, absencia pedagogických asistentov/asistentov učiteľa, respektíve začleňujúceho prostredia v existujúcich materských školách a nepripravenosť pedagógov na potreby tejto skupiny detí. Už v tomto veku dieťa a s ním celá rodina zažíva odmietanie, vylúčenie z materskej školy kvôli nezvládnutému správaniu (ktoré je dôsledkom nezohľadňovania špeciálnych potrieb dieťaťa) a tým aj postupnú



sociálnu izoláciu a pocit zlyhania. Takmer absolútny je nedostatok dostupných terapií, ktoré by dieťaťu aj rodine pomohli zvládvať náročné situácie a zvýšiť šance na úspešné začlenenie sa dieťaťa do výchovno-vzdelávacieho procesu.

V tomto vekovom období sa objavuje aj problém nedostatočnej diagnostiky, rozporuplných a nejednotných názorov odborníkov, prípadne zdĺhavého procesu diagnostiky, keďže špecializované centrá majú čakacie doby niekoľko mesiacov. Rodina sa bez odbornej pomoci a podpory pomaly dostáva na pokraj krachu, vyčerpávajúce problémy, ktoré sú následkom nedostatočnej starostlivosti o dieťa so špeciálnymi potrebami, vedú často k jej rozpadu, a tým aj k ďalšej sociálnej izolácii. K tomu sa pridružuje nedostatočná informovanosť verejnosti. S predsudkami sa rodiny stretávajú naďalej aj u odborníkov či učiteľov,

V tejto vekovej kategórii je najväčšou výzvou neustále rastúci počet detí s neurovývinovými problémami. V súčasnosti sa predpokladá, že v roku 2025 bude každé druhé narodené dieťa autistické.

### **Vek šesť až pätnásť rokov**

Obdobie školskej dochádzky je kľúčovým momentom pre začlenenie mladého človeka s iným vnímaním sveta do spoločnosti a rozvoja jeho osobnosti. Jedným z prioritných problémov aj v tejto vekovej kategórii zostáva presná a dostupná diagnostika, keďže u mnohých detí sa problémy súvisiace s diagnózou prejavia v plnej miere až na základnej škole, prípadne po prechode na druhý stupeň. Na to je naviazaný hlavný problém tohto životného obdobia a to je nepripravenosť školského prostredia na inkluzívne vzdelávanie. Spočíva v kombinácii troch základných nedostatkov: nepripravenosť pedagógov na vzdelávanie detí so špeciálnymi potrebami, nedostatky začleňujúceho prostredia: neprítomnosť a nedostatok asistentov učiteľa, ich nedostatočná príprava, a nepochopenie úlohy pedagogického asistenta/asistenta učiteľa, nedostatok pomôcok a rešpektovania individuálnych vzdelávacích programov a nedostatočná príprava a usmerňovanie rovesníckej skupiny.

Nedostatky v pridelovaní asistentov učiteľa bez nárokovateľnosti sú známym faktom, na ktorý upozorňuje dlhodobo Slovenská komora učiteľov aj ďalšie iniciatívy. Asistent učiteľa je často využívaný na suplovanie chýbajúcich učiteľov, len vo výnimočných prípadoch je určený iba pre jedno dieťa, hoci odporúčania špeciálno-pedagogickej poradne to vyslovene určujú. Asistent sa v mnohých prípadoch stáva nechtiac aj nástrojom vyčleňovania žiaka, jeho prítomnosť a nesprávne pochopenie jeho funkcie vedie k upozorňovaniu na odlišnosť žiaka. Tento trend existuje aj v práci špeciálnych pedagógov, ktorí si niekedy dieťa berú na reedukačné aktivity aj počas hodín, ktoré dieťa chce absolvovať, čím sa mu stáva práca so špeciálnym pedagógom skôr trestom a práca s asistentom znásobuje aspekty sociálneho vylúčenia.

Nedostatočné vzdelávanie a riadenie procesu zmeny v škole vedie k nepochopeniu ich úlohy, v odmietaní prítomnosti asistenta niektorými učiteľmi. Podobne sa často nerešpektujú odporúčania zariadení špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie v rámci individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu žiaka, či metodické pokyny hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Práca s rovesníckou skupinou a usmerňovanie komunikácie v triede je ďalším kameňom úrazu a signálom nepripravenosti prostredia a nepochopenia procesu inklúzie. Súčasný systém vzdelávania nepodporuje časový priestor na tvorbu vzťahov, na spoluprácu v kolektíve triedy a na podporu kľúčových kompetencií mladých ľudí, medzi ktoré komunikácia a spolupráca s rovesníkmi, vrátane začleňujúceho a prosociálneho správania nesporne patrí. Existujúce nástroje pre túto prácu sú však podceňované a neotvára sa dostatočný priestor pre ich uplatňovanie v praxi. Vznikajúce problémy v triednom kolektíve sa prenášajú aj do vnímania rodičov ostatných detí v triede. Nedostatočná

komunikácia a práca s rodičmi sa odráža v rôznych petíciách a protestoch, ktorých cieľom je dosiahnuť odchod začleneného žiaka zo školy. Tento proces často podporujú aj samotné školy, ktoré majú rovnako tendenciu v prvom rade uľahčiť situáciu sebe. Vzdelávanie sa v nových zručnostiach je často nedostatočné a záujem o zmenu iba deklarovaný – hodinová prednáška o deťoch s iným vnímaním sveta nemôže byť postačujúcim nástrojom na získanie zručností pre vytvorenie inkluzívneho prostredia a komunikácie v triede.

Tretím zo závažných problémov je nedostatočná spolupráca a zapojenie rodičov do inkluzívneho vzdelávania dieťaťa. Chýba partnerský prístup školy, väčšina škôl sa správa k rodičom „bariérov“, záujem matky je chápaný ako hyperprotektívnosť, dochádza k nepochopeniu faktu, že pre dieťa s iným vnímaním sveta je matka natoľko dôležitým oporným bodom, že ich vzťah sa nutne musí vyvíjať inak, a mať oveľa intenzívnejšie parametre. Zároveň je matka expertkou na svoje dieťa, má odpozorované jeho reakcie, pozná podnety, ktoré mu spôsobujú problémy, čo však málokterá škola dokáže využiť v prospech školského začlenenia dieťaťa. Existujú oprávnené obavy rodičov pred samotným zverejnením či uvedením diagnózy dieťaťa, nakoľko nakopené predsudky sa stanú často prekážkou aj v škole, ktorá je zriadená ako inkluzívna, ale v obave pred možnými problémami sa pred dieťaťom uzavrie. Tu sa znovu podpisujú pod množstvo problémov chýbajúce zručnosti pedagógov v inkluzívnej komunikácii, v práci s kolektívom a neexistencia supervízie a psychologického vedenia učiteľa v procese získavania zručností pre prácu s takýmito deťmi. V mnohých prípadoch, ak v okolí nie je dostatočná možnosť na voľbu inej školy, alebo sú problémy natoľko intenzívne, že dieťa školu nezvláda, zostáva rodine ako posledná možnosť domáce vzdelávanie, čo má znovu dopad na celú rodinu a jej sociálnoekonomický status a sociálnu izoláciu.

Chýbajúce podporné služby pre rodinu vedú aj v tomto vekovom období často k jej rozpadu. Rovnako chýbajú funkčné podporné opatrenia pre samotných pedagógov, či už vo forme vhodného doplnkového vzdelávania, alebo supervízie a podpory odborného tímu v škole. Nedostatočná prepojenosť inštitúcií vedie k „prehadzovaniu si dieťaťa“, rodiny často trávajú mesiace hľadaním účinnej pomoci a chápaného odborníka.

Rovnako náročným je proces začlenenia či účasti „iných detí“ na mimoškolskej a voľnočasovej činnosti. Existujúce krúžky a školské kluby nie sú prispôbené potrebám týchto detí. Ak rodina nemá dostatok prostriedkov na individuálnu podporu dieťaťa (individuálne krúžky a tréningy), nedostáva sa mu možnosť rozvíjať svoj talent či už v umeleckej alebo športovej či intelektuálnej činnosti.

### **Koho záležitosť je inklúzia**

Realizátori projektov zistili, že inklúzia sa prezentuje a vníma ako záležitosť a zodpovednosť organizácií, venujúcich a zdravotne znevýhodnenej mládeži. Existujúca priepasť medzi aktivitami týchto typov organizácií je súčasťou nedostatočného povedomia v celej spoločnosti a chýbajúcej osvety. Zároveň vnímali trend, že inklúzia je posúvaná čisto do školského prostredia, ktoré ju ale tiež vníma ako záležitosť špeciálnych pedagógov a psychológov, nie každodennej činnosti celého organizmu, ktorým je škola.

Proces inklúzie si vyžaduje celkovú zmenu paradigmy vzdelávania, nazerania na skutočnosť a na svet, ale aj podporu vnímania diverzity mladých ľudí a možností ich uplatnenia v živote. Spoločenský tlak na úspešnosť a výkonnosť je jedným z hnacích motorov procesu vyčleňovania, je nevedomky určujúci pre vnímanie človeka ako hodnotného iba vtedy, ak dokáže vyhovieť požiadavkám doby. Neustále sa zvyšujúci počet odlišností a rôznych typov problémov v učení, vnímaní a spracovaní informácií však poukazuje na dôležitosť opačného procesu: dôrazu na kvalitu medziľudských vzťahov, na obohatenie spoločnosti práve rôznorodosťou jej členov a na hľadanie ciest, ktorými dokáže spoločnosť tieto odlišnosti pojať. Stávať na silných stránkach človeka a umožniť mu naplno rozvinúť svoj potenciál bez ohľadu na jeho príslušnosť k nejakej skupine či diagnóze je podstatou inklúzie.



Inkluzívne vzdelávanie a inkluzívna spoločnosť neznamená vylúčenie možnosti voľby. Aj vo vzdelávaní je potrebné zachovať alternatívy súkromných či talentových škôl, ale aj škôl, ktoré dokážu vytvárať špecifické podmienky pre rozvoj daností mladých ľudí s iným vnímaním sveta. Zároveň ale spoločnosť potrebuje zabezpečiť rozvoj potenciálu mladých ľudí bez rozdielu aj v bežných a dostupných školách a ďalších inštitúciách. Sme na začiatku tohto náročného procesu, ktorý je ale zároveň procesom obohacujúcim a tvorivým, posúva dopredu nielen deti a mladých ľudí, ale každého, kto je ochotný sa do neho zapojiť a prijať ho za vlastný.

### **Návrhy na prekonávanie bariér detí a mládeže so zdravotným znevýhodnením v prostredí školstva**

V projekte Cesty k inklúzii II bolo realizovaných viacero diskusií so zástupcami mládeže s rôznymi typmi zdravotného znevýhodnenia, ako aj so zástupcami rôznych mládežníckych a iných organizácií, pracujúcich s mládežou po celom Slovensku. Významnou časťou diskusií boli aj návrhy na prekonávanie identifikovaných bariér. Tie, ktoré sa týkajú školského prostredia, prostredia voľnočasových aktivít mládeže a samosprávy, uvádzame.

#### **Návrhy pre školstvo**

1. Zlepšiť komunikačné schopnosti učiteľ - rodič, učitelia navzájom
  - zlepšiť informovanosť rodičov na rodičovských stretnutiach,
  - zaviesť vzdelávanie v komunikačných zručnostiach (najmä v náročných situáciách) a zlepšiť tak vzťah učiteľ – žiak, učiteľ, rodič,
  - vzdelávanie, informovanosť, osveta rodičov a rodín,
    - o podporné skupiny, živé knižnice.
2. Spolupráca pedagógovia - rodina
  - pedagógovia informujú rodičov zdravotne postihnutých detí, o tom, čo vie, čo chce, na čo má talent, nielen o problémoch,
  - namiesto známkovania slovné hodnotenie – pre samotné deti aj ich rodičov ako spätná väzba o pozitívach, nielen negatívach,
  - zaviesť systém spoločných rodičovských združení a komunikácie: dobrým príkladom je RUŽ – rodič učiteľ žiak – spoločné hodnotenie, kedy má žiak svoje slovo a môže hovoriť ako vidí situáciu, rodič aj žiak je partnerom učiteľa,
  - špeciálny pedagóg, psychológ, sociálny pracovník – mať k dispozícii hodiny určené pre rodičov a zlepšiť tak prácu s rodinou,
  - vytvorenie miesta v rade školy pre člena, ktorý by presadzoval záujmy žiakov so ŠVVP,
  - otvoriť školu aj pre rodičov - napr. celý deň stráviť v škole a zlepšiť si predstavu o vyučovaní,
  - zapojiť súrodencov ako dobrovoľníkov alebo mentorov.
3. Zahrnutie témy inklúzia napríklad do predmetu etika, občianska náuka
4. Výchovný/kariérny poradca – znížiť počet hodín úväzku na vyučovanie a navýšiť počet hodín na poradenskú činnosť.
5. Zvýšiť zastúpenie odborného personálu v školstve
  - financie na mobilných odborných pracovníkov (práca pre viac škôl).
6. Pripraviť kolektív na príchod spolužiaka so zdravotným znevýhodnením do triedy a pracovať s triedou, rozprávať sa problémy v triede, ak nastane
7. Predĺžiť pobyt detí s obmedzením aj na mimoškolskú činnosť, teda viac ako 4 hod./denne
8. Sprístupniť deťom so zdravotným postihnutím poobede školu na záujmovú činnosť, zmena miesta je vhodná
9. Väčšia dostupnosť aktivít pre mládež so zdravotným znevýhodnením v centrách voľného času
  - viac klubov pre mládež v CVČ.

10. V školstve priamo zadefinovať do plánov a profilu školy potrebu asistovaného vzdelávania
11. Vzdelávanie pedagógov v oblasti inklúzie by malo byť povinné
12. Akreditované vzdelávania – povinnosť zmiešania tém (aby jeden učiteľ nešiel iba na školenia Excel, ale aj prácu s inakosťou)
13. Účelovo viazať finančné prostriedky - na odborný personál, kompenzačné pomôcky
14. Supervízia pre učiteľov a iný personál
15. Vzdelávanie o inklúzii pre riaditeľov a zriaďovateľov MŠ, ZŠ, SŠ, CVČ
16. Zdravotnícka príprava pracovníkov s mládežou pre potreby zdravotných ťažkostí rôzneho druhu, napr. epilepsia, cukrovka a pod.
17. Znížiť počet detí na 1 učiteľa, zachovať resp. sa vrátiť k pravidlu, že ak sú 3 integrovaní, znižuje sa počet detí v triede
18. Otvorené vzdelávacie podujatia a podujatia na výmenu skúseností pracovníkov s mládežou majú zmysel
  - workshopy, okrúhle stoly,
  - výmena skúseností medzi cieľovou skupinou a pracovníkmi s mládežou,
  - rodičovské podporné skupiny,
  - sprístupniť vhodnými formami rodinám dostatok kontaktov z rôznych oblastí, aby sa mohli pýtať
  - vytvoriť priestor - platformu na zdieľanie informácií a dobrej praxe v inklúzii.

#### Návrhy na opatrenia pre samosprávy

1. Finančná pomoc rodinám s členom so zdravotným postihnutím
  - pomoc zo samosprávy - sociálny taxík, inkluzívny školský autobus (v rámci mesta, z obcí do mesta).
2. Zlepšenie fungovania existujúcich a dostupnosti nových nástrojov verejnej správy pre mládež so zdravotným znevýhodnením
3. Práca so systémom/v systéme pre konkrétneho človeka a s ním v rôznych životných situáciách v spolupráci medzi inštitúciami a s rodinou
  - partnerstvá – škola, neziskové organizácie, zamestnávateľa,
  - vznik multidisciplinárnych tímov na rôzne diagnózy,
  - vytvoriť centrá pre rodičov – poradenstvo, komunikácia s odborníkmi, učiteľmi a pod.,
  - zlepšiť dostupnosť poradenstva o tom, ako pracovať s ľuďmi s rôznymi znevýhodneniami
    - o zoznam a kontakty na odborníkov (logopédov, špeciálnych pedagógov, neurológov...), aby vedeli kam sa obrátiť,
    - o dostupnosť informácií o tom, ako zistiť, kto vie pomôcť s čím (databáza ľudí, inštitúcií so špecifickými informáciami),
    - o personálna podpora inkluzívneho zapojenia - mentori, supervízori.

## VÝZVY Z VONKAJŠIEHO A VNÚTORNÉHO PROSTREDIA PRE ŠKOLSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

**Výzvy z vonkajšieho prostredia** sú trendy vývoja v celoslovenskom, európskom alebo svetovom meradle, na ktoré potrebujeme reagovať konkrétnymi opatreniami. Ich vplyv môže byť negatívny (napr. pandémie), alebo pozitívny (napr. technologický pokrok). Tieto vplyvy budú pôsobiť aj na školstvo v Banskej Bystrici a je na nás, ako sa k nim postavíme a aké opatrenia navrhujeme a budeme realizovať na ich odvrátenie alebo využitie, či posilnenie.

V nasledujúcej tabuľke sme zhromaždili výzvy pre oblasť školstvo, ktoré boli identifikované v prognostických a strategických dokumentoch SR, v analytických a strategických dokumentoch BBSK. Rozdelili sme ich do piatich oblastí podľa faktorov, ktoré sme skúmali v rámci metódy PESTLE: politické, ekonomické, sociálne, technologické a ekologické.

Zo záverov stretnutí s riaditeľkami a riaditeľmi škôl a školských zariadení, zistení z dotazníkového prieskumu medzi pedagógičkami a pedagógmi vrátane odborných zamestnancov a diskusií v rámci Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica sme v ďalšej tabuľke identifikovali výzvy z vnútorného prostredia.

### Výzvy pre školstvo z vonkajšieho prostredia

|   |
|---|
| <b>POLITICKÉ FAKTORY</b>  |
| Podpora rôznorodých foriem verejnej diskusie, vrátane zapojenia mládeže <sup>87</sup>   |
| Integrované strategické plánovanie a riadenie <sup>88</sup> , inkluzívny a udržateľný sídelný a regionálny rozvoj a integrované, participatívne územné a strategické plánovanie <sup>89</sup> , obmedzené zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík. <sup>90</sup>   |
| <b>EKONOMICKÉ FAKTORY</b>   |
| Zvýšenie kvality vzdelávania v kontexte medzinárodného porovnania, globálnych megatrendov a uplatňovania princípov znalostnej spoločnosti. <sup>91</sup> Priemerné výsledky slovenských žiakov sú výrazne pod priemerom krajín OECD. Klesol podiel žiakov s vynikajúcimi výsledkami a podiel žiakov so slabými výsledkami je vysoký a stále narastá. <sup>92</sup>  |
| Posilnenie princípov inkluzívnosti vo vzdelávacom systéme a zabezpečenie rovných príležitostí pre všetky deti, žiakov a študentov, bez ohľadu na ich sociálny status, zdravotné postihnutie alebo národnostnú/etnickú príslušnosť, s dôrazom na zvyšovanie príležitostí pre uplatňovanie pozitívnej sociálnej mobility. <sup>93</sup> Inkluzívny model vzdelávania (na Slovensku) je málo rozšírený, čo preukazuje aj vysoký podiel žiakov vzdelávaných v systéme špeciálneho školstva. <sup>94</sup> |
| Prekonanie štrukturálnych nerovností medzi ponukou pracovnej sily a dopytom trhu práce, zvýšenie pripravenosti pracovnej sily na aktuálne, ako aj budúce potreby trhu práce a zabezpečenie dostatočných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie jednotlivca. <sup>95</sup>   |
| <b>SOCIÁLNE FAKTORY</b>   |
| Demografický vývoj – starnutie obyvateľstva - Banská Bystrica bude v roku 2040 podľa prognóz SAV najstarším mestom na Slovensku <sup>96</sup>   |
| Nízka zaškolenosť najmä rómskych detí vo veku od 4 rokov do veku začatia povinnej školskej dochádzky. V roku 2014 bola ich zaškolenosť na úrovni 34 %, kým zaškolenosť v celkovej populácii bola na úrovni 77 % <sup>97</sup>   |
| Posilnenie kritického myslenia a mediálnej gramotnosti vo formálnom aj celoživotnom vzdelávaní <sup>98</sup>  |

<sup>87</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030

<sup>88</sup> Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, verzia na pripomienkovanie z júna 2019, ss. 56-57

<sup>89</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030

<sup>90</sup> Vstupná správa pre spracovanie integrovanej stratégie udržateľného mestského rozvoja funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica, 22.12.2020, časť 1.2 - Potenciály, hlavné výzvy a problémy, na ktoré PHRSR reaguje (zhrnutie výstupov inventarizácie a analýz)

<sup>91</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030, Vzdelanie pre dôstojný život, Hlavné výzvy

<sup>92</sup> Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, návrh, verzia na pripomienkovanie z júna 2019, s. 23

<sup>93</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030, Vzdelanie pre dôstojný život, Hlavné výzvy

<sup>94</sup> Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, 2019, s. 37

<sup>95</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030, Vzdelanie pre dôstojný život, Hlavné výzvy

<sup>96</sup> Vstupná správa pre spracovanie integrovanej stratégie udržateľného mestského rozvoja funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica, 22.12.2020, časť 1.2 - Potenciály, hlavné výzvy a problémy, na ktoré stratégia reaguje (zhrnutie výstupov inventarizácie a analýz)

<sup>97</sup> Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, 2019, s. 38

<sup>98</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030

|  |
|--|
| <b>TECHNOLOGICKÉ FAKTORY</b>   |
| Európa stojí na počiatku novej priemyselnej revolúcie, ktorá je považovaná za v poradí už štvrtý skok takého druhu vpred, ktorý preto dostal nálepku „Priemysel 4.0.“ <sup>99</sup>                |
| <b>LEGISLATÍVNE FAKTORY</b>  |
| Pripravované novelizácie zákonov v oblasti školstva (Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní, Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch)              |
| <b>EKOLOGICKÉ FAKTORY</b>  |
| Výstavba a renovácia efektívne využívajúca energiu a zdroje <sup>100</sup> ,<br>rozvoj nízko-uhlíkového energetického hospodárstva postaveného na princípoch udržateľnej energetiky <sup>101</sup> |

|  |
|--|
| <b>Výzvy pre školstvo z vnútorného prostredia</b> <sup>102</sup>   |
| Spolupráca s rodičmi<br>(narastajúce rozdiely v očakávaniach zainteresovaných strán, negungujúce obvyklé komunikačné metódy)   |
| Postavenie učiteľov v spoločnosti  |
| Prevenca a riešenie sociálno-patologických javov, zvládanie negatívnych situácií<br>(časť pedagógov má záujem o zlepšovanie svojich kompetencií v tejto téme)  |
| Výchovno-vzdelávacia práca so žiakmi so zdravotným znevýhodnením, so žiakmi so sociálne znevýhodneného prostredia a so žiakmi s nadaním<br>(časť pedagógov má záujem o zlepšovanie svojich kompetencií v tejto téme) |
| Práca s technikou<br>(časť pedagógov má záujem o zlepšovanie svojich kompetencií v tejto téme)   |
| Zlepšenie kvality vzdelávania, príprava na životné zručnosti a trh práce   |
| Rozvoj ľudských zdrojov v školstve<br>(nedostatočné možnosti celoživotného vzdelávania vzhľadom na novo vynárajúce sa potreby detí, nedostatok pedagógov (muži, ženy) najmä v odborných predmetoch)                  |
| Zlepšenie priestorových podmienok na vzdelávanie<br>(vzhľadom na potreby detí, žiakov, učiteľov)   |
| Konkurencia medzi školami, porovnávanie výsledkov  |
| Udržateľnosť realizovaných inovácií  |
| Školský úrad – manažment školstva  |
| Koncepcia rozvoja školstva   |

<sup>99</sup> „Priemysel 4.0 znamená rozsiahlu transformáciu celej sféry priemyselnej výroby prostredníctvom prepojenia digitálnych technológií a robotizácie s konvenčným priemyslom do vysoko integrovaného hodnotového reťazca. Je to úplne nová filozofia prinášajúca celospoločenskú zmenu a zasahujúca celý rad oblastí od priemyslu, cez oblasť technickej štandardizácie, bezpečnosti, systému vzdelávania, právneho rámca, vedy a výskumu až po trh práce a spoločenský systém. Za hlavný hnací motor zmien v oblasti hodnotovej výmeny možno označiť digitalizáciu.“ Fifeková, E., Nemcová, E. Priemysel 4.0 a jeho implikácie pre priemyselnú politiku, Prognostické práce, 8, 2016, č. 1, Prognostický ústav, Centrum spoločenských a psychologických vied SAV

<sup>100</sup> Európsky ekologický dohovor

<sup>101</sup> Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030

<sup>102</sup> Zdroje: stretnutia s riaditeľmi a riaditeľkami škô a školských zariadení, s odbornými zamestnankyňami, pedagogičkami, riaditeľkami ZŠ a MŠ, so zamestnankyňami Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže, výsledky dotazníkového prieskumu medzi pedagógmi a odbornými zamestnancami (ženy, muži) MŠ, ZŠ, ŠKD, ZUŠ, CVČ, dáta o banskobystrickom školstve

## ANALÝZA SWOT – SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK, PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ

**Silné a slabé stránky** v oblasti školstva sú pozitívne a negatívne kvality konkrétnych charakteristík, ktoré spoločne tvoria súčasný obraz o situácii v školstve v Banskej Bystrici.

**Príležitosti a ohrozenia hľadáme vo vonkajšom prostredí** pre školstvo v meste, tzn. v prostredí regiónu, štátu, Európy, sveta. Príležitosti alebo ohrozenia môžu pochádzať z politických rozhodnutí, legislatívy, technického vývoja, vývoja spoločnosti, trendov v oblasti vzdelávania, výchovy, využívania voľného času, apod. Ide o trendy a rozhodnutia, ktoré v súčasnosti existujú, alebo predpokladáme, že budú existovať a ovplyvňovať naše rozhodnutia v budúcnosti. Príležitosti z vonkajšieho prostredia môžeme v ďalšom rozvoji využiť a ohrozenia buď akceptovať, vyhnúť sa im, alebo sa pokúsiť ich negatívne pôsobenie znížiť.

Nasledujúca analýza SWOT reflektuje stav materského a základného školstva v Banskej Bystrici v roku 2021. Je súhrnom mapovania situácie v školstve v meste, ktoré je spracované podrobne v analytickej časti na základe kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a informácií, konzultácií s aktérmi v školstve a dotazníkového prieskumu medzi pedagogičkami, pedagógmi a odbornými zamestnancami v materskom a základnom školstve.

**Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození (analýza SWOT) pre oblasť školstva v meste Banská Bystrica**

| <b>Silné stránky v oblasti školstva v meste</b>   | <b>Slabé stránky v oblasti školstva v meste</b>  |
|---|--|
| <p>Školy, školské zariadenia -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostatočný počet základných škôl v meste,</li> <li>- realizované rekonštrukcie budov materských, základných škôl a ZUŠ,</li> <li>- existencia škôl z hľadiska zriaďovateľov prináša konkurenčné prostredie,</li> <li>- široká ponuka voľnočasových aktivít (ZUŠ, CVČ, záujmové krúžky v školách, ŠKD, športové kluby a i.),</li> <li>- pedagogičky a pedagógovia sa veľmi rýchlo adaptovali na dištančné vyučovanie kvôli pandemickým opatreniam v r. 2020,</li> <li>- spolupráca škôl a školských zariadení s inštitúciami v oblasti kultúry, športu, neformálneho vzdelávania a i.,</li> <li>- aktívne zapájanie sa škôl do rôznych projektov, prinášajúcich inovácie, inšpirácie, kontakty</li> </ul> <p>Riadenie školstva, mestská školská politika -</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pravidelná komunikácia Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže MsÚ s materskými školami, základnými školami, ZUŠ a CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica</li> <li>- flexibilná pomoc a podpora zo strany zriaďovateľa školám a školským zariadeniam počas pandémie COVID-19 v rokoch 2020-2021</li> </ul> <p>Poradenské služby v oblasti školstva</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sídlo poradenských a metodických inštitúcií</li> </ul> | <p>Školy, školské zariadenia –</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nedostatočná kapacita materských škôl pre predpokladané zvyšovanie počtu detí v najbližších rokoch,</li> <li>- pokračujúci zlý technický stav budov škôl v meste, vysoké náklady na údržbu</li> <li>- nižšia pripravenosť pedagogičiek a pedagógov na niektoré oblasti spojené s prevenciou a riešením sociálno-patologických javov, výchovou a vzdelávaním detí a žiakov so špeciálnymi potrebami,</li> <li>- pretrvávajúci veľmi malý počet odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistencov učiteľa v materských a základných školách vzhľadom na súčasné potreby,</li> <li>- zhoršujúca sa spolupráca škôl s rodičmi, nefunkčné obvyklé spôsoby komunikácie a spolupráce sa neobnovujú novými, funkčnými v potrebnom rozsahu</li> </ul> <p>Riadenie školstva, mestská školská politika –</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nedostatočná koordinácia mestskej školskej politiky, zodpovednosti rozdelené medzi viacerými útvarmi mestského úradu bez systematickej horizontálnej spolupráce,</li> <li>- pretrvávajúce nedostatočné financovanie rozvoja školstva v meste ako najväčšieho sektora (počet subjektov, nehnuteľností, zamestnancov škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou i bez nej)</li> </ul> <p>Poradenské služby v oblasti školstva –</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nedostatočné kapacity inštitúcií poradenských služieb vzhľadom na potreby</li> </ul> |
| <p><b>Príležitosti z vonkajšieho prostredia na rozvoj školstva v meste</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- možnosti získania externých zdrojov na rozvoj školstva a vzdelávania,</li> <li>- reforma školstva vedená MŠVVaŠ SR,</li> </ul>  | <p><b>Ohrozenia z vonkajšieho prostredia na rozvoj školstva v meste</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- znižuje sa záujem o prácu v školstve,</li> <li>- nedostatočné odmeňovanie v školstve,</li> <li>- nepriaznivý imidž školstva v spoločnosti,</li> <li>- vzdelávanie učiteľov druhého stupňa nie je dostatočne nadviazané na súčasné potreby školstva, nedostatočná praktická príprava absolventov vysokých škôl.</li> </ul>   |

Vlastné spracovanie.

## PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – IDENTIFIKÁCIA NAJVÄČŠÍCH PROBLÉMOV, ICH PRÍČIN A NÁSLEDKOV V ŠKOLSTVE V MESTE

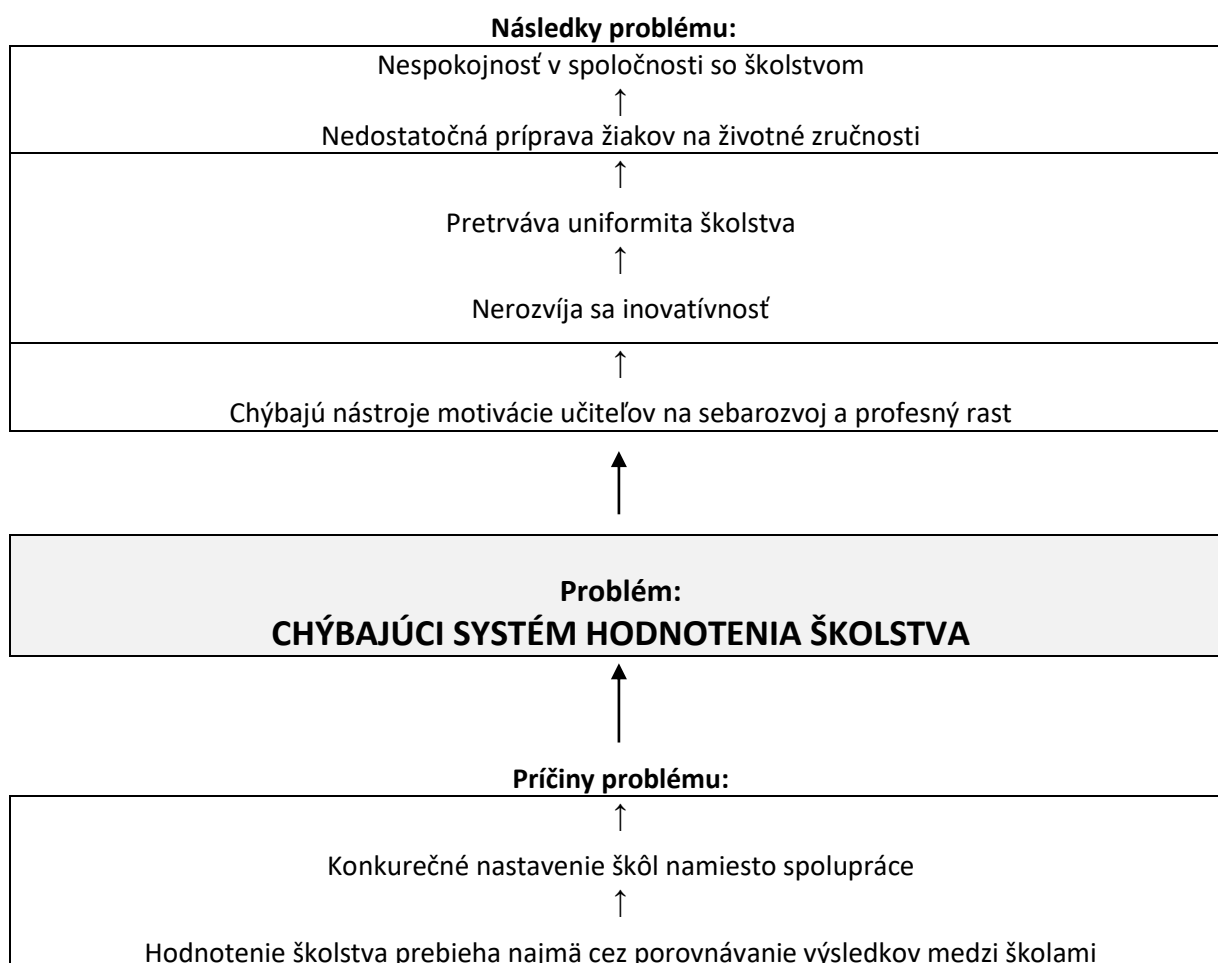
Na základe kvantitatívnej a kvalitatívnej analýzy identifikujeme dva kľúčové problémy v materskom a základnom školstve v meste Banská Bystrica, ktoré ovplyvňujú a budú podmieňovať jeho rozvoj:

- chýbajúci systém hodnotenia školstva,
- nedostatočný systém poradenstva v školstve.

Pre obidva problémy sme definovali ich príčiny a následky, ktoré sme zapísali do nižšie uvedených matíc. V strede je uvedený problém, pod ním jeho príčiny a nad ním následky jeho neriešenia.

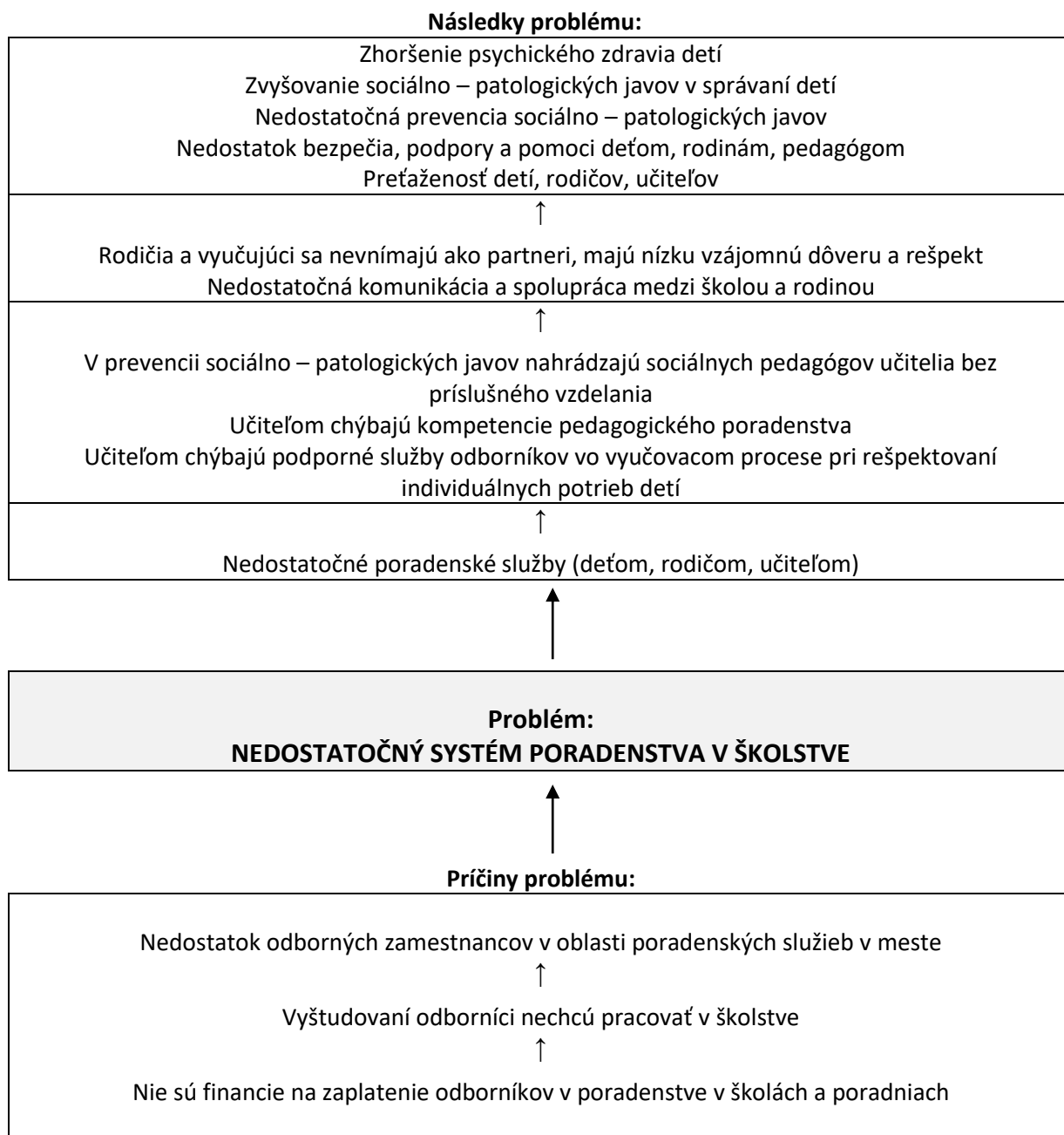
Aj keď obidva problémy úzko súvisia so stavom školstva a pomienkami v celej Slovenskej republike, v koncepcii rozvoja školstva v meste Banská Bystrica je naším zámerom nájsť a následne riešiť problémy aj na miestnej úrovni, v rámci miestnej školskej politiky. Príležitosťou je paralelná legislatívna, obsahová a finančná podpora daných problémov z viacerých úrovní riadenia školstva.

### Analýza problému: chýbajúci systém hodnotenia školstva, jeho príčiny a následky



Zdroj: vlastné spracovanie.

**Analýza problému: nedostatočný systém poradenstva v školstve, jeho príčiny a následky**



Zdroj: vlastné spracovanie.



# STRATEGICKÝ PLÁN ROVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 – 2026

Z rozsiahlej kvantitatívnej a kvalitatívnej analýzy, posúdení externých vplyvov a výziev, analýzy silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození a problémovej analýzy sme na nasledujúcich 5 rokov pripravili stratégiu pre rozvoj školstva v meste Banská Bystrica. **Hlavným cieľom do roku 2026 je vytvoriť podmienky na rozvoj školstva v meste (materské a základné školstvo).** Plnenie hlavného cieľa sme rozdelili na štyri priority: personál, priestory, programy a partnerstvo. **Personál** v školstve je v súčasnosti výrazne slabým prvkom, a to nielen počtom odborných zamestnancov a zamestnankýň, ale aj nízkou atraktivitou povolania. **Priestory** materských a základných škôl sú napriek výrazným investíciám, ktoré boli zo strany Mesta Banská Bystrica realizované v posledných rokoch, stále v nevyhovujúcom stave, pričom modernizácia interiérov a exteriérov vzhľadom na potreby detí podľa najnovších vzdelávacích trendov ešte ani neprebehla. **Programy na posilnenie vzdelávania** v nových témach, podporujúce učiteľov vo výchovno-vzdelávacom procese a reagujúce na potreby detí a rozvoj ich kompetencií, sú neraz dostupné mimo školského sektora, ponúkané inými inštitúciami. Vytvorenie plánu ich ponuky a spolupráce je treťou prioritou pre dosiahnutie hlavného cieľa. Štvrtou prioritou je **partnerstvo**. Rozvoj školstva by mal prebiehať v neustálej komunikácii na viacerých komunikačných linkách: v základnom trojuholníku dieťa/žiak-učiteľ-rodíč, v budovaní priaznivej atmosféry a tímovej spolupráce v školách, na úrovni mesta vo vzájomnej komunikácii všetkých zainteresovaných skupín a subjektov, vrátane zraniteľných, s cieľom zisťovania potrieb a hľadania najlepších riešení. Pre každý cieľ sú uvedené **merateľné ukazovatele**, pre každé opatrenie je určená **zodpovednosť a potenciálni partneri**.

## Hlavný cieľ koncepcie školstva do roku 2026: Vytvoriť podmienky na rozvoj školstva v meste (materské a základné školstvo)

Merateľný ukazovateľ – základné školy: priemerná spokojnosť za všetky školy (stupnica 1 - 6) Zdroj: evaluácia základných škôl (EDO), celková spokojnosť očami učiteľov, žiakov a rodičov

Počiatočná hodnota: - (zistená priemerná hodnota v 1. štvrtroku 2022)

Cieľová hodnota: zvýšenie o 1 bod (zistená priemerná hodnota v 1. štvrtroku 2027)

Merateľný ukazovateľ – materské školy: priemerná spokojnosť za všetky MŠ (stupnica 1 - 6) Zdroj: vlastný prieskum

Počiatočná hodnota: - (zistená priemerná hodnota v 1. štvrtroku 2022)

Cieľová hodnota: zvýšenie o 1 bod (zistená priemerná hodnota v 1. štvrtroku 2027)

Merateľný ukazovateľ – CVČ/ZUŠ: priemerná spokojnosť v CVČ/ZUŠ (stupnica 1 - 6) Zdroj: vlastný prieskum

Počiatočná hodnota: - (zistená priemerná hodnota v 1. štvrtroku 2022)

Cieľová hodnota: zvýšenie o 1 bod (zistená priemerná hodnota v 1. štvrtroku 2027)

| Priorita 1: Personál  | Priorita 2: Priestory   | Priorita 3: Programy   | Priorita 4: Partnerstvo   |
|---|---|--|---|
| Špecifický cieľ 1:<br>Zvýšiť počet odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľa v školstve | Špecifický cieľ 2:<br>Vytvoriť vhodné učebné prostredie na výchovu a vzdelávanie v školstve | Špecifický cieľ 3:<br>Vytvoriť ponuku inovatívnych programov na rozvoj výchovy a vzdelávania v meste | Špecifický cieľ 4:<br>Vytvoriť priestor na partnerskú spoluprácu pri rozvoji školstva v meste |

|  |  |  |  |
|--|--|--|--|
| <p>Merateľné ukazovatele ŠC 1:</p> <p>1. počet odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľa v školstve (mimo rozpočtov škôl)<br/>Počiatočná hodnota: 43,5<sup>103</sup><br/>Cieľová hodnota: 170<sup>104</sup></p> <p>2. plnenie 5-ročného plánu rozvoja kapacity odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľa<sup>105</sup><br/>Počiatočná hodnota: 0 %<br/>Cieľová hodnota: 100%</p> | <p>Merateľné ukazovatele ŠC 2:</p> <p>1. plnenie 5-ročného investičného plánu (zásobník projektov)<br/>Počiatočná hodnota: 0%<br/>Cieľová hodnota: 100%</p>  | <p>Merateľné ukazovatele ŠC 3:</p> <p>1. vytvorená nová ponuka programov pre školy a školské zariadenia v meste<sup>106</sup><br/>Počiatočná hodnota: 0<br/>Cieľová hodnota: 1</p> <p>2. zapojenosť škôl a školských zariadení do programov v rámci novej ponuky mesta<br/>Počiatočná hodnota: 0<br/>Cieľová hodnota: 40</p>                       | <p>Merateľné ukazovatele ŠC 4:</p> <p>1. zriadenie mestského žiackeho parlamentu<br/>Počiatočná hodnota: 0<br/>Cieľová hodnota: 1</p> <p>2. určenie koordinátora mestského žiackeho parlamentu<br/>Počiatočná hodnota: 0<br/>Cieľová hodnota: 1</p> <p>3. realizované aktivity mestského žiackeho parlamentu<br/>Počiatočná hodnota: 0<br/>Cieľová hodnota: 10</p> |
| <b>Opatrenia</b>   |  |  |  |
| <p>1.1 Realizovať 5-ročný plán rozvoja kapacity odborných zamestnancov v materských a základných školách s dôrazom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- potreby detí a žiakov,</li> <li>- špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí a žiakov,</li> <li>- novovynárajúce sa potreby detí,</li> <li>- potreby učiteľov a rodičov.</li> </ul> <p>Zodp.: Mesto<br/>Partneri: MŠVVaŠ SR</p>                                     | <p>2.1 Realizovať 5-ročný investičný plán (zásobník projektov)<sup>107</sup> s dôrazom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- potreby výchovy a vzdelávania a špeciálne potreby,</li> <li>- zvýšenie kapacít materských škôl s potenciálom zmeny využitia podľa demografického vývoja,</li> <li>- zmiernenie dopadov klimatickej krízy, znižovanie energetickej náročnosti budov,</li> <li>- multifunkčnosť a bezpečnosť areálov.</li> </ul> <p>Zodp.: Mesto</p> | <p>3.1 Vytvoriť ponuku výchovných a vzdelávacích programov v spolupráci s partnermi<sup>108</sup> s dôrazom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvýšenie kľúčových kompetencií žiakov,</li> <li>- novovynárajúce sa potreby detí.</li> </ul> <p>Zodp.: Mesto<br/>Partneri: organizácie ponúkajúce výchovné a vzdelávacie programy</p> | <p>4.1 Zriadiť mestský žiacky parlament (s podporou pedagogických koordinátorov, s určením koordinátora, so spoluprácou aktérov v samospráve a v školstve)</p> <p>Zodp.: Mesto<br/>Partneri: pedagogickí koordinátori žiackych školských rád v základných školách, CVČ</p>   |

<sup>103</sup> Tabuľka Plánovaný počet pozícií odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľov v MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica do roku 2026

<sup>104</sup> Cieľová hodnota vyjadruje už súčasnú potrebu materského a základného školstva v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica. Vzhľadom na vysokú finančnú náročnosť počítame s externými zdrojmi (MŠVVaŠ SR ai.), vlastnými zdrojmi mestského rozpočtu a škôl.

<sup>105</sup> Návrh 5-ročného plánu je v Tabuľke Plánovaný počet pozícií odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľov v MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica do roku 2026

<sup>106</sup> Návrh programov je v tabuľke nižšie

<sup>107</sup> Zásobník projektov bude doplnený o informácie minimálne z dvoch ZŠ

<sup>108</sup> Ide o využitie kapacít inštitúcií, projektov a kombinovanie externých a interných zdrojov.

|   |  |  |  |
|---|--|--|--|
|   | Partneri: Kooperačná rada UMR Banská Bystrica, MŠVVaŠ SR   |  |  |
| 1.2 Mapovať potreby detí a výsledky zapracovávať do plánu rozvoja kapacity odborných zamestnancov v materských a základných školách<br><br>Zodp.: Mesto<br>Partneri: školy a školské zariadenia, CPPPaP | 2.2 Monitorovať a aktualizovať investičný plán<br><br>Zodp.: Mesto<br>Partneri: školy a školské zariadenia | 3.2 Podporovať školy v realizácii vybraných programov (napr. formou zabezpečenia vyškolenia pedagógov, spolufinancovaním projektov ap.).<br><br>Zodp.: Mesto<br>Partneri: organizácie ponúkajúce výchovné a vzdelávacie programy | 4.2. Podporovať fungovanie mestského žiackeho parlamentu a realizáciu jeho návrhov<br><br>Zodp.: Mesto<br>Partneri: školy a školské zariadenia, mestská školská rada, externé spolupracujúce inštitúcie (odborné, neziskové, zamestnávateľa) |

### Plán na postupné zvyšovanie počtu pozícií odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľov v MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica do roku 2026

Pre špecifický cieľ 1 sme v spolupráci so Školským úradom, oddelením školstva a mládeže MsÚ v Banskej Bystrici vytvorili plán na postupné zvyšovanie počtu pozícií odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľov v MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica do roku 2026. Tento počet pozícií počíta s tým, že v každej materskej a základnej škole je potrebný inkluzívny tím na podporu detí, žiakov, učiteľov, rodičov. Plánovaný počet pozícií v roku 2026 je vyjadrením už súčasnej potreby, ktorú identifikovalo aj MŠVVaŠ SR v rámci novely Školského zákona a plánu finančnej podpory inkluzívnych tímov: „Inkluzívne vzdelávanie, teda vzdelávanie žiakov s ohľadom na ich rôznorodé potreby, je po prvýkrát ukotvené v zákone. Z filozofie, kedy na škole izolovane pracuje jeden zamestnanec s jedným žiakom so špeciálnymi potrebami, sa prechádza na systém komplexných inkluzívnych tímov. Školské podporné tímy nie sú určené pre jedného žiaka, ale pracujú s každým žiakom na škole, ktorý to potrebuje. Zároveň fungujú ako prvá úroveň poradenského systému....Žiak dostane základnú pomoc a podporu priamo v škole u školského podporného tímu. Ten mu pomôže prekonať prekážky a ťažkosti, zvládnuť vzdelávací proces či uspieť v škole.“<sup>109</sup>

**Materské školy** v rámci plnenia svojho poslania potrebujú hlavne špeciálnych pedagógov a detských psychologov. Pracujú s deťmi predškolského veku na rôznych úrovniach vývoja, pričom pochádzajú z rôzneho rodinného prostredia. Je tu potreba **detských psychologov** pri riešení potrieb detí a psychologického poradenstva pre pedagógov a rodiny v prístupe ku dieťaťu. Taktiež je potrebná spolupráca **špeciálnych pedagógov**, ktorí by pôsobili na materských školách ako poradné orgány, tak pre rodiča, ako aj pre pedagógov. Pre učiteľa je potrebné nastaviť rozvoj detskej osobnosti na základe jeho potrieb, možností a schopností a pri tejto úlohe nutne potrebujú ich poradenstvo a spoluprácu. Školský úrad odporúča pre materské školy aj odbornú pozíciu **logopéda**, ktorý v tomto veku dokáže zachytiť problémy u detí. Výpočet potreby v Tabuľke vychádza z počtu lokalít, v ktorých by bolo možné zdieľanie pozícií odborných zamestnancov pre viacero MŠ, a tiež z veľkosti (počtu detí) materských škôl. V roku 2026 je v pláne zamestnávať 36 odborných zamestnancov v 29-tich materských školách zo zdrojov MŠVVaŠ SR, Mesta Banská Bystrica, prípadne iných externých zdrojov.

**V základných školách** sú a budú potrební hlavne **školskí psychologovia, sociálni pedagógovia a špeciálni pedagógovia**. Výpočet v Tabuľke 1 vychádza z počtu základných škôl, pričom v roku 2026

<sup>109</sup> S. Síthová: Inkluzívne vzdelávanie čaká výraznú podporu, 29.10.2021, <https://www.minedu.sk/s-sithova-inkluzivne-vzdelavanie-caka-vyrazna-podpora/>

predpokladáme, že v každej z 11-tich základných škôl budú traja odborní zamestnanci financovaní z mimoškolských zdrojov (MŠVVaŠ SR, Mesto Banská Bystrica, prípadne z iných externých zdrojov). V každej ZŠ by však v priemere bolo potrebných až 6 odborných zamestnancov (s prihliadnutím na počet žiakov so ŠVVP, počet žiakov v škole a potreby žiakov, učiteľov a rodičov).

**Plánovaný počet pozícií odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľov v MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica do roku 2026<sup>110</sup>**

| Pozícia                              |                                    | Súčasný stav <sup>111</sup> | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|--------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|------|------|------|------|------|
| Odborní zamestnanci <sup>112</sup>   | MŠ                                 | 0                           | 9    | 18   | 21   | 30   | 36   |
|                                      | ZŠ – externé zdroje <sup>113</sup> | 4,5 <sup>114</sup>          | 5    | 15   | 20   | 28   | 33   |
| Pedagogickí asistenti <sup>115</sup> | MŠ                                 | 3 <sup>116</sup>            | 9    | 15   | 20   | 25   | 29   |
| Asistenti učiteľa <sup>117</sup>     | ZŠ                                 | 36                          | 40   | 50   | 55   | 65   | 72   |

Zdroj: vlastné spracovanie v spolupráci so Školským úradom, oddelením školstva a mládeže MsÚ v B. Bystrici

Ročné náklady na odborného zamestnanca v platovej triede 6 sú 16.956€, v platovej triede 9 sú 25.818€. Pre potreby odhadu finančných prostriedkov sme použili priemer vypočítaný z týchto dvoch platových tried, čo je 21.387€. (Tab. 2)

Ročné náklady na pedagogického asistenta a asistenta učiteľa sú v priemere 15.255€ (vypočítané ako priemer platovej tarify 4 s ročnými nákladmi 12.822€ a platovej tarify 6 s ročnými nákladmi 1768€). V Tabuľke 2 je výpočet odhadovaných ročných nákladov na základe plánovaného počtu pedagogických asistentov a asistentov učiteľa na základe priemerných ročných nákladov vo výške 15.255€/os.

**Ročné náklady na plánovaný počet pozícií odborných zamestnancov, pedagogických asistentov a asistentov učiteľov v MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica do roku 2026 (v €)**

| Pozícia/rok           |    | 2022   | 2023   | 2024   | 2025   | 2026    |
|-----------------------|----|--------|--------|--------|--------|---------|
| Odborní zamestnanci   | MŠ | 192483 | 384966 | 449127 | 641610 | 769932  |
|                       | ZŠ | 106935 | 320805 | 427740 | 598836 | 705771  |
| Pedagogickí asistenti | MŠ | 137295 | 228825 | 305100 | 381375 | 442395  |
| Asistenti učiteľa     | ZŠ | 610200 | 762750 | 839025 | 991575 | 1098360 |

Zdroj: vlastné spracovanie v spolupráci so Školským úradom, oddelením školstva a mládeže MsÚ v B. Bystrici

<sup>110</sup> Výpočet v súčinnosti so Školským úradom, oddelením školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica

<sup>111</sup> Mimoškolské zdroje

<sup>112</sup> Odborní zamestnanci: školský psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, logopéd

<sup>113</sup> ZŠ zamestnávajú z vlastných zdrojov odborných zamestnancov v rozsahu 9,25 úväzku, z toho 4,85 úväzkov pre špeciálnych pedagógov, 3,4 úväzkov pre školských psychológov a 1 úväzok pre sociálneho pedagóga.

<sup>114</sup> V rámci projektu „Inkluzívne tímy“ MŠVVaŠ SR s ukončením v r. 2022, informácia z 15.9.2020, Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica a základné školy

<sup>115</sup> Pedagogickí asistenti v MŠ – pre deti so ŠVVP, z málo podnetného sociálneho prostredia, so zdravotným postihnutím, rozpočet zriaďovateľa – Mesto Banská Bystrica

<sup>116</sup> V rámci projektu „Inkluzívne tímy“ MŠVVaŠ SR s ukončením v r. 2022, informácia z 15.9.2020, Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica

<sup>117</sup> Asistenti učiteľov v ZŠ – normatív Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v súčasnosti 1016 €/os./mesiac

## Podnety na vytvorenie ponuky výchovných a vzdelávacích programov Mesta Banská Bystrica

V rámci realizácie špecifického cieľa 3 uvádzame v tejto časti podnety a návrhy na ponuku celomestských programov pre materské a základné školstvo s cieľom podporiť rozvoj kľúčových kompetencií a reagovať na novo vynárajúce sa potreby detí a žiakov. V procese realizácie koncepcie rozvoja školstva bude potrebné vytvoriť a dohodnúť rámcový plán s aktualizáciou na školské roky. Prepokladáme spoluprácu s partnermi, ktorí ponúkajú vhodné programy, príležitosťou je, ak majú na ne financovanie v danom období, ktoré je možné využiť.

### Princípy ponuky celomestských programov s ohľadom na kľúčové kompetencie:

- dostupnosť pre všetkých, tj. zapojenie tried/oddelení (na rozdiel od olympiád a súťaží),
- celomestská ponuka (na rozdiel od časovo obmedzených projektov jednotlivých škôl),
- dobrovoľnosť zapojenia sa škôl a tried,
- posilnenie vybraných kompetencií v aktuálnom čase,
- využitie potenciálu aktérov v Banskej Bystrici,
- pilotné overovanie programov s potenciálom udržateľnosti, pokiaľ bude trvať potreba posilňovania kľúčových kompetencií z pozície mestskej školskej politiky,
- snaha o zachovanie udržateľnosti overených časovo ohraničených projektov realizovaných školami a ich rozširovanie,
- možnosť zapojiť sa aj školám neverejných zriaďovateľov.

### **Návrhy programov a partnerov podľa kľúčových kompetencií<sup>118</sup>**

| Kľúčová kompetencia (SR)                           | Návrh programu                                      | Partneri  |
|--|---|---|
| 1. Komunikačné schopnosti a spôsobilosti           |   |   |
| 2. Personálne a interpersonálne schopnosti         | Environmentálny program                             | SAŽP, mimovládne organizácie...   |
|  | Zdravie (program zdravého stravovania...)           |   |
| 3. Schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy   | Program kritického myslenia                         |   |
|  | Finančná gramotnosť                                 |   |
| 4. Pracovať s modernými informačnými technológiami |   |   |
| 5. Realizácia numerických, symbolických aplikácií  |   |   |
| 6. Formovať občiansku spoločnosť                   | Program aktívneho občianstva, ,<br>Service learning | Centrum komunitného organizovania, Pedagogická fakulta UMB, Centrum dobrovoľníctva... |

Zdroj: vlastné spracovanie

<sup>118</sup> Suchožová, Eva, Rozvíjanie a hodnotenie kľúčových kompetencií v edukačnom procese, Metodicko-pedagogické centrum, 2014

**Návrhy programov a partnerov podľa kľúčových kompetencií podľa definície EÚ <sup>119</sup>**

| Kľúčová kompetencia (EÚ)  | Návrh programu  | Partneri, kapacita/rok                             | Financie    |
|---|---|--|-------------|
| 1. Komunikácia v materinskom jazyku   | Program čitateľskej gramotnosti<br>Podpora školských knižníc – knihy, časopisy, priestory   | VKMK – existujúce programy čitateľskej gramotnosti | MŠVVaŠ SR   |
| 2. Komunikácia v cudzích jazykoch   |   |  |             |
| 3. Matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky                         | Program spolupráce zamestnávateľmi a inštitúciami v oblasti vedy a techniky   | Regionálne centrum kariéry BBSK                    |             |
| 4. Digitálna kompetencia (sebaisté a kritické využívanie technológie informačnej spoločnosti – TIS) |   |  |             |
| 5. Kompetencia naučiť sa učiť   |   |  |             |
| 6. Spoločenské a občianske kompetencie  | Interaktívny vzdelávací program pre ZŠ (výchova k hodnotám demokracie a občianskej spoločnosti, opatrenia proti extrémizmu a polarizácii a predchádzanie šírenia dezinformácií) | CKO  | Projekt CKO |
|   | Service learning – dobrovoľnícky program  | PF UMB, Centrum dobrovoľníctva                     |             |
| 7. Iniciatívnosť a podnikavosť  | Program spolupráce so zamestnávateľmi   | Regionálne centrum kariéry BBSK                    |             |
| 8. Kultúrne povedomie a vyjadrovanie  | Kultúrna gramotnosť (na princípoch programov športovej gramotnosti)   | Oddelenie kultúry, kultúrne inštitúcie             |             |

Zdroj: vlastné spracovanie

Kompetencie v predchádzajúcich dvoch tabuľkách sa prekrývajú nasledovne:

- Pracovať s modernými informačnými technológiami a Realizácia numerických, symbolických aplikácií v Tab. 1 a Matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky a Digitálna kompetencia (sebaisté a kritické využívanie technológie informačnej spoločnosti – TIS) v Tab. 2,
- Formovať občiansku spoločnosť v Tab. 1 a Spoločenské a občianske kompetencie v Tab. 2.

<sup>119</sup> Úradný vestník EÚ, 2006, In Blaško, 2010, <http://web.tuke.sk/kip/main.php?om=1300&res=low&menu=1310>),

**Podnety na reakcie na novovynárajúce sa potreby detí v mestskej školskej politike Mesta Banská Bystrica**

|   |   |
|---|---|
| Novovynárajúce sa potreby detí  | Možnosti podpory programov v mestskej školskej politike   |
| Posilňovať komunitné iniciatívy pri vytváraní „deťom priateľskej komunity“, podmienok pre optimálnu výchovu, vzdelávanie, rast, vývoj detí  | Programy „školy a komunita“ – spolupráca s komunitnými centrami, komunitnými iniciatívami, medzigeneračná spolupráca  |
| Posilňovať prevenciu nežiaducich javov (mapovanie potrieb, včasné reagovanie v spolupráci zainteresovaných)   | Zvýšiť počet odborných zamestnancov v školách – Špecifický cieľ 1<br><br>Zriaďovať priestory pre neorganizované a organizované trávenie voľného času v školách pre staršie deti (formou ŠKD, elokované CVČ ap.) |
| Uplatňovať komplexný prístup pre účinnú pomoc deťom pri riešení problémov a výziev týkajúcich sa detí, vytvárať interdisciplinárne tímy, podporovať spoluprácu špecialistov v školách, zdravotníckych inštitúciách, komunitách a pod. | Včasná spolupráca medzi inštitúciami  |
| Poskytovať primeranú možnosť výberu vo všetkých oblastiach života detí vzhľadom na prehĺbujúcu sa rôznorodosť spoločnosti, rôznorodosť potrieb detí   |   |
| Podporovať vnímanie rešpektu k rôznorodosť, rozvíjať schopnosť vnímať iných ako hodnotných  |   |
| Podporovať vnímanie súvislostí, učiť sa odolávať manipulácii, rozumieť argumentom, overovať ich dôveryhodnosť, konštruktívne diskutovať   | Návrh celomestského programu kritického myslenia (je aj v dokumente Návrh programov na posilnenie kľúčových kompetencií)  |
| Pozornosť venovať emocionálnej podpore detí, ich emocionálnej výchove, v súvislosti s nadmerným tlakom dospelých, nadmerným množstvom podnetov, informácií  | Zvýšiť počet odborných zamestnancov v školách<br><br>Program kritického myslenia (je aj v dokumente Návrh programov na posilnenie kľúčových kompetencií)  |
| Podporovať citovú stabilitu detí budovaním bezpečného prostredia pre rast a učenie  | Zvýšiť počet odborných zamestnancov v školách<br><br>Vytvárať bezpečné prostredie pre rast, učenie a oddych v rámci rekonštrukcií škôl  |

Zdroj: vlastné spracovanie

**Oblasti vzdelávacích aktivít na zlepšenie zručností a podporu pedagógov na základe záverov prieskumu medzi pedagógkami a pedagógmi materského a základného školstva v Banskej Bystrici a výziev pre školstvo<sup>120</sup>:**

- komunikácia žiak – učiteľ – rodič na základe nových metodických poznatkov a poznatkov o odlišnosti generácií,
- prevencia a riešenia sociálno-patologických javov v škole a triede,
- výchovno-vzdelávacia práca so žiakmi so zdravotným znevýhodnením, so žiakmi so sociálne znevýhodneného prostredia a so žiakmi s nadaním,
- špecifiká práce s rómskou mládežou,
- komunikácia s podnikateľským sektorom,
- organizovanie spoločných školských aktivít s podnikmi a ľuďmi z podnikateľského sektora,
- výber vhodných metód spolupráce s podnikmi a ľuďmi z podnikateľského sektora,
- zapojenie aktivít s podnikmi a ľuďmi z podnikateľského sektora do výchovno-vzdelávacích cieľov
- občianska a sociálna bezpečnosť,

<sup>120</sup> Oblasti vzdelávacích aktivít sme identifikovali na základe slabých stránok, preferencií ďalšieho vzdelávania, ktoré uviedli pedagógyčky a pedagógovia v prieskume a výziev spoločnosti pre oblasť školstva.



- vzdelávanie v oblasti klimatických zmien a klimateckej krízy,
- práca s IKT vo vzdelávaní – používanie interaktívnych tabuľ, multimedialnej techniky, programov pre prípravu prezentácií na vyučovanie.

## **ZÁSObNÍK INVESTIČNÝCH PROJEKTOV V BANSKOBYSSTRICKOM ŠKOLSTVE V ZRIADOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI MESTA BANSKÁ BYSTRICA**

Zásobník investičných projektov v banskobystričkom školstve v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica vznikol zozbieraním potrieb materského a základného školstva v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica. Zber investičných zámerov zrealizoval Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica v druhej polovici roka 2021, reagujúc na výzvu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Cieľom bolo zistiť potreby investícií do rozvoja regionálneho školstva ako podklad na tvorbu výziev na získanie externých zdrojov financovania. Zásobník investičných projektov (a zámerov) uvádzame v nasledujúcich tabuľkách.



| Zásobník investičných projektov v banskobystričskom školstve v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica <sup>121</sup> 1. časť – základné údaje |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| Názov právneho subjektu, typ projektu, pripravenosť projektu  | Predmet (stručný opis) projektu   | Zameranie projektu (napr. zvyšovanie kapacít, nová telocvična a pod.)   | Predpokladaný nárast počtu tried nad rámec existujúcej kapacity (ZŠ/MŠ) | Predpokladaný nárast počtu miest nad rámec existujúcej kapacity (ZŠ/MŠ) |
| <b>Základná škola Sitnianska 32 – rekonštrukcia.</b><br>Zatiaľ nie  | Rekonštrukcia bloku, v ktorom sa nachádzajú telocvične. Zmena dispozície a vytvorenie telocvične s väčšou rozlohou, v ktorej bude možné plnohodnotne učiť a hrať športy ako floorbal, hádzaná, halový futbal... s väčším počtom žiakov.   | zväčšenie plochy využiteľnej pre vyučovanie telesnej a športovej výchovy a rozšírenie telovýchovných možností                   | 0   | 0   |
| <b>Základná škola Sitnianska 32 – rekonštrukcia.</b><br>Pripravuje sa   | Vybudovanie modernej učebne v priestoroch chodby, zmena účelu a využitia rozsiahleho priestoru na chodbe, ktorý bude využívaný na vyučovanie menších tried v modernom priestore   | zvýšenie kapacity školy   | 1   | 20  |
| <b>Základná škola Moskovská 2 – rekonštrukcia.</b><br>Zatiaľ nie  | Vytvoriť relaxačné a oddychové zóny pre voľnočasové aktivity ŠKD - zrekonštruovať nevyužitú priestory v pavilóne F. Revitalizovať triedy - vytvoriť oddychové zóny, inovatívne tvary lavíc, nové dvere, školské tabule s dataprojektormi, revitalizácia chodieb - oddychové a relaxačné zóny a schodišť. Revitalizovať odborné učebne fyziky, biológie, chémie, techniky drevodielňa a kovodielňa podľa súčasných štandardov. Nevyhnutné stavebné úpravy pre rozvod elektriky, vody v odborných učebniach. Revitalizovať počítačové a jazykové učebne - nové počítačové vybavenie, tabule, dataprojektory. Rekonštrukcia PVC v pavilóne F, všetky schodišťa, školská jedáleň, kabinety + revitalizácia a kancelárie + revitalizácia. Rekonštrukcia kanalizácie, vonkajších terás pred kmeňovými triedami, prístupovej cesty do školy a chodníkov. Rekonštrukcia školského ihriska - multifunkčné ihrisko a ďalšie ihriská pre nevyhovujúci nerovný povrch, vybudovať bežeckú dráhu, ktorá chýba, oprava | Skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu a získavanie nových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie podľa požiadaviek EU. | áno   | nie   |

<sup>121</sup> Zdroj: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica, informácie zo škôl a školských zariadení

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|   |   |  |          |           |
|---|---|--|----------|-----------|
|   | doskočiska a rozbehovej dráhy. Oprava omietky, ktorá opadáva okolo okien v telocvični.  |  |          |           |
| <b>Základná škola Moskovská 2 – nový objekt.</b> Zatiaľ nie                     | Výstavba novej budovy - telocvična. Pri zvýšených hodinách telesnej výchovy a športovej prípravy telocvična veľká a gymnastická nebude postačovať pre požiadavky školy.   | Nová veľká telocvična  | áno      | nie       |
| <b>Základná škola Ďumbierska 17 – prístavba.</b> Pripravuje sa                  | Vybudovanie 4 tried pre žiakov I. a II. stupňa základnej školy riešený prístavbou, ktorá prepojí aktuálne dva rovnobežné trakty jestvujúcej budovy ZŠ Ďumbierska 17, ktorá sa pôdorysom podobá na písmeno H. V koncových častiach spomínaných traktov by prepojením pomocou prístavby vznikli 2 triedy na prízemí a 2 triedy na poschodí. V átriu, ktoré by takto sekundárne vzniklo, by mali deti I. stupňa možnosť bezpečného vonkajšieho priestoru. V poobednom čase by sa vzniknuté priestory využívali aj na činnosť ŠKD. Dobová projektová dokumentácia na potenciálnu prístavbu bola navrhnutá už z čias výstavby školy. | Vybudovanie 4 tried bude mať za následok zvýšenie kapacity           | 4 triedy | 100 miest |
| <b>Základná škola – J.G.Tajovského Gaštanová 12 – rekonštrukcia.</b> Zatiaľ nie | ZŠ J.G.Tajovského má pre vyučovanie žiakov školy 10 štandardných tried, 4 triedy pre max. 20 žiakov a odborné učebne. Kapacita školy niekoľko rokov nepostačuje na prijatie všetkých detí z obvodu.<br>Alternatívy:<br>1/ V átriu školy postavíť budovu "Future 21" - vzdelávacie centrum pre 3-stupňové vzdelávanie žiakov ZŠ + SŠ + VŠ, do ktorej by sa presťahovali odborné učebne /uvoľnenie kmeňových tried/<br>2/ Nadstavba budovy "pavilónu B" s vytvorením 4-6 tried, ktoré budú využívané pre vyučovací proces, v popoludňajších hodinách činnosť ŠKD.   | Výchovno-vzdelvací proces realizovať <b>pre potreby 21. storočia</b> | 4-5      | 100-150   |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |  |   |                 |                 |
|--|--|---|-----------------|-----------------|
| <p><b>Základná škola Trieda SNP 20 - rekonštrukcia.</b><br/>Zatiaľ nie</p>                   | <p>Názov projektu: „Moderná škola“<br/>Kompletná rekonštrukcia triedy (elektrické rozvody, omietky, podlaha), priestor triedy rozdeliť na jednotlivé zóny, vybavené najmodernejšími technológiami, ktoré ani zďaleka nie sú samozrejmé v slovenských školách. Plánujeme vybaviť učebne notebookmi, dataprojektormi. LCD obrazovka prepojená s počítačom a interaktívnymi tabuľami s edukačným softwerom. Vybudovanú triedu zariadiť variabilným nábytkom, pomocou ktorého dokážeme v krátkom čase zmeniť funkciu a rozloženie triedy. Triedu by sme rozdelili na zóny, ktorá nemá klasické lavice a stoličky. K dispozícii sú variabilné stoly nastaviteľné do rôznych zoskupení. Vytvorili by sme čo najpríjemnejšie prostredie nielen pre žiakov, ale aj učiteľov.<br/>Názov projektu: Rekonštrukcia chodníka pri dopravnom ihrisku na ZŠ, Trieda SNP 20.</p> <p>Aktuálny chodník je asfaltový a je v dezolátnom stave. Naším cieľom je rekonštrukcia pôvodného chodníka na chodník zo zámkovej dlažby, kde by boli umiestnené lavičky, vyvýšené záhony s kvetmi, a náučné tabule s tematikou dopravnej výchovy.</p> | <p>Názov projektu: „Moderná škola“<br/>Uskutočniť obsahovú prestavbu vzdelávania na škole s využitím inovovaných foriem a metód výučby a tým pripraviť absolventa pre potreby vedomostnej spoločnosti.</p> <p>Názov projektu: Rekonštrukcia chodníka pri dopravnom ihrisku na ZŠ, Trieda SNP 20.<br/>Zatraktívniť a zefektívniť výučbu dopravnej výchovy na Základnej škole, Trieda SNP 20.</p> | <p>1 trieda</p> | <p>22 miest</p> |
| <p><b>Základná škola Spojová 14 – rekonštrukcia.</b><br/>Pripravuje sa</p>                   | <p>zateplenie budovy</p>   | <p>zníženie energetickej náročnosti</p>   |                 |                 |
| <p><b>Základná škola s materskou školou Jána Bakossa – rekonštrukcia.</b><br/>Pripravený</p> | <p>Celková rekonštrukcia elektroinštalácie v budove školy.</p>   | <p>Odstránenie častých výpadkov elektrickej energie v objekte školy. Pôvodná elektroinštalácia nepostačuje súčasným potrebám školy, neumožňuje pripájanie ďalších elektrických zariadení. Pôvodná elektroinštalácia je sčasti nefunkčná a vyžaduje časté opravy.</p>  | <p>nie</p>      | <p>nie</p>      |
| <p><b>Základná škola s materskou školou Jána Bakossa – rekonštrukcia.</b><br/>Zatiaľ nie</p> | <p>Rekonštrukcia kanalizácie v školskej jedálni</p>  | <p>Kanalizácia je pôvodná (45 ročná), pracovaním budovy sa potrubie na niektorých miestach posunulo a neplní svoju funkciu, dochádza k</p>  | <p>nie</p>      | <p>nie</p>      |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |  |   |                           |          |
|--|--|---|---------------------------|----------|
|  |  | častému upchatiu a následnému zatopeniu priestorov.   |                           |          |
| <b>Základná škola s materskou školou Jána Bakossa – rekonštrukcia.</b><br>Zatiaľ nie | Zateplenie budovy školy  | Zabránenie únikom tepla, šetrenie finančných prostriedkov za energie.                                   | nie                       | nie      |
| <b>Základná škola Golianova 8 – rekonštrukcia.</b><br>Zatiaľ nie                     | rekonštrukcia fasády budovy, zateplenie  | zvýšenie izolácie obvodov budovy, lepší komfort pre žiakov, učiteľov                                    | 0                         | 0        |
| <b>Základná škola Pieninská 27 – rekonštrukcia.</b><br>Zatiaľ nie                    | zriadenie multisenzorickej miestnosti pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP a mentálnym postihom  | pomoc žiakom so ŠVVP a MP pri vzdelávaní; relax pre žiakov - vytvorenie pohodovej atmosféry a uvoľnenia | nie                       | áno      |
| <b>Materská škola Magurská 14 – rekonštrukcia.</b><br>Zatiaľ nie                     | Vybudovanie 3 špeciálnych tried pre deti predškolského veku so zdravotným postihnutím v MŠ Magurská 14, BB.<br>Zrekonštruovať nevyužitú priestory v MŠ v Pavilóne D a vytvoriť 3 špeciálne triedy:<br>1. 2 triedy na poschodí pavilónu pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou (najvyšší počet detí v jednej triede je 8)<br>2. 1 triedu pre deti s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (najvyšší počet detí v jednej triede je 4)<br>Súčasťou rekonštrukcie je vytvorenie bezbarierového prostredia vrátane prístupov do objektu. V triedach musia byť vytvorené relaxačné kútiky, s vytvorením vyčleneného priestoru na odkladanie kompenzačných pomôcok a senzorickej miestnosti.<br>Projekt bude zahŕňať rekonštrukciu vonkajšej terasy s prestrešením a vybudovanie detského ihriska za pavilónom D. | Vybudovanie troch špeciálnych tried a zároveň zvýšenie kapacity pre deti so ŠVVP                        | 3 triedy pre deti so ŠVVP | 20 miest |

| Zásobník investičných projektov v banskobystrickom školstve v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica <sup>122</sup> 2. časť – upresnenie |  |         |              |              |                     |                   |                   |            |                     |        |                |          |        |         |       |            |  |  |
|--|--|---------|--------------|--------------|---------------------|-------------------|-------------------|------------|---------------------|--------|----------------|----------|--------|---------|-------|------------|--|--|
| Názov právneho subjektu a typ projektu   | Dostavby, prístavby, nadstavby/rekonštrukcie |         |              |              |                     |                   |                   |            |                     |        |                |          |        |         |       |            | Knižnice   |  |
|  | strecha                                      | podlahy | výmena okien | výmena dverí | vykurovacie systémy | elektroinštalácie | zateplenie budovy | kancelárie | sociálne zariadenia | triedy | odborné učebne | internát | dieľňa | jedáleň | šatne | telocvičňa | športoviská  | iné prvky (prosím stručne špecifikujte)  |
| Základná škola Sitnianska 32 - rekonštrukcia   | áno  | áno     | áno          | áno          | áno                 | áno               | áno               | nie        | áno                 | nie    | nie            | áno      | nie    | áno     | áno   | áno        |  |  |
| Základná škola Sitnianska 32 - rekonštrukcia   | nie  | áno     | nie          | áno          | nie                 | áno               | nie               | nie        | nie                 | áno    | nie            | nie      | nie    | nie     | nie   | nie        |  |  |
| Základná škola Moskovská 2 - rekonštrukcia   | nie  | áno     | nie          | áno          | nie                 | áno               | áno               | áno        | áno                 | áno    | nie            | áno      | áno    | nie     | áno   | áno        | rekonštrukcia školských kuchýň - podlahy, obklady, výmena výdajných okienok, technické vybavenie kuchyne, oprava terás pred kmeňovými triedami | vybavenie knižnice, regále, softvér, počítač, monitor, tlačiareň, knižničný fond |
| Základná škola, Moskovská 2 – nový objekt  |  |         |              |              |                     |                   |                   |            |                     |        |                |          |        |         |       |            |  |  |
| Základná škola Ďumbierska 17 - prístavba   | áno  | áno     | áno          | áno          | áno                 | áno               | áno               | nie        | nie                 | áno    | nie            | nie      | nie    | nie     | nie   | nie        | chodba pred triedami   |  |
| Základná škola Trieda SNP 20 - rekonštrukcia   | nie  | áno     | nie          | nie          | nie                 | áno               | nie               | nie        | nie                 | áno    | nie            | nie      | nie    | nie     | nie   | nie        | Vonkajší areál pri dopravnom ihrisku (chodník, plocha 42 m <sup>2</sup> )  |  |

<sup>122</sup> Zdroj: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica, informácie zo škôl a školských zariadení

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |   |  |
|--|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|---|--|
| Základná škola<br>Spojová 14 -<br>rekonštrukcia                      | nie | nie | nie | nie | nie | nie | áno | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie |   |  |
| Základná škola s<br>materskou školou Jána<br>Bakossa - rekonštrukcia | nie | nie | nie | nie | nie | áno | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie   | nie  |
| Základná škola s<br>materskou školou Jána<br>Bakossa - rekonštrukcia | nie | áno | nie | nie | nie | nie | nie | nie | áno | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie   | nie  |
| Základná škola s<br>materskou školou Jána<br>Bakossa - rekonštrukcia | nie | nie | nie | nie | nie | nie | áno | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie   | nie  |
| Základná škola<br>Golianova 8 -<br>rekonštrukcia                     | nie | nie | nie | nie | nie | nie | áno | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie |   |  |
| Základná škola<br>Pieninská 27 -<br>rekonštrukcia                    | áno | áno | nie | áno | nie | áno | nie | nie | áno | áno | áno | nie | áno | nie | nie | nie | áno | oprava fasády školy a<br>maľovanie; vonkajší<br>relaxačno-oddýchový areál;<br>oplotenie areálu školy;<br>poškodený a nevyhovujúci<br>kryt na lapač tukov;<br>rozpadnutá plynová prípojka;<br>poškodené kanály dažďovej<br>vody v areáli školy | vytvorenie<br>čitateľských kútikov<br>pre rôzne vekové<br>kategórie žiakov |
| Materská škola<br>Magurská 14 -<br>rekonštrukcia                     | áno | áno | nie | áno | nie | áno | áno | nie | áno | áno | áno | nie | nie | nie | áno | nie | nie | vonkajší areál a terasa   |  |

| Zásobník investičných projektov v banskobystričskom školstve v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica <sup>123</sup> 3. časť – inkluzívne opatrenia v projektoch |                                |                             |                           |                          |                                      |                        |                                      |                                   |
|--|--------------------------------|-----------------------------|---------------------------|--------------------------|--------------------------------------|------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------|
| Názov právneho subjektu a typ projektu   | Inkluzívne opatrenia           |                             |                           |                          |                                      |                        |                                      |                                   |
|  | komplexný návrh debarierizácie | debarierizácia vstupu budov | debarierizácia v budovách | debarier. soc. zariadení | navig. pre nevidomých a slabozrakých | prístup k technológiám | prístup k športoviskám/ telocvičniam | iné (prosím stručne špecifikujte) |
| Základná škola Sitnianska 32 - rekonštrukcia   | nie                            | nie                         | nie                       | nie                      | nie                                  | nie                    | áno                                  |                                   |
| Základná škola Sitnianska 32 - rekonštrukcia   | nie                            | nie                         | nie                       | nie                      | nie                                  | nie                    | nie                                  |                                   |
| Základná škola Moskovská 2 - rekonštrukcia   | nie                            | áno                         | nie                       | nie                      | nie                                  | nie                    | áno                                  |                                   |
| Základná škola, Moskovská 2 – nový objekt  |                                |                             |                           |                          |                                      |                        |                                      |                                   |
| Základná škola Ďumbierska 17 - prístavba   | nie                            | nie                         | nie                       | nie                      | nie                                  | áno                    | nie                                  |                                   |
| Základná škola Trieda SNP 20 - rekonštrukcia   | nie                            | nie                         | nie                       | nie                      | nie                                  | nie                    | áno                                  |                                   |
| Základná škola Spojová 14 - rekonštrukcia  |                                |                             |                           |                          |                                      |                        |                                      |                                   |
| Základná škola s materskou školou Jána Bakossa - rekonštrukcia   | nie                            | nie                         | nie                       | nie                      | nie                                  | nie                    | nie                                  |                                   |

<sup>123</sup> Zdroj: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica, informácie zo škôl a školských zariadení

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE **BANSKÁ BYSTRICA** NA ROKY 2021 - 2026

|   |     |     |     |     |     |     |     |   |
|---|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|---|
| <b>Základná škola s materskou školou Jána Bakossa - rekonštrukcia</b> | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie |   |
| <b>Základná škola s materskou školou Jána Bakossa - rekonštrukcia</b> | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie |   |
| <b>Základná škola Golianova 8 - rekonštrukcia</b>                     | nie | nie | nie | nie | nie | nie | nie |   |
| <b>Základná škola Pieninská 27 - rekonštrukcia</b>                    | áno | áno | áno | áno | áno | áno | áno | relaxačno-vzdelávacia miestnosť,<br>multisenzorická miestnosť |
| <b>Materská škola Magurská 14 - rekonštrukcia</b>                     | áno | áno | áno | áno | nie | áno | nie | relaxačná a senzorická miestnosť                              |



# REALIZÁCIA, MONITOROVANIE A VYHODNOTENIE KONCEPCIE ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA

Realizácia strategického plánu koncepcie rozvoja školstva je úlohou pre Mesto Banská Bystrica ako zriaďovateľa významného počtu škôl a školských zariadení v materskom a základom školstve. Podmienkou realizácie bude dobrá koordinácia, každoročné monitorovanie plnenia strategického plánu a jeho hodnotenie v polovici obdobia koncepcie a po jeho skončení. Efektívna realizácia strategického plánu znamená určenie koordinátora a následne efektívne rozdelenie úloh medzi útvarmi mestského úradu, prípadne s externými partnermi.

## Odporúčania pre efektívnu realizáciu strategického plánu koncepcie:

- určiť koordinačné kompetencie Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže v rámci MsÚ zahŕňajúce všetky oblasti rozvoja školstva,
- rozšíriť horizontálnu spoluprácu v rozvoji školstva v rámci mestského úradu medzi jednotlivými útvarmi, v súlade s koordinačnými kompetenciami Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže,
- vytvoriť na Školskom úrade, oddelení školstva a mládeže MsÚ pozíciu právnik na pomoc školám a školským zariadeniam,
- realizovať pravidelné monitorovanie a hodnotenie koncepcie na princípe partnerstva a participácie.

Oblasť školstva je na celom Slovensku v nedostatočnom stave, čo sa týka priestorov, personálu, riadiacich procesov rôznych úrovní, obsahu i výsledkov. Nie je to inak ani v Banskej Bystrici, preto koncepcia rozvoja školstva mesta a na ňu nadväzujúca mestská školská politika je a musí byť ambiciózná. Problémy, ktoré sú v školstve dnes, tu väčšinou boli i pred desiatimi rokmi, boli minimálne riešené tak celoštátne, ako aj na miestnej úrovni. Sú problémami súčasnosti a ideálne by bolo, keby mohli byť okamžite vyriešené. Potrebujeme kvalitné priestory, kvalitné vybavenie, kvalitné vzdelávanie, kvalitných pedagogických, odborných a ďalších zamestnancov a zamestnankyne, aby sme boli schopní reagovať na nové výzvy, témy, očakávania spoločnosti. Keďže to z finančného hľadiska, ak sa pozeráme na miestnu, regionálnu aj štátnu úroveň, nie je možné riešiť hneď, rozdelili sme plán aktivít na dosiahnutie špecifických cieľov do roku 2026. Počítame s financovaním z rôznych zdrojov, externých, ale aj interných. Kvalita školstva významne ovplyvňuje to, ako budeme žiť v našom meste a v celej krajine v budúcnosti, preto bude potrebné sa v rámci školskej politiky mesta pozerieť na sektor školstva, ktorý má z hľadiska financovania najväčší podiel v rozpočte, nielen ako na nákladovú, ale aj ako investičnú položku. V školstve potrebujeme investovať nielen do budov, ale aj do ľudí, ktorí budú pracovať, riadiť a viesť školy, organizácie, verejnú správu, štát. Už od roku 2021 štát prostredníctvom MŠVVaŠ SR podporuje rôzne aktivity v regionálnom školstve, táto podpora sa v ďalších rokoch bude rozširovať z Plánu obnovy a odolnosti, ale aj z Operačného programu Slovensko a ďalších zdrojov.

## Financovanie plánovaných opatrení z externých zdrojov po roku 2021:

- Od r. 2023 sa predpokladá rozsiahle financovanie odborných zamestnancov zo strany MŠVVaŠ SR<sup>124</sup>
- MŠVVaŠ SR rozbehlo program financovania programu digitalizácie v školách<sup>125</sup>

---

<sup>124</sup> Novelizované zákony schválené v októbri 2021 v NR SR definujú pojem inkluzívne vzdelávanie, teda vzdelávanie žiakov s rôznorodými potrebami a zohľadnenie ich potrieb. Vďaka reforme poradenského systému budú mať žiaci dostupnejšiu starostlivosť a odborné poradenstvo.

- MŠVVaŠ SR plánuje vytvoriť 40 regionálnych centier v SR, v ktorých budú učiteľov skúsení učitelia z praxe.
- MŠVVaŠ SR pripravuje reformu obsahu vzdelávania na rozvoj schopností, kritického myslenia, digitálnej, environmentálnej či finančnej gramotnosti u žiakov.
- Novelizácie zákonov schválených v októbri 2021 v NR SR uľahčujú vstup odborníkov z praxe do škôl či zjednodušujú spoluprácu škôl s firmami.
- IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže a CVČ Junior (BBSK) poskytuje programy na podporu vytvárania, fungovania a vzdelávania žiackych školských rád a ich koordinátorov.
- Na financovanie rekonštrukcií školských budov sú plánované externé zdroje.

Pripravované externé zdroje budú v priebehu rokov 2021 – 2022 postupne upresňované, budú vyhlasované konkrétne výzvy. Nie je však možné očakávať, že externé zdroje pokryjú všetky potreby rozvoja školstva, preto bude nevyhnutné počítať s pokrytím časti potrieb aj z rozpočtu mesta.

Nevyhnutnou súčasťou každého riadiaceho procesu je monitorovanie a hodnotenie, platí to aj pre koncepciu rozvoja. **Monitorovanie** plnenia aktivít je potrebné realizovať v prvom kvartáli každého nasledujúceho roka počnúc rokom 2023. Následne, podľa výsledkov monitorovania realizovaných aktivít, ako aj externých zmien a nových možností, je možné koncepciu aktualizovať. Ideálne je monitorovanie realizovať participatívne, teda v spolupráci so všetkými internými aj externými zainteresovanými subjektmi. Títo sú nielen dobrými kontrolórmi, ale aj potenciálnymi partnermi v rôznych oblastiach realizácie koncepcie – obsahovej, procesnej, finančnej apod. Výsledkom monitorovacieho procesu je monitorovacia správa.

**Hodnotenie koncepcie rozvoja školstva** je spätnou kontrolou plnenia nielen naplánovaných aktivít, ale aj výsledkov a dopadov na úrovni cieľov. Hodnotenie by malo byť realizované v polovici obdobia, teda v roku 2024 a po skončení obdobia, teda v roku 2027. Rovnako ako monitorovanie by malo aj hodnotenie koncepcie prebehnúť v spolupráci so zainteresovanými subjektmi a v prípade potreby by malo byť podkladom na ďalšiu aktualizáciu koncepcie. Výsledkom hodnotiaceho procesu je hodnotiacia správa.

---

<sup>125</sup> V novelizácii zákonov schválených v októbri 2021 v NR SR vznikla nová pozícia školského digitálneho koordinátora, ktorý má na starosti vzdelávanie učiteľov aj žiakov vo využívaní digitálnych technológií a v ich zavádzaní do výučby. Už teraz sa na školách táto pozícia pilotne zavádza a záujem o ňu prejavilo 414 škôl. Na tieto zmeny naväzujú tiež investície do digitalizácie z Plánu obnovy, eurofondov či REACT EU.

Spracovateľ: Ing. Magdaléna Bernátová, PhD. – M.B.Consulting

v spolupráci:

Ing. Alica Klačanová – kvantitatívne vyhodnotenie dotazníkového prieskumu,  
Daniel Gális, Martin Klačan, Mgr. Lucia Moravanská, Vladimíra Prokajová – spracovanie odpovedí na otvorené otázky v dotazníkovom prieskume,  
Ing. Juraj Droppa – návrh merateľných cieľov,

v súčinnosti so Školským úradom, oddelením školstva a mládeže Mestského úradu v Banskej Bystrici:

Mgr. Anna Martišovičová, vedúca oddelenia,  
Mgr. Simona Andelová,  
Bc. Ivona Benedeková,  
Mgr. Ivana Michalíková,  
PaedDr. Kamila Strapková.

Koncepcia rozvoja školstva v meste Banská Bystrica na roky 2021 – 2026 bola pred sfinalizovaním rozposlaná nasledujúcim aktérom z verejného a súkromného sektora s výzvou na zaslanie návrhov na úpravy:

1. Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ v Banskej Bystrici,
2. Komisia pre vzdelávanie MsZ v Banskej Bystrici,
3. Poslanci a poslankyne MsZ v Banskej Bystrici,
4. Vedenie mesta Banská Bystrica,
5. Vedúce a vedúci odboru rozvojových aktivít mesta, ekonomického odboru, oddelenia športu, oddelenia riadenia ľudských zdrojov, oddelenia ekonomiky školstva MsÚ v Banskej Bystrici,
6. Mestská školská rada v Banskej Bystrici,
7. Rada študentov mesta Banská Bystrica,
8. Riaditeľky a riaditelia škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica - základných škôl, základných škôl s materskou školou, materských škôl, Centra voľného času Havranské, Základnej umeleckej školy J. Cikkerera,
9. Riaditelia a/alebo zriaďovatelia neštátnych škôl a školských zariadení na území mesta Banská Bystrica - neštátnych materských škôl, CVČ a ZUŠ v Banskej Bystrici,
10. Riaditeľ Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Banskej Bystrici,
11. Vedenie odboru školstva Okresného úradu v Banskej Bystrici,
12. Dekanka Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici,
13. Centrum komunitného organizovania.

Svoje podnety a spätnú väzbu poslali šiesti zástupcovia verejných a súkromných inštitúcií. Návrhy na úpravy boli zapracované v súčinnosti so Školským úradom, oddelením školstva a mládeže MsÚ.

## PRÍLOHA I

### PRIORITY NA RIEŠENIE HAVARIJNÉHO STAVU OBJEKTOV MŠ A V ŠJ PRI MŠ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI MESTA BANSKÁ BYSTRICA K 20.09.2021

| Č. | MŠ a ŠJ pri MŠ       | Objekt, zariadenie  |
|----|----------------------|---|
| 1. | Prof. Sáru 3         | Rekonštrukcia 4 umyvární a toaliet.<br>Výmena dlažby v chodbách a šatniach.   |
| 2. | Na Starej tehelni 7  | Vymaľovanie všetkých priestorov MŠ, výmena podlahy na chodbe ŠJ.<br>Výmena nefunkčných radiátorov, výmena krytov na radiátory 4. trieda.<br>Oprava zatekajúcej strechy.<br>Oprava kanalizácie, najmä pretekajúca kanalizácia v 4. triede.   |
| 3. | Cesta k nemocnici 37 | Kompletná rekonštrukcia 2 kúpeľní a WC pre deti.<br>Oprava vonkajšieho plášťa budovy.<br>Rekonštrukcia nákladného výťahu.   |
| 4. | 9. mája č. 26        | -   |
|    | Lazovná 32           | Výmena dlažby vo vstupnej chodbe.<br>Prečistenie celkovej kanalizácie MŠ, oprava kanalizácie v pivničných priestoroch.<br>Vymaľovanie priestorov 2. a 4. triedy, v 3. triede vymaľovanie stropu po pretečení (strechy), schodišťa a šatní v zadnom trakte budovy.<br>Oprava obvodového múru susediaceho s obytným domom Oprava fasády MŠ z ulice + vnútorné bloky.<br>ŠJ - čistenie lapača tukov a prečistenie guľčiek v kuchyni a škrabke. Maľovanie skladových priestorov. Zakúpenie prietokového ohrievača (80L)<br>Výmena, resp. oprava dverí v átriu, oprava sokla - ktorý je vplyvom počasia zničený a opadáva omietka.<br>Školská záhrada - výmena dreveného obkladu pri vstupe na školskú záhradu (napadnutá červotočom).   |
| 6. | Nová 2               | MŠ - Obnova chýbajúceho asfaltového povrchu v areáli MŠ.<br>MŠ - Oprava zatekajúcej strechy na telocvični v pavilóne A.<br>ŠJ - oprava podláh /kuchyňa, sklady, kuchynky, kancelária/.  |
| 7. | Šalgotárjanska 5     | Rekonštrukcia kanalizácie, nefunkčný lapač tukov, rekonštrukcia umývárky a WC.<br>Rekonštrukcia budovy MŠ, strechy, výmena strešných dverí – sú v rozpade, rekonštrukcia kúrenia.<br>Rekonštrukcia elektrických rozvodov a sietí, celková rekonštrukcia MŠ.   |
| 8. | Tulská 25            | MŠ – celková rekonštrukcia soc. zariadení a regulácia vody do umývadiel v detských umyvárkach a wc.<br>MŠ – vymaľovanie najmä verejných priestorov po výmene okien – šatne detí, umyvárky, WC, chodby (okrem tried a schodísk).<br>MŠ – výmena poškodenej podlahovej krytiny v šatniach a umyvárkach detí.<br>MŠ – nefunkčné zvončeky na celej MŠ.<br>MŠ – oprava opadávajúcej fasády a soklov (najmä na prechodových terasách), zateplenie budovy.<br>MŠ – popraskaná a opadávajúca maľovka a stierka v prechodovej chodbe medzi pavilónmi MŠ.<br>ŠJ – dokončenie podlahovej krytiny v jedálničke.<br>ŠJ – Oprava popraskanej stena v suchom sklade.<br>ŠJ - Podlaha v kuchyni.<br>MŠ + ŠJ – vypadaný betón pod prahmi niektorých plastových dverí (najmä kuchynka 2. trieda). |

|     |                   |  |
|-----|-------------------|--|
| 9.  | Družby 3          | Oprava chodníkov a betónových plôch v areáli MŠ.<br>Repasovanie parných kotlov v ŠJ.   |
| 10. | Jilemnického 8    | Rekonštrukcia oplatenia.<br>Odizolovanie základov zadnej budovy + dopojenie dažďových zvodov a kanalizácie do novej kanalizácie.<br>Vymaľovanie priestorov šatní, tried, riaditeľne.<br>Rekonštrukcia umyvárne pre zamestnancov.   |
| 11. | Radvanská 28      | Montáž vstupnej brány pre vozidlá v prípade havarijnej situácie a údržby, predĺženie prístrešku na vstupnom schodisku v 2. pavilóne.   |
| 12. | Radvanská 26      | Vymaľovanie zatečenej triedy, oprava spadnutých omietok v triede - IV.trieda.<br>Výmena výleviek v II. Pavilóne.<br>Oprava spojovacej chodby - zatekanie cez železnú konštrukciu.<br>Oprava chodníkov v areáli MŠ.   |
| 13. | Magurská 14       | Maľovanie celého pavilónu C, herne 2, spálne 2, umyvárne 2, šatne detí 2, schodište.<br>Rekonštrukcia umyvárne spolu s toaletami detí - prízemie, pavilón A (na 22 detí v triede nedostatočná kapacita umývadiel, toaliet).<br>Výmena zariadenia - vzduchotechnika v kuchyni, prípadne - čistenie vzduchotechniky. |
| 14. | Tatranská 63      | Rekonštrukcia oplatenia MŠ, v areáli školského dvora je potrebné opraviť schody.<br>Výmena podlahy v kuchyni ŠJ.   |
| 15. | Karpatská 3       | Zväčšenie plochy na rampe. Rekonštrukcia oplatenia areálu.   |
| 16. | Strážovská 3      | V suteréne pavilónu C je pretekajúce potrubie a dochádza k upchávaniu rúr.<br>MŠ – rekonštrukcia WC pre zamestnancov a pracovníkov.  |
| 17. | Sásovská cesta 21 | Výmena interiérových dverí na triedach, výmena poškodenej podlahovej krytiny v 3 triedach.   |
| 18. | Na Lúčkach 2      | Skontrolovať kanalizáciu k 1. pavilónu. Začali vlhnúť a opadávať steny na prízemí .  |
| 19. | Jakubská cesta 21 | Oprava balkóna.<br>Výmena podlahy v kuchyni.<br>Vymaľovanie šatne - vlhnutie steny.  |
| 20. | Kremnička 22      | Oprava opadajúcej omietky v chodbe pri vstupe a v šatni detí.<br>ŠJ - vymaľovanie potravinového skladu.  |
| 21. | Senická cesta 21  | ŠJ- výmena regálov v sklade, maľovanie kuchyne.<br>MŠ - výmena sieťok na okná, drenáž pozemku.   |
| 22. | Horná 22          | MŠ - výmena podlahovej krytiny – vstupné priestory a schody , výmena okien z ulice, oprava fasády budovy,<br>ŠJ - maľovanie kuchyne a jedálne.   |
| 23. | 29. augusta č. 14 | Maľovanie priestorov vrátane tried.<br>Rekonštrukcia toalety pre dospelých, rekonštrukcia umyvárky pre dospelých a dobudovanie výlevky.  |
| 24. | Hronská 18        | Rekonštrukcia herných prvkov na školskom dvore, ukotviť lavičky na školskom dvore.   |
| 25. | Tr. SNP 77        | MŠ - vymaľovanie chodby, WC, umyvárky, ŠJ - vymaľovanie kuchyne, kancelárie.<br>Výmena kľučiek na dverách.   |
| 26. | Odbojárrov 9      | Oprava chodníkov a schodov pri materskej škole.  |
| 27. | Buková 22         | ŠJ - oprava stropnej omietky v jedálni a v kuchyni.<br>MŠ - výmena medzi toaletných zábranových stien, nakoľko sú zhrdzavené a vypadávajú zo steny.<br>Výmena detského WC.   |

Informácie: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica

## PRÍLOHA 2

### POTREBY ZÁKLADNÝCH ŠKÔL - HAVÁRIE, OPRAVY, REKONŠTRUKCIE

| Základná škola s materskou školou Jána Bakossa, Bakossova 5 |                  |   |  |                     |
|---|------------------|---|--|---------------------|
| Rekonštrukcie , opravy prebiehajúce                         | Havárie          | Opravy, rekonštrukcie   | Časový horizont  | Zdroje financovania |
|   | Strecha - časť C |   | v riešení Mesta BB                                     | Mesto BB            |
|   |                  | Administratívne priestoty, sekretariát:<br>Výmena podláh a maľovanie po zatopení.                       | júl 2021   | vlastné             |
|   |                  | Úprava priestorov triedy na 1. stupni<br>- odstránenie priečky medzi triedou a kabinetom na 1. poschodí | júl 2021   | vlastné             |
| Maľovanie tried   |                  | Maľovanie tried   | jún 2021 a priebežne,<br>každý rok počas prázdnin      | vlastné             |
| Rekonštrukcia telocvične,<br>oprava zatekajúcej strechy     |                  |   | apríl - jún 2021                                       | Mesto BB            |
|   |                  | Školská jedáleň -<br>rekonštrukcia výdajných okienok  | júl 2021   | vlastné             |
|   |                  | Úprava priestorov triedy na 1. stupni<br>- odstránenie priečky medzi triedou a kabinetom na 2. poschodí | júl 2022   | vlastné             |
|   |                  | Oprava herných prvkov<br>na záhrade v MŠ  | priebežne  | vlastné             |
|   |                  | Školská jedáleň -<br>rekonštrukcia kanalizácie, následná<br>oprava dlažby                               | podľa možností mesta<br>BB                             | Mesto BB            |
|   |                  | Obnova olejových náterov<br>na stenách chodieb  | júl - august 2022                                      | vlastné             |
|   |                  | Rekonštrukcia<br>elektroinštalácie  | projekt bol predložený<br>Mestu BB vo februári<br>2019 | Mesto BB            |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| <b>Základná škola ZŠ Golianova 8</b>                          |   |   |   |                     |
|---|---|---|---|---------------------|
| Rekonštrukcie , opravy prebiehajúce                           | Havárie   | Opravy, rekonštrukcie                         | Časový horizont                         | Zdroje financovania |
| údržba obloženia vo veľkej telocvični                         |   |   | v riešení                               | rozpočet školy      |
| údržba plochy basketb. ihrisko šp. areál                      |   |   | v riešení                               | rozpočet školy      |
|   | fasáda školy, zateplenie budovy   |   | do 5 rokov                              | zdroje mesta BB     |
|   | ventilačný systém v šk. kuchyni   |   | do 2 rokov                              | zdroje mesta BB     |
|   | modernizácia šk. kuchyne  |   | do 5 rokov                              | zdroje mesta BB     |
|   |   | údržba podlahy chodba 3P                      | leto 2021                               | rozpočet školy      |
|   |   | údržba gúm v triedach                         | leto 2021                               | rozpočet školy      |
|   |   | maľovanie šk. kuchyne a wc v škole            | leto 2021                               | rozpočet školy      |
| <b>Základná škola Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12</b> |   |   |   |                     |
| Rekonštrukcie , opravy prebiehajúce                           | Havárie   | Opravy, rekonštrukcie                         | Časový horizont                         | Zdroje financovania |
| prebiehali v marec/apríl                                      | výmena podlahovej krytiny cca 500m <sup>2</sup>   |   | bezodkladne - vysoké riziko úrazov osôb | Mesto BB            |
| WC, podlahoviny, elektroinštalácia                            |   | oprava oporného múru pred vstupom do budovy   | bezodkladne                             | Mesto BB            |
|   |   | oprava nakladacej rampy ŠJ                    | bezodkladne                             | Mesto BB            |
|   | oprava schodov v átriu školy  |   | bezodkladne - vysoké riziko úrazov osôb | Mesto BB            |
|   |   | oprava prasklín a fasády budovy               | priebežne                               | Mesto BB            |
|   |   | oprava betónovej podlahy a stien v šk.kuchyni | bezodkladne                             | Mesto BB            |
| <b>Základná škola, Moskovská 2</b>                            |   |   |   |                     |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce                            | Havárie   | Opravy, rekonštrukcie                         | Časový horizont                         | Zdroje financovania |
|   | Nefunkčná polámaná kanalizácia - voda preteká celou budovou, v dôsledku toho, že sa dlhodobo nerieši táto situácia - 7 rokov, začína vydúvať opravená podlaha PVC (3 roky po oprave) vo vestibule školy |   | okamžite                                | zriaďovateľ         |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |   |   |          |  |
|--|---|---|----------|--|
|  | Steny a stropy v sklade zemiakov sú zatečené, tvorí sa pleseň. Poškodená izolácia budovy. Monitorovacou kamerou sa zistilo, že pod podchodom je prasknutá kanalizácia a voda udiera do stien budovy (podzemné podlažia v skladoch školskej kuchyne), voda pri silnejších dažďoch a v zimnom období sa dostáva aj do elektroinštalácie, osvetlenia na schodisku. Z pohľadu hygieny nevyhovujúci stav, nevyhnutné závady odstrániť. |   | okamžite | zriaďovateľ  |
| Potrhané/skorodované rozvody vodovodného potrubia v kuchyni, voda preteká cez steny, mokrá dlážka, nebezpečie šmyknutia a pádu |   |   | okamžite | cca 10 000,00 € momentálne škola z vlastných zdrojov |
|  | PVC v pavilónoch B3, B4, F, G a schodište v celej škole. Najhoršia situácia je v školskej jedálni.  |   | okamžite | zriaďovateľ  |
|  | Jedáleň - vydúvanie podláh (pravdepodobne únik vody pod budovu) - nebezpečenstvo pádu osôb na rovine. Pripraviť projektovú dokumentáciu na komplexnú rekonštrukciu kanalizácie.   | vydutá a polámaná podlaha v školskej jedálni, nebezpečie pádu   | okamžite | zriaďovateľ  |
|  |   | po výmene okien v r. 2015 začala opadávať vo veľkej telocvični omietka okolo okien, veľké kusy padajú z veľkej výšky, nebezpečie, že tieto kusy omietky padnú na žiakov, zamestnancov.....          | okamžite | zriaďovateľ  |
|  |   | Na multifinkčom ihrisku, ktoré využíva ZŠ aj obyvatelia z okolia chýbajú krytky na púzdrach na stĺpiky na volejbal. Hrozí riziko úrazu pri hre. Na bránach už nie sú siete, roztrhali ich vandali v | 2022     | zriaďovateľ  |



KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |   |  |             |             |
|--|---|--|-------------|-------------|
|  |   | popoludňajších a večerných hodinách. Trávnatý koberec zatiaľ bez závad (r. 2015), odporúča sa pravidelne dosypať piesok, aby sa povrch zbytočne neopotreboval. |             |             |
|  | oprava športového ihriska, chýba bežecká dráha, podklad na ihriskách nevyhovujúci   |  | 2023        | zriaďovateľ |
|  | Nevyhnutná oprava príjazdovej cesty a chodníka do školy pre žiakov, rodičov a zamestnancov školy - nebezpečenstvo pádu osôb na rovine. Chodníky v areáli školy využívajú aj obyvatelia sídliska, ktorí dennodenne ním prechádzajú. Od vchodu do telocvične, sú výtlky a nerovnosti, čo môže mať za následok úraz žiakov ale aj iných občanov, ktorí touto časťou prechádzajú. Nevyhovujúci je aj chodník pri školskom ihrisku, nerovnosť povrchu. V zlom technickom stave sú schody, ktoré sú polámané a v nerovnakej výške. Pri hlavnom vchode je tiež príjazdová cesta nedokončená, asphalt sa mrví, nerovnosť povrchu, pri jednom kanáli došlo k preliačeniu, došlo už k pádu žiaka a hrozia ďalšie pre nerovnosť povrchu. | chodníky, schody a oporné múry v areáli školy  | 2022 - 2023 | zriaďovateľ |
|  | Pod podchodom školskej kuchyne je prasknutá kanalizácia a tečie do priestorov školy - bývalej výmenikovej stanici (miestnosť vedľa skladov školskej kuchyne v podzemných podlažiach), tečie po strope a stenách a vytápa túto časť. Steny a strop sú  |  | hneď        | zriaďovateľ |

|  |  |  |   |                     |
|--|--|--|---|---------------------|
|  | opakovaným vytápaním mokré, opadáva omietka, narúša sa pevnosť stropu a steny, je to oporný múr pre 3 ďalšie podlažia. V súčasnosti je tento priestor v havarijnom stav. |  |   |                     |
|  |  | Schody k hlavnému vchodu do školy sú v nevyhovujúcom stave, hrozí ich zosun, príp. prepadnutie. V čase dažďov pozorujeme od výstavby nových panelákov pravidelné podmývanie a vymývanie piesku spod schodov. Na niektorých častiach sú už prepadnuté a nerovné, hrozí zakopnutie a pád.  |   | zriaďovateľ         |
|  |  | Fitnes prvky sú umiestnené v areáli ZŠ v časti športového ihriska. Počas kontroly sa zistilo, na niektorých fitnes prvkoch sú odstránené plastové krytky. Hrozí riziko zachytenie prstov, doplniť krytky. Dva fitnes prvky – konštrukcia je nestabilná, uvoľnený betónový základ. Doporučuje sa opraviť betónový základ a sledovať ho. | hneď  | škola + zriaďovateľ |
|  |  | Hygienické zariadenia v niektorých pavilónoch (B3-učiteľ, upratovačka B4-učiteľ, upratovačka, D2, E2) sú čiastočne v nevyhovujúcom stave (staré batérie, misy, splachovacie zariadenie, pisoáre, obklad) – nevyhnutná rekonštrukcia.   |   | škola + zriaďovateľ |
|  |  | Od hlavného vchodu školy stále nie je dokončený vstup do školy, na múriku nie je oplatenie. Hrozí, že žiak vybehne na chodník, ktorý je súčasne aj príjazdovou cestou pred panelák. Dokončiť oplatenie a aktualizovať/doplniť dopravné značenie, ktoré upozorňuje, že v blízkosti je škola a deti.                                     | hneď, sľúbené zriaďovateľom pri výstavbe bytoviek, v ktorých sa už niek6 rokov býva | škola + zriaďovateľ |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |                      |   |  |                     |
|--|----------------------|---|--|---------------------|
|  |                      | Pred budovou ZŠ zrušiť prípadne zrekonštruovať terasy v zmysle projektovej dokumentácie – zapríčiňujú vlhnutie stien na budove. | dlhodobá požiadavka, je vypracovaná aj projektová dokumentácia | škola + zriaďovateľ |
| Zle osadené parapetné dosky pri výmene okien G 201, zateká na stenu a do elektroinštalácie |                      |   | prázdniny 2021   | škola               |
| <b>Základná škola Základná škola, Sitnianska 32</b>  |                      |   |  |                     |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce   | Havárie              | Opravy, rekonštrukcie   | Časový horizont  | Zdroje financovania |
| oprava prívodu teplej vody pavilón B   |                      |   | júl 2021   | OK, vlastné príjmy  |
| maľovanie a stavebné úpravy učebne   |                      |   | júl - august 2021  | PK                  |
|  |                      | rekonštrukcia sociálnych zariadení v kuchyni  | 2022   | OK, vlastné príjmy  |
|  |                      | oprava vzduchtechniky, maľovanie kuchyne a jedálne  | január - marec 2022  | OK, vlastné príjmy  |
|  |                      | výmena palubovky veľkej telocvične  | 2022   | OK                  |
|  |                      | oplotenie školy, múr  | 2022   | OK                  |
|  |                      | rekonštrukcia sociálnych zariadení v bloku C  | 2022 - 2023  | PK, OK              |
|  |                      | osvetlenie a elektroinštalácia bloku C  | 2023   | PK, OK              |
|  | strecha blokov B a C |   | 2023 - 2024  | MŠVVaŠ - havárie    |
|  |                      | osvetlenie a elektroinštalácia v triedach v bloku B   | 2024   |                     |
|  |                      | terasa bloku B  | 2024 - 2025  | OK                  |
|  |                      | výmena obkladov a dverí telocviční  | 2024 - 2025  | PK, vlastné príjmy  |
|  |                      | osvetlenie a elektroinštalácia v telocvičniach  | 2024-2025  | OK, vlastné príjmy  |
|  |                      | osvetlenie a elektroinštalácia v bloku D  | 2025 - 2026  | PK, OK              |
|  |                      | rekonštrukcia sociálnych zariadení v bloku D  | 2025 - 2026  | OK, vlastné príjmy  |
|  | kanalizácia          |   | 2026   | MŠVVaŠ - havárie    |
|  | komín pri kotolni    |   | 2026   | OK, STEFE           |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| <b>Základná škola Spojová 14</b>                                     |                                |  |                           |                       |
|--|--------------------------------|--|---------------------------|-----------------------|
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce                                   | Havárie                        | Opravy, rekonštrukcie  | Časový horizont           | Zdroje financovania   |
| rekonštrukcia kabinetov  |                                |  | nutné                     | vlastné               |
|  | osvetlenie                     |  | uskutočnené               | ministerstvo školstva |
|  | projekt modernizácia interiéru |  | prebieha                  | ministerstvo školstva |
| rekonštrukcia záhrady  |                                |  | prebieha                  | Nórske fondy          |
|  | kuchyňa - podlaha              |  |                           | zriaďovateľ           |
|  | hydroizolácie - základy        |  | nutné ihneď               | zriaďovateľ           |
|  | fasáda                         |  |                           | zriaďovateľ           |
|  | stupačky                       |  |                           |                       |
|  |                                | bezpečný príchod žiakov do školy<br>(preloženie chodníka do areálu ZŠ) | nutné                     |                       |
| kumbály upratovanie  |                                |  | prebieha                  | vlastné               |
| výmena dverí do tried  |                                |  | prebieha                  | vlastné               |
| maľovanie tried  |                                |  | prebieha                  | vlastné               |
| <b>Základná škola Slobodného slovenského vysielача, Skuteckého 8</b> |                                |  |                           |                       |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce                                   | Havárie                        | Opravy, rekonštrukcie  | Časový horizont           | Zdroje financovania   |
| rekonštrukcia dverí (1.poschodie)                                    |                                |  | marec 2021- august 2021   | PK (111)              |
| rekonštrukcia zárubní (1.poschodie)                                  |                                |  | február 2021- august 2021 | PK (111)              |
| rekonštrukcia oporného múru - školský dvor                           |                                |  | marec - apríl 2021        | PK (111)              |
| rekonštrukcia oplotenia školský dvor                                 |                                |  | marec - apríl 2021        | PK (111)              |
| oprava strechy   |                                |  | 6 - 2021                  | PK (111)              |
| rekonštrukcia basketbalových košov (šk.ihrisko)                      |                                |  | 5 - 2021                  | PK (111)              |
| odstránenie grafitu na budove školy                                  |                                |  | 2 - 2021                  | PK (111)              |
| rekonštrukcia osvetlenia celej budovy školy                          |                                |  | marec - apríl 2021        | PK (111)              |
|  |                                | výmena plynových kotlov  | podľa havárijného stavu   | PK (111)              |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |  |   |  |   |
|--|--|---|--|---|
|  |  | kuchynský robot v ŠJ  | 8.21   | potrebné kapitalové výdavky                         |
|  |  | umývačka riadu v ŠJ   | august- december 2021  | potrebné kapitalové výdavky                         |
|  |  | rekonštrukcia dverí (2.poschodie)   | november 2021 - marec 2022   | PK (111)  |
|  |  | rekonštrukcia zárubní (2.poschodie)   | november 2021 - marec 2022   | PK (111)  |
|  |  | rekonštrukcia tried (2.poschodie)- nevhodné obloženie stien (6 tried)   | rok 2022 - 2023  | PK (111)  |
| <b>Základná škola Trieda SNP 20</b>  |  |   |  |   |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce   | Havárie  | Opravy, rekonštrukcie   | Časový horizont  | Zdroje financovania                                 |
|  | Hlavný vstup do budovy školy (strecha). Havarijný stav hrozí odtrhnutie obkladového kameňa. Podmýva sa obkladový kameň a hrozí jeho odtrhnutie. Máme aj nacenenie cca 5 000 EUR. |   | Do konca roka 2021   | Momentálne na takúto opravu finančné zdroje nemáme. |
| Prebieha výmena okapového systému na hlavnej a vedľajšej budove školy. Výmena bola nutná, keďže pred 3.mesiacmi sa nám jeden žlab odtrhol spod strechy.                                      |  |   | V priebehu mesiaca jún-júl   | Vlastné zdroje.                                     |
|  |  | Elektrické rozvody v triedách sú v havarijnom stave. Niektoré zásuvky sú povypínane aby neprišlo k elektrickému skratu. | Výmena prebieha podľa závažnosti, nútnosti výmeny, ale hlavne finančných možností. | Momentálne bez finančného krytia.                   |
| Tri triedy sa nám podarilo v priebehu šk. roka 2020/2021 na komplet prerobiť (el.rozvody, omietky, podlahy). Podľa finančných možností ešte plánujeme jednu triedu v auguste zrekonštruovať. |  |   |  | Vlastné zdroje.                                     |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

| <b>Základná škola Ďumbierska 17</b>   |                                       |                                 |  |   |
|---------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------|--|---|
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce    | Havárie                               | Opravy, rekonštrukcie           | Časový horizont                        | Zdroje financovania   |
|                                       | Anglické dvorčeky - šk. kuchyňa       | prepádajúceho sklobetónu        | ideálne cez letné prázdniny 2021       | MsÚ BB - žiadosť podaná Mgr. Detkovej                         |
| Strecha zrekonštruovanej telocvične   | tečie aj po čiastočnej oprave strechy | Kompletná so zateplením         | ideálne cez letné prázdniny 2021       | MsÚ BB + možné čiastočné spolufinancovanie z rozpočtu školy   |
| Školská kuchyňa - čiastočné rekonš.   |                                       | Kompletná (dlažba, voda, elek.) | letné prázdniny 2022                   | MsÚ   |
| Elektrika - 7 tried bolo kompl. Zrek. | Hliníkové el. rozvody horia / iskria  | zásuvkové a svetelné rozvody    | cez ktoréhoľvek prázdniny 2021         | Z rozpočtu sa dá len postupne po raktach, urýchlenie = MsÚ BB |
| Omietky                               |                                       | najmä po vysekanej elektrike    | priebežne cez ktoréhoľvek prázdn. 2021 | Z rozpočtu sa dá len postupne po raktach, urýchlenie = MsÚ BB |
| Podlahy                               |                                       | ostala 1 chodba + 10 tried      | priebežne cez ktoréhoľvek prázdn. 2021 | Z rozpočtu sa dá len postupne po raktach, urýchlenie = MsÚ BB |
| Vykurovacie telesá                    | prtekanie počas vykurovacej sezóny    | výmena za nové                  | priebežne podľa potreby                | Z rozpočtu sa dá len postupne, urýchlenie = MsÚ BB            |
|                                       | Lapač tukov                           | Celková výmena lapača           |  | MsÚ BB - žiadosť podaná Mgr. Detkovej                         |
| <b>Základná škola Pieninská 27</b>    |                                       |                                 |  |   |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce    | Havárie                               | Opravy, rekonštrukcie           | Časový horizont                        | Zdroje financovania   |
| oprava strechy                        | tesnenie na oknách                    | oprava fasády školy, maľovanie  |  | strecha - zriaďovateľ   |
| rekonštrukcia sociálnych zariadení    |                                       | vonkajší športový areál         |  | prebiehajúce opravy z vlastných zdrojov                       |
| výmena osvetlenia v budove školy      |                                       | poškodený kryt na lapač tukov   |  |   |
| oprava rozvodov elektriky v triedach  |                                       | rozpadnutá plynová prípojka     |  |   |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|   |  |   |                  |  |
|---|--|---|------------------|--|
|   |  | poškodené kanaly dažďovej vody v areáli školy   |                  |  |
|   |  | izolácie a na odkvapové rúry na telocvični  |                  |  |
| <b>Základná škola s materskou školou, Radvanská 1</b> |  |   |                  |  |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce                    | Havárie  | Opravy, rekonštrukcie   | Časový horizont  | Zdroje financovania                              |
| oprava dlažby a izolácie kuchyňa                      |  |   | júl, august 2021 | vlastné zdroje z rozpočtu školy                  |
| oprava kuchyne - EE, vzduchotechnika                  |  |   | júl, august 2021 | Mesto BB   |
|   |  | oprava vstupu do budovy z ihriska, bezbariérový vstup                                     | júl, august 2021 | prenesené z rozpočtu školy                       |
|   |  | oprava podlahy -guma 3.posch.C buova - chodba   | 2021 december    | prenesené,vlastné príjmy z rozpočtu školy        |
|   |  | d ďalšie opravy podláh v budove školy   | rok 2022 -2023   | vlastné zdroje Mesto                             |
|   |  | 2 telocvine - celková rekonštrukcia, potrebná oprava kanalizácie pod ňou                  | rok 2022 - 2023  | vlastné zdroje Mesto, prípadne projekt           |
|   |  | oprava elektroinštalácie - celá škola   | rok 2022 - 2023  | vlastné zdroje Mesto                             |
|   |  | oprava vodovodného potrubia B budova  | rok 2022         | prenesené z rozpočtu školy                       |
|   | oprava rozvodu teplej úžitkovej vody vo výmeníku                       |   | rok 2021         | vlastné zdroje Mesto                             |
|   |  | oprava sociálneho zariadenia zariadenia - C budova 2. poschodie, D budova 2.-3. poschodie | rok 2022 - 2023  | vlastné zdroje Mesto, prenesené z rozpočtu školy |
|   |  | výmena radiátorov   | rok 2022 - 2024  | vlastné zdroje Mesto                             |
|   |  | oprava strešnej krytiny - budova B  | rok 2022 - 2023  | vlastné zdroje Mesto                             |
|   |  | náter strešnej krytiny - budova A   | rok 2024         | vlastné zdroje Mesto                             |
|   |  | oprava vstupu do budovy A pred hlavným vchodom  | rok 2023-2024    | vlastné zdroje Mesto                             |
|   | narušená statika v budove C pri zriadení MŠ /vypracovanie posudku..../ |   | rok 2021         | vlastné zdroje Mesto                             |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |  |  |                 |   |
|--|--|--|-----------------|---|
|  |  | postupné zatepľovanie budov školy  |                 |   |
|  |  | budovanie odborných učební   | rok 2021-2023   | projekt, vlastné zdroje Mesto   |
| <b>Základná umelecká škola J. Cikker</b> |  |  |                 |   |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce       | Havárie  | Opravy, rekonštrukcie  | Časový horizont | Zdroje financovania   |
|  | Nutné riešenie veľmi zlého technického stavu budovy na elokovanom pracovisku ZUŠ na Internátnej ulici (zatekanie a presakovanie vody pri dažďoch do tried cez obvodové steny-vonkajšie múry a podlahy tried (zlá izolácia)) Je nutné odizolovanie celého objektu budovy (pleseň v triedach a zatekanie vody cez podlahy a spoje v stenách), je nutná oprava špár vo vonkajších múroch budovy |  | 2021-2022       | zriaďovateľ   |
|  |  | veľmi potrebná oprava a výmena pôvodnej strechy (90 ročná) na budove ZUŠ -Štefánikovo nábrežie a ulica Františka Švantnera   | 2021            | projekt spolu-financovaný MŠVVaŠ a Ministerstvom práce - vyčlenených 200.000€ |
|  |  | pokračovanie v rekonštrukcii fasády na budove ZUŠ(národná kultúrna pamiatka) - Kapitulska ulica a ulica Františka Švantnera  | 2021            | projekt spolu-financovaný MŠVVaŠ a Ministerstvom práce - vyčlenených 200.000€ |
|  |  | potrebná výmena pôvodných drevených dverí (z eoku 1930) na ZUŠ na Štefánikovom nábreží -pri dažďoch do jednotlivých tried tečie aj cez zatvorené okná (1.,2.,3. poschodie) | 2022-2023       | zriaďovateľ   |
|  |  | oprava a výmena dažďových zvodov na Internátnej ulici  | 2022            | vlastné príjmy školy  |
|  |  | oprava a zateplenie fasády na budove na Internátnej ulici  | 2023            | zriaďovateľ   |



KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|   |  |   |           |   |
|---|--|---|-----------|---|
|   |  | oprava a zateplenie fasády na budove na Lazovnej ulici  | 2024      | zriaďovateľ                                     |
|   |  | nutná výmena elektronickej riadiacej jednotky v plynovej kotolni v ZUŠ na Štefánikovom nábreží  | 2022      | vlastné príjmy školy                            |
|   |  | rekonštrukcia celej plynovej kotolne na budove na Štefánikovom nábreží  | 2023      |   |
|   |  | nutná rekonštrukcia a výmena toaliet ZUŠ na Lazovnej ulici  | 2025      | vlastné príjmy školy                            |
|   |  | rekonštrukcia chodieb-na pracovisku na Lazovnej ulici -rozvody vody a kúrenia   | 2024      | vlastné príjmy školy                            |
|   |  | rekonštrukcia hlavnej chodby na pracovisku na Internátnej ulici-rozvody elektriny na hlavnej chodbe   | 2022      | vlastné príjmy školy                            |
|   |  | rekonštrukcia koncertného pódia v Koncertnej sále ZUŠ na Štefánikovom nábreží   | 2025      | ZRPŠ pri ZUŠ a vlastné príjmy školy             |
|   |  | rekonštrukcia parkovacej plochy pri budove na Štefánikovom nábreží+ revitalizácia záhrady a drevín v spolupráci s KPÚ a odborom živ. prostredia MsÚ | 2022-2023 | ZRPŠ pri ZUŠ a vlastné príjmy školy             |
| veľmi nutná rekonštrukcia vstupu do Koncertnej sály ZUŠ na Štefánikovom nábreží -podľa vypracovaného statického posudku havarijný stav nenosných priečok foyeru Koncertnej sály |  |   | 2021      | vlastné príjmy školy                            |
| nutná rekonštrukcia tried výtvarného odboru podľa ŠVP pre ZUŠ na Internátnej a Lazovnej ulici   |  |   | 2021      | ZRPŠ pri ZUŠ a vlastné príjmy školy             |
| nutná výmena nefunkčných a veľmi opotrebovaných svietidiel na všetkých pracoviskách ZUŠ   |  |   | 2021      | ZRPŠ pri ZUŠ a sponzorsky 110 ks led svietidiel |
| nutná rekonštrukcia kanalizačného potrubia v priestoroch tried a na   |  |   | 2021      | vlastné príjmy školy                            |

KONCEPCIA ROZVOJA ŠKOLSTVA V MESTE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2026

|  |         |  |                 |                                     |
|--|---------|--|-----------------|-------------------------------------|
| hlavnej chodbe na elokovanom pracovisku - Internátna ulica (umývadlá vôbec neodtekajú) |         |  |                 |                                     |
| oprava, čistenie a náter strechy na ZUŠ na Lazovnej ulici                              |         |  | 2021            | vlastné príjmy školy                |
| nákup  |         | nákup nových hudobných nástrojov - pôvodné sú vo veľmi zlom stave a majú cca 100 rokov (potrebné aspoň niekoľko kusov klavírov pianín) | 2024-2025       | zriaďovateľ                         |
| nákup  |         | potrebná výmena ozvučovacej techniky na koncertnú činnosť  | 2023            | ZRPŠ pri ZUŠ a vlastné príjmy školy |
| <b>Centrum voľného času, Havranské 9</b>   |         |  |                 |                                     |
| Rekonštrukcie, opravy prebiehajúce   | Havárie | Opravy, rekonštrukcie  | Časový horizont | Zdroje financovania                 |
|  |         | Oprava hydroizolácie objektu CVČ   | rok 2022-2023   | rozpočet zriaďovateľa               |
|  |         | najmä pavilón B  |                 |                                     |

Zdroj: Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica, 2021.